מחזור לראש השנה כמנהג בני רומה כפי הנהוג בירושלים עיה"ק

ערוך ע"י הלל משה סרמוניטה ואנג'לו מרדכי פיאטילי מהדורה שניה

ירושלים

חברת יהודי איטליה בישראל שנת שבתון זכרון תרועה מקרא קדש לפ״ק

:עיצוב גרפי ועימוד

Dc.kugelschreiber@gmail.com

תוכנת תג, הרב דניאל ווייסמאן נ״י ירושלים

©

כל הזכויות שמורות לעורכים:
hebraica@netvision.net.il
hillser@netvision.net.il
נדפס בירושלים שנת תשע״ה

תוכן העניינים

99 ליום ראשון של ר״ה
פרשת מוספין של ר״ה 101
קריאה ליום שני של ר״ה
הפטרה ליום ראשון של ר״ה 106
108 ליום שני של ר״ה
סליחה לפני תקיעת שופר 115
117 בזמון לתקיעת שופר
סדר מוסף של ר״ה
עושה שלום לא׳ של ר״ה 138
עושה שלום לב׳ של ר״ה 139
קידוש לשחרית של ר״ה 151
מנחה של ראש השנה
סדר תשליך
177 למוצאי ר״ה
הבדלה על הכוס
ביבליוגרפיה
לוח קיצורי מקורות

סדר עירובין
םדר עירובי תבשילין
םדר הדלקת נרות
סדר מנחה לערב ר״ה
קבלת שבת
תפלת ערבית של ר״ה
אחות קטנה
תפילה על הפרנסה
97 לליל ראש השנה
ברכות השחר לר״ה
זמירות לר״ה
רשות לנשמת של ר״הרשות
רשות לקדיש של ר״הד
יוצר לא' של ראש השנה
יוצר ליום ב' של ר"ה
פיוט לשני ימים של ר״ה
מר באות האם האווים

בבלי שבת דף יד, ב.

סדר עירובי בתים וחצרות

בר"ה שחל בשבת בחצר שדרים בה דיירים אחדים ואין עירוב כולל לעיר, אסור להוציא ולהכניס עד שיעשה עירוב חצרות בערב ר"ה. יְזַכה את העירוב ע"י אחר לכל הדיירים ויברך:

סרע"ג; מד' שכל טוב שמ' פ' ט"ז; סה"ת סי' י; סת"ר סי' ט.

ע"פ סת"ר

יאמר:

יְבֵא שָׁבֵא לְגָא לְאַפּוּמִי וּלְעַיּוּמֵי מִבֵּית פְּלוֹנִי לְבֵית לְעִלִּית לְעִלִּית יְלְעִלִּית יְלְעִלִּית יְלְעִלִּית יְלְעִלִּית יְלְעִלִּית לְעִלִּית בְּלוֹנִי לְבֵית בְּלוֹנִי בְּבָתִים עָּנְתְנוּ בְּעֵרוּב מִזֶּה לְזֶה לְנוּ וּלְכְל־יִשְׂרָאֵל:

סדר עירוב תחומיןי

אסור לצאת בשבת ויו"ט מחוץ לעיר יותר מאלפים אמה, ואם יצטרך לצאת ^{סת"ר סי' יס.} עוד עד אלפים אמה נוספות יניח הערוב בע"ש או בערב יו"ט לפני חשכה ויברך "על מצות ערוב" ואח"כ יאמר:

בְּוֶּהְ הָעֵרוּב יִהְיֶה מֶתָּר לִי לֵילֵךְ מִפְּקוֹם זֶה אַלְפַּיִם מֵּרְ לִּי לֵילֵךְ מִפְּקוֹם זֶה אַלְפַּיִם מֵּרְ לִי לֵילֵךְ בְּשֵׁבָּת) זֶה: אַמָּה לְּכָל־רְוּחַ בְּיוֹם טוֹב (כשחל בשבת: בְּשַׁבָּת) זֶה:

הרטום, במח' רמ"ו, בולוניא והלאה סדר עירוב תחומין לא מופיע- והסדר כאן עפ"י מח' הרב מ"ע הרטום, ח"א-

ספ"ר סי" יום טוב שחל להיות בערב שבת, מביא מערב ר"ה ככר לחם ובשר או לחם ודג וביצה, בין צלוים בין מבושלין, ונותנין ביד אחר ואומר לו זכה בערוב זה, חלק מתנה לכל בני עירי ומברך "על מצות ערוב" ואומר:

ע״פ סרע״ג בָּדן (ערוּבָא) יְהֵא שָׁרֵי לְנָא יְבַשׁוֹלֵי וּלְאֲפוֹנֵי וּלְטַמּוֹנֵי פּסקי מְהָי, בַּדן וּלְאַרְלוּמִי שְׁרַגָּא וּלְבֶּוֹעְבַּר בְּל-מַה־וְּצְרִיךְ לְנָא בּפס הנחונים. פסו"ו שמי פַּתְירִ פֹּרְ יִייִּ בִיּוֹבָא טָבָא לְשַבַּתָּא לְנָא וּלְבְּל־יִשְׂרָאֵל דִּסְבִיכִין עַל־עַרוּבָא הָדֵן:

סדר הדלקת נרות

מבעוד יום מברכים ומדליקים:

רמבר״ס מ״ג בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בֶּעֶלֶך הָעוֹלְם אֲשֶׁר מִדְּשְׁנוּ ססס״ק ענין בָּבִאְוֹתָיו וְאָוָנוּ לְהַדְלִיק גַר (בראש השנה שחל בשבת: סבז ז"בס הירושלמי. שֶׁל־שַבָּת וְ)שֶׁל־יוֹם טוֹב:

ב״ן פֿר׳ הַלָּהָ לַ**בְּצָּחַ עַ**לּ-הַגָּתֶּירת לִבְנִי־קֹרַיח בִוְבְוֹרי: מַה־יְּדִידְוֹת פּר׳ פּר, פֿרינ. בִשְׁבְּנוֹעֶּיךְּ יְהֹוָה אְבָאְוֹת: נִבְסְבְּה וְנֵם־בֵּלְתָׁהוּ נַפְשִׁי יַבְּלָנוּ אֶל אֱל־חֵי: נַם־אָפֿוּר בְּבֶּי וּבְשָׂרֵי יְיַרְּנִוּ אֶל אֱל־חֵי: נַם־אָפֿוּר בֶּאְאָה בַּיִת וּדְרָוֹרו לֵּן לָהֵּ אֲשֶׁר־שֶׁתָה אֶפְרֹעֵיהָ אֱת־בִוּבְחוֹמֵיךּ יְהֹוָה אָבָאָוֹת בַּוֹלְבִּי וֵאלהֵי: אַשְׁרֵי יְוֹשְׁבֵי בֵיתֶךּ עׁוֹד יְהַלְּלִוּךּ פֶּלָה: אַשְׁרֵי אָדֶם עוֹז־לָוֹ בֶךְ אְסִלּוֹת בִּלְבָבֶם: עִבְרֵיו בְּעֲכֶּק הַבָּבֶא בַּעְיָן יְשִיתְוּהוּ גַּם־בְּרָבׁוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה: ֻיִּלְכְוּ מֵחַיִּל אֶל־חֲיִל ַיָרָאֶה אֶל־אֱלֹהַים בְּצִיּוֹן: יְהֹנֵה אֱלֹהַים ֻצְּבָאְוֹת שִׁמְעַה תְפִּדְּתֵי ַהָאֵוֹינָה אֱלֹהֵי יַעַקֹב סֶלָה: בֻגנַנוּ רְאֵה אֱלֹהֶים וְהַבֵּט פְּנֵי ַבְית בִי טְוֹב־יָוֹם בַּחֲצֵבֶיוּך בַּאָּלֶף בָּחַׁרְתִּי הָסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהֵי בִוּדוּר בְּאֲהֲלֵי־בֶשַׁע: כֵּי שָּׁבֶשׁו וּמָגַן יְהֹנָה אֱלֹהַים חֵן ָוָבָבְוֹד יִתַּן יְהֹוֶה לָא יִמְנַע־שׁוֹב לַהְלְבַים בְּתָבִים: יְהֹוֶה צְּבָאֻוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּמֵח בֶּךְ:

אַמִרהָ וַיִּדְבֶּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: עֲצוֹ אֶת־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲמַרְהָּ נּמֹ כּס, סֿרס. אֲלַהֶם אֶת־קְרְבָּנִּי לַחְמִׁי לְאִשַּׁי ַרֵיח נִיחֹחִי תִּשְׁמְלֹּוּ ּלְהַקְרֵיב לֶי בְּבְוֹעֲדְוֹ: וְאֲמַרְתָּ לָהֶׁם זֶה הֵאִשֶּׂה אֲשֶׁר תַּקְרֶיבוּ לֵיהֹוֶה בְּבָשִּׁים בְּגֵי־שָגָה תְּמִימֶם שְנֵיִם לַיָּוֹם עֹלֶה תָמִיד: אָת־הַבֶּבֶשׁ אָחֶד תַּעֲשֶׂה בַבִּקָר וְאֵת הַבֶּבֶשׁ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בִּין ָהֶעַרְבֵּיִם: וַעֲשִירָית הָאֵיבָּה סְלֶת לְמִנְחֶה בְּלוּלֶה בְּשֶׁבֶן בָּתֶית ַרְבִיעָת הַהֵּין: עֹלֻת הָּבֶּיד הָעֲשֶׂיָה בְּהַר סִינִּי לְרֵיח נִיחֹח אָשֶׁה לַיהֹוֶה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעַת הַהִּין לַכֶּבֶשׁ הָאָחֶר בַּקֹּבֶשׁ הַפֵּף נֶסֶךְ שֵׁכֶר לַיהֹוֶה: וְאֵתֹ הַבֶּבֶשׁ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׁה בֵּין הַעַרְבֵּיִם בָּמִנְחַת הַבְּטֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּה בִיחַ נִיחָח לֵיהֹוָה:

 $[\]cdot$ לפי מח' רמ"ו ובולוניא מתחילים מ"אשרי" והנוסח כאן עפ"י מח' שר"ל והיום יש המתחילים ב'אשרי 1

ע״פּ פרע״ג **אַהָּד** הוּא שָהִקְטְירוּ אֲבוֹתֵינוּ יְפְבֶּנֶיךּ (אֶת־)קְטְׂרֶת הַפַּמִּים· פּטוּם הַקְּטְרֶת. הַצְּרִי וְהַאִּפְּרֶן. הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה. בבלי כריתות דף ו, א. ָּםִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים בָּגָה ּ מֹר וּקְצִיעָה ּ שִׁבְּלֶת גַרְדְ וְכַרְכֹּם ָבִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר בָנֶהּי הַקְּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר ּ וָּמִלּוּפָה שְׁלֹשָׁהּ וָמִנָּמוֹן תִּשְׁעָהּ בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה מַבִּיןּ יֵין קַפְּרִיסִין סְאִין תְּלָת וְקַבִּין תְּלָתָא וְאָם אֵין לוֹ יֵין קַבְּרִיסִין מָבִיא חֲמַר חִוּרְיֶן עַתִּיקּ מֶלַח סְדוֹמִית רְבַעיּ מַעֲלֶה עָשָׁן בְּל־שֶׁהוּא רִבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף בִּפַּת הַיַּרְדֵּן בְּל־שֶׁהִיא אִם גָתַן בָּה דְּבַשׁ פְּסָלָהּ אָם חִפֵּר אַחַת מִבְּל־סַמֲמָגֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

נפני כניסות בּן שִׁבְעוֹן בֶּן־גַּבְלִיאֵל אוֹמֵרי הַאֲּרִי אֵינוֹ אֶלְּא שְׂרָף הַנּוֹמֵף בּנּוֹמֵף בּנּוֹמֵף בּנּוֹמֵף בּנִי מִינוֹ אֶלְּא שִׂרָף הַנּוֹמֵף בּנּוֹמֵף בּנִי מִינוֹ אָלָּא שִׂרָף הַנּוֹמֵף מַעֲצֵי הַקְּטָף בּוֹרִית בַּרְשִׁינָה שֶשָׁבִּין בָּה אֶת־הַאִּבְּּרֶן בְּרֵי שֶׁשְּׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַאִּבְּיֶרוּ כָּוִי קַבְּרִיסִין שֶׁשׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַאִּבְּּרֶן כְּדֵי שָׁמָּין בַּרְנִיסִין בּיךָלִים יָפִּין לָהּ שֶׁצֵּין בַּרְנִיסִין בַּרְנִיסִין בּירָגִלִים יָפִּין לָהּ שֶׁצֵין בַּרְנִיסִין בֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד: מד' שכל טוב

מּמֹ׳ בּיִ **וְעֻרְבָה** לִיהֹוָה מִנְחַת יְהוּדֶה וִירְוּשָׁלֻם כִּימֵי עוֹלְם מֹּיבֵי עוֹלְם וּרְשָׁגִים קַדְרְגִיְּת:

מה׳ פד, ה; אַשְרֵי יוֹשְבֵי בִיתֵּך עוֹד יְהַלְלוּך הֶלְוֹד הֶלְיהי אַשְׁרֵי הָעָם שנה״ל שנון סרש״ג מ״ה שָׁבְּבָה לְּוֹ אֲשְׁבֵרִי הָעָֹם שֱיְהֹוָה אֱלֹהֵיו: תה' קמד, טו.

> ֶּמֶכֶּי תָּהַלָּה לְדָּוָר אֲרוֹמִמְךְ אֱלוֹהֵי הַמֵֶּּלֶדְ וְאֲבְּרָכָה שׁׁרוֹמִמְךְ אֱלוֹהֵי הַמֵּּלֶדְ וְאֲבְרָכָה שׁׁרוֹמִמְךְ לְעוֹלֶם וָעֶר: בְּכָל־יִוֹם אֲבֶרְבֶהָ וַאֲהַלְלֶה שִׁבְּר שני יְּנִירוּ: הָרַר בְּבְוֹר יִשְבַּח מַעֲשֶׂיִד וּגְבָוּרתֵיִד יַגִּירוּ: הְּדַר בְּבְוֹר בְּבְוֹר בְּבְוֹר בִּבְיּרתִיִּד יַנִּירוּ: הְדִר בְּבְוֹר יאבֶרוּ בּּלְאֹתֶיךּ אָשְׂיחָה: וֶשְׁוַוּוֹ נְוֹרְאֹתֵיךּ יֹאבֶרוּ בּּלְאֹתֶיךּ אָשְׂיחָה: בַּעְווּוֹ נְוֹרְאֹתֵיךּ יֹאבֶרוּ

⁻ במח׳ רמ״ו ובולוניא: חַוַּר יָיִן

יְּשְׁמִיר: הְּהַלֵּת יְהֹוָה אֶרֶך אַפִּים וּגְדְל־חֶטֶר: טוֹב־יְהֹוֶה לֵּכְלּר בִּישְׁר שֵׁם קְּרְשׁׁוֹ יִידְרּ וְּאַבֶּר שִׁם קְּרְשִׁר שֵׁם קְּרְבִּי וְשָׁרְ וְצִּדְקַתְּוֹ וְצִרְקַתְּעִים וְאַבֶּר יִשְׁם יְהֹוֶה אָרֶך אַפִּים וּגְדְל־חֶטֶר: טוֹב־יְהֹוֶה לַבְּר בִּיְרְבִּי וְשִׁבְּים וְאַבֶּר וּ וּגְבוֹר בְּבְל־בְּיִתְ יְצְלְּכִי וְיִבְּוֹך יִבְּיִר וְיִבְּרוּ וּגְבוֹר בְּבְל־בְּיִרְ יִיבְר בִּיְרְבִיי וְאָבֶר וּ וּצְבֶּרוּ וּבְּבוֹר בְּבְלּים וְזוֹמֵן וְיִבְּרוּ וּבְּבוֹר בְּבְל־בְּוֹר וְדְר: מִּלְרוּתְּ בְּבְל־בְּוֹר וְבְּבִר יְבְּבְר יְּבְּרְ יִבְּיִר יְבְּלִיתְ וְבְּלִיתְ וְבְּלִיתְ וְבְּלִיתְ וְבְּלִיתְ וְבְּבְר יִבְּיִר וְבְּבְיר יְבְּבְר יִבְיְרְבִי וְשָׁבְּר יִבְּיִי וְשָׁבְּר יִבְיְרְבְיִי וְשָׁבְּר יִבְּיִי וְשָׁבְּר יִבְיִר וְבְּבְּר יִבְּיִי וְשָׁבְּר יִבְּיִי וְשָׁבְרוּ וְבְּבְר בְּבְּרְבְיִי וְיִבְרְ בְּבְל־בְּיִבְיְ וְבְּרְבִייִ וְבְּרְבִייִ וְבְּבְר בְּבְּר בְיִבְּבְייִ וְבְּבְר יִבְיְבְיִי וְיִבְרְבְיִי וְבְּרְבְיִי וְבְּבְר יִבְּבְר בְּבְּר בְּבְּבְייִ וְבְּבְר בְּבְיְבְיִי וְיִבְּרְ בְּיִרְיְ וְבְּבְר בְּבְּר בְּבְּר בְּבְיר וְבְּבְר בְּיִבְיִי וְשָׁבְרוּ וְבְבְר בְּבְיר בְּבְּבְייִ וְבְבְר בְּיִבְייִי וְשָׁבְּר בְּיִי וְבְבְר בְּיִבְייִי וְבְּבְר בְּבְיר בְּבְּבְיי וְבְבְר בְּבְיר בְּיִבְיְיִי וְבְּבְר בְּיִבְיי וְבְבְר בְּבְייִי וְשָׁבְּיוֹ וְנְבְרְיִבְיִי וְבְּבְר בְּיִבְיִי וְבְבְר בְּבְיִי וְשָׁבְיוֹי וְבְבְר בְּבְייִבְרְ בְּלִייִים וְנְבְר בְּבְייִי וְבְבְר בְּבְייִי וְבְבְר בְּבְייִבְיוֹ וְבְבְר בְּבְּרְיבְיִי וְבְבְיי וְבְבְר בְּבְלְיבְיִי וְבְבְר בְּבְיְיִי וְבְבְר בְּבְיִי וְיבְבְר בְּבְילְיבְיִי וְבְבְר בְּבְּבְיי וְבְבְר בְּבְייִי וְבְבְר בְּבְייִי וְבְבְר בְּבְייוּ וְבְבְר בְּבְייִי וְבְבְר בְּיִיוֹי וְבְבְר בְּבְייוּ וְבְבְר בְּבְּבְייוֹי וְבְבְייוּ בְּבְייוּ בְּבִיי וְבְבְּבְייוּ וְבְּבְבְייִי וְבְבְּבְייִי בְּבְייִי וְבְבְּבְייוּ וְבְּבְייִי וְבְבְּבְייוּ וְבְבּבְייִי בְּבְייִי וְבְבְּבְייִי וְבְבְייוּ וְבְבְיוּבְבְייוּ וְבְּבְיוּבְיוּבְיוּי בְּבְייוּי וְבְבְּבְייוּ וְבְבְייִבְיוּיוּבְיוּי בְּבְּבְייִבְיוּי בְּבְיוֹבְיוּ בְּבְייוּי וְיִבְבְייִבְייוּ וְבְיוּבְיוּבְיוּבְייו

תה' קטו, יח.

וַאֲנַחְנוּוּ נְבָּבֶרְ יָּהֹ בֵעַתָּה וְעַד־עוֹלְם ּ הַלְּלוּ־יִה:

רא"ש ברכות פ"א. ס"ו.

החזן אומר:

שנס"ל מפילה יִרְגַּדֵּדְל וְיִתְקַדִּשׁ שְׁמֵה רַבָּאּ בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵה. פְּחִיּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְּכָל־ מְחֹכּי נִמֹס"ו וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־ מְחֹכּ נִכֹּמִי מִיר מְּעִּרְ מִּלְרָה בְּעַגְלָא וּבִוְמֵן קָרִיבּ וְאִמְרוּ אָמֵן: בית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְמֵן קָרִיבּ וְאִמְרוּ אָמֵן:

שצה"ל מפילה יְהֵא שְׁבֵה רַבָּא מְבָרַרְ לְעָלַם וּלְעָלְבֵי עָלְבֵיּא יִתְבָּרַרְ. מְנִיס יִרוֹש׳ פר"ל מפילה יְהֵא שְׁבֵה רַבָּא מְבָרַרְ. לְעָלַם וּלְעָלְבֵי עָלְבֵיּא יִתְבָּרַרְ. פר"ל מט, ה: פ"פ זיר׳ בּ, כּ.

וְיִתְבָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעֵלֶּה וְיִתְבַּאַ בְּרִיךְ הוּא: וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

וֹנָחָפָתָא דַּאֲמִירָן בְּעַלְכָא וֹאִירָרוּ אָמֵן: יְּעֵלָא וְעֵלָּא וֹנְחָפָתָא דַּאֲמִירָן בְּעַלְכָא וֹאִירָרוּ אָמֵן: ירושלמי יכוון פניו כנגד מקום המקדש כאשר רגליו זו אצל זו, יעמוד ולא ישען ויכוף ^{- נרכות} ראשו מעט, צריך לכוון בכל הברכות, ולפחות בברכה הראשונה.

מר׳ מֹּ, ח׳ בחזרה החזן אומר בלחש: אֲדֹנֵי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וֹּפִּי יַנִּיִּיד הְּהִדְּ'תֶּה: בּכּני בּכִּיי

בַרוּך אַתָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהַי מֵּיֹמֶחְ זְיִיׁי אַבְרָהֶם אֶלהֵי יִצְחָק וֵאלהֵי יַעֲקְב הָאֵל הַנְּרְל ַבּלי בּליבּוֹת הַגָּבֹר וְהַנּוֹרָא אֲל עֶלְיוֹן גוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֶה rp מִּגָבֹר וְהַנּוֹרָא אָל אֶת־הַכּּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם ּלְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה ּ מֶלֶך גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגַן ּ בָּרוּך

אַתָּה יְהֹוָהּ טָגֵן אַבְרָהָם:

בר' רבה פ' לט; בבלי פסחים דף קח, ב; שבה"ל

תנחומה בר׳

סי ה';

ישטי סג. ה. אַתָּה גָבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי ּ מְחַיֶּה מֵתִים אֲתָּה רַב לְהוֹשְׁיעַ: קּחִיּה מֵתִים אֲתָּה רַב לְהוֹשְׁיעַ: קּחִיּה מִפּילס סי ימ. מוֹרִיד הַשָּׁלֹּ מְבַּלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶדּ מְחַיֶּה מֵתִים ג. פֿ: פֿגִּדֹם בְּרַחֲמִים רַבִּים· סוֹמֵך נוֹפְּלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים· מַתִּיר סרע״ג מ״ל אָסוּרִים וּמְקַיֵם אָמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָבָּר מִי־כָמְוּך בְּעַל ייי בּוּרוֹת וּמִי דְוֹמֶה דְּדֹּרָ מֶלֶדְ מֵמֵית וּמְחַיֵּהְ וּמִץְמְיחַ לְנוּ בִּחַיֶּה הַמֵּתִים:

בחזרה אומרים:

ָבֶּתֶר יִהְנוּ לָךְ הָמְוֹנֵי מַעְלָה עם־מְבְוּצֵי מַשָּה. יַחַד בָּלָם מְךָשָּׁה ַלְדְּ יְשַׁלֵּשׁוּ בְּטָה שֶׁנָּאֲמַר עַל־יַד נְבִיאֶדְּ וְקָרָא זֶה אֶל־יֶד וָאָבַּׂר - קו״ח: קַדְוֹשׁו קַדְוֹשׁ קָדָושׁ יְהֹוָה אָבָאֻוֹת בְּוֹלְא בְלֹּיהָאֶבֶץ בְּבוֹדְוֹ: חזו: לְּעֻמָּתִם בָּרוּדְ יֹאמֵרוּ - קו״ח: בַּרוּדְ בְּבוֹד־יְהֹוָה מִמְּקוֹמְוֹ: חזן: וּבְדבְרֵי מָדְשָׁךְ בָּתוּב לֵאמֹר ּ קו״ח: יִמְלְךְ יְהֹוָהוּ לְעוֹלְם ּ אֱלֹהַיִּךְ איון לבר וברי בלקהייה:

1 במח׳ רמ״ו נוסף: ״בְּקְרוֹב״٠

בבלי מגילה ו

77 ٦, ٤,

משנה ברכות

שמו' ג. ו. ;ר, יו; בבלי ברכות

ע"פ בבלי

סרע"ג ח"ח

מגילה דף

ישע' ו, ג.

תה' קמו, י.

יח, א.

בבלי ברכות דף כא, ב; פרקי היכלות רבתי מפ' ג' ואילך. תוספתא ברכות פ"א, ה"ט. לְּדוֹר וְנִמְלִיךְ לְאֵלּ כִּי־הוּא יְבַדוֹ מָרוֹם וְּמָדוֹשׁ. פֹּרְשִׁגְּ מִיּםׁ וְּמָדוֹשׁ. פֹּרְשִׁגְּ מִיּםׁ וְּשָׁרְחַךְ אֱלֹהִינוּ מִפְּינוּ לֹא־יָמוּשׁ יְעוֹלְם וָעֶד. פִּיּפִּ מּמֹּי וְשִׁרָּ בְּּרוּךְ אֲכָּה יְהֹוָה. פִּיּפּ מּמֹי מִבְּרוּךְ אֲכָּה יְהֹוָה. פִּרוּךְ אֲכָּה יְהֹוָה. פֹּיִים מּמֹי פֿרִים בַּרִיךְ אֲכָּה יְהֹוָה. פֹּרִילִ מִפּיֹנִי בַּרוּךְ אֲכָּה יְהֹוָה. פֹּרִיל מפּיֹנִי הַבְּרוּשׁ: בְּרוּדְ אֵבָּה יִהֹוְה. בְּרוּשְׁ: בַּרִילִם בְּרוּשְׁ: בַּרְיִּה בַּרְוּשׁ:

אַתָּה חוֹגן לְאָדָם דַעַתּ וּמְלַבֵּוּד לֶאֵנוֹשׁ בִּינָהּ וְחְנֵּנוּ בּּיּיָהּ בְּיּבְּהּ יְחְנֵּנוּ בּּיּיָה מִאִּתָּך דֵּעָה וּבִינָה וְהַשְּׁבֵּל בָּרוּךְ אַתָּה יְחֹוָה בִּיִּה יְחֹוָה בִּינָה וְהַשְּׁבֵּל בָּרוּךְ אַתָּה יְחֹוָה בִּיִּרִה חוֹגן הַדְּעַת: חוֹגן הַדְּעַת:

לְפָּנֶיףּ שָּׁבִינוּ לְתוּרָתֶּךּ וְדַבְּבֵונוּ בְּתְשוּבָה שְּׁבֵלוּ בְּתְשוּבָה שְּׁבֵלְה יְהֹוָה הָרוֹצֶה בִּתְשוּבָה שְּבֵלְה בְּתְשוּבָה שְּׁבֵלְה יְהֹוָה הָרוֹצֶה בִּתְשוּבָה שְּׁבֵלְה יְהֹוָה הָרוֹצֶה בִּתְשוּבָה יְהֹוָה יְהֹוָה הָרוֹצֶה בִּתְשוּבָה:

בְּינוּ אֶבְינוּ כִּי חָטֵאנוּ מְחְל־לְנוּ מַלְבֵּנוּ כִּי פְּשִׁעְנוּ כִּי אֵל טוֹב וְסַלְּח אֶתָהּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ חַנּוּן יֵיְּכִּיִּי הַבַּּרבָה לְסִלְוֹחֵ:

יְבְעַרְוּדְ נָא בְּעָנְיֵנִוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מַלְבֵּנוּ מְהַרָה שִּׁפְּחִּי יְהֹוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל: יְהֹוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

מד' שכל טוב שמ' פ' יב.

בְּרֵךְ עָלֵינוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשְּנָה הַזֹּאת לְטוּבְה וְאֶת־בְּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ וְתֵן טַל לִבְרָכָה עַל־פְּנֵי הָאָדָמָה וְשֵׂבַע אֶת־הָעוֹלָם מִבּּרְכוֹתֵיךְּ וְתֵן בְּרָכָה הָאָדָמָה וְשַׂבַע אֶת־הָעוֹלָם מִבּּרְכוֹתֵיךְּ וְתֵן בְּרָכָה

יבינוּ וּבָרֵך אֶת־שְׁנוֹתֵינוּ בְּבָל־כַוֹעֲשֵׁה יָבֵינוּ וּבָרֶך אֶת־שְׁנוֹתֵינוּ בּּרָלִיתָּה בְּרָלִיתִּינוּ בְּבֶרֶה הַטּוֹבוֹת הַמְבוֹרָכוֹת בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה בְּבְרֵךְ הַשְּׁנִים:

פּיִפּי **יִבּןע** בְּשוּפָּר נְּבוּלְ לְחֵרוּתְנוּי וְהָא נֵס לְלַפְבֵּץ נְּלְּיוּעֹינוּי יּוֹלַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבָּע כַּנְפָוֹת הָאֶרֶץ לְאַרְצֵנוּ). בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ מְקַבֵּץ נִרְחֵי עַפּוּ יִשְׂרָאֵלֹּ: ע"פ ישע"

ײַפִּיִּי דְשִׁיבָה שוֹפְּטִינוּ כְּבָרָאשוֹנָה וְיוֹעֲצִינִוּ רְבַהְּחִדְּה· וְתִבְּלךּ עָלֵינוּ אַתָּה (בְּהֵרָה) לְבַּדְּךּ (בְּחֶפֶּר ע"פ הוש בּבני בּרכּים וּבְרַחֲמִים) • בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט • בָּרוּדְ אַתָּה יְהֹוָה • מֶעֶׁה אוהב אָדָקה וּמִשְׁפָּט:

נוסח בלתי מצונזר: תַקְוָה ּ וְבָל־ מ״פּ סרע״ג הַפִּינִים כָּלֶם כְּרֶגַע יֹאבֶדוּ וְכָל־אוֹיְבֵי עַמְּך מְהַרָה יִכָּרֵתוּ וְכָל־אוֹיְבֵי עַמְּך מְהַרָה יִכָּרֵתוּ וּמַלְכוּת זָדוֹן מְהֵרָה תָעַמֵּר יִכְּרֵתוּ וּמַלְכוּת זָדוֹן מְהֵרָה וּתְעַמֵּר וּתְשַבֵּר וְתַכְנִיעַ אוֹתָם בּמְבֵרָה בָּיָבֵינוּ בָּרוּך אַתָּה | בִּמְבֵרָה בָּיָבֵינוּ בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָהּ שוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ יְהֹוָהּ שוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זַדִים:

נוסח מחזור רמ"ו ובולוניא: זַדים:

רוספתה עַל־הַחֲסִידִים וְעַל־הַצַּדִיקִים וְעַל־הַבָּעָל־הַחֲסִידִים וְעַל־הַצַּדִיקִים וְעַל־בּנֵרִי הַאֶּדֶק בִּית יִשְׂרָאֵלֹּ יָהֶמוּ נְנָא) רַחֲמֶיף בִּית יִשְׂרָאֵלֹּ יָהֶמוּ (נָא) רַחֲמֶיף הל' כה.

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא: גָּלְיּוֹתֵינוּ, הלמ״ד בחיריקי

יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׁכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁכְּךּ הַפּוֹב בָּאֱבֶת וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִפְּהָם לְעוֹלָם לֹא גַבוּשׁ בִּי־בָּד בָשַחְנוּ מֶלֶך עוֹלָמִים בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מִשְׁעָן וּמִבְטַח לַצַּדִיקִים:

וָלִי**רוּשַּׂלַיִם** עִירָד בְּרַחֲמִים תָשוּבּי וּבְנֵה אוֹתָה בִּנְיַן "רֶּבֶּיָם וָלִים בָּיָוֹן בּיָבְיָם אוֹתָה עוֹלָם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּיּ בונה יְרוּשְׁלַיִם: תה' קמו, ב.

שָּׁעַ־אֶמַח דָּוִד עַבְּדְּדְּ בִּמְבֵרָה תַאָמְיַחַ וְּקַרְנוֹ תָרוּם כֹּיִּכּיִייּ בּישוּעָתֶדּ בִּי לִישוּעָתְדְ קוּינוּ בְּל־הַיּוֹם בִּרוּךְ אַתָּה בִּישׁוּעָתְדָּ כה, ה. ע"פ יחז׳ יְהֹוָהּ בַּצְבֶּיחַ בֶּלֶרוֹ יְשׁוּעָהּ: כט, כא.

בבלי פסחים דף קח, ב.

ראה מדת"ג (ורשא) בר'

יַּטְבֵּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְחוּס וְחְנֵנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ אָלֹהֵינוּ וְחוּס וְחְנֵנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ ּוְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִּלְתֵנוּ וְאֶת־ פר׳ יישלה הַּוֹא בֵועוֹלְם כּי שָב בָוֹלֵא רַחֲבִים רַבִּים אַתָּה הוּא בֵועוֹלְם כּיוֹ שיוּ יייוּ וֹלא נְשוּב בִילָם בִּלְּפָנֶיךּ כִּי אֵל שוֹמַע הַפִּלָּה וְתַחְנוּן אָתָהי בָּרוּך אַתָּה יְהוָהי שוֹמֵע תְּפִּלְה: תה' סה, ג.

יִשְׁרָאֵל וְאֶל־תִּפִּלְּתָם שְׁעַהַינוּ בְּעַבְּּוּ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־תִּפִּלְּתָם שְׁעַהּי דְּעַבְּ וְהָשֵׁב הָעֲבוּדָה לִדְבִיר בֵּיתֶדְּ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל מְּכֹּ מֵמְתּ וּתְפִּלֶּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְּלַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עַבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַבֶּּקְדּ וְתָחֱזֵינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךְ לְצִיוֹן כִּיפֹּ מִיכּי וְלִירוּשָׁלַיִם עִירָד בְּרַחֲמִים בְּמֵאָז בְּרוּך אֲתָה יְהֹוָה בְּכּ״ִי מפּיֹם סר׳ יח בשם הַמַּחֲזִיר בְּרַחֲכָיוּ שְׁכִינָתוּ לְּצִיּוֹן:

ע"פ מד' תה' לט, א.

¹ במח׳ רמ״ו: ״ובתפלתם״ו

היא יהוֹה אֱלְהֵינוּ לְדְּ שָׁאֲתָּנוּ לִדְּ שָׁאֲתָּנוּ הוֹא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ הַאְבוֹתְינוּ עַל־חֵיֵינוּ נִשְׁכוּתִינוּ הַפְּקוּדוֹת לְדָּ וְעַל־נְּשֶׁיךְ שֶׁבְּכְל־יוֹם וְיוֹם נְשִׁל־נְשֶׁיךְ שֶׁבְּכְל־יוֹם וְיוֹם וְעַל־נְשֶׁיךְ שֶׁבְּכְל־יוֹם וְיוֹם וְעַל־נְשֶׁיךְ שֶׁבְּכְל־יוֹם וְיוֹם וְעַל־נְשֶׁיךְ שֶׁבְּכְל־יוֹם וְיוֹם וְעַל־נְשְׁרְוֹם וְיוֹם וְעַל־נְשְׁבְּלְאוֹתְנִיךְ עַתְּיִם וְעַלְּבְּנְלְוֹ עַתְּבְּיִם וְשִׁבְּיִרִם הַשׁוֹב הַיִּבְיִם בִּיֹם בְּיִבּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיִרְ. בְּחַמֵּיךְ הַבְּעוֹלְם קוְיִנוּ לְדְּי הַמְעוֹלְם קוְיִנוּ לְדְּי וְתַלִּבְּיִרְ וּבְּעוֹלְם קוְיִנוּ לְדְּי

פסקי ריא"ז בחזרה כשהחזן אומר "מודים" צריכין כל הציבור לשוח עמו ואומרים "מודים דרבנן": ה"ב חות ז׳; שבה"ל תפילה בורעים ובשתחוים סי כב. מודים ע"פ בבלי אַנַחְנוּ לָפָנֶידָ אֱלֹהֵינוּ סומה זף אֱלהֵי בְּל־בָּשֶׂר· יוּצְרֵנוּ יוֹצֵר ^{װְ,ֹה}ָ ירמ' לב, כז. בָּרֵאשִׁית בָּרָכוֹת וְהוֹדְאוֹת לְשִׁבְּוּ הַגָּרוֹל וְהַכָּּוְרוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֶיִיתֶנוּ וְקִיַּבְוֹתְנוּי כַּן הְּחַיֵּינוּ ַּיּתְחָנֵנוּ וָתָאֱסוֹף גָּלְיּוֹתֵינוּ מֵאַרְבָּע ייּי יֹּה יִּלְיּוֹתֵינוּ בְאַרְבָּע בַּגְפָוֹת הָאֱרֶץּ וְנָשוּב לְשְׁמוֹר פּיּ ִקְשִׁ, כּּ. ָחֶקֶּיִךְ וְלַעֲשׁוֹת רָצוֹנְךְ בָּצֶאֶבֶת ּוּבְלֵבֶב שָׁלֵם עַל שֶׁאָנוּ מוֹדִים "בּּגַּג ע"פ ירוש׳ לְדָּ (בָּרוּךְ אֵל הַהוֹרְאוֹת):

> יש"ג מ"ל לא־הָכְלַמְתֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲוַבְתֵנוּ וְלֹא־הִסְתַּנְרּ ש"פ יש" מד. ג

עַל־כָּלָם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמֵם שִׁמְךְ מַלְבֵּנוּ תָּמִידּ בְּלְ-הַחַיִּים יוֹרְוּךְ פֶּלָה וִיהַלְלוּ לְשִׁמְךְ הַטּוֹב בָּאֱמֶת בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַטּוֹב שִׁמְךְ וּלְךְ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שבה"ל תפילה סי' יח בשם אגדה.

שׁים שָלוּם טוּבָה וּבְרָכָה (חַיִּים) חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עֵלִינוּ וְעַלֹּכָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךְ בְּרָבֵנוּ אָבִינוּ כָּלֶנוּ עֵלֵינוּ וְעַלֹּכָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךְ בְּרָבֵנוּ אָבִינוּ כָּלֶנוּ מִיּכִּים כְּאָחָד בְּאוֹר בְּנֵיךְ נָתַהְּ לְּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בּיִּלְנוּ יְמִים בְּיִבְנוּ וְעָלוּם וְחֵסֶד יְדְּכָחְה בְּנִינְיְךְ (לְבָרְבֵנוּ וּ)לְבָרֵךְ מִיִּים מִיִּים אַהֲבָה וְחֶסֶד יִהְיֶה בְעֵינֶיְךְ (לְבָרְבֵנוּ וּ)לְבָרֵךְ שִילוּם וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיְךְ (לְבָרְבֵנוּ וּ)לְבָרֵךְ אֶתְרֹים וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיְךְ (לְבָרְבֵנוּ וּ)לְבָרֵךְ אֶתְרֹים יִשְׂרִם וְטוֹב יִהְיֶה בְּעִינֶיִךְ (בְּנִירִ עַת וּבְּכְל-שָׁעָרה אֶתִיבְּל-עַת וּבְּכָל-שְׁעָרה

ע"פ תה' נב, יא.

פ"א, ה"ה.

[∙]המח׳ רמ״ו: תיבת ״וחיים״ לא מופיעה 1

ע״פ מס׳ בְּשְׁלוֹמֶךְ בָּרוּךְ אֲתָה יְהֹוָה הַבְּבֶרְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּכּה׳׳ מפּילס מי׳ מּ בּפּס׳ בּשְׁלוֹם בָּעָלוֹם (אֲמֵן)¹: בַּשְׁלוֹם (אֲמֵן)¹:

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו. ובחזרה החזן אומר אותו בלחש:

בבלי ברכות יָהְיֹּנְּ לְּרָצׁוֹןוּ אִבְוֹרִי־בִּׁי וְהָגְיִוֹן לִבְּי לְבָּגֵיך יְהֹוָה צוּרֵי וְגְאֵבְי: מה׳ יש, שו.

ויש נוהגין לומר:

ע״פּ מס׳ אֱלּהַיּ , נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרְע. וּשְׂפָּתִי מִדַבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקּלְלֵי נַפְּשִׁי נִנֹּי נִרְנוֹח, מִרְבַּר מִרְמָה. וְנִפְּשִׁי כָּעָפָר לַכּל תִּהְיָה. נִינִים וּיְבִּי יְהִי רָצוֹן מִיְּפְּנֵיך יְהֹיָה צֵּלְהִי. שֶׁבְּל־הַפְּמִים עָלֵי לְרָעָה. תָּבֵּר מּמִינִם. עַנִי לְרָעָה. תָּבֵּר מּמִינִם. עַצִי לְרָעָה. תָּבֵּר מִּמְיִם וּתְכַלְלֵּמְל מַחְשְׁבוֹתָם. וְבֵן יְהִי רָצוֹן מִיְּפְבֶּנִיךְ יְהֹיָה אֱלֹהֵי. שֶׁצְתָם וּתְכַלְלֵמְל מַחְשְׁבוֹתָם. וְבֵן יְהִי רָצוֹן מִיְּפְבֶּנִיךְ יְהֹיָה אֱלֹהַי. שֵּעֲרֵי בִינָה. שֵּעֲרֵי בִּינָה. שֵּעֲרֵי בִּינְה. שֵּעֲרֵי בִּינְה. שֵּעֲרֵי בִּינְה. שֵּעֲרֵי בִּינְה. שֵּעֲרֵי בִּינְה. שֵּעֲרֵי וִיכִּי מִּלְּבָּלָה. שַּעֲרֵי חִיִּים. חֵן וְחֶסֶּד וְרַחֲמִים וְרַבְּלְבָּלָה. שַּעֲרֵי חִיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחֲמִים וִרָּבְיְהִים וּרָבְלְבָּלָה. שַׁעֲרֵי חִיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחָמִים וִרָּבִים וּרָבְּלְבָּלָה. שַּעֲרֵי חִיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחָמִים וּרִבּילְבָּלָה. שֵּעְרֵי תִיְּבִים חִוּבְלְבָּלָה. שַּעֲרֵי חִיִּים. חֵן וְחֶסֶד וְרַחָמִים וּרִנִים וְרַבְּלְבָּת וְרָבְּוֹלְבְיִה וְבִּלְבָּלְה. שֵׁעֲרֵי חִיִּים. חֵוֹים חִוּן וְחֶסֶד וְרַרְחָמִים וְרָבִים הִינְבִּים וּבְּלְבָּלְה. שַּעְרֵי תִּיִּבְּים הְנִבְלְבָּלָה. שֵׁבְּבִיה וְרָבִּים הִּיבְּלָבה וְּבִּלְבִיה וְבִּלְבָּה וְבִּים הִוּבְּיִם מִּים וְרָבִים הִינִים מִיים. חִייִם. חִיים. חֵוּן וְחֶסֶּד וְרָרְחָמִים וְרָבִים הִוֹנְבִים בְּוֹבְיִים בְּיִבְּים בְּנִיף:

בּבני בּרכות יִהְיִּוּ לְרָצוֹן אִבְּרֵי־בִּי וְהָגְיַוֹן לִבְּי לְבָּגֶיךְ יְהֹוָה צוּרֵי וְגְאֲלֵי: מֹה׳ יִנְ, מוּ.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך $^{\rm cc, \, c.}$ נג. $^{\rm c.}$

ע״פּ בּבּלי **עַשֶּׂה שְׁלוֹם בִּבְּרוֹבְיוּ הוּא בְרַחֲבְיוּ יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ** מִי׳ כּכּ, בּ. ייִימֹדְף נג, בּ. וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

ַרװ״ל או״ח (יְהִי רָצוֹן בִּלְּבָנֵיךּ יְהֹוָה צֶּלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי צְּבוֹתֵינוּ (יְהִי רָצוֹן בִלְּבָנֵיךּ יְהֹוָה צֶלֹהֵינוּ וֵאלֹהִי צְבוֹתֵינוּ בְּחוֹרָתְךְ): פּ״ה. שׁהִּבְנָה בִּית הַפִּקְרָשׁ בִּקְהַרָה בְּיָבֵינוּ וְתוֹ חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךְ): פּ״ה. מ״ב.

במקום שכלו ג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו עד שיגיע החזן לקדושה: בחזרת הש"ץ הקהל צריך לעמוד ולכוין לכל הברכות ולענות "ברוך הוא וברוך שמו" אחרי "ברוך אתה ה'", "ואמן" אחר כל ברכה:

במח' רמ"ו ובולוניא "אמן" לא מופיע, אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: "אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א. ² במח' רמ"ו ובולוניא הנחייה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבתי, ס" ה', ענין התפילה. ועיין שו"ע או"ח סימן קכ"ב וקכ"ג סעיף א'- מרי"ו ולא ביו"ד. שערי תשובה או"ח ס" קכג, ס"ק ג', בשם מהר"ם די לונזאנו וכך מנהגנו.

החזן אומר:

יייר פּייי יִּתְגַּהַל וְיִתְקַדִּשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וַיַבְוּלִיךְ בַּוּלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְבְל־ בּית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְמַן קָרִיבּי וָאִמְרוּ אָמֵן:

קרגוס ירוש׳ יְהָא שְׁמֵה רַבָּא מְבָרַדְיּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְיּ פֿריֹּל מפּילה בּרֹא מט, אָ

וִיתְעַלֶּה וִיתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְהַבָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וָיִתְהַלֵּל שְׁבֵּוּה דְּקָרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

איירָלים זבּ׳ לְעֵלָּא לְעֵלָּא כָּן־בָּל־בִּרְכָתָא שִׁירִ־תָא הָשְבָּחָתָא מָן־בָּל־בִּרְכָתָא יָנֶחָבָתָא דַאֲבִירָן בְּעָלְבָאיּ וְאִבְּרוּ אָבֵן:

ע״פּ מרנוס **תּתְקַבַּל** אָלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכְל־בֵּית־יִשְׂרָאֵלּ קֶּדְם מ״ה ה. מה. אֲבוּהוֹן דְבִשְׁמַיָּא וָאִמְרוּ אָמֵן:

שמ' א, יט.

יָּהָא שְּלָבָא רַבָּאַ בוּ־שְׁבַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־ בָּל־יִשְׂרָאֵלּ וְאִמְרוּ אָבֵן:

יין כּהַ בָּ עשָׁה שָלוֹם בִּמְרוֹמְיוּ הְוּא בְרַחְמָיוּ יַעֲשֶׁה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וָעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

אם יש בבה"כ אדם החייב באמירת קדיש, אומרים כאן מזמור של יום (ראה עמוד 143 ואילך) או מזמור ס"ז (כמנהג ק"ק רומא) כדלקמן ואחריו קדיש

־^{מַ} מַּ מַּ בַּנְגִינֹת מִוְמָוֹר שִיר: אֱלֹהִים יְחְנֵּנוּ וִיבֶּרְכֵנוּ יָאֵר מִיכּי בְּנִגנּוּ וִיבֶּרְכֵנוּ יָאֵר פָּגֵיו אָתַּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָבץ דַּרְכֶּך בְּכָל־גּוּיִם יִשְוּעֶתֶד: יוֹדָוּדְ עַמָּיםו אֱלֹהֶים יוֹדוּדְ עַמָּים כְּלֶּם: יִשְׂמָחָוּ וַיַרַנְּנוֹ לְאֻבִּים בִּי־תִשְבְּט עַבִּים בִיּשֶׁר וּלְאֻבִּים בִּי־תִשְבְּט עַבָּים בִישָׁר וּלְאֻבִּים בִּי ֶסֶלָה: יוֹדָוּדְ עַמָּיםוּ אֱלֹדֶים יוֹדוּדְ עַמִּים כָּלֶם: אֱרֶץ נַתְּנָה

לישר״ל מח׳ מח׳ ובולוניא הנחייה זו אינה מופיעה ומובאת כאן ע״פ מח׳ שר״ל במח׳ במח׳ במח׳ ובולוניא הנחייה או אינה בישריה ומובאת באו ובולוניא הנחייה או אינה בישריה בישריה ובישריה ובישריה בישריה ב

יְבוּלֵה יְבֶרְבֹנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבֶרְבֵנוּ אֱלֹהֵים וְיִירְאָוּ אׁוֹתוּ בְּל-אַפְסֵי־אֶרֶץ:

יִּתְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מּחֹכּי בּמֹס״וּ מַלְכוּתֵה בְּחֵיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בִּית־יִשְׂרָאֵל מִּסֹ׳ בּנִכּוּת מַלְכוּתֵה בְּחֵיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בִּית־יִשְׂרָאֵל מִסֹ׳ בּנִכּוּת מַלְכוּתָה בְּעָגָלָא וּבִוְמֵן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

שבּה״ל הפּילה יְהָא שְׁבֵה רַבָּא בְּבָרַךְּ לְעָלַם וּלְעָלְבֵי עָלְבֵיְּא יִתְבָּרַךְּ הּמיֹ מט, הֹ: בּרֹח׳ מט, הֹ: ס׳ ה. ע״פּ דּני׳ בּ, כ.

וְיִתְבָּל וְיִתְבּאַר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעֵלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

רָּעֲלָּא רְעֵלָּא בִּוֹ־בְּל־בִּרְכָתָא שִׁירָתָא הָשְׁבְּחָתָא וְגָחָכָתָא מִיקְלִים דּנֹ בְּעֲלָּא רָנְעָלְים בּנֹי דַּאֲמִירָן בְּעָלְטָא וְאִמְרוּ אֲמֵן:

> יָּהָא שְּלָכָא רַבָּא מִן־שְּׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵלּ וְאָמְרוּ אָמֵן:

עָשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמֵיוּ הוּא בְרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ ^{אוי כּכְ, בּ.} יִעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָמֵן: יִנְשִׁרִּאַלּ אָמֵן: בראש השנה שחל בשבת אומרים:

מּכֹי מֵּיִ **בְּוֹר**וֹ לְדָּוָר הָבְּוּ לֻיִּהֹוָה בְּנֵי אֵלֵים הָבִוּ לֵיהֹוָה כְּבְוֹר וְעִוֹ: מֹיִ מִּוֹר לְיִהֹוָה בְּנִי אֵלֵים הָבִוּ לֵיהֹוָה כְּבְוֹר וְעְוֹ: ָהָבָוּ לֵיהֹוָה פְּבָוֹד שְׁמֻוּ הִשְּׁתַּחָוּוּ לֵיהֹוָה בְּהַדְרַת־ ּקְדֶש: קוֹל יְהֹוָה עַל־הַּבָּיִם אֱל־הַכָּבְוֹד הִרְעֶים יְהֹוָה עַל־בַּיִם ַרַבִּים: קוֹל־יְהֹוֶה בַּבָּחַ קוֹל יְהֹוָה בֶּהָדֵר: קוֹל יְהוֶֹה שֹבֵר אָרָזִים וַיְשַבֵּר יְהֹוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנְוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ־עֻגֶּל לְבָנִוּן וְשִּׂרְיוֹן בְּבְוּו בֶן־רָאֵמִים: קוֹל־יְהֹוָה חֹצֵב לַהֲבָוֹת אֲשׁ: ַקוֹל יֻהֹוֶה יָחֵיל מִדְבֶּר יָחֵיל יְהֹוָה מִדְבַּר סָבֵש: קוֹל יְהֹוָהוּ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹתֿ וַיֶּחֲשָׂף יְעָֿרוֹת וּבְהֵיכָלְוֹ כָּלוֹ אֹמֵר כָּבְוֹר: יְהֹוֶה לַבַּבּוּל יָשֶׁב וַיֵּשֶׁב יְחֹנָה בֶּעֶדְ לְעוֹלֶם: יְהֹנָה עוֹ לְעַבְּוּ יִתֵּן יְהֹוָהו יְבָרֶךְ אֶת־עַמְּוֹ בַשְּׁלְוֹם:

יש מוסיפים תפילת רבי נחוניא בן הקנה:

יאשית מכמה אָנָא בְּרְחַ בְּּדְעַת יְמִינֶדְ תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רְנַת עַמֶּדְ שִׁנְּבֵנוּ שַׁבְבַת שְׁבְבַת יְחוּדֶךְ - בְּּדִבְת שִׁבְּוֹר - בִּוֹרְשֵי יִחוּדֶךְ - בְּבָבַת שְׁבְוֹר בּוֹר בּוֹרְשֵי יִחוּדֶר - בְּבָבַת שְׁבְּוֹר בּוֹר בּוֹרְשֵי יִחוּבֶר - בּּבָבַת שִׁבְּוֹר בּוֹר - בּוֹרְשֵי יִחוּבְר בּוֹר - בְּבָבַת שִׁבְּוֹר בּוֹר - בּוֹרְשֵי יִחוּבְר בּוֹר - בּוֹר בּוֹר - בּוֹרְשֵי יִחוּבְר בּוֹר - בּוֹר בּוֹר - בּוֹרְשֵי יִחוּבְר בּוֹר - בְּבָבַת שִׁבְּוֹרם: בַּרְכֵם · שַׁהֶּרֶם · תַחֲמֵם · אִרְקָתְּךְ תָּמִיד גְּמְלֵם: חֲסִין קָדוש · בִּרב טּוּבְךּ נַהֵל עֲרָתֶדּ: יָחִיד גֵּאֶהּ לְעַפְּדְּ בְּנֵהּ זוֹכְרֵי קְּרֶשְּׁתֶדְּ: יַאַעְלוּמוֹת: קַבֵּל וּשְׁמַע צַעָקתנוּי יוֹדֵעַ תַּעְלוּמוֹת:

בָּרוּךְ שֵׁם בָּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְלָבָה º דוֹדי לִקְרַאת כַּלְהּ פְּגִי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:

יְלְכָה דוֹדִי לִקְרֵאת כַּיָּהֹ בְּנִי שַׁבָּת נְּקַבְּּלָה:

בבלי פסחים נו, א.

> ע"פ בבלי שבת דף קיט, א.

שבועות דף

זכ' יד, ט.

ֿהשְמִיעֲנוּ אֵל הַמְיָחָדי יַטְבוּר וְזָכוּר בְּדִבוּר אֶחָדיּ יְהֹוֶה שֶׁחֶד וֹשְׁמָוֹ שֶׁחֶד. לְשֵׁם וּלְתִּבְּשֶׁרֶת וְלִתְהֹּלָה:

סדה"י ד"ה ואחר קריאת.

> לר׳ שלמה אלקבץ הלויי סי׳ שלמה הלויי

ע"פ בבלי קיט א. סוף מַעֲשֶׁה בְּמַחֲשָׁבָה תְחִלְה: משל' ח, כג.

-קוּמִי צָאִי מִתּוֹךְ הַהֲפַּכָה

יִלְבְשִׁיוּ בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּׁךְ עַכִּייּ קָרְבָּה אֶל־נַפְּשִיי גְאָלֶה:

בִּי בָּא אוֹרֶך קוֹמִי אָוֹרִיּ | יַפּע׳ מֹּ, חּ בְּבוֹר יְהֹוָה עָלֵיִךְ נִגְּלָה:

> -בַּה־הָּשְׁתּוֹחֲחִי וּבַּה־הֶּבֶּי וָנְבְנָתָה עִיר עַל־תִּלְּה:

וָרְחֲקוּ כָּל־מְבַלְעֵיִרְּי בּבְשׁוֹשׁ חָתָן עַלּבַלְּה: עיפּ ישני בּיִ

> יּצֶּת־יְהֹוָה תַּעֲרִיצִיי. וָנִשְׂבְחָה וְנָגִילָה:

לְקרֵאת שַׁבָּת לְכוּ וְגַלְכָה • בִּי־הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה ּ מַרֹאשׁ מָקֶּדֶם נְסוּכָהי

•אָקְדַשׁ מֶלֶךְ עִיר מְּלוּכָה יִם לָרָ שֶׁבֶת בְּעֵבֶּס הַבָּכָאי וְהוּא יַחֲמוֹל עָלַיִּך חֶמְלָה:

> דּרְנַעֲרָי מֵעָבֶּר קוֹמִיּי עַל־יַד בֶּן־יִשֵּׁי בֵּית הַלַּחְמִיּ

> > **ה**ּתְעוֹרָרֵי הְתְעוֹרָרִי עורי עורי שיר דברי

לְא תַבּוֹשִׁי וְלֹא־תִּבְּלְכֶוִיּ בָּךְ יַחֲסוּ עַנְיֵי עַמִּיי

> וָּהָיוּ לִמְשִׁסָּה שׁוֹסֶיְדְּיּ יַשִּׁישׁ עָלַיִּךְ אֱלֹהָיִךְּי

> יַבְין ושְבָאול תִּבְּרְצִיּ עַל־יַד אִיש בֶּן־פַּרְצִיי

ָבְּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּי נַם בְּשִׂמְחָה (בְּרִנָּה) וּבְצָהְלָהי תוך אֱמוני עַם סְגֻלְהי בְּוֹאִי כַלְּהֹּ בְּוֹאִי כַלְּהֹ:

יש מוסיפים:

יּוֹף אֱמוּנֵי עַם סְגָלָה בּוֹאִי כַלָּה שַׁבָּת מַלְבְּתָא פְּנֵי שַׁבָּת נְּמַבְּלְה: לְבָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלְּהּ בָּרוּךְ יְהֹוָה אֲשֶּׁר נָתָן מְנוּחָה לְעַמִּוּ יִשְׂרָאֵל בִּיוֹם־שַׁבָּת קְדֶש:

בָּ**וֹבְתוֹר** שִׁיר לְיִוֹם הַשַּׁבֶּת:

ع٥, ٦. תה' סט, יט.

שם ס, א. ש"פ שופ׳ ע"פ ישע" ۵, א. ע"פ שם נד, ד. מב, יב. ע"פ ישע׳ יד, לב. ירמ' ל, יח. ע"פ שם ל, טז. מט, יט. שם סב, ה. ע"פ שס. שם נד, ג. ע"פ שם

> ע"פ בבלי שבת דף

תה' לב, א.

תה' לב, ב־טז.

יְהֹנָה כְּלָך נֵאֶיר לְבֵש יְהֹנָה עֵוֹ הִתְאַזֶּר אַף־תִּכְּוֹן בִּסְאֲךְ בֵאֶי יְהֹנָה עֵוֹ הִתְאַזֶּר אַף־תִּכְּוֹן בִּסְאֲךְ בֵאֶי בָּטִוֹלֶם אֶתָּה: נְבִין בִּסְאֲךְ בֵאֶי נְהָרְוֹת קוֹלֶם יִשְׂאִוּ נְהָרְוֹת קוֹלֶם יִשְׂאִוּ נְהָרְוֹת קוֹלֶם אָהִירִים בִּשְּׂאָוּ נְהָרְוֹת קוֹלֶם אָהִירִים בִּשְּׂבְּרִי־יָם אַדִּירִים בִּשְׁבְּרִי־יָם אַדִּירִים בִּשְׁבְּרִי־יָם אַדִּירִים בִּשְׁבְּרִי־יִם אַדִּירִים בִּשְׁבְּרִי־יִם אַדִּירִים בִּשְּבְּרִי־יִם אַדִּירִים יִהֹנָה: עֵדֹעָיִדּן נֵאֶמְנֹוּ מְאֹדְ יְבִים אָדִירְךְ נִבְּיִם יִהֹנָה יְאָנֶרְד יָבִים: יְהֹנָה יְאָנֶרְד יָבִים:

אם במשך השבוע גולד בקהילה בן זכר אומרים בליל שבת אחד משני הפזמונים הבאים:

פזמון מאת ר' מרדכי לאטים מרומה:

ַ*בְּשִׁ*יִּל מִכְתָם שִירוּ רֵעִים· לָבְבוֹד אִישׁ תָּם וּתִמִים דֵּעִים: יֶּלֶר הַנְּמוֹל לִשְׁמוֹנָה: נַם אָמְרוּ מַה־טּוֹב וּמַה־נְּעִים· אָשִיר הַיּוֹם לְבְרִית מִילְהּי זִמְרָה שָׁנְיוֹן וּתְהִלָּה: תּוֹדוֹת אַקְרִיב כִּדְמוּת עוֹלָהּי

וּכָמוֹ תוֹרִדים וּבְגֵי־יוֹנָה:

ע"פ ויק'

פזמון מאת ר' טוביה:

יָ**הִי־**שָׁלוֹם בְּחֵילֵנוּ וְשַׁלְוָה בְּיִשְׂרָאֵל·

בָּיָכְיוֹ יָבוֹא גוֹאֵל: בְּסִמָּן טוֹב בֵּן בָּא לְנוּ בָּצֶר שַׁיַני יִתְרוֹנְן: רַהֶּיֶבֶר יָהִי רַעֲנָןי יְאַדֵּף דָּת לְבָל־שׁוֹאֵל: בְּסִפָּן ובו׳ וּבַתּוֹרָה יִתְבּוֹנָןּי

שם נא, א.

ע"פ תה' קכב, ז.

פומוןי

🀃 ייי לְּסַבָּה תִּבִּרּוֹתֵיהָ. עוֹרְכָה וְעוֹנָה תְּהִדּוֹתֵיהָ. אֵל נֵא רְבָּא יייייי אָל נֵא רְבָּא נָא לְמַחֲלוֹתֶיהָּ תִּבְלֶה שָׁנָה וְּקִלְלוֹתֵיהָ:

בְּגוֹעַם בִּוּלִים לְדְ תִּקְרָאֶהּ וְשִׁיר וְהִלּוּלִים כִּי לְדְּ נָאֶהּ עַר ּטָה תַּעֲלִים עִינְךְ וְתִרְאֶהּ זָרִים אוֹכְלִים נַחֲלוֹתֶיהָּ ע"פ תה' י, א. ע"פ ישע" תִּבְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:

ע"פ תה' ָרָעָה אֶת־צֹאנְךּ אֲרָיוֹת זָרוּי וּשְׁפֿוֹךְ חֲרוֹנְךְּ בְּאוֹמְרִים עֲרוּי ּוְכַנַּת יְמִינְךְ פָּרְצוּ וְאֶרוּ לֹא הִשְׁאֵירוּ עוֹלְלוֹתֶיהָּ ע"פ תה' תַּבְלֶה שָׁנָה וְּקִלְלוֹתֶיהָ:

רמ"ז מופיע המחבר, ושמו חתום בראשי חרוזים: 'אברהם חזן חזק'. פזמון זה אינו מופיע במח' רמ"ז ^{1} ובולוניא ונדפס במח' שד"ל ח"ב דף נ"ה. הרב מ"ע הרטום כתב שאין לומר פיוט זה, אך בשנים האחרונות נהגו לאמרו בליל שני נוהגים לומר רק הבית האחרון הנוסח כאן תוקן בעיקר ע"פ מח' כמנהג הספרדים וויניציאה רפ״ד (למרות שבמהדורה זו חסר הבית הרביעי)-

יּהָקם מִשִּׁפְלוּת לְרֹאשׁ מַמְלֶלֶכֶת ּ כִּי בְּבוֹר גָּלוּת נַפְּשָׁהּ נִתֶּכֶת. יִּכְרוּם זָלוּת לִבָּה שוֹפֶּכֶת ּ בְּדֵלֵי דֵלוּת מִשְּׁכְּנוֹתֵיהָ. תִּכְלֶה שָׁנָה וְמִלְלוֹתֵיהָ:

בְּתֵי תַּעֲלֶה בִּתְּדְ כִבּוֹר ּ וּכִבִּית בֶּלֶא עֻלָּה לִשְׁבּוֹר ּ וְתַפְּלִיא בְּצֵאתְדְ בְּגבּוֹר ּ לְהָתֵם וְכַלֵּה מְכַלּוֹתֶיהָ. תַּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ: תִּכְלֶה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ:

בֵּיבֶּים חֵילָה לָבְעוּ הַגּּוֹי כָּלּוּ וְטוּבָה שָׂבְעוּ וּבְוְזוּ אִישׁ לוּ וְלְבָּה בִּיבֶּים חֵילָה לָא מִבְּעוּ וּבְרָל־וֹאת לֹא מִבְּעוּ וַבְוְזוּ אִישׁ לוּ וְלְבָּה תִּבְלָה שָׁנָה וְמִלְלוֹתֶיהָ:

יְּמִירָה שָׁבַת וְחֶשְׁמָה תַּגְּבִּיר ּ לַחְפּוֹץ מְרְבַת דּוֹדָה וְתַעֲבִיר מַלֵב דַאֲבַת נַפְשָׁה וְתָסִיר לְבַמֵּשׁ אַהֲבַת כְּלוּלוֹתֶיהָ. תַּכְלָה שָׁנָה וְמִלְלוֹתֶיהָ:

רְבְּצָהּ נְזְנַחַת בְּנְחַת לְנֵוֹה רִבְצָהּ רַב נִזְנַחַת בְּהוֹד חָפְצָהּ וְהָוֹא בְּמִילוּ אֲשְׁבְּלוֹתֵיהָ - בְפֹּרַחַת עֲלְתָה נִצְּהּ לֹא הִבְשִילוּ אֲשְׁבְּלוֹתֵיהָ תִּכְלֶה שָׁנָה וְמִלְלוֹתֵיהָ:

ייי לָבֶם וְתַעֲלוּ לְּצִיּוֹן וְאָמֵר - סְלּוּ־סְלוּ בְּרִיתוּ שָּׁמֵר - סְלּוּ־סְלוּ בְּרִיתוּ שָּׁמֵר - סְלּוּ־סְלוּ בְּרִיתוּ שָּׁמֵר - סְלּוּ־סְלוּ בְּיִסְלוֹתֶיהָ. הַחֵל שָׁנָה וּבִרְכוֹתֵיהָ:

:החזן אומר:

בָּ**רְבוּ** אֶת־יְהוָה הַמְבֹּרְד:

הקהל אומר ואחריו החזן:

בָ**רוּך** יְהוָה הַבְּבֹרָך לְעוֹלָם וָעֶר:

לר"ה שחל בשבת:

אַתָּרה יְהֹוָהיּ ゴリフゴ אַלהֵינוּ מֵבֵּלְדְ

ּהָעוֹלָם אֲשֶׁר כִּלָּה מַעֲשָׂיו מֶּיִי מִיּי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִיּ וַיִּקְרָאֵהוּ אַנּהּ״לֹ סְּוֹר יו"כ סי׳ שי"ז; שַבַּת־קָדֶשׁ בַעֶּרֶב וְעַד שׁ״פּ בּר׳ בּ, בּ עֶרֶבּ וּנְתָנוֹ מִנוּחָה לָעַמּוֹ יּנְתָנוֹ מָנוּחָה לָעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדָשָׁתוֹּ בּוֹרֵא יוֹכָים וָלְיִלְהּ גּוֹלֵל אוֹר מִּבְּנִי־חְשֶׁךְ וְחְשֶׁךְ מִבְּנִי־ אור הַבַּעֲבִיר יוֹם וּבֵּבִיא יוֹם וּבַיִּבִיא לְיָלָה הַמַּבְדִיל בֵּין־יוֹם

וּבֵין־לֱיְלָהּ יְהֹוָה אֲבָאֻוֹת ישׁ יִּים יִּי שְׁבֶּוּ וּשְׁמוֹ חֵי וָקַיָּם תָּמִיד הוא ימְלך עָלֵינוּ לִעוֹלְם

הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

משני ברכות בָּרוּך אַתָּה יְהֹנְהּ אֱלֹהֵינוּ פ״ה. מ״ד. ֶּבֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר

-בְּדְבָרוּ מַעֲרִיב עֲרָדִבים וּבְחָבְמָה פּוֹרֵתַח שְּעָרִיםּ וּבְתְבוּנְה בְּשַׁנֶּה עִתִּיםי ּיִבְתַלִיף אֶת־הַוְּבִנִּים וּבְסַבֵּר

אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹי בּוֹרֵא יוֹטָם

בפלי פופות וְלֵילָה גוֹבֵל אור מִבְּנִי־חְשֶׁךְ ָוְחְשֶׁךְ מִפְּנֵי־אוֹר ּ הַמַּעֲבִיר יוֹם וֹמֵבִיא לְיָלָה. הַמַּבְדִּיל בֵּין־יוֹם

ישי מודי ובין־לְיָלָהי יְהֹוָה אֲבָאוֹת שְׁכְוֹי וּשְמוּ חַי וָקַיָּם הָמִיד הוּא יִמְלֹךְ

אַתָּה יְהוְהּי עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶדיּ בָּרוּךְ אַתָּה וְעָדיּ בָּרוּךְ אַתָּה וְעֶדיּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוְהּי יְהֹוָהּ הַפַּעֲרִיב עֲרָבִים: תה' סה, ע.

עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַבְּּוּ אָהַבְתָּ עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַבְּּוּ אָהַבְתָּ. עּוֹלָם בִּית יִשְׂרָאֵל חָקִים וּמִשְׁבָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ. עַל־בֵּן יְהֹוָה

אֶלהֵינוּ בְּשְׁרְבֵנוּ וּבְּקוּמֵנוּ תַּן־בְּלבֵנוּ לְשֵׂיחַ בְּחֻמֵּי רְצוֹגֶךְּ - פּפּס פֹּייִ בּיי ּוְגִשְׂמַח וְגַעֲלוֹ בְּדִבְרֵי (תַלְמוּד) תּוֹרָתֶך וּבְמִצְוֹתֶיף

. פסקי רי"ד ברכות יא ב;

(וְחֻקּוֹתֶיךְ) לְעוֹלָם וָעֶדי כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאְוֹרֶדְ יָבֵינוּ וּבָהֶם ֶנְהְגֶּה יוֹכָם וָלֶיְלָה וְאַהֲבָתְךּ אַל־תָּסֵר מִפֶּנוּ עַד־גֶצַח ּנָצָחִים ּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אוֹהַב אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ע"פ מ"ח י, ט.

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, פגלי ביכות ויקרא בנחת ובנעימה. צריך לפרש האותיות בפיו ובשפתיו וצריך ליתן רווח סרש"ג. בין הדבקים כגון על לבבך, על לבבכם. וצריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו שיהיו פיו ולבו שווים בכוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא יצא אפילו מנלי ^{בכלי} בדיעבד. צריך להאריך בדלי"ת של "אחד", וצריך להתיז בזיין של "תזכרו" ושל "וזכרתם". אין הש"ץ צריך להנמיך את קולו בפסוקי התוכחה.

דף יג, ב; סרע"ג.

מד"א דב׳ ה, יא. המתפלל יחיד אומר: אַל בַּלֶדְ נַאֱכָּוְ:

בבלי שבת דף קיט, ב.

.7 ,1 '37

משנ' ברכות פ"א מ"ג. יַשְׁבֻע יִשְׂרָאֶל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָהוּ אֶחֶר־:

בבלי פסחים

.15 ב"ר ב, לו

אומרים בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם בְּבוֹד בַּלְבוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

דף נו, א. וֹאָבַבְרָּתָּ אָת יְחִנָּה אֶלוֹהֶיף בְּכָל־לְבֶּבְּךָ וּבְּכָל־נַפְּשְׁךָּ וּבְכָל־מְאֹדֶד: וְהִיּוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶה אֲשֶּׁר אֲנֹבְי בְּשִׁבְתְּךָ הַיֶּלְבָבֶר: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךּ וְרְשְׁרְבָּךְ הְבְּלְבָתֶּה מְצַוְּךָ הַיִּלִרְתָּךְ וִבְּלֶרְתָּךְ וִשְׁנַנְתָּם לְבָנֶיךּ וְרְשִּׁרְבָּךְ הְבְּרְתָּ בֶּם וּקְשַּׁרְתָּם לְאָוֹת עַל־יָדֶדְ וְהָיִוּ לְטְטָבָת בֵּין עֵיגִידְ: וּכְתַבְתָּם יַעַל־מְֻּוֹוֹת בֵּיתֶך וּבִשְעָרֶיך:

ָרָנְיָה אָם־שָׁכְוֹע תִּשְּׁבְעוּ אֶל־בִוּצְוֹתֵי אֲשֶׁר אָנֹבֶי בְּוַצַּוָּה הַּיּיִּה בּיִּבְי בְּוַצַּוָּה אָתְבֶם הַיָּוֹם לְאַהֲבָּה אָת־יְהֹוָה אֱלְהֵיכֶם וּלְעַבְהוֹ בְּבָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנְתַתֵּי מְטַר־אַרְאָכֶם בְּעִתְּוֹ יוֹרָה וּמַלְאָוֹשׁ וְאָסַבְּתָּ דְגָנֶׁדְ וְתִירִשְׁךָּ וְיִצְהָרֶד: וְגַתַתֵּי עַשֶּׁב בְּשֶּׂדְךָּ לִבְהָמְתֶּדְ וְאֶכַלְתָּ וְשָּׁבַעְתִּ: הִשְּׁמְרֵוּ לָכֶּם בָּּן יִפְתֶּה לְבַבְבֶבֶם וְסַרְתָּם וַעֲבַדְתָּם אֱלֹהַים אֲחַרִּים ְהִשְׁתַּחֵויתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהֹוָה בָּבֶׁם וְעָצַר אֶת־הַשְּׁבַּׁיִם

וֹלְאֵייִהְיָה בִּשָּׂר וְהָאֲדָבָּה לָא תִתֵּן אֶת־יְבוּלֵה וַאֲבַרְתָּם ָבְהַרָּה בֵעַל הָאֶרֶץ הַפּּבָּה אֲשֶׁר יְהֹנֶה נֹתַן לָבֶם: וְשַׂבְּתֶּם אֶת־דְבָרַי אֵׁדֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְהָּם אֹתָם ַלְאוֹת עַל־יֶדְבֶּם וְהָיִיּ לְטְוֹטָבָּת בֵּין עֵינִיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתֶם אָת־בְּנִיכֶּם לְדַבֵּר בֶּם בְּשִׁבְתְּךְ בְּבֵיעָהְ וּבְלֶכְתְּהַ בַּלֶּרֶהְ יִּבְשְׁבְבָּך וּבְקוּמֶך: וּבְתַבְתָּם עַל־בְּזוּוּוֹת בֵּיתֶךּ וּבִשְעָרֶיף: ּלְמַעוֹ יִרְבִּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנִיכֶּם יַעַל הָאֲדָבָּה אֲשֶּׁר נִשְבַּע ּיְהֹוָָה לַאֲבְהַיכֶם לָתַת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאֶרֶץ:

משני ברכות ויא בר יְהֹנָה אֶל־מֹשֶׁה בֹאמְר: דַבֵּר אֶל־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל בּמִי טוּ.

וָאֶמַרְתָּ אֲלֵהֶּם וְעָשׁוּ לָהֶם צִיצֶת עַלּ־כַּנְפֵי בּגְבִיהֶם לְדִרֹתֶם וְגַּתְנָוּ עַל־צִיצִת הַבָּגָף בְּתִיל תְּבֵלֶת: ּ וְהָיֶה לָבֶם לְצִיצִת וּרְאִיתָם אֹתוֹ וּזְכַרְתָּם אָת־בְּל־כִּיצְוֹת יְהֹוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתֶם וְלְאֹ־תָתֹוּרוּ אֲחֲבֵי לְבַבְּכֶם וְאַחֲבֵי עֵינֵיכֶּם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנֶים אֲחֲרֵיהֶם: לְבַּעַן תִּזְכְּלֹּוּ וַעֲשִׂיתֶם אָת־בְּל־בִּיצִוֹתֵי וַהְיִיתָם קְדֹשָים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִּי יְהֹוָה אֶלְהֵיכָּם אֲשָּׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהְיַוֹת לְכֶם

באלהים אַנִי יְהֹנָה אֱלְהֵיכֶם: הציבור אומר: אֱטֶת:

ברכות יב, א; סת"ר סי' ע.

בבלי ברכות דף יב, א.

החזן חוזר ואומר: יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱבֶת:

לר"ה שחל בשבת: יִרְשׁוּהָּ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלְבִים ּ חָבְּרָתְ שְׁהוֹרִים יִירְשׁוּהָ.

משני ברטות נשטונה בְּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ עָלֵינוּ בְּשְּׁבִיעִי קוַקְהָּת בְּלּ־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ עֵלֵינוּ בְּשְּבִיעִי קוֹקְהָת בִּיּשְּׁבִיעִי קוֹקְהָת בִּיּקְהָת בִּיּשְׁבִיעִי קוֹקְהָת בִּיּקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּיקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּיִּת בִּיִּקְהָת בִּיִּקְהָּת בִּיִּקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּקְהָת בִּיִּיִּת בִּיִּקְהָּת בִּיִּקְהָּת בִּיִּקְיִם עַלְינוּיּ יְאֵין זוּלָתוּ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל הִקְשַׁבְנוּ וְשָׁכַּוְעְנוּ זָכוֹר-

 $[\]cdot$ מיוסד ע"ס א"ב ^{1}

לר"ה שחל בשבת:

בְתוּבָה ד־יא לְראש בַּחַיִּיִם וְלְאַ־נָתָן לַמַּוּט רַגְלֵנוּ: רוֹמֵמְהָתָ שַׁבָּת תָּמִיד. בּייָּדְּ מִיֹּיֶּם בְּבְּלֵנוּ: ובינינו אות היא לְעוֹלְםּ בִּי־שֵׁשֶׁת יָבִים עוֹרָ־בְּּבְּ ּתִקַנְתָּי וּבַשְּׁבִיעִי נַחְתָּי ּלְבַּעוֹ שֶׁתַּגְיַח דְעַבְּאָדְ יִשְׂרָאֵלּ וְלִבְבוֹד³ שִׁבְּוֹד שִׁבְּחוּ וְזִמֵּרוּ בְּרוּךְ הוּאּי מֹשֶה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְדְּ עְנוּ שירָה בְּשִׂמְחָה רַ־בָּהיּ ּוֹאָמְרוּ בֶּלְם מִי־בָמְבָה שׁמִי מוּ יחֹ. בָּאֵלִם יְהֹוָה מִי כָּמִכָה נְאָדֶר בַּגְּןדֶשׁ נוֹרֶא תְהֹלְת עשה פֶּלָא: שוֹבְרֵי שְבִיעִי ּרָאוּ גְבוּרוֹתֶיךְ עַל־הַיָּם יְבָרֵצוֹן הַבְּלוֹ עֲלֵיהֶם· מֹשֶׁה וְנֶעֶר: יְהְוָהוֹ יִמְלָּךְ לְעַלֵּם ייּ ייִּ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךְּ עֲנִוּ שִׁירָה וְנֶעֶר: הָּחִישׁ יְשוּעָה ייי יוֹר בָי־כָכְּוֹכָה בָּאֵלִם יְהֹוָה בֵי ּלְצֹאנָךְּ וְאַל־יִהְיוּ עוֹר ביי בְיבֹּעָבָּה בָּאַלִם יְהֹוָה בִי וֹ לְצֹאנָךְּ

לר"ה: הַגּוֹאֶלֵנוּ כַּוּלְבֵנוּ כִּוּכְּר כָּל־ ּעָרִיצִים ּ הָאֵל הַנִּפְרָע לֶנוּ אַרְבָּעָה בּוֹעֵת נִּתְנָה יּ בְּאֶרֵינוּ הַמְשַׁלֵם גְּמוּל לְּכְל- שְׁמַח־בָּה לֵב יְשָׁרוּן עַרוּן עַרוּן עַרוּן עַרוּן עַרוּן שוּיבי נֹפְּמֵינוּ הַשְּׂם נִפְּמֵינוּ ~~פְּ~~בִיתִי אָּוִּבִי נַפְּמֵינוּ הַשְּׁם וַנְפְּמֵינוּ בּּּבִיתִי אָּנִביי הַמַּדְרִיבֵנוּ עַל־בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם ְ קַרְגֵנוּ עַל־בְּל־שוּנְאֵינוּ (הָאֵל) הָעְוֹשֶׂה לְּנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעה אורנות וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי־חָםּ הַמַּכֶּה בְעָבְרָתוֹ כְּלֹּבְּכוֹרֵי מִצְרַיִם וּיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל עַמּוּ ַּמִתּוֹכָם לְחֵרשוּת עוֹדֶשׁם ∙ הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין־גּּוְבִי יַם־ סוף אֶת־רדוּדְפֵיהֶם וְאֶת־ שוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּעי וָרָ־אוּ בָנִים אֶת־גְּבוּרָתוּיּ יַחַר בָּלָם הודוּ לְשְׁמוּ וּמַלְכוּתוֹ | יַחַר בָּלָם הודוּ וְהִמְלִיכוּ בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָלְם ּ לְשוֹמְרֵי עֲנָגָּה ּ הִפְּדָה

¹ במח׳ רמ״ו: ״הֶעָרִיצִים״ בתוספת ה״א- 2 במח׳ רמ״ו: תיבת ״שבחו״ לא מופיעה- 3 במח׳ רמ״ו ״לְכְבוֹד״

בָּכֻׂכָה נָאְדֶּר בַּקְּׂדֶשׁ נוֹרָא

ּתְהַלָּת עַשֵּׁה פֶּלֶאּ בַּלְכוּתְּךְ

בבלי פסחים

דף קיו, ב.

לר"ה שחל בשבת:

ְלְבִוָּה· כַּכָּתוּב· וְהְוֹשֵׁעְתְּי י^{מ׳ לָ, כְּב}ּ ַלְצֹאֹנִי וְלְאֹ־תִהְיֶינָה עוֹד

רָאוּ בָנֶיךְּ בּוֹלֵע יָם לְבְנִי לְבֵוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוְהּיּ נָאַל יִשְׂרָאֵל: ֹם שֶׁהּ זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ

יְהֹנָהוֹ יִבְּלֶךְ לְעֹלֶם וָעֶד: וְנֶאֱמַר ּבִּי־פָּדָה יְהֹנָה ְאֶת־יִעֲקְבׁ זְּמִי מֹ, יִּ ּוּגְאָלוֹ מִיֻּר חָזָּלְ מִפֶּנוּי בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ נָאַל יִשְׂרָאֵל: בבלי פסחים דף קח, ב.

הַ**שִּׁכִּיבֵּנוּ** יְהֹוָה אֱלֹבֵינוּ לְשָׁלוֹם· וְהַעֲמִירֵנוּ מַלְבֵּנוּ לְחַיִּים בּיּכּ, פּיפּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם ּ וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךּ • • • • •

וְהָגֵן בַּעֲרֵנוּ וְתַּקְנֵנוּ בְעֵצָה טוֹבָה מִלְּבָּנֶיךְ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּ״פּ מִּה׳ רָבֶר וְחֶרֶב הַּכֶּר מְעָלֵינוּ אוֹיֵבּ הָבֶר וְחֶרֶב הָיָבֶר וְחֶרֶב הָּכֶּר וְחֶרֶב הָּכֶּר וְחֶרֶב הָּכֶּר וְחֶרֶב ּ וְרָעָב וְיָגוֹן וַאֲנָחָהּ וּשְׁבֹר (וְהָםֵר) שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּי וּשְׁמֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ בֵּעַתָּה וְעַד־עוֹלְם וּפְרוֹשׁ עָלֵינוּ

פּישֵׂי, מִיבֹּ סֻבַּת שְׁלוֹבָוְדּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ פּוֹרֵשׂי סָבַת שָׁלוֹם עָלֵינוּ ּוְעַל־בְּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל־יִרוּשָׁלְיִם ּ (אָבֵּוְ):

בשבת אומרים בעמידה:

וְשֻׁבְּערוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֶל אָת־הַשַּׁבֶּת לַעֲשְׂוֹת אֶת־הַשַּׁבֶּת לְדְרֹתָם בְּרֵית עוֹלֶם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵׁל אָוֹת הָוֹא לְעֹלֶם בִּי־שֵשֶׁת יָבִּים עָשֶׂה יְהֹוָה אֶת־הַשָּׁבַיִים וְאֶת־הָאָּׁרֶץ וּבַיּוֹם ַבִּשְבִיעִי שָבַת וַיִּנְפַש:

> אָבֶה מִוּעֲבִיי יְהֹנָה מִקְרָאָי לְוָבִשׁ אָשֶריתּקְרָאָוּ אֹתָם בְּמִועֲדֶם:

ויק' כג, ד; סת"ר סי' עג; סה"ת סי לו.

יב, א;

ירוש' ברכות

פ"ד, ה"ה; סה"ת סי לו.

> 1 היום נהוג לומר ׳הַפּוֹרֵשׁ׳ בה״א, עפ״י הזוהר (נראשיה דף מה ש״ה, ושה). ושוב לומר בלא ה״א, דאיתא בירושלמי ברכות, פ״ד ה״ה, במד׳ שוחר טוב, מזמור ו א, בשבה״ל ענין שבת סי׳ סה ובתניא רבתי סי׳ ט, ללא ה"אי וכן במח' רמ"ו, בולוניא ושד"ל "פּוֹרֵשׁ" ללא ה"אי

סי' קה. שבה"ל תפילה וסי' סה; סת"ר סי' ט

וסי' ענ

סרע"ג ח"ב סי' ד; סת"ר סי' יג; סה"ת סי" או.

החזן אומר:

מחכר במס"ו יֹתְגַּדֵל וְיִתְקַדִשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעָלְטָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ שִּכּה"ל מפּילה וְיַבְוּלִיךְ בַּוּלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוּן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכְל־ מְּיֹּ מְנֵּרְ תוס' ברכות **79 د, 6.** בּית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְבַן קָרִיבּ וָאִבְרוּ אָבֵן:

יָהָא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַדְיּ לְעָלִם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְיּ בּּכּ״ל מפּילכּ

תרגום ירוש׳ ברא' מט, א; ע"פ דני' ב, כ.

וִיתְעַלֶּה וִיתְבָּאַר וִיתְרוֹמַם וִיתְנַשֵּׁא וִיתְהַדֵּר וִיתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וָיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְדְשָא בְּרִיךְ הוּא:

איירים זכּי לְעַלָּא לְעֵלָּא כִּן־בָּל־בִּרְכָתָא שִירִייתָא תִּשְבְּחָתָא מִן־כָּל־בִּרְכָתָא ּוָנֶחָבֶתָא דַּאֲבִירָן בְּעָלְבָא. וְאִבְורוּ אָבֵון:

עמידה לליל ראש השנה

סרע"ג ח"ב סי' קה. תה' נא, ח.

אַרנֵי שְׁבָּתֵי תִּבְּתֶח וֹבִּי יַנִּיִר תְּהִלְּתֶךְ: בבלי ברכות דף ט, ב.

בָּרוּך אַתָּה יְהוָה· אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ· אֱלֹהֵי מְכּילְּמֹּה זְרִ״ִי בבלי ברכות אַבְרָהָם ּ אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲלֻבֹּ הָאֵׁל הַנְּרְל ;ר, יו; הַגָּבַּר וְהַנּוֹרָא אַל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֶה דף לג, ב. אֶת־הַכּּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לָמַעַן שָׁמוֹ בָּאַהֲבָה:

ַ**זָבִרֶרוּ יְ**חַיִּים ּ בֶּעֶדְ חָפֵּץ בַּחַיִּים ּ וְבְרְבֵנוּ בְּסֵפֶּר הַחַיִּים • פְּיִימֵּג מִיצ ּלְמַעֲנָךְ אֵל חִייּ מֶלֶדְיֹ גּוֹאֵל עוֹוֵר וּמוֹשִׁיע וּמָגֵןיּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוֹה טְגוֹ אַבְרָהָם:

מס"ו פי"ט, סרי שכו נשם רבנן סבוראי; ע"פ סדו' רס"ג עמ' רכ.

אַהָּה נָבוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רָב לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רָב יְלְהוֹשִׁיעֵ: מוֹרִיד הַשָּׁלֹּ מְכַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶדּ

ישע' סג, א. ע"פ בבלי תענית דף ג, א; אגדת

סי' קה; סת"ר סי" עג; סה"ת סי' לו. בר' רבה

פ' לט; בבלי פסחים דף

סרט"ג ח"ה 1 במח' רמ"ו ובולוניא תיבת "מלך" לא מופיעה. במח' ויניציאה שפ"ו, בהערת שוליים, נכתב שיש מוסיפים סי' לח. "מלך" ומשמיטים "גואל", וכן הוא מנהג אשכנז, וכאן הנוסח כמח' שד"ל-

בְּחַיֶּה בֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵך נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים -בַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָּר מִי־כָמְוֹדְ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דְוֹמֶה לָּדְיּ מֶלֶדְ מֵמֵית וּמְחַיֶּה וּמַאְמִיחַ בּיּ בּיּ ַלָנוּ יִשוּעָה: בְּנוּ

סרש"ג מ"ב בְּלְוֹדְ אַב הָרַחֲמִים וְזֹכוֹר יְצוּרֶיִדְ בְּרַחֲמִים מַמְית מס"ו פּ"ש, סרש"ג מ"ה בְּלַחְמִים בּ סבי שכו נשם ּיִּמְחֶיֶֶהיּ וְנֶאֱמָן אַתָּה יְהַחֲיוֹת מֵתִיםיּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהיּ רבנן סבוראי; סת"ר סי" עג. בָּחַיֶּה הַמֵּתִים: ۵"۵ د, ۱.

סה"ת סי לו. שבה"ל תפילה סני יח בשם

ּוְשִבְחַךְּ אֱלֹהֵינוּ מִפְּינוּ לֹא־יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד בִּי־אֵל בֶּוֹלֶדְ נָּדוֹל וְלָןדוֹשׁ אֲתָה:

ע"פ מלא׳ א, יד.

וּבְבֵן מֵן פַּחְיָדְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־בְּל־בַעְעֵשִׂידְ וְאֵיבְתְּדְ פְּרִשׁיֵּג חִ״בּ עַל־בָּל־בַעְעֵשִׂידְ וְאֵיבְתְּדְ פְּרִשׁיִג חִ״בּ עַל־בָּל-מַה־שֶּבָּרֶ־אַתָּ וְיִירָ־אָוּדְּ בְּעֹ-הַמַּעֲשִׂים מּ״וֹסֹּ שּ

וְיִשְתַחווּ לְפָּנֶיךְ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעְשוּ כָלָם אֲגָדָה אַחַת לַעֲשוֹת רָצוֹנָךְ בְּלֵבָב שָׁלֵם• בְּמָה שֶׁיָּרֵעְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹ בְּיָדֶר מוֹ בִּיָדֶר בּיִרָה בִימִינֶך וּלְפָּנֶיך עוֹ בְּיָדֶר בּיִבִינֶך בּימִינֶך וּלְפָּנֶיך

עַל־בָּל־מַה־שֶּבְרָאתָ:

וּבְבֵן תַּן כָּבוּד יְהוָה לְעַבֶּוּך הְּהֹלָה לִירֵאֶיך וְתִקְוָה טוּבְה לְדוֹרְשֶׁידִּי וּפִּתְחוֹן בָּה לַבְיַחֲלִים לְדְּי שִׁבְחָה יְלָאַרְצָּךְי שָׁשׁוֹן לְעִירָךְי וּצְּמִיחוּת מֶלֶרו לְדָוֹר עַבְּדָּךְ וַעֲרֵיכוּת גַר לְבֶּן־יִשַׁי מְשִׁיחָךְ בִּמְהֵרָה בְּיָבֵינוּוּ

וְישְׁלָזוּ יַנְאוּ וְישְׁמֶחוּ וִישְׁרִים יַעֲלְזוּי וַחֲסִיִדִים בְּרָנָּה בָּרָנָּה צַּדִּיקִים יִרְאוּ וְישְׁכָחוּ וִישְׁרִים יַעֲלְזוּי יָגִילוּי וְעוֹלֶתָה תִּקְפֹּץ פִּיה וְכָל־הָרִשְעָה כָלָה בְּעָשָׁן

וכאן תוקן כללי הדקדוק. ומין ואין זה האין איתא "בְּיִדְךְ", ואין זה הדקדוק. במח׳ ונוסף: "בְּקָרוֹב" במח׳ רמ"ו: איתא "בְּיִדְרְ", ואין זה הואם עם כללי הדקדוק. וכאן תוקן

תִּבְלֶהּ בִּי תַעֲבִיר בֶּבְשָׁלֶת זְדוֹן בִוּ־הָאֱרֶץ וְתִבְּלֹךְ אַתָּה יְהוָה לְבַדְּך עַל־בָּל־בַעֲשֶׂיף עַל־יִרוּשָׁלַיִם עִירָדְ וְעַל־צִיוֹן •• פּרּ יִבְּיִלְדְּ יְהֹנָהוּ לְּעוֹלָם • בּנָתוּב בְּדִבְרֵי מְךְשָׁדְּ יִבְּלְדְ יְהֹנָהוּ לְעוֹלָם יים אַ אַלהַיִּד אָיִון דְלָדִר וָדֹרי הַלְלוּייָה: וְבָתוּבי וַיִּגְבֵּה יְהוָה בּי אֱלֹבוּי יְהוָה פרוך בפס"ל מפילס אָבָאָוֹת בַּמִּשְׁבָּט וְהָאֵל הַקּוֹדׁשׁ נִקְנָדְשׁ בִּאָדְקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ הַכֶּּלֶךְ הַקָּרושׁ:

ע"פ בבלי ברכות דף

לג, ב; סרע"ג ח"ב סי' לג;

פסקי רי"ד

ר"ה פ"ד בשם

ר' פלטוי גאוו.

ויק' כג, כד.

בבלי ברכות יב, ב; סרע"ג ח"ב סי' קה; יומא דף סדו' רס"ג עמ' ריט; סת"ר סי' עג.

ײ^פ זבּי גָּהָ**ָרְ הְּנִוּ בִּבְּלֹ־הְעַבִּי**ִם אָהַבְתָּ אוֹתְנוּ וְרָצְיתָ בְּנוּ בּבּנוּ בּבּיילִם· בְּנוּ בּבּייל ּוְרוֹמַמְתָּנוּ בִּבְּל־הַלְּשׁוֹנוֹתּ לְדַשְׁתֵּנוּ בְּבִאְיוֹתֶיף יַעַבִינוּ כָּוְרָאתָ:

במוצאי שבת אומרים:

וַהְּלַבְּבוּי לַעֲשוֹת מִצְרָקורּי וַהְּלַבְּבוּי לַעֲשוֹת מִצְוֹת חֻבּּוִי ָרַצוֹגֶךָּ וַתְּעֶּן לֱנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה כִּוֹשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרֲוֹת אֱבֶּׁת חֻקִּים וּמִץוֹת טוֹבִים: אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתֲם יִייִּ ָהָאָדֶם וָתַי בָּדֶהָם: וַתַּנְחִילֵנוּ זְכַנֵּי שָׁשוֹן וּמְועֲבִי מְדֶשׁ וְחַגֵּי ּנְדָבָה וַתּוֹרִישֵנוּ קְדָשַׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל וּבִין קָדֶשַת שַבָּת לִקְדָשַת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ. וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי

ָהַנָּרוֹל וְהַפָּּרוֹשׁ כִּשֵּׁשֶׁת יְבֵי הַפַּּעֲשֶׂה הִבְּדֵּלְתָּ וְקִדֵּשְׁתִּי

ָּוָקדַשְׂתָּ אֶת־עַבְּּוּ יִשְׂרָאֵל בִּקְךָשְׁתְּד<u>ִ</u>

וּ)בוּועֲדִים לְשִׂבְחָה וְחַגִּים וּוְבַנִּים לְשָׁשוֹן ּ אֶת־יוֹם

וַתָּתָן לֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (בשבת: שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה רא"ש מס' ע״פּ װִק׳ (בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) הַוֹּבָּרוֹן הַזֶּה· יוֹם הְּרוּעָה (בשבת: מס״ו פּ״ט, מנ. כד. זַבֶר לִיצִיאַת בִּאְרָים: מָקְרָא קֹנֶדְשׁ זֵבֶר לִיצִיאַת בִּאְרָיִם:

סרע"ג ח"ב סדו' רס"ג עמ' ריט; סת"ר סי' עג. ה"ו; פדר"ך כג, יב; רא"ש ר"ה פ"ד בשם ר' שמואל ב"ר חפני; סת"ר סי עג.

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא: איתא ״וּשְׁמֶךְ״٠

אָלהֵינוּ ואלהי אֲבוֹתִינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹאּ יַגִּיעַ וְיִרָאֶה מֹס׳ סופּריס אָּלְהָינוּ וַאלהִי אֲבוֹתִינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹאּ סרע"ג ח"ב וְיִבְרוֹן יִשְׁכַעיּ וְיִשְּׁכַּעיּ וְיִשְּׁכִּעיּ וְיִיּבֶר יִנְרוֹגֵנּיּ וְיִבְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךּ וְזִכְרוֹן בָּשִׁיחַ בֶּּן־דָּוֹד עַבְדֶּךְּ וְזִבְרוֹן בָּל-עַמְּךְ בֵית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךּ (לִפְּלֵיטָה) לְטוֹבָה ּ לְחֵן וּלְחֶסֶר וּלְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן בְּיוֹם (בשבת: הַשַּׁבָּת הַנֶּה וּבְיוֹם) הַוִּכָּרוֹן הַנֶּהוּ וְבְרֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָהוּ שִּיּפּ וּבְּקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָהּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים בּדְבַר בּרָבָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים בּרָבַר יְשוּעָה וְרַחֲמִים וְחוּס וְחָנֵנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוּשִיעֵנוּ כִּי כֵּ״ ַ יְשׁוּעָה אָלֶידָּ עֵינֵינוּ כִּי אֵל בֶּלֶדְ חַנּוּן וְרַחוּם אֶתָּה: אָ**לֹהֵינוּ** וַאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלֹדְ עַל־כְּל־הָעוֹלָם כְּלוֹ פְּילוֹ פִייִּגְ מ״נּ

בּרְבוּדָךְ וְהִנְּעֵא עַל-בְּל-הָאֶבֶרץ בִּיקְרָדְ סְּזְרְ יִמּי, מּשׁ, רִשׁי, יָהופַע בַּהְדַר נְּאוֹן עָזָּך על־כָּל־יוֹשְבֵי תֵבֵל אַרְצָדְיּ וְיֵדַע יֹסֹ״יֹכּי שֹּ ּבָל־פָּעוּלוּ כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוּ וְיָבִין כָּל־יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוּ וְיֹאמַר² בְּל־אֲשֶׁר וְשָׁמָה בְאַפּוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מָלָךְ וֹמַלְכוּתוֹ בַּכִּל מָשֶׁלְה:

תה' קג, יט.

מכר בירום׳ וְהַשִּׁיֹאֵבוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֵיךּ לְחַיִּים מס׳ סופריס בירום׳ וְהַשִּׁיֹאֵבוּ וּלְשִׁלְּחָה וּלְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר אָבֵרְהָּ וְרָצְיתָ יִּיּיִּים וּלְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר פ"ט, ה"ב; סרע"ג ח"ב פמיר פֹּי שִׁ לְבָרְבֵנוּ בּן הְּבָרְבֵנוּ סֶלְה ּ קַּדְּעֵנוּ בְּמִצְוֹתֶידְ וְתֵן חֶלְכֵּונּ פּי״פּ פּיוּ בְתוֹרָתָךְ שַבְּעֵנוּ מִטּוּבָךְ שַבְּחֲנוּ בִישוּעָתָךְ וְטַבֵּר לִבֵּנוּ 🐃 ייש לְּעָבְדָּדְ בָאֱבֶת וַהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ (בשבת: בְּאַהֲבָה ילה סדו׳ רְיֹה בְּשִׁבְּה בּיֹה בּיִיג עמי׳ רכ. ּוּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשוֹן (בשבת: שַבָּתוֹת וּ)מוֹעֲדֵי מְךְשֶׁךְּי פתירסי שני וּדְבָרְד אֱבֶת וְבַוֹּיָם לְעַדּי וּמִבּּלְעָדֶיד אֵין לְנוּ בֶּלֶדְ אֶּלָא יַשְּייִםְ זּף אָתָהּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ בֶּעֶדְ עַלּ־בָּל־הָאֶרֶץ ּ מַלַדִּשׁ יֵהְיָהּ בָּעָרֶ (בשבת: הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכְּרוֹן:

 $[\]cdot$ ייִאָרָת "פַּוֹעַל": איתא איתא רמ"ו ובולוניא: איתא פוּעַל" במח׳ רמ"ו ובולוניא: איתא פוּעַל" במח׳ רמ"ו במח׳ רמ"ו בולוניא: איתא בוּעַל"

יִשְׁרָהֵינוּ בְּעַבְּּוּ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־הְּפִּלְּתָם שְׁעֵהּ רָּצֵּל הְיִהוֹ בְּעַבְּוּ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־הְפִּלְּתָם שְׁעֵהּ וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶדְּ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל יייפיירי וּתְפִּלֶּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְּלַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּלִיד יַבוֹרַת יִשְׂרָאֵל עַבֶּוּךּ וְעָחֶוֶינָה עֵינֵינוּ בְּשוּבְךְ לְצִיּוֹן - לְצִיּוֹן פּכּר׳ רִפּילֹּה וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְדּ בְּרַחֲמִים בְּמֵאָזּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ הַמַּחֲזִיר בְּרַחֲטָיו שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

ע"פ מד' תה' לט, א.

> י״וֹ ייִר מוֹדֵים אֲנַחְנוּ לֶדְיּ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אָבוֹתֵינוּ עַל־חַיֵּינוּ הַבְּּוֹסוּרִים בְּיָדֶךְ וְעַל־ נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפָּּקוּדוֹת לְדָּ וְעַלֹּנִפֶּידְ שֶׁבְּכְלֹ־יוֹם וָיוֹם עִמְנוּ יי וַעַל־נִפְּלָאוֹתֶיךּ וָטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עַתּי עֶרֶבוָבְקָאוֹתֶיךְ וָשְוֹבוֹתִיךְ שֶׁבְּכָל־עַתּי דָּסָרָה פֿי לאַ־כָלוּ רַחֲמֶיךּ הַמְרַחֵם כִּי לֹאַ־תַמּוּ חֲסָדֶיךְ 🛫 🦫 פּישֹגַ בְּיָה וּבִעוֹלָם קוִּינוּ לָדְּ לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲוַבְתָּנוּ וָלֹאַ־הִסְתַּרְתָּ בָּנֶיךְ מִמֶּנוּיּ:

יִפּ פּרוֹ מֶעֶרָ וְרָעָב וְרָעָב עִיִּפּ פְּרוֹ עַבְּעָסְרָ בַּצֵּה עָדֶב וְרָעָב וְרָעָב יִיּגּענייַר. בַּיִּג ענייַר. וּשְבִי וּמַשְׁחִית וּמַגַּפָּה וָכָל־מַחֲלָה מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל יָּיֹּיֶּה וּשְׁבִי וּמַעַל פּמִיֹרִ פֹּי בִּי בְּרִיתֶדְּי עַל־בָּנְם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךְ בַּוְלְבֵּנוּ הָמִיד בְּל־הַחַיִּים יוֹדְוּךְ פֶּלְה וִיהַלְלוּ לְשִׁמְךְ הַשׁוֹב בָּאֱבֶּת. וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כְּל־בְּנֵי בְרִיתֶדְּ בָּרוּךְ אַתָּה סבי יח בשם יְהֹוָה הַפוֹב שִׁמְך וּלְךְ נָאֶה לְהוֹדוֹת: אגדה. ע"פ תה'

נב, יא. פּרֹי רִפֹיג שִׁים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה (חַיִּים) חֵן וָחֶפֶד וְרַחֲמִים פּרֹי רִכְּה עַלוֹם שׁלוֹם פוֹבָה וּבְרָכָה (חַיִּים) חֵן וְחֶפֶד וְרַחֲמִים עַלֵינוּ וָעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַבֶּוּךּ בָּרְבֵנוּ אָבִינוּ כָּלְנוּ ּמֹי פּי יִי בְּאוֹר בְּאוֹר בְּגֵיך. כִּי בְאוֹר בְּגֵיך נָתַתָּ לְנוּ יְהֹוָה ײַ אֶלהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים אַהֲבָה וָחֶסֶדּ אָדָקָה. בְּרָכָה· יְּבֶרֶה מָיֵים אַהֲבָה וָחֶסֶדּי בְּרָכָה· יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיף

ע"פ ספרי

דף קי, א ד"ה

סי' יח בשם

במ' פ' קלט. ע"פ ישע"

> סרע"ג ח"ב ם בה"ל ר"ה שבה"ל סת"ר סי" עג;

סרע"ג ח"ב

שבה"ל ענין תפיל' סי' כד.

ע"פ סדו'

ע"פ תה' כט, יא.

בבלי ברכות

דף ט, ב.

רס"ג עמ' רכ;

בה"ג סי' א'

(לְבָרְבֵגוּ וּ)לְבָרֵךְ אֶת־בָּל־עַמְּן יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּבְל־עַת כְּיֹפּוּ וּבְכָל־שָעָה בִּשְׁלוּמָך:

בַּמֻבֶּר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם בַּרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה מס"ו פי"ט, ה"ו; מחו"ו וְנֶחָבֶה חֵן וְחֶסֶד נִזְּבֵר וְנִבְּתֵב לְּפְנֶיךּ אֲנוּ סְיֹ שׁכְ״וֹ בּשׁ פ״ה עת׳ נ״ע; וְבָל־עַבְּּוּך יִשְׁרָאֵל ּ לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם ּ בָּרוּך אַתְּה פּ׳ יה בפס יְהֹוָהּ הַבְּבֶרְדְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשְּׁלוֹם (אָמֵן): יְהֹוָהּ הַבְּבֶרְדְ אֶת־עַמּוֹ

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו. ובחזרה החזן אומר אותו בלחש:

יָהְיִּוּ לְרָצוֹןוּ אִמְרֵי־פִּׁי וָהָגְיַוֹן לִבְּי לְפָגֵיִך יְהֹוָה צוּרֵי וִגְּאֲלִי: תה' יט, טו.

ויש נוהגין לומר:

ע״פּ מה׳ אֱלֹדֻיֹּי נְצוֹר לְשוֹנִי בֵּרָע. וּשְׂפָּתִי מִדַּבֵּר מִרְטָה. וְלִמְקַלְלֵי בּכּני בּכּני בּיֹרֶ דף ח, א; רש"י נַבְּשִׁי תִרּוֹם וּלְכִּאְוֹתֶיךָ תִּרְרּף נַבְּשִׁי· וְנַבְּשִׁי כֶּעָבָּר בֹּיִיםְ זְּיְ ש״פ ש״ב לכל תּהְיֶה. יְהִי רְצוֹן בִוּלְפָּנֶיךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵי. שֶׁכְּלֹ-הַפָּוְמִים עָלַי מֹהֹינים. לְּרָעָה ּ תָּפֵר עֲצָתָם וּתְקַלְקל מַחְשְׁבוֹתָם ּ וְבֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֵיךְּ

יְהֹוָה אֱלֹהַי• שֶׁתִּפְתַּח לִי שַעֲרֵי תוּרָה• שַעֲרֵי חָכְטָה• שַעֲרֵי י״ • • • • • יהוָה אֱלֹהַי בִינָהּ שַׁעֲרֵי דַעָהּ שַׁעֲרֵי פַּרְנָסָה וְּכַלְכָּלָהּ שַׁעֲרֵי חַיִּיםּ חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרָצוֹן מִלְּפָּנֶיךְ:

ַיָּהְיִּוּ לְרָצׁוֹןוּ אָמְרֵי־בִּּי וְהָגְיַוֹן לִבֵּי לְפָגֶיף יְחֹנָה צוּרֵי וְגְאֲלֵי: בבלי ברכות

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:² - ^{35לי יומל קף}

עַשֶּׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמֵיוּ הוּא בְרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׁה שָׁלוֹם עָלֵינוּ מֵּיֵ כֵּיֵי ע"פ בבלי ָועַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל· אָבֵן:

יִהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶידְּ- יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ-ע"פ משני רמ"א או"ח אבות סי' קכג ס"א. פ"ה, מ"כ. ־עָּתִבְנָה³ בֵּית הַמִּקְדָשׁ בִּמְהַרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְמֵנוּ בְּתוֹרָתָךְ)

במח׳ רמ״ו ובולוניא לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: ״אבל בסוף ברכותיו רשאי 1 לרצון מופיעה קודם הנחייה אמן" ובולוניא הנחייה ^{2} במח' רמ"ו מ"א שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א במח' רמ"ו ובולוניא לענות אמן אמרי פי״, וכן איתא בספר תניא רבתי, סי׳ ה׳, ענין התפילה ועיין שו״ע או״ח סימן קכ״ב וקכ״ג סעיף א׳ 3 בתי"ו ולא ביו"ד. שערי תשובה או"ח סי' קכג, ס"ק ג', בשם מהר"ם די לונזאנו וכך מנהגנו. בשבת, החזן והקהל אומרים בעמידה:

יום הששי:

לַיְבֶּקְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאֶּרֶץ וְבְל־צְּבָאֵם: וַיְבֵל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי פֵּל־ בְּלַאְכְהָוֹ אֲשֶׁר עָשֶׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיִּוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי מִכְּל־ מְלַאַכְהָוֹ אֲשֶׁר עָשֶׂה: וַיְבֶּרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי וַיְכַהֶּשׁ אֹתֵוֹ בִּי בְּוֹ שָׁבַת מִבְּל-מְלַאבְתוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהָים לַעֲשְוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה. אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהֶם. מֵּכִּיכֵּ, מֵּרִי אֲבְרָהֶם. אֱלֹהֵי יִצְחֶק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגִּרְלֹ הַגִּבּר וְהַנּוֹלָא אֱלֹיוֹן קֹנֶה (בְּרַחֲמָיו) שָׁמֵיִם וָאֶרֶץ: אֵל עֶלְיוֹן קֹנֶה (בְּרַחֲמָיו) שָׁמֵיִם וָאֶרֶץ:

החזן והקהל אומרים יחד:

בְּלֵבֶן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ· מְחֵיֶה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ· הַמֶּוֹלֶךְ הַקּוֹדוֹשׁ כּכִּי בִּסְ שָׁאֵין בָּמְוֹהוּ· הַמֵּגִיחִ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת מְדְשׁוֹ· כִּי בָם ^{סְכִייְגִיהְיְבָּ} רָצָה לְהָנְיַח לְהֶם· לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַדּי וְנוֹדָה לִשְׁמוֹ בְּכֵּל־יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּּרָכוֹת· אֵל הַהוֹדָאוֹת· אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם - בְּבָרְבוֹת וּמְבָרֵךְ הַשְּׁבִיעִי בַּ הַמֵּנְיַח בִּקְרָשָׁה לְעַם מְּלִבֵּר וֹמְבָרֵר וְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית:

החזן מסיים לבד:

ייני פסוים בער יבידי אתב יבידי בער בער יבידי בער בער יבידי בער יבידי בער בער יבידי בער בער יבידי בער יביד

יִּשְׁבֶּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ מְּקַבִּשׁ הַשַּׁבָּת:

בר' א, לא.

בר' ב, ארג; בבלי שבת דף קיט, ב.

תשר' רנ"ג חר"ח סי' עד. שמו' ג, ו. דב' י, יו; בבלי ברכות דף לג, ב. בר' יד, כ.

סרע"ג ח"ב סי' ו; ע"פ תשו' רנ"ג הו"ח סי' עד.

בבלי פסחים דף קיז, ב.

סרע"ג ח"ב סי' ו.

:החזן אומר:

ימוס ימוט - תגוס ימוט פרי ה יְהָא שְׁבֵה בּדְבָּא בְּבָרַדְּ לְעָלַם וּלְעָלְבֵי עָלְבַיָּא יִתְבָּרַדְּ - תּמוס ימוט הּ פרי מ. יוֹהא שְׁבֵה בּרָבָּא בְּבָרַדְּ לְעָלַם וּלְעָלְבֵי עָלְבַיִּא יִתְבָּרַדְּ - פרי מט, הּ: פריס דער ב, כ.

וִיתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה וְיִתְנִשֵּׁא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה וְיִקְנְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

יָנְעָלָא מָן־בְּל-בִּרְבָתָא שִׁירִן אָמָרוּ אָמֵן: וְנָחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

תָּתְכַּלְבַּל אָלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׁרָאֵל בְּלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׁרָאֵל בְּלֹיתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּבִשְׁמֵיָא וְאִמְרוּ אָמֵן:
אַבוּהוֹן דְבִשְׁמֵיָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יָבֶא שְּלָבָא רַבָּא בִן־שְּבִיּא וְחַיִּים טּוֹבִים עַלֵינוּ וְעַל־יִּבְּא בְּל־יִשְׂרָאֵלּ וְאִבְרוּ אָבֵן: בְּל־יִשְׂרָאֵלּ וְאִבְרוּ אָבֵן:

עָשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמְיוּ הוּא בְרַחֲמְיוּ יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ מְיֵּ בְּּתְּ וְעַל-בָּל-יִשְׂרָאֵלּ אָמֵן:

תפילה על הפרנסה לימים נוראיםי

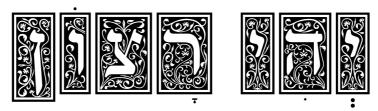
פותחין את ארון הקודש ואומר החזן בקול רם והקהל בלחש:

יְּלְדָוֹד בִּזְמָוּר לֵיהֹוֶה הָאָרֶץ וּמְלוּאָה תַּבֵּל וְיִּשְׁבֵי בָה: ייִּהְיּה הַּלְּדָוֹד בְּיִבְיה בְהי בִּי־ְהוּא עַל־יַמִּים יְּסָדֶה וְעַל־יְּנְהָרוֹת יְכְוּנְגָהָ: מִי־ יַעֵלֶה בְהַר־יְהֹוֶה וּמִי־יִּלְוּם בִּמְקוּם קְדְשְׁוֹ: נְּמָי כַפַּיִם וְבַר־לֵבֶב אֲשֶׁרוּ לְאֹ־נָשָׂא לַשְּׁוָא נַפְשֵׁי וְלָא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה:

¹ תפילה זו לא מופיעה במח׳ רמ״ו ובולוניא- הנוסח כאן הוא עפ״י מח׳ שד״ל ח״ב דף ע״ו, בהשמטות בדומה לנוסח שנקבע ע״י הרב מ״ע הרטום; ע״פ עדותו של הרב מ״ע הרטום, עמ׳ 30, הערה 4

יִשָּא בָרָבֶה בֵאֵת יְהֹוֶה וֹצְדָלָה בֵאֱלֹהֵי יִשְעוּ: זֶה דְּוֹר דְרָשֶׁו מְבַקְשֵׁי פָּנֶיךּ יִעֲקֹב סֶלָה: שְׂאָוּ שְעָרִיםוּ רָאשֵיכֶּם ַוָהגִּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלֱם וְיָבוֹא בֶּלֶךְ הַכָּבְוֹר: בִי וָהֿ בֶּלֶךְ הַבָּבור יְהוָה עוּיוּ וְגבּור יְהוָה גּבּור מִלְחָמֶה: שְּאִוּ שְעָרִיםוּ רָאשֵיכָׂם וִשְׂאָוּ פִּתְחֵי עוֹלֶם וְיָבֹא בֶוֶלֶךְ הַכָּבְוֹד: כֵּי הַוּא ָּזָה בֶּלֶדְ הַבָּּבְוֹד יְהֹוָה צְּבָאֻוֹת הְוּא בֶּעֶדְ הַבָּבְוֹד סֶלָה:

ממי שּי זּ אַתָּה־הוּא יְהֹוְה הֶאֶּלהִים הַזְּן וּמְפַרְנֵס וּמְכַלְכֵּל בְּרַחֲמֶיךְ בּכּלי ש״וּ דָרַבִּים לְּכָל־הַבְּרוּאִים בִּיצֵי רְאֵם וְעַד בֵּיצֵי אָרֶף נָתַן לְיֵרֵאֶיוּ יִוְבָּר לְעוֹלְם בְּרִיתְוּ: יַוְבָּר לְעוֹלְם בְּרִיתְוּ: פוֹתַח אֶת־יָבֶדְ וּכִוּשְׂבֶּיעַ לְכְל־חֵי רִאְוֹן: שם קמה, עז.

בִּלְפָנֶידִּי יְהֹיָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּי לְבַעַן רַחֲבֶּידְּ וַחֲסָבֶיך וּשְׁמוֹתֵיך הַקְּדוֹשִׁים שֶׁיִּהְיוּ מְזוֹנוֹתֵינוּ וּפַּרְנָסָתֵנוּ יּבְסוּתֵנוּ וּבְסוּת עַבְּוּך יִשְׂרָאֵל בּיִּדְדְ הַבְּוּלֵאָה וְהָרְחָבָה ַהַּקְּדוֹשָׁה וְהַשְּהוֹרָה ּ וְאַל־תַּצְרִיבֵנוּ לִידֵי בַוּתְנוֹת בָּשָׂר וָדָם אָדָּא בְשִׁמְדִּ הַגָּרוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ּ חְנֵנוּ אָבִינוּ - פַּרְנְסֵנוּ אָבִינוּ בַּלְבְּלֵנוּ אָבִינוּ וּבִאוֹצֵר בַוְּנַנוּ הָבַלְבְּלֵנוּ •הְבַּרְנְּסֵנוּ וְתִשְׁבִּיעֵ עָלֵינוּ שֶׁבַּע רָצוֹן וּכָלֶא בִּרְבַּת יְהֹוֶהּ יי יֹנְיוּ לְרָצּוֹןו אִבְּוֹרִי־בִּי וְהָגְיוּוֹן לִבֵּי לְפָגֵיךּ יְהֹוֹה צִוּרֵי וְגְאֲלֵי: בּס מְמֹכּ, מֹי. פּוֹתֵח אֶת־יָדֶהְ וּבִישְׁבָּיעַ יְבְלְּבֹית יְבְיֹנִ יְבְיֹנִ הְיָבְהוֹ יְהְוֹן: יִפְתַח יְהוֹנְהוֹ יְבֹיִ אָת־אִוֹצָרוֹ הַשׁוֹב אֶת־הַשָּׁבִּיִם לָתֻת מְטַר־אַרְצְּדְּ בְּעִתׁוֹ

ברח' לט, ב.

וּלְבָבֵּרְ אֶת בְּל־בִּעְשֵׁה יָדֶדְ וְהִלְּוֹיתָ גּוֹיֵם רַבִּים וְאַתָּה לְא תּלְוֶה: בֵּין הָעַרְבַּיִם תִּאבְלִוּ בָשָּׂר וּבַבִּכֶּןר תִּשְׂבְּעוּ־לֶחֶם: ייי ייִייּיּ

בּזְּבְּוֹר יְדְיֶד יְהֹוֶה רֹעִי רְא אֶחְסֵר: בּנְאוֹת דֶשֶׁא יַרְבִּיצְנִי יִּשׁׁהָנִי עַלֹּא אֶחְסֵר: בִּנְאוֹת דֶשֶׁא יַרְבִּיצְנִי יִּשׁוֹבֶב יַנְחֵנִי נְבְּעִי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְּעַיְיִ יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי לְא־אִירֵא רָע בִּי־אַתָּה עִפְּּרִי שִׁבְיְּךְ וֹּבִשְעַנְּעָּךְ הַפָּה לְא־אִירֵא רָע בִּי־אַתָּה עִפְּּרִי שִׁבְיְּךְ וֹבְשְׁעַנְּעָּרְ הַפָּה לְא־אִירֵא רָע בְּיִי שִׁלְּחָן גָגֶר צְרְרֶי דִּשְׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי בְּנִיו שֻׁלְחָן גָגֶר צְרְרֶי דִּשְׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי בְּנִין שִׁלְחָן גָגֶר צְרְרֶי דִּפְּוּנִי כְּלֹ־יְמֵי חַיֵּיִי וְשַבְתִּי

בִּית־יְהֹוָה לְאֶרֶךְ יָמִים:

יש מוסיפים:

וַיְהֶי יְהֹוָה אֶת־יוֹםֶׁף וַיְהֶי אִישׁ בִּיְּלְיִח וַיְהִי בְּבֶית אֲדֹנֵיו הַפִּיְרִי:

החזן אומר בקול רם:

בְינוּ לְשַבֶּח לַאֲדוֹן הַכּלּ לָתֵת נְּדֶלָּה לְיוֹצֵר מְשׁבּה בְּינִי הָאֲרֶץ וְלֹא סֹר כֹּנ. בְּרֵאשִׁית שָׁלֹא עָשְׁנוּ בְּגוֹיֵי הָאֶרֶץ וְלֹא סֹר כֹּנ.

שְׁמֵנוּ פְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָצוֹת. שֶׁלֹּא שָׁם יְּכֵּמִי שִׁמְנוּ פְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲרָצוֹת. שֻׁלֹּא שָׁם יְּכֵּמִי שִׁמְנִוּ פְּכָל-הַמוֹנָם. שֶׁהֵם מִשְׁתַּחָוִים לְהֶבֶל יִּי יִּמְלְבִים אֶל-אֶל לְא יוֹשִיעֵ: וְאֶנוּ פּוֹרְעִים ישׁ מִּכּ יִּכִּי הַמְּלְבִים הַפְּןרוֹש בְּרוּךְ הוּאּ וּמִשְׁתַּחְוִים לִפְנִי מֵלֶךְ מַלְבֵי הַמְּלְבִים הַפְּןרוֹש בְּרוּךְ הוּאּ יִמְּחְוֹים לִפְנִי מֶלֶךְ מַלְבֵי הַמְּלְבִים הַפְּןרוֹש בְּרוּךְ הוּאּ יִמְּלְבִים יְּמְלְבֵי הִמְּלְבִים הַנְּמְרוֹב בְּשְׁמִים יִּמְלְבְיה יְמִין וּוּלְתוֹּ בְּשְׁמִים יִּמְלְבְיה יְמִין וּוּלְתוֹּ בְּנִי יְהִוֹה אֱלֹהִינוּ בִּיְיְבְּתוֹב בְּיִבְּה יִיִּוֹם וְהַשְּבִתְּ אֶל־לְבְבֶּבְּי בְּי יְהֹוָה הְוֹא יִיִּיִם הְּבְּבְּה יִים וְתַבְּתוֹב בְּתוֹב בְּשְׁבְּיִם מִבְּעִל וְעַל-הָאֶרִץ מִתְּחַת אֵין עוֹד:

⁻¹ במח׳ רמ״ו: ״וְאֵין״ בתוספֿת וי״וי

עַל־בּן נְקַנֶּה לָךְ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהַרָה בְּתִפְּאֶרֶת עָזָּךְ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים בִּוֹ־הָאֶבֶיץ וָהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִבֶּרַתוּוּ לְתַמֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדִּי וְכָל־בְּגֵי בָשָׂר יִקְרָאוּ בִּשְׁמֶדָּי לְהַבְּנוֹת אֵלֶידְ בְּל־רִשְׁעֵי אֶרֶץיּ יַבֵּירוּ וְיֵדְעוּ ע״פּ ישע״ בָּל־יוּשְׁבֵי תַבֵלּ בִּי לְּדְ תִרְרַע בְּל־בֶּנֶדְ הִשְּׁבַע בְּל־לְשׁוּןיּ יְלָבָנִידְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרָעוּ וְיִפְּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְדְ יְּקָר יִתֵנוּ וִיקַבְּלוּ כָּלְם על מַלְכוּתֶךּ וְתִבְּלוּ עֲלֵיהֶם בְּחַבִּרוּ לְעוֹלָם וָעֶדּי בִּי הַבַּוֹלְכוּת שֶׁלְּךְ הִיאי וּלְעוֹלְבֵיי עַד הִבְּוֹלֹךְ יהוָהו יִבְּלָבוּדי בַּבָּתוּב בְּתוֹרָתָדִי יְהֹוָהו יִבְּלְךְ לְעֹלֶם וָעֶד: בַּבוּדי בַּבָּתוּב בְּתוֹרָתָדי יִשְׂרָאֱל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָהוּ אֶם**ְל**ַ יִשְׂרָאֱל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָהוּ אֶחֶ**ד**:

קדיש יתום:

מחסר בּתֹס״וּ יִּתְנַבַּדל וְיִתְּקַבִּשׁ שְׁמֵה רַבָּאּ בְּעַלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִּדְּ בַּלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְבַן קָרִיבּי וָאִבְירוּ אָבֵן:

תוס' ברכות

שבה"ל תפילה

יְהֵא שְׁמֵהּ רַ־בָּא מְבָרַ־ךְּּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַ־ךְּּ

תרגום ירוש׳ ברא' מט, א; ע"פ דני' ב, כ.

וְיִתְעַלֶּה וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

אַנָּחָבָּא וְנָחָבָּא וְנָחָבָּא הַּרְבָּרְבָּרְבָּרְבָּרְאַי שִׁירָתָאי הַּשְׁבְּחָתָא וְנָחָבָּתָא יֹנָחָבָּתְא וְנָחָבָּתָא דַאֲמִירָן בָּעָלְמָאּי וָאִמְרוּ אָמֵן:

יָהָא שְּלָמָא רַבָּא מִן־שְּמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵל· וָאָמְרוּ אָמֵן:

איי כּהְ בַּ. עַ**שֶּׂה** שְׁלוֹם בִּמְרוֹמֵיוִּ הְוֹא בְרַהְחַמִיוּ יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ מֵיפּ יִפּשׁ יַעַל־כְּל־ישְׂרָאֵלּ אָבֵן:

יש אומרים "ברכו", ומנהגנו שלא לאמרו.

רמ״ו: ״וְנֶאֱמַר״ר במח׳ רמ״ו: ״וְנֶאֱמַר״ר

פיוט לר' דניאל בן יהודה דיין:

יֹגְדֵּל אֱלֹהִים חֵי וְיִשְׁתַּבַּחּ נִמְצָא וְאֵין־עֵת אֶל־מְצִיאוּתוֹ:
אָחָד וְאֵין יְחִיד בְּיִחוּדוֹ נְעְלָם וְגַם אֵין־סוֹף לְאַחְדוּתוֹ:
אָחָד וְאֵין יְחִיד בְּיִחוּדוֹ נְעְלָם וְגַם אֵין־סוֹף לְאַחְדוּתוֹ:
אַין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף לֹא־נַעֲרוֹךְ אֵלֶיוֹ קְרֶשְׁתוֹ:
מַןְּמוֹן לְכְל־דָּבָר אֲשֶׁר נִבְּרָא רִאשׁוֹן וְאֵין־רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:
שָׁפַע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ אֶל־ עִבְּנוֹ אֶל־ נְבִיא וּמִבִּיט אֶת־הְּמוּנְתוֹ:
עוֹבְת אֲמָת נְתוֹן לְעַמוֹ אֵל בְּנוֹשֶׁה עוֹד נְבִיא וּמַבִּיט אֶת־הְּמוּנְתוֹ:
עוֹבְת הָאָל וְלֹא־יָמִיר בִּבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַרְמוּתוֹ:
עוֹבֶל לְאִישׁ חֶסֶד בְּנִי בְּמִבְּעְלוֹ נוֹתֵן לְרָשֶׁע רָע בְּרִשְׁעְתוֹ:
עוֹבֶל לְאִישׁ חֶסֶד בְּנִבְּבְּעְלוֹ נוֹתֵן לְרָשֶׁע רָע בְּרִשְׁעְתוֹ:
עוֹבֶל לְאִישׁ חֶסֶד בְּבְּבְּעְלוֹ נוֹתֵן לְרָשֶׁע רָע בְּרִשְׁעְתוֹ:
עוֹבְיח לְמִץ יְמִין מְשִׁיחֵנוּ לִי לִפְרוֹב חַסְדּוֹ בְּבִרוֹב חַסְדּוֹ בְּבִרוֹב חַסְדּוֹ בְּנִתְיֹ מְשִׁרְתוֹ בְּעָבוֹן הָתִּיִנִי בְּתִים עְמָרִים יְחִיּה אֵל בְּרוֹב חַסְדּוֹ בְּבִיוֹ בְּיִבְיִבְּת מְשֵׁבְיתוֹ בְּתִּרְת בִּשְׁהְוֹים וְיִבּיִם בְּתִּבְּתוֹנִי בְּיִים עִקְרִים יְסִוֹד תּוֹרָת בִּשְׁתוֹ וְנִבּיִים בְּיִיבְי בְּיִים בְּחָים יְחָיָה אֵל עִיִין בְּשִׁחְבוֹנוֹ בְּיִם בְּרִיב בְּחִבְּוֹים יְסוֹד תּוֹרָת בִשְׁבִי תַּוְ בְּיִבּים בְּתִים יְחָיָה אֵלשׁ עְשְׂרֵה הַם עִקְּרִים יְסוֹד תּוֹרָת בִּשְׁה וּנְבוֹאְתוֹ:

בְּטֶרֶם כְּל־יְצִיר נִבְרָא: אֲזֵי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא: עוּלָם אֲשֶׁר כְּלַךְּ לְעֵת נַעֲשֶׁה כְּחֶפְּצוֹ° כֹּל· וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל·

 $[\]cdot$ 1 נ״א: הָסִידי ^{2} במח׳ רמ״ו ובולוניא: בְּעֶת; בְחֶפְצוֹ ^{1}

מ"א ח, מ.

יְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְּאָרָה: לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבְּירָה: יְלוֹ הָעוֹ וְהַמִּשְרָה: יְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת® צָּרָה: מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: בְּעַת אִישַׁן וְאָעִירָה: יְהֹוָה לִי וְלֹא אִירָא:

וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶהּ וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִיּ בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי² תַכְלִיתּ וְהוּא אֵלִי וְחַי גּוּאֲלִי וְהוּא נִפִי וּמְנוּסִיּ בְּיָדוֹ אַבְּּקִיד רוּחִיּ מִיּם מֹסֹ וִעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִיּ

ואומרים בנחת:

יָּהָי יְהֹוֶה אֱלֹהֵינוּ עָפָּׁנוּ כְּאֲשֶׁר הָיֶה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יִעַוְבֵנוּ וְאֵל־יִשְּׁשֵׁנוּ: וכו׳

ובשבת אומרים בנחת:

יְהֹנָה אֲשֶּׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַפֵּוּ יִשְׂרָאֵל כְּכָל אֲשֶׁר הַמִּל דְבָרִוּ הַשִּׁר אֲשֶׁר הָבֶּר אָחָד מִבּל דְּבָרוּ הַשִּׁר אֲשֶׁר דְבָרוּ הַשִּׁר אֲשֶׁר הָבֶּר הְשָׁר מִשְׁה עַבְרְּוּ:
דְּבֶּר לְאִ־נְפֵּל הְבָר מִשֶּׁה עַבְרְּוּ:

במח׳ רמ״ו ובולוניא: בְּיוֹם - ^{4} במח׳ רמ״ו ובולוניא: בְּיוֹם - ^{4} במח׳ רמ״ו ובולוניא במח׳ רמ״ו ובולוניא במח׳ רמ״ו ובולוניא במח׳ רמ״ו ובולוניא פסוק זה מופיע לאחר קדיש יתום ולפני "יגדל״י

ע"פ בבלי שבת דף סז, ב;

סת"ר סי כד.

סה"ת סי לו.

קידוש לליל ראש השנה

סדו' רס"ג עמ' קלה. ברא' א, לא. אם חל בשבת אומרים:

(יום הַשִּעֵיי):

יַּיְּבֶלְּוֹּ הַשְּׁמַיִם וְהָאֶּרֶץ וְבְל־צְבָאֵם: וַיְבֵל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי יִּיְּבָּלְיּ בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי מִבְּל־ מְלַאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עָשֵּׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִּׁי מִבְּל־ מְלַאַרְתּוֹ אֲשֶׁר עָשֵּׂה: וַיְבֶּרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִוֹם הַשְּׁבִיעִׁי וַיְמַדֶּשׁ מְלֵאַרְתּוֹ אֲשֶׁר־בְּרֵא אֱלֹהִים לְעֲשִׂוֹת:

אֹתְוֹ בִּי בְּוֹ שָׁבַת מִבְּל־מְלַאַרְתּוֹ אֲשֶׁר־בְּרֵא אֱלֹהִים לְעֲשִׂוֹת:

כשחל ראש השנה בחול מתחילים מכאן:

ַאֵּדֶּ ה' בּוֹעֲדֵי יְהֹוָה בִּקְרָאֵי לֻנֶדשׁ אֲשֶׁר־תִּקְוְרָאִוּ אֹתָם ייִּיּבּיּ בִּקוֹעֲדָם:

מד' תנחומא פקודי סי' ב. ָסֶבְרִי בָּרָנָן (הקהל עונה: לְחַיִּים):

בבלי פסחים דף קג, א. בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפָן: בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפָן:

סזר נס״ג בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם ּ אֲשֶׁר בְּחַר בְּנוּ ש״פּ מזר מי׳ קלו. בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם ּ אֲשֶׁר בְּחַר בְּנוּ ש״פּ מזר פּ׳ יבּ. מי׳ פּ׳ יבּ.

וַתְּתָּן לֵנוֹ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוֹ בְּאַהְבָה (בשבת: שַׁבְּתוֹת לִמְנוֹחָה כּ״יכּ״ כּ״. וּ) בוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה וְחַגִּים וּזְבַנִּים לְשָׁשוֹן (בשבת: אֶת־יוֹם

הַשַּבָּת הַזֶּה וְ)אֶת־יוֹם הַוֹּבָּרוֹן הַזֶּה (בשבת: זִכְרוֹן) יוֹם תְּרוּעָה בּיִּבְנוּ בִּיִּכְּרוֹן הַזֶּה (בשבת: בְּשִבת: בְּיַבְנוּ יִיּיִּן כֵּ, כִּר. (בשבת: בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹנֶדשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרֵיִם כּי־בְנוּ יִיִּיִּן כּּ, כִּר.

בבלי פסחים דף קיז, ב.

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא ״פסוק זה״ ו״סברי מרנן״ לא מופיעים 1

בְּחַרְתָּ וְאוֹתֶנוּ לִקְדְשְׁתָּ מִבְּל־הָעַמִּים (בשבת: וְשַבְּתוֹת וּ) מוֹעֲדִי לְנִיּ בְּשִרְהָ וֹבְיִשְׁוֹן הִנְחַלְתֵּנוּ לְעַדִי בִּשְׁבְּתוֹת וּבְשְׁשׁוֹן הִנְחַלְתֵּנוּ לְעַדִי וּבְּבְלְעָדֶיךְ אֵין־לְנוּ מֶעֶךְ אֶלָא מִיכִי וּבְבְרְדְ אֲלָא וְיִם בְּיִבְרָךְ אֲלָא וְיוֹם הַוִּבְּרִין. אָבָּת וְיִבְיְרָ אֲבָרוּן אֲכָּת וְכִּיְים לְעַדִי עִל־בְּל־הָאֶרֶץ בְּנוֹ מֵעֶךְ אֶלָה יְהֹוָה בְּעָדֶר עַל־בְּל־הָאֶרֶץ בְּנוֹ בִּיִּבְּתוֹן:

סה"ת סי לו.

םרי כז.

בבלי פסחים דף קג, א.

ע"פ בבלי פסחים דף קג, א.

אם חל ליל ר"ה במוצאי שבת מוסיפים:

סדו' רס"ג עמ' קלו.

בּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵש:

בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּוֶלֶך הָעוֹלְם הַפַּבְּדִּיל בֵּין בָּין לְּהִינוּ לְּהִינוּ בָּיֶלֶך הָעוֹלְם הַּיְּבִיל לְגוֹיִם לּ לְּגוֹיִם הַיְּבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְבֵּי הַפַּּעֲשֶׂה וּבֵין קְּרָשֵׁת שַׁבָּת לְקְרָשֵׁת יוֹם טוֹב הִבְּדֵּלְתָּ וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַגָּרוֹל יְבָּיְשָׁת יְבֵי הַבּּעֲשֶׂה הִבְּדֵּלְתָ וְקִדְשְׁתָּ וְקִדְשְׁתָּ וְקִדְשְׁתָּ וְקִרְשִׁתְּ בִּיְרָתְּ וְקִרְשִׁתְּ וְקִרְשִׁתְּ בִּין בְּיִבְּעְשִׁה וְהִוֹה בִּיְרָתְ וְקֹרֶשִׁתְ וְמִיְ הַבְּּלְרָת וְקֹרֶשׁיִרְ בִּין קְּנֶדְשׁ לְקְרֶשׁיִר יְהֹוָה הַבִּיְלְתְּ וְקֹרֶשׁי לְקְרֶשׁי לְקֹרֶשׁי בִּיּנְהִיל בִּין קְּנָדְשׁ לְקְרֶשׁי בִּיִּנְיִם בִּיִּיְ בִּיִּיְ בִּיִּיְ בִּיִּיְ בְּיִּבְּיִים בִּיִּיְ בְּיִּיִּיִם בִּיִּיְ בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּבִּיְלְתָּ וְקְּבְּשְׁתָּ וְכִּיְבְּיִים בְּבִּיְלְתָּ בְּקְרָשְׁתְּרָ בְּקְרָשְׁתְרָ בְּקְרָשְׁתְרָ בְּיִבְיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִבְיִים בְּיִבְּיִבְיִים בְּקְרָשְׁתְרָ בְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים בְּקְרָשְׁתְרָ בְּיִבְיִים בְּיִבְּיִלְ בְּיִבְיִים וְּבִּיְיִים בְּיִבְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּבִּיְרָשְׁתְרָ בְּבִיים בְּיִבְייִים בְּבִייְים בְּבִייְבְיִּבְיִים בְּבִייְיִים בְּישְׁבָּת וְּבִּישְׁתְּים בְּיבְישְׁתְּים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִיבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִים בְּיִבְייִים בְּיִבְייִים בְּיוֹבְיים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹבְייִים בְּיוֹים בְּיוֹבְיים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוִים בְּיוּים בְּיוּבְייִייִיים בְּיוֹים בְּיוֹים

בליל שני, נוהגים לקחת פרי חדש, ולברך ש"החיינו". ואם אין לו פרי חדש בליל שני, נוהגים לקחת פרי חדש בכל אופן יברך:

סת"ר סוף סי" עג בשם הגאונים. בבלי עירובין דף מ, ב; כאבי"ה ח"א סי" שפג בשם הירושלמי.

סהא"ק ענין אימתי זמן; סת"ר סי' עג.

בְּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם שֶׁהֶחֶיֵנוּ וְקוְּמֶנוּ וְקוְּמֶנוּ וְקוְּמֶנוּ וְקוְּמֶנוּ וְקוִּמֶנוּ לַוְמֵן הַנֶּה:

בפירוש קמחא דאבישונא כתב שבאיטליא רגילים לאכול בתחלת הסעודה (לאחר המוציא) תאנים בדבש, כדכתיב:

ֿבּתָאֵנָה בְּרֵאשִיתָּה רָאָיתִי אֲבְוֹתֵיכֶם

הוש' ט, י.

^{-&}quot;בירסת "לגוים" נמצא גם בסדו׳ רס"ג עמ׳ קלו. אמנם היום מקובל לומר הנוסח המצונזר "לְעָמִּים".

ע"פ שופ׳

ראה תוס'

פסחים קד, ב

שבה"ל ענין

תפילה סי' ב.

תפלת שחרית של ראש השנה

סת"ר סי' עד.

ע"פ משלי

פת"ר פ" מ. בָּרוּדְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּעֶלֶדְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קוְדְשְׁנוּ בּנּלי בּנִים פ"פ דבי לב.ז. בָּרוּדְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־נְטִילַת יָרֵיִם: בְּּמִיגִּ מ״מֹ פּרְיּאָ מִימֹ

בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם אֲשֶׁר יָצַר נְּנֹי נִכִּים בְּּלְבִים בְּּלְבִים בְּלְבִים נְּלְבִים נְּלְבִים בְּלְבִים נְּלְבִים בְּלְבִים בְּלְבִים נְּלְבִים בְּלְבִים בְּלְבִים נְּלְבִים בְּלְבִים בְּלְבִים בְּלְבִים בְּלְבִים בְּלְבִים בְּלְבִים בְּלִבִים בְּלִבִים בְּלִבִים בְּלִבִים בְּלִיבִּי שָׁאָם בֹּי מֹ. בִּעְבוֹרְ שָׁאִם בֹּי מִּבְּי בְּבוֹרְךְ שָׁאִם בֹּי מִּבְּי בְּבוֹרְךְ שָׁאִם בִּלֹיבִּרְיָה יְבִּרְיָה בְּבוֹלְה לַעֲמוֹר לְבְּבִיךְ שָׁעָה אֶחָת ּ בְּרִיךְ אֲמָה יְהֹוָה.

דָרוֹפֵּא לְבָל־בָּשָׂר וּמַפְּלִיא לַעֲשׂוֹת:

יִּבְיּנִין בּינֵין שֶהַנְּשָׁמָה בְּקְרְבִּי מוֹדֶה (הנשים אומרות: מוֹדָה^ד) אֲנִי פְּלִ־יְמַן שֶהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי מוֹדֶה (הנשים אומרות: מוֹדָה^ד) אֲנִי לְפָנֵיך יְהֹוָה אֱלֹהֵי וַאַלֹהֵי אֲבוֹתֵי• בְּרוּך אַתָּה יְהֹוָה•

יַמּ, נֹה. בַּמַחְזִיר נְּשָׁמוֹת לִּפְגָרִים מֵתִים: לְּבָּגָרִים מֵתִים:

כשנכנם לבית הכנסת יאמר:

שְּיִּתִי יְהֹוֶה לְנֶגְהֵי תָמֶידּ בִּי מְיִמִינִי בַּל־אֶמְוֹט: ייּי יְהֹוֶה לְנֶגְהֵי תָמֶידּ בִּי מִימִינִי בַּל־אֶמְוֹט:

לא נמצא במח' רמ״ו: 2 במח' רמ״ו ובולוניא: שֶנְפַחְהָּ. 3 במח' רמ״ו: יְצַרְהָה בִּי- 4 במח' רמ״ו ובולוניא: וְאַהָה נוֹשְלָה. 5 במח' רמ״ו ובולוניא: וְאָהָה נוֹשְלָה. 5 במח' רמ״ו ובולוניא: בְּקְרְבֵּי- 6 במח' רמ״ו ובולוניא.
 במח' רמ״ו ובולוניא.

ע״פֹּהֶה אָבְוֹאָה לְבִשְׁבְּנוֹתֶיךּ אֶשְׁתַחֲוֶה לַהֲרוֹם רַגְּלֶיךּ: וַאֲגֵי ייַ מָּלְּהִי־לְּלָּוּ יְהֹוָה עֵת רָצׁוֹן אֱלֹהִים בְּּרְב־חַסְדֶּךּ עֲנֵנִי בְּיִברֹחַסְדֶּךְ עֲנֵנִי בִּיִּ בָּאֱמֶת יִשְעֶד:

כשנכנס לבית הכנסת מתעטף בטלית ומברך:

מוספתה בָרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בֶּעֶדְ הָעוֹלְם אֲשֶׁר מִדְּשְׁנוּ סְרְיֵג מ״ֹל מ״ל בָּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַפֵּף בְּצִיצִית:

יש נוהגים לומר קודם הברכות "אדון עולם", לעיל עמוד 35.

ברכות השחר

בּבני בּרטות בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָהַיּ אֱלֹהֵינוּ בֶּעֶּךְ הָעוֹלְםיּ הַנּוֹתֵן לַשֶּׂרְוִי פּרְעִיגְ ח״מֹ סת"ר סי' א. בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לְיְלָה: ע"פ איו׳

נוסח מחזור רמ"ו:

בּבני מכּמוֹת בָּרָוּך אַתָּה יְהֹוָה ּ אֱלֹהֵינוּ בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ אֱלֹהֵינוּ סרע"ג ח״ל בולך העולם שלא עשני ביכוח העולם עשלי עשני הוספחל בירים שלא עשני הוספחל גויי:

מָפִתַה):

נוסח מחזור בולוגיא:

עֶבֶד (נ״א: עֲבֶדי הנשים אומרות: פ״ו ס״מ.

:(אַרְּאָעי

עֶבֶד (נ״א: עֲבֶד• הנשים אומרות: מֶלֶדְ הָעוֹלְם• שֶׁעְשְׂנִי יִשְׂרָאֵל:

¹ במח׳ רמ״ו הנוסח הוא: ״שלא עשני גוי״, ובמח׳ בולוניא: ״שעשתני ישראל״, אולם הנוסח המקורי לפי מנהג בני רומה כמנהג א"י היה: "שעשתני ישראל ולא גוי" (עי׳ למשל סי׳ כמנהג בני רומה משנת כ"ה 1265, כתב־יד פריס הספריה הלאומית מס׳ 699, ועוד), ובמח׳ רמ״ו ברכת ״שלא עשני גוי״ קודמת לברכת ״שלא עשני עבד״ וכן בתוספתא ברכות ו, יחי במח׳ בולוניא הסדר הפוך וכן כתב בפי׳ קמחא דאבישונא (עבד, גוי, אשה), אולם בשו"ע או"ח מו, ד כתב כמח׳ רמ"ו וכן צ"ל-

סרש״ג מ״מ בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם שׁלֹא עָשְׂנִי מִספּתּמֹ שור פֿר׳ מ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם בּרְצוֹנוֹ):
בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם בּוֹמְן עוְרִים: בּנּלי בּרִשׁׁ בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם בּחִנִיר אֲסוּרִים: בַּנּלי בּרִשׁׁיּ

שנס"ל בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם בּגְבְּיַה שְׁבְּלִים בּי סֹל נדולים סי ה. מר מרכז (ברוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם בנובר שִׁבְּרִים בי ד"ס כד.

ע״פ מדרם (בַּרוּך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֶּלֶךְ הָעוֹלְם הַנּוֹתֵן לַיָּעַף כְּחַ): מח״ו ס׳׳ מהליס כה, ב. (בַּרוּך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בֶּלֶךְ הָעוֹלְם הַנּוֹתֵן לַיָּעַף כְּחַ): פּט.

בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם בַּוְלְבִישׁ עֲרָמִים: בֹּכֹּנֹי בּיכוּם

בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם זוֹמֵף כְּפוּפִים: בּכּני בּיכוּם

בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ כֶּוֶלֶךְ הָעוֹלְם ּרוֹקַע הָאֶרֶץ מְּנֹי בֵּנִי בְּנֵיִם בְּּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ אֱלֹהֵינוּ כֶּוֶלֶךְ הָעוֹלְם ּרוֹקַע הָאֶרֶץ מְּנֹי בִּנִיּ

בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בּכּלּ בּכּלּ בּכּלּ בּכּלּ בּכּלּ בּכּלּ בִּגְבוּרָה:

בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בּכּי בּכּי בּכּי בְּתִּפְאָרָה:

בָּל־אָרָכִינּ: בָּל־אָרָכִינּ: בֶּלֶּהְ הָעוֹלְם ּ שֶׁעָשִׂיתָ לִי יְּנְּנִיּ בֶּנֶיּ

פרש"ג מ"ל בּרוּדְ⁴ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶדְ הָעוֹלְם הַמַּעֲבִיר חָבְלֵי יְּכִּיּפְּיִ שׁנָה מֵעִינִי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפִּי:

¹ במח׳ רמ״ו ברכות מתיר אסורים ומגביה שפלים. באות לאחר ברכת זוקף כפופים. 2 במח׳ רמ״ו ברכת שעשית לי כל צרכי. באה לאחר ברכת המכין מצעדי גבר. 3 במח׳ רמ״ו ובולוניא צְרֶכֶי. 4 במח׳ רמ״ו ובולוניא צְרֶכֶי. 4 במח׳ רמ״ו בולוניא צְרֶכָי. 1 במח׳ רמ״ו ברכת המעביר חבלי שנה עד הגומל חסדים טובים לעמו ישראל, באה לאחר ״אלהי נשמה״ ובראש ברכות השחר.

ש״פ פנלי יָּהָי רָצוֹן בִּוְּלְפָגֶיף יְהֹנָה אֱלֹהֵי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵי שֶׁתַּרְגִּילֵנִי יִּי ּלְדְבַר מִצְוָהּ וְאַל־תַּרְגִּילֵנִי לִדְבַר עֲבַרָה וְעָוֹןי סרע"ג ח"ח י יַבֶּר רָעי וְחַוְּמֵלְנִי בִּי יֵצֶר טובי וְאַל־תַּשְׁלֵט בִּי יֵצֶר רָעי וְחַוְּמֵלְנִי יִּי בְּמִצְוֹתֶידְ וְתֵן חֶלְקִי בְּתוֹרָתֶדְּ וְאַלֹּ-תְּבִיאֵנִי לְיבֵי חֵטְא וְלֹא־לִיבִי נִפָּיוֹן וְלֹא־לִיבִי בִּזָּיוֹן וְכוֹף יִצְרִי לְהִשְׁתַּעְבֵּר לְּךְּ וְהַבְנַע עָרְפִּי לְשׁוּב אֵלֶיךְּ וְחַדֵּשׁ בִּלְיוֹתֵי לִשְׁמוֹר ־ײַ פּפּקוּדֶיךּ וּמֹל אֶת־לְבָבִי וְאֶת־לְבַב זַרְעִי לְאַהֲבָה¹ וּלְיִרְאָה י״פּ וּפּ׳ אֶת־שְּמֶךּ וְלַעֲשׁוֹת הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֶידְּ וְקְרָבְנִי לְכְל־ בַּה־שָּאָהַבְתָּ וְרַחֲקֵנִי מִבְּל־מַה־שֶּשְׁנֵאתִי ּ וְקַיֵּם עָלַי וְעַל־ קּיהֶל יְהֹוָה אֱלֹהָי וּלְעִי בִּלְּרָא שֶׁבָּתוּבּי וּלָּוֹל יְהֹוָה אֱלֹהֶיף בּיּלְרָא שֶׁבָּתוּבּי וּלָּוֹל שָּת־לְבֶּבְךָ וָשֶׁת־לְבַב זַרְעֶדְ לְאַהַבָּה שָת־יְהֹוָה שֱלֹהֶיף ישי ייה בְּבָל־לְבֶבְךָּ וּבְבָל־נַבְּשְׁךָּ לְבַעַעוֹ חַיֶּיִדְּ וַאֲנִי וֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהֹוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶידְ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂכְּהִי ַבְּבֶּיךְ לְּאִ־יָבׂוּשׁוּ בִּבִּּיךְ וּבִוּבִּי זַרְעֲדְ וּבִבּי זֶרַע זַרְעֲדְּ אָבֵּר יָהוֹּלָה בֵעַתָּה וְעַר־עוֹלֶם וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם וַרְעָׁם וְצֶאֱצְאֵיהֶם בּ יִהוֹּלָה בְּעַתָּה וְעַר־עוֹלֶם וְנוֹדַע בָּתוֹך הָעַבֶּים בָּל־רְאֵיהֶם יַבִּירוּם בֵּי הֵם זֶרַע בַּרַך יְהֹוֶה: ַ ﻣַ ﻣַּ ﻣַּ לָא יִינְעוּ לָלִיסן וְלָא יִלְדָוּ לַבֶּהָלֶה כֵּי וֻּרַע בְּרוּבֵי יְהֹוָה` ־ײַ װּ װָאָנִי אָעֶנָה עוֹד יִוּדְיָה שֶׁרֶם־יִקְרָאוּ וַאֲצֶאָיהֶם אָתָּם: וְהִיָה שֶׁרֶם־יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֶנָה עוֹד פּט מוֹגִים הֶם בְּדַבְּרָים וַאֲגִי אֶשְׁבֶע: כֵּי אֶצְק־בַּיִם עַל־צְבֵא וְנְזְּלִים ַעַל־יַבָּשָׁה אֶצָּׁק רוּחִי עַל־זַרְעֶּׁךּ וּבִרְכָתָי עַל־צֶאֱצָאֶיף: ּוְצֶבְּחָוּ בְּבֵין חָצִיר בִּעֲרָבִים עַל־יִבְלֵי־מֵיִם: זֶה יֹאמַר ֹלִיהֹוָה אָני וְזֶה יִקְרֵא בְשֵם־יַעֲקֹב וְזֶּה יִכְתַּב יָדוֹ לֵיהֹוָה וּבְשֵם ײַ װּשְּׁרָאֱל יְבַנֶּה: וַיְהֵי בַחוֹל וַרְעָׁךּ וָצֶאֶצְאֵי בוּעֶיךּ בִּּבְעֹתְיוֹ יִי

^{1 &}quot;לאהבה" תיבה זו לא נמצאת במח' רמ"ו- 2 הקטע מתיבת "וקרבני" עד "טשנאת", לא נמצא במח' רמ"ו-

סת"ר סי' א.

לְּאִ־יִּבֶּרֶת וְלֹאִ־יִשָּׁמֶד שְּׁמֻוֹ מִלְּבְּנֵי: וְתִהְיֶה לִי לְמִשְׂנָּב שִׁיִּפְ מִּהְי וּמִבְטָח וּמִגְדֵּל־עוֹ וּבִית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי וּלְהַצִּיל נַפְשִׁי מְּהֵבְּטָח וּמִגְדֵּל־עִוֹ וּבִית מְצוּדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי וּלְהַצִּיל נַפְשִׁי מְשַׁחַת וּמִבְּל־צְּרָה וּתְנֵנִי (הַיּוֹם וּבְּכְל־יוֹם) ּ לְחֵן וּלְחֶטֶד בּנֹינִי כָּל־רוֹאֵי וְגְמְלֵנִי חֲטָדִים טוֹבִים פוֹבִים בּּבְינִי הְּוָה בּּוֹמֵל חֲטָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אֲתָה יְהֹוָה בּוֹמֵל חֲטָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל: יְהָוֹּה אֱלֹהֵי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתִי שְׁתִּצִּילֵנִי שִּיּפּנִי בּיִיהוֹה אֱלֹהֵי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתִי שֶׁתִּצִּילֵנִי בִּים מּוּבִים

יָּרִי יָּ צוּן בִּיְּבָּבֶּי, יְהָּה בֵּּינִי וּמִינֵיתּ בְּנִים וּמֵעַזּוּת בְּנִים וּמֵעַזּוּת בְּנִים וּמִעַזּוּת בְּנִים וּמֵעַזּוּת בְּנִים וּמִעָּדִּם רָע- ּוּמִיּצֶר בּיִּבְּעַ רָע- וּמִדְּשׁוּן הָרָע וּמִשְּׁטָן הַמַּשְׁחִית- וּמִדִּין כְשָׁה וּמִבְּעַל דִין כְשָׁה- בִּין

שָׁהוּא בֶּן־בְּרִית וּבֵין שָׁאֵינוֹ בֶּן־בְּרִית וּמִדִּינָה שֶׁל־גֵּיהנָּם: מֶפֹ׳ זִיוֹ סְּיֹכ

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם אֲשֶׁר מִדְּשְׁנוּ כּּנּיׁ בּנִיׁ בּנִיֹּ בּנִיּ בּנִיּ בּנִיּ בְּמִצְוֹתִיו וְצִוְּנוּ עַל דִּבְרֵי תוֹרָה: (וְ)הַעֲרֵב ּ נָא סֵׁרְיֵיִנִּ מִיל בּבְרֵי תוֹרָה: (וְ)הַעֲרֵב ּ נָא סֵׁרְיִינִּ מִיל בִּיִם יִּהֹי בִּיִּ בִּיִּ הִיוֹ בִּיִּתְ עַמְּךְ בִּבְינוּ וּבְבְּיִפִּיּוֹת עַמְּךְ בִּבְינוּ וּבְבְּיפִיּוֹת עַמְּךְ בִּינוּ הִיִּבְרִי תוֹרְתְּךְ בְּבְינוּ וּבְבִּיפִיּוֹת עַמְּךְ בִּינוּ הִיִּבְיִם בִּינוּ הִיִּבְרֵב בּינִים בּיִּה בּינוּ הַּבְּיִבִּיוֹת בִּיבִּים בּינוּ עִּיִּבְּים בּיִּים בּיתוּ בּינוּ בּינוּ בּינוּ בּינוּ בּינוּ בּינוּ בּינוּ בּינוּ בְּיִבְּים בְּיִּנוּ עַבְּיִבְּיִים בּינוּ בּינוּ בְּינִים בּינוּ בּינוּ בְּבִּים בּינוּ בּיִבְּיוֹת עַבְּּוֹבְּי בְּיִּבְיִים בּינוּ בְּבִינִים בּינוּ בְּבִים בּינוּים בּינוּ בְּיבִּינִים בּינוּ בְּבִינִים בּינוּ בְּבִּים בּינוּ בּינוּ בּיִים בּינוּ בְּיִים בּינוּיוּ בְּבִּיבִייוֹת בִּינִים בּינוּ בּינוּ בּינוּ בְּבִּיבִייּוֹת בִּיבִּיוֹיוֹת בְּיבְּיוֹם בְּיִּים בְּיוֹנוּ בִּינִים בּינוּ בּינוּ בּינוּ בְּבִינוּ בּינוּ בְּבִים בִּינוּ בּינוּ בּיִיבְּיוֹת בּיִים בּיִינוּ בְּבִים בִּינוּ בּיוֹים בּיוֹיוֹיוֹיוּ בְּבִיבִיים בּיִּיוֹם בּינוּ בּינוּייוֹ בִּיבְּיִים בְּיִּים בְּיוֹנוּ בְּיִים בִּיוֹנִיוּ בְּיִים בְּיִּים בְּיוֹנוֹת עִיבְּיִים בּיִּיוֹיוֹם בְּבִּים בְּיִּיִים בְּיִּים בְּיוֹנוּיוּ בְּיִים בְּיִּיִּיִּיוֹם בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִּים בּיִּיִים בְּיִּים בּיִּיוֹם בּיִּים בּיִּיוֹם בּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִבּיִים בְּיִים בְּיבּים בִּיִּים בּיִּים בְּיִּים בּיִּיִים בּיּיִים בּיִּים בְּיוֹים בּיִּים בּיִּיוֹיוֹים בּיִינִייִים בְּיִינִייִים בְּיבִּים בְּיִּים בְּיִּיבְיּים בְּיִים בְּיִים בּיִּים בּיּינִיים בּיּיוֹיבּיים בּיּינִיים בּייִּיים בּיּיים בּייוֹים בּיּיים בּיּיִים בּייים בּייִּיים בּיּיים בּייים בּיינוּים בּיינוּים בּיינוּיים בּייִים בּיינוּים בּייִים בּייים בּיינוּים בּיּיים בּייִים בּיּיים בּייִיים בּייִים בּיּיים בּיינִיים בּייים בּייִים בּייִים בּייִים בּיּייִים בּייִים בּייִּיים בּייִים בּ

לְשְׁמָהּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ הַמְּלֵמֵר תּוֹרָה לְעַמּוּ יִשְׂרָאֵלּ: וְצָאֱצָאֵי עַמְּךְ וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצָאֱצָאֵינוּ (וְצָאֱצָאֵי צָאֱצָאֵינוּ⁴) לְשְׁמָהּ בִּית יִשְׂרָאֵל כְּלֵנוּ יִרְאֵי שְׁמֶךּ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךּ לְשְׁמָהּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ הַּלֶּנוּ יִרְאֵי בְּבְּנוּ תּוֹרָה לְעַמּוּ יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם אֲשֶׁר בְּחַר בְּנוּ כּּנּי בּניּ בּניּ בּניּ בּניּ בּניּ מִבְּל־הָעַמִּים ּ וְגָתַן לֶנוּ אֶת־תוֹרָתוֹ בְּרוּךְ אַתָּה בְּּרוּךְ אַתָּה בְּרוּךְ אַתָּה בְּרוּךְ אַתָּה

הרח; סרע"ג ח"ח סי' ב; שבה"ל ענין תפילה סי' ה; סת"ר סוף

במח' רמ"ו לא נמצא כל קטע זה. ² במח' בולוניא נוסף: "מַעֵּיוֹ הָרע וּמַדִּינָה שֶׁל־צַּיִּהְנָּם". ³ במח' רמ"ו ובולוניא הערב ללא וי"ו. בפירוש קמחא דאבישונא על אתר כתב שזהו מחז'וקת הראשונים: לר"ת בוי"ו (על פי תוס' ברכות מ"ו-) ואילו הרמב"ם מנאה ברכה בפני עצמה- וכן עיקר. מכיון שהלשון משתנה ומדבר להבא וכן נוהגין לומרה ללא וי"ו. וראה בספר שבלי הלקט, ענין תפילה, שבולת א, ובספר תניא רבתי, ס" א, ענין מאה ברכות, דכתבו בפירוש שברכת התורה הרי הם ג' ברכות. אולם עיין שו"ע (או"ח ס" מ"ו ס"ו) וברמ"א ובמשנ"ב מה שכתבו שם. ⁴ עיין שו"ע או"ח סימן מ"ז ס"ו ובמשנ"ב ס"ק ט' בשם המ"א שאין צריך לומר תיבות אלו.

גִיחֹהִי תִּשְׁמְרֹּוּ לְהַקְרָיב לִי בְּמְוֹעֲרְוּ: וְאֶמַרְתַּ לָהֶׁם זֶה הָאָשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרָיבוּ לַיהֹוֶה בְּבָשִּׁים בְּנֵי־שָׁנֶה תְּמִימֶם ַשְׁנַיִם לַיָּוֹם עֹלָה תָבְיר: אֶת־הַבֶּבֶשׁ אֶחֶד תַּעֲשֶׂה בַבְּטָׁר וְאֵת הַבֶּבֶשׁ הַשַּׁלִּי הַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבֵּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָּה ַסְלֶת לְמִנְחֶה בְּלוּלְה בְּשֶׁמֶן כָּתֶית רְבִיעַת הַהִין: עֹלֵת ּתָבֶיר הָעֲשָׂיָה בָּהַר סִינִּי לְרֵיח נִיחֹחַ אִשֶּה לַיהוֶה: וְנִסְכּוּ ָרָבִיעַת הַהִּין לַבֶּבֶשׁ הָאֶחֶד בַּפֹּוֶדשׁ הַפֵּדְ גָסֶדְ שֵׁבֶר לֵיהֹוֶה: ָוְאֵת הַבֶּבֶשׁ הַשֵּׁנִּי תַּעֲשֶה בֵּין הָעַרְבֵּיִם כְּמִנְחַת הַבְּטֶר וּבְגִּסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אָשֵּה בֵיח נִיחָח לַיהוָה:

בשבת מוסיפים:

בּמ׳ כַּהְּ, **וּבְיוֹם הַשְּבֶּה שְנֵי־רְבְ**שִׁיִם בְּנֵי־שָׁנָה הְּמִימֶם וּשְנֵי עָשְרֹנִים סְנִי״ג ה״ה ַסְּלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכְּוֹ: עֹלֵת שַבָּת בְּשַבַּתְּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמֶיד וְנִסְבֶּה:

במ׳ וּ, וַיִּדְבָּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: דַבֶּר אֱל־אְהַרֹן וְאֶל־בְּנְיוֹ מִס׳ בּרִסׁתּ לאמֹר כָּה תָבֶרְכָוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵלּ אָמְוֹר לְהֶם: פּסְקּי נישְׂרָאֵלּ אָמְוֹר לְהֶם: פּסְקּי נימִיוּ יִבֶּרָכָךְ יְהֹוָה וְיִשְׁמְרֶךּ: יָאֵר יְהֹוָהו בְּנֵיו אֵלֶיד וְיִחְנֵּךְ: יִשְּׂא פּיֹּס מֹת יֹתּ יְהֹוֶהו פָּנִיוֹ אֵלֶיךּ וְיָשֵׂם לְךָּ שָׁלְוֹם: וְשָׁמִוּ אֶת־שְׁמָי עַל־בְּנֵי

יִשְׂרָאֶל ּ וַאֲנָי אֲבֶרָבֶם:

יי שי וּשְׁמַרְהֶּם אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרֵית הַוֹּאת וַעֲשִיתֶם אֹתֶם לְבַּעַן ּתַשְׂבִּילוּ אָת בְּל־אֲשֶׁר תַּעֲשְׂוּן:

יפּר מּ, מִישִּי לְאַ־יָבְׁוּשׁ בַּפֶּר הַתּוֹרָה הַנֶּיה בִּפָּיה וְהָגִית בּוֹ יוֹבְיַם וְלַיְּלְה ּ לְבַּׂעֵן הִשְּׁכִוֹר לַעֲשׁוֹת בְּבָל־הַבָּתוּב בִּוֹ בִּי־אֶוֹ תַּצְּלִיחַ

אָת־דְּרָכֶדְ וְאָז תַּשְּׂכִּיל: הֲלָוֹא צִוּיתִּידְ חֲזַק וֶאֱבֶּץ אַל־ תַּעֲרָץ וְאַל־תַּחֶת כֵּי עִפְּדְ יְהֹוֶה אֱלֹהֶידְ בְּכִל אֲשֶׁר תַּלֵדְ: גְּאֲלֵנוּ יְהֹוֶה צְּבָאוֹת שְׁמְוֹ קְּדָוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

ישע' מז, ד.

כתובים

אָשָׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁרוּ לָא הָלַךְּ בַּעֲצֶת רְשִֿעִים וּבְדֶרֶךְ כּיּ יִּיּבּ חַפָּאִים לְא עָמֶד וּבְמוּשַב לֵּצִים לְא יָשְב: כֵּי אָם בְּתוּרַת יְהֹוָה חֻפְּצִוּ וְּבְתוּרָתוּ יֶהְנָּה יוֹמֶם וָלֵיְלָה: וְהָיָה בְּעֵץ שָׁתְוּל עַל־פַּלְגַּי מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיּוּ יִמֵּן בְּעִתּוּ וְעָלֵהוּ לְאֹ־יִבְּוֹל וְכָל אֲשֶׁר־יִעֲשֶׂה יִצְלְיַח:

משנה

בּגאַיבְתָּי קוֹרִין אֶת־שְּׁמַע בְּעַרְבִית?¹ מְשְׁעָה שֶׁהַכּּהְנִים מְּנִים בְּעַרְבִית?¹ מְשְׁעָה שֶׁהַכּּהְנִים בְּיֹה, מִיה, מִיה, מִיה, מִיה, מִיה, נִיה, נְבְנָסִים לָאֱכוֹל בִּתְרוּמָתְן עַד סוֹף הָאַשְּׁמְוֹרֶת בְּנִסִים לָאֲכוֹל בִּתְרוּמָתְן עַד סוֹף הָאַשְּׁמְוֹרֶת בְּכִּיִם לִּבְּיִ אֶלִיעֶזֶר וַחֲבָמִים אוֹמְרִים עַד בְּיִ אֶלִיעֶזֶר וַחֲבָמִים אוֹמְרִים עַד בּיִ הַשְּׁחַר: חֲשֵׁחַר: חֲשֵׁחַר: חֲשֵׁחַר:

תלמוד

בּלֵבְאַ הֵיכָא לָאָי דְּלַתְּנֵי מֵאֵימָתִי? וְתוּ מַאי שְׁנָא דְּלַתְּנֵי הַפּּרֵישִׁאּ לְתְנֵי דְשַׁחֲרִית² בְּרֵישָׁאּ תַּנָּא בְּלַתְנֵי דְשַׁחֲרִית² בְּרֵישָׁאּ תַּנָּא בִּלְתְנֵי דְשַׁחֲרִית² בְּרֵישָׁאּ תַּנָּא אַפְּרָא לָאִי דִּכְתִיב וְּבְשְּכְהְּךָ וּבְּלוּמֶךּ וְהָכִי לַתְּנֵי אֵימָתִי דִּשְׁרִי בְּשְׁעָה שֶׁהַכּּהֲנִים נִכְנְסִים לֶאֱכוֹל בְּתְרוּמָתָן וְאִי בָעִית אֵימָא יָלִיף מִבְּרִיְתוֹ שֶׁל עוֹלָם דִּכְתִיב בְּיִהִי אֵי הָכִי מֵיפָּא דְּלַתְנֵי בַּשְּׁחֵר בִּי בֹּתַב בְּיִבְרִי בְּאַר יִוֹם אֶחֲר: אִי הָכִי מִיפָּא דְּלַתְּנֵי בַּשְּחֵר בִּי בּּתִי בְּעָרָב מְבָרֵךְ בְּרֵישָׁאוּ תַּנָּא עַרְבִית בִּיתִּי בְּעָרֶב מְבָרֵךְ בְּרִישָׁאוּ תַּנָּא עַרְבִית בִּיתִּי בִּעָרָב מְבָרֵךְ בְּרֵישָׁאוּ תַּנָּא עַרְבִית

¹ במח׳ רמ״ו: בְּעַרְבִיןּ וכן בכולם - 2 במח׳ רמ״ו ובולוניא: דְשַׁחֲרִיןּ וכן בכולם -

יַּנָּא בְּרִישָׁאּ וְהָדָר תַּנָּא בְּשַׁחֲרִיתּ וְאַדְּקָאִי בְּשַׁחֲרִיתּ: מָנָּא בְּרֵישָׁאּ וְהָדָר תַּנָּא בְּשַׁחֲרִיתּ וְהָדָר מְפָּרֵשׁ מִבֵּי דְעַרְבִיתּ:

מפני זכסים אינה בְּלְּכוּלְ בָּלְּכוּלְ בָּלְּכוּלְ בְּלְּכוּלִי בְּלְּבְּלוּ בְּלָבוּלְ בְּלָבוּלְ בְּלְּבוּלְ בְּלְּבוּלְ בְּלְּבוּלְ בְּלְּבוּלְ בְּלְּבוּלְ בְּלְבוּלְ בְּבְּלוּלְ בְּבְלוּלְ בְּבְּבּוּלְי בְּבְלוּלְ בְּבְלְ בְּבְלוּלְ בְּבְלְיוּלְם בְּלִילְיים בּבּבּבוּלְיים בּבּבּבוּלִיים בּבּבוּלְיים בּבּבוּלְיים בּבּבוּלְיוּלְיבִילְיִים בְּבִילְיִים בְּבְּבוּלְיִים בְּבּבוּלְיִים בְּבִילְיִים בְּבְּבוּלְיִים בְּבִילְיִים בְּבִילִים בְּבִילְיִים בְּבְבּבוּלְיִים בְּבּבוּלְיִים בְּבִילְיִים בְּבְבּבוּלִים בְּבּבוּלוּלִים בְּבּבוּלְייִים בְּבְבּבוּלִים בְיבּבּילוּלִים בְּבּבוּלוּלִים בְּבּבוּלְיִים בּבּבוּלִים בּבּבוּלְיוּלִים בְּבּבוּלְיִים בְּבּבוּלְייִים בְּבוּבוּלְיִים בְּבּבוּבְיוּלִיים בְּבּבוּלוּלִים בּבּבוּלוּלִים בּבּבוּלוּלִיים בּבּבוּלוּלִיים בּבּבוּלוּלִיים בּבּבוּבוּלוּלִים בּבּבוּלוּלִים בּבוּבוּלוּלִים בּבּבוּלוּלִים בּבּבוּלוּלִים בּבּבוּלוּלִים בּבוּבוּלוּלִים בּבוּבוּלוּלִי בְיבוּבוּלוּלִים בּבוּבוּלוּלִים בּבּבוּבוּלוּלִים בּבּבוּלוּלִי בְּבוּבוּלוּלְיבוּבוּלוּלְיבּבוּלוּלִים בּבּבוּלוּיבוּיבוּלוּבוּבוּלוּלּיםבוּלוּלּיםבּיוּבּבוּלוּיבוּיבו

יַּיִּכֶּרִים הַנְּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצְפּוֹן יְּחָבוּל דָּבָן בָּרָבִי שְׁתִּרְבִּי שְׁתִיבְּל הָּנְּל דָבָן בְּרָבִי שְׁרֵת בַּצְפּוֹן וְדָבָן טְעוּן הַזְּיָה עַל־הַפְּרְכֶּת וְעַל־מִוְבַּח הַזְּהָב מַתְּנָה אַחַת מֵהֶן הְעַכֶּבֶת יְעַלְּבָי שִׁירִי הַבְּּרְכֶת וְעַל־מִוְבַּח הַחִיצוֹן שִׁיְרֵי הַבְּר הָהְ שוֹפֵּך עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל־מִוְבֵּח הַחִיצוֹן שְׁנִי הַבָּר אַנְי לֹא עַבֵּב אֵלוּ וְאֵלוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדְּשֶׁן; וְאָם־לֹא נָתַן לֹא עַבֵּב אֵלוּ וְאֵלוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדְּשֶׁן;

ישׁאָת הַאָּבּוּר וְהַיָּחִיד אֵלוּ הֵן חַטֹּאת הַאָּבּוּר שְׂעִיבי רָאשִׁי חְדָשִׁים וְשֶׁל־מוֹעֲדוֹת שְׁתְוֹ אַרְבַּע מַתְּנוֹת בָּאָפּוֹן וְדָמִן טְעוּן אַרְבַּע מַתְּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת בַּאָפּוֹן וְדָמִן טְעוּן אַרְבַּע מַתְּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת בֵּאָפּוֹן וְדָמִן טְעוּן אַרְבַּע מַתְּנוֹת וּבְּאָבוֹית יְבְּהוֹית אָפּוֹנִית יְבְּנִים הָיִה שוֹפֵּך עַל בַּעְרָבִית בְּרוֹמִית שִׁיבִר הַיְבִי הִיְה שוֹפֵּך עַל מַעְרָבִית בְּרוֹמִית יְנְבָּנִים מִן־הַקְּלָעִים וְיִה שוֹפֵּך עַל יְיוֹם וְלַיְלָה עַר־חֲצוֹת:
בְּבְל־מַאֲבָל וְיוֹם וְלַיְלָה עַד־חֲצוֹת:

שׁכֵּרְ בִּעִיּרָ הְעוֹלְהְ קְּרֶשׁ מֶּלְרָשִׁים ּ שְׁחִיטָתָהּ בַּצְּפּוֹן וְּקְבּוּל דְּכְה בּרְלֵי שָׁרֵת בַּצְפּוֹן וְדְכָה טְעוּן שְׁתֵּי כַּוּתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע ּוּטְעוּנָה הֶפְּשֵׁט ּ וְנִתְּוֹחַ וְּכָלִיל לְאִשִּׁים: זְּבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹתּ אֵלוּ הֵן אֲשָׁמוֹתּ אֲשַׁם בְּּלִּיּהַ בַּּאָשָׁם בְּּלִּיּה אֲשַׁם בְּּלִיּ הֵן אֲשָׁמוֹתּ אֲשַׁם בְּּלִיתִּ אֲשַׁם בְּּלִיתִּ אֲשַׁם בְּּלִית בְּצְּפוֹן וְלְנִי שְׁהַוֹ בְּצְפוֹן וְלְנִים בְּלִיי שְׁהֵוֹ בְּצְפוֹן וְלְנִים בְּוֹלְיִים לְזִבְנִי כְּהָנִּה בְּּכְל־ בְּיִים בִּוֹ הַיְּלְעִים לְזִבְנֵי כְהָנָּה בְּּכְל־ בַּאֲבוֹן לִבְיִים בִּוֹ הַלְּיִלִה עַר חֲצוֹת:

בִּאֲכָל לְּיִים וְלַיְלָה עַר חֲצוֹת:

הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר מְדָשִׁים קַלִּים שְׁחִישָׁתָן בְּכְל־מָקוֹם מֵכּ זְּנִיכּ בְּעָנְרָה וְדָבְּן שָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שָׁהֵן אַרְבַּע בְּעָנְרָה וְדָבְּן שָעוּן שְׁתֵּי מַתְּנוֹת שָׁהֵן אַרְבַּע וְנְאֱבְלִין בְּכְל־הָעִיר לְכְל־אָדָם בְּכְל־מַאֲבָל לְיוֹם וְלַיְיְלָה עַר חֲצוֹת הַמּוּרָם מֵהֶם כִּיוֹצֵא בָהֶם אֶלְא שֶׁהַמּוּרָם נֵאֶבֶל לַכּהְנִים לְנְשֵיהֶם וְלִבְנִיהֶם וּלְעַבְּדֵיהֶם:

שְּלָבִים בְּעֲזָרָה פַּיִּים פַּוְלִים שְׁחִיטָתָן בְּכְל־מָקוֹם בְּעֲזָרָה פֵּיִיכִּים וְלְבִּע פָּיִנִּים וְלִיְלִּה וְדָבְּן שָׁעוּן שְׁתֵּי מַתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְנָאֱכָלִין בְּכְל־הָעִיר לְכְל־אָדָם בְּּכְל־מַאֲכָל לִּשְׁיֵנִי יָמִים וְלַיְלָה אֶחְד הַמּוּרָם מָהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נָאֱכָל לַבְּיִיהָם וּלְעַבְּרֵיהָם:

בּבְּלוּר וְהַפַּעְשֵׁר וְהַפֶּסַח מֶדְשִׁים כַּלְיםּ שְׁחִישָׁתָן מֵּכֵּיכֵּכֵּ בְּעָזָרְהּ וְדָבָן שָעוּן מַתִּנָה אַחַתּ
וּבִלְבַד שֻׁיִּתֵּן בְּנֶגֶד הַיְּסוּד שִנָּה בַאֲבִילְתִן הַבְּכוֹר נָאֱכָל
לַכֹּהְנִים וְהַמַּעֲשֵׂר וְלְכָל־אָדָם וְנָאֱכָלִין בְּכְל־הָעִיר בְּכְל־
מַאֲכָל לִּי לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד הַפֶּּסַח אֵינוֹ נָאֱכָל אֶלָא
בַלְיְלָה וְאֵינוֹ נָאֱכָל אֶלָא
עַר־חֲצוֹת וְאֵינוֹ נָאֱכָל אֶלָא
לְמְנוּיִוּ וְאֵינוֹ נָאֱכָל אֶלָא צְלִי:

ברייתא דרבי ישמעאל¹

ייש מונק רָבָּל יִשְׁטָעֵאל אוֹמֵר בּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה פְּנִייֵּגְ מִיֹּה נְדְרֶשֶׁת אוֹ מִבּלְיָוְחְמֶר בּוֹמִנְּזְרָה שָׁוְה בּוֹ מִבְּנְיַן אָב מִּקְל־יָוְחְמֶר בּוֹ מִנְּזְרָה שָׁוְה בּוֹ מִבְּנְיַן אָב מִיִּיְנֵי מִכְּתוּב אֶחָד וְּמִבּנְיַן אָב מִשְׁנֵי רְתוּבִים בּוֹ מִבְּלְל וּפְּרָשׁ יִיִּי יִּמֹכִּי

מָבֶּתוּב אֶחָדי וּמִבּנְיֵן אָב מִשְׁנֵי כְתוּבִים חֹמִבְּלֶל וּפְּרָט פְּבָלוֹ וּפְרָט וּכְלָל אֵי אֵבְּרָט וּכְלָל אֵי אֵבְּרָט וּכְלָל אֵי אֵבְּרָט וּכְלָל אֵי אַבְּרָט וּכְלָל אֵי אַבְּרָט וּמִבְּלָל אֵיהוּא צָרִיךְ וְפְּרָט וּמִבְּרָט שָׁהוּא צָרִיךְ וְפְּרָט וּמִבְּרָט שָׁהוּא צָרִיךְ וְיָצָא מִן־הַבְּּלָל צְיהוּא צָרִיךְ וְיָצָא מִן־הַבְּלָל וְיָצָא מִן־הַבְּלָל וְיָצָא שִׁרְיַבֵּר שֻׁהָיִה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טְעוּן בְּלִל וְיָצָא לִטְעוֹן טְעוּן אַחֵר שָׁהוּא בְעִנְינוּ יִצָא לִטְעוֹן טְעוּן אַחֵר שֶׁהוּא בְעְנְינוּ יִצָא לִטְעוֹן טְעוּן אַחֵר שֶׁלֹא בְּנְינוּ יִיָּצָא לִטְעוֹן טָעוּן אַחֵר שֶׁלֹא בְעְנְינוּ יִצָא לִדְוֹן שְׁתוּן אַחֵר שֶׁלֹא בְעְנְינוּ יִצָּא לִדְוֹן שְׁתוּן שִׁתוּן בְּלְלוּ יִבְּבְר שְׁהָיִה בִּבְלָל וְיִצָּא לִדְוֹן שְׁיִנוּן בְּלְלוּ בְּבָּרוּשׁ יִבְיֹן וְיִצָּא לִדְוֹן שְׁתוּן בְּבְר הַלְּלוֹי וְבְבְר הַלְּלוֹי וְבְבְר הַלְּלוֹי בְּבָּרוּשׁ יִיוֹן בְּבְר הַלְּבוֹין וְיִצָּא לִדְוֹן שְׁתוּן בִּיִר הַבְּלְלוֹי בְּבְר הַלְּלוֹי בְּבָּרוּשׁ יִיוֹן בְּבְר הַלְּבִין מִפוּפוּ בּוּלְישִׁי וְיִבְר הַלְּבִין הַבְּבְר הַלְּבִין מִפוּפוּ הִיבְּלְוֹי בְּבֵּרוּשׁ יִיוֹבְי בְתוּבִים הַבְּבְּר הַלְּבִין הַבְּבְרוּשׁ יִבְיִר בְּבִּרְישִׁים וְהִבּים הַבְּבְר הַלְבִין בִּבְּר הַבְּבְר הִבְּבְר הִבְּבְר הִבְּבְר הִיִּבְים הַבְּבְרוּשׁ יִבְין שְׁנִייִ בְּבִיר הַבְּבְר הַבְּבְרוּשׁים הַבְּבְרוּשׁ יִיבִים הַבְּבְרִיע בִּינִיהָם הָּב בִּנִיהם הַבְּבְירִיע בִּינִיהָם הָּב בִּינִיהָם בּיִנִיהָם בּיִים הַבּּנִיהָם בּינִיהָם בּינִיהָם בּינִיהָם בּינִיהָם בּיִבּיִיהָם בּינִיהָם בּינִיהָם בּינִיהָם בּינִיהָם בּינִיהָם בִּיִּים בִּינִיהָם בּינִיהָם בּינִילְישׁי וְיִבְיְים בְּיִילְישִׁי וְיִבְּיִים בּינִיהָם בִּינִיהָם בּינִיהָם בִּיוֹים בּינִיהָם בּיוֹים בְּיִבּילְים בְּיוֹים בְּיוּילוּים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוּבְיוּים בְּיוּיִים בְּיוּיִים בְּיוּיִים בְּיוֹים בְּיוּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוּיִים בְּיוּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִייִים בְּיִיְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִי

מַנְי פּסְּ מֵּלְּ דְּבָּרִים שָׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר ּ הַפֵּאָה וְהַבְּכּוּרִים וְהָרֵאָיוֹן מְּהְ מִּיִּלְּהִי וּגְּמִילוּת חֲסָּדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה ּ אֲלוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם מִּסְּ זְּכִּיִּם מוֹּךְ זְּבָרִים שֶׁאָדָם מִּסְ זְּכִּיִּם אוֹבֵל פֵּרוֹתֵיהֶן בָּעוֹלָם הַיָּה וְהַבֶּאֶר לֵוֹ לְעוֹלָם הַבְּא פֿכּכּ. בּבּוּד אָב וְאֵם ּ וּגְמִילוּת חֲסָדִים ּ וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם בּוֹר הָוֹרָה בְּנֶגֶד בְּלָם:

בּכּיי בְּיכִּים שָׁבָ**ֶר רָבִּי זֵירָאּ בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן** הֶחְבְּירוּ עַל עַצְבָּןּ שֶׁאֲפִּלְּוּ רוֹאוֹת שִׁבַּּת דָּם בְּחַרְדָּלּ יוֹשְׁבוֹת עָלֵיהָ שִׁבְעָה נְּקִיִּים:

במח׳ רמ״ו ובולוניא מופיע בשינויים קלים·

תָּנָא דְבֵי אֵלְיָהוּ כְּל־הָאוֹמֵר הֲלָכָה וְשׁוֹנֶה בָהּ מֻבְּטָח מ״פּ בּבּלי תְּנִלֶּה דְבִי אֵלְיָהוּ כְּל־הָאוֹמֵר הֲלָכָה וְשׁוֹנֶה בָהּ מֻבְּטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן־הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר ּ הֲלִיכְוֹת עוֹלֶם הַבְּיֹי מָנֹלֶם הַבָּא לְוֹּ אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָא הֲלְכוֹת:

בַּזְבִּירִין יִצִיאַת בִּאְרִיִם בַּלֵילוֹת. אָבַר רִבִּי אֶלְעָזְר מִפֹּי בּימֹ מִיכּ. בֶּן־עֲזַרְיָה הָרֵי אֲנִי כְּבֶן־שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא בָּן־עֲזַרְיָה הַרִי אֲנִי כְּבֶן־שִׁבְעִים זְבִיתִי שֶׁתַּאָמֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּבֵּילוֹת. עַד שֶׁדְּרָשָׁה בּן־זוּטָא שֶׁנֶּאֶטַרּ לְּלַעַן תּוְבֹּר אָת־יָוֹם צֵאתְּךְּ בַּאָרֶץ יִיּ בִאָבִים כָּל יָבֵי חַיֶּידִּ יִבֵי חַיֶּידִ הַיָּבִים כּל יְבֵי חַיֶּידִּ הַבֵּילוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. יְמֵי חַיֶּיךְ הָעוֹלָם הַזֶּה. כֹּל יְמֵי חַיֶּיך לְהָבִיא לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ:

ברכות דף

ירושלמי אָבֶר רִבִּי אֶלְעָזָר אָבַר רִבִּי חֲנִינָא הַלְבְיִדִי חֲבָבִים אַד״י פּי מח. בַּרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלְם• שֶׁנֶּאֱבֵר• וְבְל־בָּנַיִדְ לִמּוּדֵי ישׁי הַיּ יָהֹוֶה וָרָב שְׁלָוֹם בָּנְיִדְ: אַל תִּקְוֹרִי בָּנְיִדְ אֶלָּא בּנְיִדְּ יָהִי־שָׁלְוֹם בְּחֵילֶךְ שַׁלְוָה בְּאַרְהְנוֹתִיף:־יּ תה' קכב, ז.

בָּרוּך אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאֲנוּ לִבְבוֹדוֹּ וְהִבְדִילְנוּ מִן־הַתּוֹעִים שׁבְּרָאֲנוּ לִבְבוֹדוֹּ וְהִבְדִילְנוּ מִן־הַתּוֹעִים שׁבּּ עְּנְתַן לֲנוּ תּוֹרָתוֹ תּוֹרַת אֱבֶתיּ הוּא יִפְתַּח לְבֵּנוּ ּלְתוֹרָתוֹ וְיָשִׂים בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹּ וּלְיִרְאָה אוֹתוֹּ וְלַעֲשוֹת רְצוֹנוֹ בְּלֵבֶב שָׁלֵם) ּ לְבְעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא כֹּי, כֹּי נַבַר לַבֶּהָלָהּ וְנִירַשׁ חֻקָּוֹדְּ וְנִוְבֶּה לְתַלְמוּר תּוֹרָה יּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

¹ פסוק זה לא נמצא במח' רמ"ו, וכן איננו באד"נ, סוף פ' מח, ובירושלמי ברכות, סוף פ"ט. אבל בבבלי תבא"א תבא" מובא פסוק דף סד ע"א, מובא פסוק זה- ^{2} במח' רמ"ו ובולוניא מופיע שאומרים כאן קטע "או"א תבא" וכו׳ וכהיום לא נוהגים לאמרוי

קדיש דרבגן:

מחכר במס"ו יִּתְגַּדֵּל וְיִתְקַדִּשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִידְ נְּכֹּנִי סוֹסְה פ"י, ס"ו; מוס׳ בּכֹנו מוס׳ בּכִּנוּ מוס׳ בּכִּנוּ מוס׳ בּכִּנוּ מוס׳ בּכִּנוּ מוס׳ בּכִנוּ מוס׳ בּבְּעָבְּיִּא וּבִּוְמַן קָרִיבּ וְאִמְרוּ אָמֵן:

תרגוס ירוש׳ יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא מְבָרַדְּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְּ בּא מְבָרַדְּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמֵיּא יִתְבָּרַדְּ סְי׳ חּ. ברח׳ מט, ה׳, מט, ה׳, מיי ברי׳ ב, כ.

וְיִשְׁתַּבָּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַדֵּל שְׁמָה דְּקְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

אייקלים זבי לְעֵלָּא לְעֵלָּא מִן־בְּל־בִּרְכָתָא שִׁירָתָא הָשְׁבְּחָתָא וְגָחָמָתִא בַּתְּלְמָא וְגָחָמָתִא בַּתְּלְמָא וְגָחָמָתִא בַּתְּלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָןּ וְעַל תַּלְמִיבִיהוֹן וְעַל (בְּל־)תַּלְמִיבִי תַּלְמִיבִיהוֹן (דְּיָתְבִין) דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא (מַדִּשְׁתָּא) דִּי ע״פּ מּי ׁ יִכֹּי בְּאַרָּא הָבֵן וְדִי בְּכָל־אֲתַר וַאֲתַר יְהֵא (לֶנָא וּ)לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא ע״פּ מּרִ וְחָנָּא וְחִסְּדָּא וְרַחֲמִין (וְחַיֵּי אֲרִיבֵי) וּמְזוֹנֵי רְוִיחִין מִן־מֶּלֶדָם מָרֵה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יָהֵא שְּלָבָא רַבָּא בִן־שְּׁבַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵלּי וְאָבְרוּ אָבֵן:

יַעֶשֶׂה שָׁלוֹם בְּמְרוֹמֵיוּ הוּא בְרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָמֵן: יְעַלֶּה עָעָלוֹם עָלֵינוּ יְעַעֶּה שָׁלוֹם עָלֵינוּ יִיִּעְיָה יִשְׁלוֹם עָלֵינוּ

סת"ר סי" עד; סה"ת סי לו.

מ"א יח, לט.

עומדים ונוהגים לומר פעמיים את שני הפסוקים דלהלן:

יָ**הוָה** הָוּא הָאֱלֹהִים· יְהוָה הָוּא הָאֱלֹהִים^ו:

מס׳ פּרִיכּי **יְהֹוֶה** בֶּעֶדָר יְהֹוָה בָעָדְּרֹ יְהֹוָהו יִבְּּלְדְּ לְעֹלֶם וָעֶר: ע״כ תה' לג, א.

שמ' טו, יח. מס׳ סופניס יָהָי רָבְוֹד יְהֹוָה לְעוֹלֶם יִשְׂמֵח יְהֹוָה בְּמַעֲשְׂיו: יִשְׂמֵח תה' קד, לא. יִשְׂרָאֵל בְּעשֵׁיו בְּגִי־אִיּוֹן יָגִילוּ בְבַלְכֶּם: יִכְלָךְ יְהֹוָהו 🌣 ﻣְׁשִׁי

רָעוֹלְם אֶלהַיִּר אָלהִין לְּרֵר וָדֹר הַלְּלוּייָה: בָּרְוּדְוּ יְהֹנְה יִסְּ שִּׁכְּ אֱלהִים אֱלהֵי יִשְרָאֱל עשָה נִפְּלָאות לְבַדּו: ובָרְודִּו שֵם

בְּבוֹדוֹ לְעַוֹלֶם וְיִפָּלֵא ֻבְבוֹדְוֹ אֶת־כִּל הָאָׁרֶץ אָּבֵוו וְאָבֵו:

שָׁרָיעוּ לֵיהֹוָה בְּל־הָאֶבֶץ: מּסְ קּ, מַּבּ **ִבּוְבְוֹר** לְתוֹדֵה

עַבְרַוּ אֶת־יְהֹוָה בְּשִׁמְחֵה בִּאוּ לְפָנִיו בִּרְנָנָה: הוא־שָעשְׁנוּ וְלִוֹ אֲגַחְנוּ ָדְעוֹּ בְּי־יְהֹוָהٌ הָוּא אֱלֹהָים

בְּאוּ שְעָרָיוּ בְּתוֹדָה עמו וְצָאן בַרְעִיתְוּ: הודו־לו בֶּרָכִוּ שְׁמְוּ: חֲצֵרֹתָיו בִּתְהַלֶּה

בִּי־מַוֹב יְהֹוֶה לְעוֹלֶם חַסְדִּוֹ וְעַר־דָּר וָדֹר אֱמְוּנָתְוֹ:

בָּי לְעוֹלֶם חַסְרוֹ: מּס׳ קלו. **הוֹדְוּ** דַלּיהוָה כִּי־שָוֹב בָּי לְעוֹלֶם חַסְרוּ: ָהוֹרִוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהֵים

בָּי לְעוֹלֲם חַסְרוֹ: ָהוֹדְוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנֵים לְעשׁה נִפְּלָאות נְּדֹלְוֹת לְבַדְּוֹ בֵּי לִעוֹלֲם חַסְרְוֹ:

בָּי לְעוּלְם חַסְרְוּ: ַלְעֹשֵׂה הַשָּׁמַים בּתְבוּגָה

לאמרו במחי הפסוק הפסוקים, אינם מופיעים במחי הפסוק הפסוק מוהגים לאמרו שני הפסוק אינם מופיעים במחי הפסוק לכפול את שני הפסוקים, אינם מופיעים במחי הקדומים הפסוק הראשון נוהגים לאמרו לאחרונה עפ״י מנהג ק״ק רומא∙

שם קמט, ב.

בֵּי לִעוֹלֱם חַסְרוֹ: בֶּי לִעוֹלֲם חַסְרְוֹ: בֶּי לִעוֹלֲם חַסְרְוֹ: בֶּי לִעוֹלֲם חַסְרוֹ: בֶּי לִעוֹלֲם חַסְרְוֹ: בָּי לִעוֹלֱם חַסְרְוֹ: בָי לִעוֹלֱם חַסְרְוֹ: בֶּי לְעוֹלֲם חַסְרוֹ: בָּי לְעוֹלֶם חַסְרוֹ: בֶּי לְעוֹלֲם חַסְרוֹ: בֶּי לִעוֹלֱם חַסְרוֹ: בִּי לִעוֹלֲם חַסְרוֹ: בֶּי לִעוֹלֲם חַסְרוֹ: בֶּי לִעוֹלֲם חַסְרְוֹ: בֶּי לְעוֹלֲם חַסְרְוֹ: בֶּי לְעוֹלֶם חַסְרוֹ:

לְרֹלַןע הָאֶרֶץ עַל־הַבְּּיִם לְעשׁה אוֹרִים גְּדֹלְים אָת־הַשֶּׁבֶשׁ לְבֶּיְשׁלֶּת בַּיִּוֹם אֶת־הַיָּבֶחַ וֻבְוֹבָבִים לְבֶּבְיִשְׁלְוֹת בַּדֶּיִיְלָה לְמַבֵּה מִצְרִים בִּבְרוֹרִיהֶם וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל בִתּוֹבֶם בְּיֶר חֲזָקָה וּבְזְרְוֹעַ נְטוּיֵה לְגֹזֵר יַם־סִוּף לְגְזָרִים וָהֶעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכְוֹ וָגֹעֶר פַּרְעָה וְחֵילִוֹ בִיַם־סְוּף לְמוֹלֵיך עַמְוֹ בַּמִּדְבֶּר ַלְמַבֵּה מְלָכִים גְּרֹלֵים וַיַּהֲרָג בְּיַלְבֵים אַדִּירֵים ַלְסִיחְוֹן בֶּוֶלֶךְ הָאֱמֹרֵי וֹלְעוֹג מֶלֶּך הַבְּשֶׁן וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלֶה ַנַחֲלֶה לְיִשְׂרָאֵל עַבְרֵוּ שַבְשִׁבְּעִנוּ זְכֵר לְגוּ וּיִּפְרָתוּ בִּיצְרֵינוּ נֹתַן ֻלֶּשֶׁם לְּכָל־בְּשֻׂר ָהוֹדְוּ לְאֵל הַשְּׁבֶּיִם

הוּדִיעוּ בֶעַפָּים עַלִילֹתֵיו: בְּעַפִּים עַלִילֹתֵיו: שִׂיחוּ בְּכָל-נִפְּלְאֹתֵיו: יִשְׂבֵּח לֵב מְבַקְשֵי יְהֹוֶה:

יַּהְהָלְלוּ בְּשֵׁם מְרְאַוּ בִשְּׁמׁוּ שֵׁירוּ לוּ זַבְּּתריּ־לוּ הַתְּהַלְלוּ בְּשֵׁם מְרְדְּאוּ

דרשו יהוָה וְעָוֹוּ בַּקְשָׁוּ בָּנָיו תָּמִיד: זִּבְרוּ נִפְּלְאֹתִיוֹ אֲשֶׁר עַשָּׁה בְּבְּתָיו וּמִשְבְּטֵי־בִּיהוּ: בָּגֵי יְעַקֹב בְּחִירֵיו: וֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְרוֹ ָהוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאֶֶרֶץ מִשְׁפְּטְיוּ: זִבְרָוּ לְעוֹלָם בְּרִיתׁוּ דָבָר צִנָּה לְאֶלֶף דְּוֹר: וּשְבִוּעָתָוֹ לְיִצְחֶק: אֲשֶׁר כָּרַתֹּ אֶת־אַבְרָהָם לְיִשְׂרָאֱל בְּרָית עוֹלְם: וַיּעֲמִידֶהָ לְיֵעֲקֹב לְחֹק לַאִבֹּר לְדְּ שֶׁתַּן אֶבֶרְץ־כְּנְּעַן מבל גְחֲלַתְּכֶם: בְּהְיִוֹתְכֶם ׁ מְתֵי מִסְפָּׁר בִּקְעַט וְגָרֵים בֶּה: וַיְּתְהַלְּכוּ מִגְּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָבֶה אֶל־עַם אַחֵר: לא־הֹנֶיח לְאִישׁ לְעְשְׁכְּום וַיִּוֹכַח עֲלֵיהֶם מִּלְבִים: אַל־תִּגְעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבְנְבִיאֵי אַל־תָּרֵעוּ: בַשְּׁרָוּ מִיִּוֹם־אֶל־יָוֹם יִשְׁוּעָתְוֹי שַּירוּ לַיהוָה בָּל־הָאֶׁבֶץ בְּבְל־הֶעַמָּים נִפְּלְאֹתְיוּ: ַסַפִּרְוּ בַגּוֹיִם אֶת־כָּבוֹדוֹ וָנוֹרָא הָוּא עַל־כְּל־אֱלֹהִים: בִּי גָרוֹל יְהֹוָה וּמְהָלְּלֹמָאֹר בִּי כְּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וִיהֹוָה שָׁמַיִם עָשָׂה: עוֹ וְחֶדְנֶה בִּמְקֹמְוּ: עור וֹבּבר לְפַּבְּיוּ הָבָוּ לֵיהֹוֶה מִשְׁבְּּחוֹת עַכִּים הָבְוּ לַיהֹוָה כָבְוֹד וְעְוֹג שְׂאָוּ כִנְחָה וּבְאוּ לְפָנְיוּ הָבָוּ לַיהֹוָה בְּבוֹד שְׁמֻוֹ ֶחֶילוּ מִלְּפָנְיוֹ כְּל־-הָאֶּׁבֶץ ָּהִשְׁתַּחֲוָוּ לַיהֹוָה בְּהַרְרַת־קֹֹדֶשׁ: יִשְׂמָחָוּ הַשְּׁמַיִם וְתָגֵּל הָאָּׁבֶץ אַף־תִּכְּוֹן תֵבֶל בַּל־תִּמְוֹט: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאׁוֹ וְיֹאבְרוּ בַגּוֹיָם יְהֹוָה מָלֶךְיּ יַעֲלִץ הַשָּׁדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בְּוֹ: אָז יָרַנְּנָוּ עֲצֵי הַיָּעַר בִּלְפְגֵי יְהֹוָֹה בִּי־בָא לִשְׁפָּוֹט אֶת־הָאֱרֶץ: הוֹדְוּ לֵיהֹוָה` וָאִמְרוּ הְוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְעֵנוּ בֵּי שׁוֹב בִּי לְעוֹלֶם חַסְרוֹ:

לְהִרוּת לְשֵׁם מְןְשֶׁר

וָקַבְּצֵנוּ וְהַאִּילֵנוּ בְּוֹרַהַגּוֹיֻם

וַהַבֶּל לַיהֹנָה:

מּ עֵּי **ַלְבְנַצִּחַ** בִּוֹבְוּר: הַשָּׁבַׂיִם בְּבְּוֹד־: אֲלֹים בְּבְּוֹד־:אֱלֹ וְבַעֲעֵעֵה יָדִיו בַוּנִיד הָרָקִיע: יַוֹם לְיִוֹם יַבִּּיעִ אָמֶר וְלַיְּלָה דְּלַיְלָה יְחַנֶּה־דְּעַת: אֵין־אַמֶּר וְאֵין דְּבָרֶים בְּלִי נִשְּׁבָוֹע קוֹלֶם: בְּכְל־הָאֶָּרץוּ יָּצְא כַוֹּיִם וּבִקְצֵה תַבֵּל בְּלִי נִשְּׁבָוֹע קוֹלֶם: ַלַבָּיהֶם דַּשָּׁטֶשׁ שָם־אָהֶל בָּהֶם: וְהוּא בָּחָתֶן יִצְא מֵחְפָּתְוּ יָשִׁישׁ בְּגבּוֹר דָלרוּץ אְרַח: מִקְצֵה הַשְּׁמַיִםו מְוֹצָאוֹ וּתְקוּבְּתוֹ עַל־קְצוֹתֶם וְאֵין נִסְתָּר בֵחַבָּתוֹ: תֹּוֹרַת יְהֹוָה הָּבִיבְה בְשִיבַת נֶפָשׁ עַדִוּת יְהֹוָה נֻאֱמָנָה מַחְבִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְהֹוֶה יָשָׁרִים בְשַׁפְּחֵי־לֶב בִּאְוַת יְהֹוֶה בְּּרָה בְאִירַת עֵינֵים: יִרְאַת יְהֹוָהוּ שְהוּרָה עוֹבֶּוֶדת לְעַד מְשְׁבְּטִי־יְהֹוָה אֱבֶת אַדְקוּ יַחְדֵו: הַנֶּחֲטָדִים בְּוֹיָהֶב וּמִפַּוֹ רֶב וּמְתוּמִים בְּיבְבשׁ וָנְפָּת צוּפִים: גַּם־ֻעַבְדְּךְ נִוְהֵר בָּהֶם בְּשְׁמְרָם עֵלֶקב רָב: שְׁגִיאָוֹת מִי־יָבֶין מְנִּסְתָּרָוֹת נַמֵּנִי: גַּם מִוֹּדִיםוּ חֲשֹׁדְ עַבְּדָּדְ אַל־יִבְשְׁלוּ־בִי אָז אֵיתֶם וְנִבּוֹיתִי בִּבָּשִע רֶב: יִהְיִוּ לְרָצׁוּווּ אָבְוּרִי־בִּי וְהָגְיַוֹן לִבֵּי לְפָּגֶיךְ יְהֹוָה צוּרֵי וְגְאֲלֵי:

ים אַיִּים רַבִּים: עָנֵן וַעֲרָבֶּל הָאֶרֶץ יִשְׂבְחֹוּ אִיּיִם רַבִּים: עָנֵן וַעֲרָבָּל פּ״פּי אַ סָבִיבֵיו צֶדֶק וֹּמִשְּבָּט מָבְוֹן כִּסְאוֹ: אֵשׁ לְבְּנֵיו תַּלֶד וּתְלַהֶט סָבִיב צָרֵיו: הַאַירוּ בְּרָקֵיו תַּבֶל רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאֶרֶץ: הָרִים כַּדּוֹנַג נָבְסוּ בִּלְּבְנֵי יְהֹוֶה בִּלְּבְנִי אֲרַוֹן כָּל־הָאֶרֶץ: הִגִּירוּ הַשָּׁבַיִּם צִּרְקוֹ וְרָאָוּ כְל־הָעַבִּים

בְּבוֹדְוּ: יֵבְשׁוּוּ בְּל-עִיבְיִי בָּטֶל הַמְּתְהַלְּלִים בְּאֱלִילְים הְשְׁלְּיִם הְשְׁלְיִם יִאִּילְוּה עַלְיוֹן בְּעְלֵים יְאָרְיִם: אְהֲבֵי יְהֹוָה עַלְיִּן בְּלְבְּל-אֱלְהִים: אְהֲבֵי יְהֹוָה עַל-בְּל-אֱלְהִים: אְהֲבֵי יְהֹוָה שִׁלְחִם יַצִּילֵם: שִׂנְאוֹּ הְנִישְׁרֵי־לֵב שִׁמְחֵה: שִׁמְחִוּ צַּדִּיקִים שִּׁנִּם יִצִּילֵם: שִּנְתִּם וְלִישְׁרֵי־לֵב שִׁמְחֵה: שִׁמְחִוּ צַּדִּיקִים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּיִם הְיִּבְים בְּבִּיִּם הְיִּבְים בְּעִבְּים הְיִּבְים בְּעִּבְים בְיִבְּים בְּיִבְים בְּעִבְּים בְּעִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבְּעִים וְהְנִים בְּבְּים בְּבְיִים בְּיִבְים בְּבְּיִבְּים בְּבְּבְיים בְּבְּיִים בְּיִבְּים בְּבְּיִבְים בְּבְּיִבְים בְּבִיים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּבְּיִבְּים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּבִיים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִים בְּבִים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִם בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבְּיִם בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּיבְּים בְּבִּים בְּיִים בְּיבִים בְּבִיבְּים בְּבִּיבְּים בְבִּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיבְּיִם בְּיבְּיִים בְּיִבְּיִם בְּיבְּיִם בְּיבְּים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיבְּים בְּיבְּיוּם בְּבְּיִבְּים בְּבְּיִים בְּיוֹבְיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיוֹם בְּבְּיוֹיוֹם בְּיבְּיוֹם בְּבְּיִים בְּיוֹבְיוֹם בְּיִבְּיוֹם בְּיוֹיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּיוֹיוֹם בְּבְּיוֹים בְּבְייוֹם בְּבְּיוֹיוֹם בְּבִייוֹם בְּבְּיוֹיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּבְּיוֹיוֹם בְּיוֹבוֹיוֹם בְּבְייוֹם בְּבְּיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּבְּיוֹיוֹם בְּבְיוֹבוּיוֹם בְּבְּיוֹבוּיוֹם בְּבְּיוֹם בְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּבְיוֹים בְּבְיוֹם בְּיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְייוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּבְיוֹם בְּבְייוֹם בְּבְיוֹם בְּבְיוֹיוֹם בְּבְּיוֹם בְּיוֹם בְּבְּיוֹם בְּיוֹבוּיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְיוּיוּם בְּבְּיוֹם בְּיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְיוֹב

יְהֹנֶרְהֹ טְלֶךְ יִרְגִּוֹנִ עַמֶּים ישֵׁב בְּרוּבִים תְּנִנִּט הָאֵרֶץ: יְהֹוֶה סֹּיִּיִּסִיּ יְּבָּרְ הָעַמִּים: יוֹרְוּ שִׁבְּרְ הַעַמִּים: יוֹרְוּ שִׁבְּרְ הַעַמִּים: יוֹרְוּ שִׁבְּרְ בְּצִיּיוֹ נְנִיֹרָא לָרְוֹשׁ הְוּא: וְעִוֹ טֵלֶךְ מִשְׁבָּט אָׁהַב אֲתָה נְּצִיְיִם מִשְׁבְּט וֹצְדָלָּוֹה בְּיִעֲלָבוּ אַהָּה עָשִׂיתִּ: בְּנִעְלָבוּ בְּלִיְנִי לְנִים מִשְׁבְּט וֹצְדָלָוֹה בְּיִעֲלָבוּ אַהָּה עָשְׂיתִּנ מִשְׁרִים מִשְׁבְּט וֹצְדָלָוֹה בְּיִעְלְבוּ בִּבְּר אֲלִיהָ שְׁמְוּ לְנִתְּה שֵּלְהִינוּ לְּתָּבוּ בְּעַמִּוּר עָנֵן יִדבְּר אֲלִיהֶם שְּׁמְרוּ מְעָיִרוּ מְּעִבוּה בְּעִבְּוּר עָנֵן יִדבְּר אֲלִיתָם אֵלְנִיתִם שִּׁמְרוּ מְעֵבוּ בְּבְּלִילוּתָם: רְוּמְלֵּבוּ בְּלִּיתְם אֵלְנִיתוּ שְׁבְּלוּ בְּבִּר אֲלִיתוֹם אֵלְנִינוּ בְּבִּר בְּעִבְּוּר יְהְנִיה שְׁלְּהִינוּ בְּבִּר בְּעִבְּוֹי וְהְשִׁבְּי יְהְנָה שְׁלְהִינוּ בְּבְּלִילוּתם: רְוֹמְלֵבוּ יְהֹנָה אֲלְהֵינוּ בְּבִּר בְּעִבְּיוֹי וְחִים עֵל-עֲלִילוֹתָם: רְוֹמְבוֹ אַבְּלִילוֹתָם: בְּלִילוֹתָם אֵלְנִיתוֹ בְּבְּר בְּבִילְה יְהֹנָה אֵלְהִינוּ בְּבִּים תְּלִילוֹתָם: בְּלִילוֹתם אָלְבִיתוֹ יְהְנָם הְבִּבְּיוֹ בְּבְּבִיר בְּבְילִילוּתְם: בְּלִילוֹים בְּבִּבּר אֲבְלִיתוֹם אֵלְנִיתוֹ בְּבְּבִּי בְּבְּבִּי בְּבִילִילוֹת בְּי בְּבִּר אֲבְלִיתוֹ וְחִלְם בְּבִּבְים בְּבִּלִילוֹת בְּבּי בְּבִּבְיוֹי בְּבִּבְים בְּנִינִם בְּבִּבּים בְּנִבְיוֹים בְּבְּבִּים בְּנִינִים בְּבְּבִּיוֹ בְּבְּבְּבוֹי בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוּ בְּבְבְּבִיים בְּבְנִינִים בְּבְבּבּיוֹ בְּנִינְם בְּבְבּבּית בְּנִים בְּבְבּבּים בְּנִינִים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹן בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹי בְּבְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹ בְּבְּיִים בְּבְבְּיוֹם בְּבְּיוֹם בְּבְּבְיוֹב בְּבְּבְיוֹב בְּבְבְּבּיוֹ בְּבְּבְים בְּבְּבְּבְיוֹ בְּבְיבְּבְּיוֹ בְּבְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְבְּיוֹ בְּיוֹבְיוֹ בְּבְבְּבְיוֹבְיוֹ בְּבְּבְיוֹב בְּבְּבְּבְּבְיוֹ בְּבְבְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְבְּבְיוֹם בְּבְבְּבְּים בְּבְבְּיוֹם בְּבְבְּבְּיוֹי בְּבְּבְּבְיוֹתְם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְּבְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְּבְּבְּיוֹם בְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְבּיוֹם בְּבְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְּבְיוֹם בְּבְבְּבְּבְ

יָרָאּלָיִיר שְּׁבָּר עָוֹן וְלֹאֹ־יִשְׁתִית וְהִרְבֵּה יְהְשִׁיב אַבּּוֹ מֹּ מֹּ מֹ מֹ מֹ מֹ מִ מְּרִיבְ שִׁרִּיר שְׁמָךּ בְּבָל־הָאֶרֶץ יְהֹוֶה עְאֹ־תִּבְלֵא רְחֲמֶיךְ אֵלְיִים מַמִּלְּבָּ בְּכִּלּי הָאֶרֶץ יְהֹוֶה עְאֹ־תִּבְלֵא רְחֲמֶיךְ אֵלְיִים בְּכִּיּ מִוֹ וְאַלְּהִים עַלְּיִשְׂרָאֵל מֹּסִ מִּי בּּעִּי וְּעָּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נְוֹרָא אֱלְהִים מְמִּקְּבְּשִׁיךְ אֵלְיִישְׁרָאֵל מַּסֵּי. בְּעִינִי וְּאָלְהִים: יְהֹנֶה אֲלִהִים: יְהֹנֶה אֲלְהִים: יְהֹנֶה אֲלִייִם בְּרִוּךְ אֱלְהִים: יְהֹנֶה אֲלִינִנוּ מֹסִיּכִּ מִּי מִּי מִּי בִּי מִּהְיִּ בְּעִינִוּ עִוֹ וְעִינִוּ שְׁבְּבִּי בְּכִּל־הָאֲבֶרְץ יְהֹנֵה אֲבָאוֹת עָמֲנוּ מִשְׁנְבִּר בִּסְ מִּיִם. מִּיִּבְּי בְּבְּעוֹת עָמֲנוּ מִשְׁנְבִּר בִּי מִינִוּ שִּׁבְּר יִיִּבְּעִים בְּרִוּךְ אֱלְהִים: יְהֹנֶה אֲדֹנִינוּ מִי מִּבְּר מִי מִיהָ בְּבְּלִים בְּבְלּי הָאֲבֶרְץ יְהֹנְה אֲבְאָוֹת עַמֶּנוּ מִשְׁנְּבִּר בִּי מִיתִּים.

פּ פּר עּ לָנוּ אֱלְהֵי יַעְקִב סֶלָה: יְהֹוָה צְּבָאְוֹת אֲשְׁרֵי אָלְהַי בַּשְׁחַ רי בָּדְ: יְהֹוָה הַפִּיר עֲצַת־גּוֹיֶם הַנִּיא מַחְשְׁבְוֹת עַמִּים: עֲצַת בּיֹי בָּדְ: יְהֹוָה הַפִּיר עֲצַת־גּוֹיֶם יי יְהֹוֶה לְעוּלֶם תַּעֲבֶּוֹר בַחְשְׁבְוֹת לִבֹּוֹ לְרֵר וִדְר: קוֹּה יִי יִהֹוָה לְעוּלֶם תַּעֲבֶוֹר בַחְשְׁבְוֹת לִבֹּוֹ ים מי מי פי אַל־יְהֹנֶה חֲזַק וְיִאֲבֵץ לְבֶּך וְקַנִּה אֶל־יְהֹנֶה: אֵל־יְהֹנֶה: אֵל־יְהֹנֶה: אֵל־יְהֹנֶה: אֵל־יְהֹנֶה יְהֹוֶה אֶל נְּקָמָות הוֹפִיעַ: הָנָשֵא שׁפֵּט הָאֶרֶץ הָשֵב נְּׁמֹוּל קֹבֶר נְּוּוּ אֱלֹבֵי יִשְעַנוּ עַל־דָבָר כְּבְוּד־שְׁבֶּעוּ עַל־הַבָּר בְּבְוּד־שְׁבֶּעִ יַּרָם לֶּרָזוּ לְעַבֿוּ וְבַבַּּר עַל־חַטֹּאֹנִינוּ לְבַעַן שְׁבֶּד: וַיָּרֶם לֶּרָזוּ לְעַבֿוּ וְלַעַבֿוּ וְבַבּּ יַּעִהֶּלֶה לְבָל-חֲסִידִּיוּ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרבוּי הַלְלוּ־יָה: משל יה בּ בְּלְּדָעוֹ שֵם יְהֹוֶה בִּוֹ־יָרָוּץ צַרַיֹּל וְנִשְׂנָב: עֲשֵׂה־עַבֶּי אׁוֹת ַלְטֿוּבֶה וָיִרְאָוּ שִׂנְאֵי וְיֵבֶשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲוַרְתַּנִי וְנְחַבְ*ו*ְתָּנִי: יַרִיתְוֹ בַּצְרַ לְהֶם בְּּרִיתְוֹ אֶת־רִנְּתְם: וַיִּיְרָא בַּצַּר לְהֶם בְּרִיתְוֹ אֶת־רִנְּתְם: וַיִּיְרָּא בַּצַּר לְהֶם בְּרִיתְוֹ וַיּנָּחֵם כְּרָב חֲסָדֵו: וַיִּתֵּן אוֹתָם לְרַחֲכֶים לִפְּנִי כְּל־שִׁוֹבִיחֶם: הושיעַנוּוּ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ וְכַּוְבָּצֵנוּ מָן־הַגֿוּיִם יְלְהֹרוֹת לְשֵׁם אָיִן בּתְהַשָּׁתַבּׁם בִּתְהִלְּתֶרָ: אַתְּה הָלְהִשְׁתַבּׁם בִּתְהֹלָים בִּתְהֹלָים בִּתְהֹלָים בִּתְהֹלִים ־ ײַת לְחֶנְנָה פִּי־בָא מוער: וְחָפְּרָה בּי־עָת לְחֶנְנָה פִּי־בָא מוער: וְחָפְּרָה בּי־עָת לְחֶנְנָה פִּי־בָא בִּי־בָּעַלֵּךְ יְהֹנָה אָבָאוֹת בְּהַר אִיּוֹן וּבִירַוּשָׁלַּם וְנָגֶר וְמַנֶּיו יי בּבְוֹד: וְאָמַר בַּיִּוֹם הַהֹוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קוִּינוּ לְּוֹ וְיִוֹשִׁיעֵנוּ בּיִּוֹם הַהֹוּא מר שי שי זָה יְהֹנָה לִוּיִנוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישְׁוּעָתְוֹ: בָּרָוּךְ יְהֹנָה יוֹם יַעֲבְס־לְנוּ הָאֵל בּרוּך אֲדֹנִי יוֹםו לוֹם יַעֲבְס־לְנוּ הָאֵל בּרוּך אֲדֹנִי יוֹםו לוֹם יַעֲבְס־לְנוּ הָאֵל רוּך יְהוֹנָה אֱלוֹנֵה מָלָה: בֶּרוּך יְהוֹנָה אֱלוֹנֵה יִשְׂרָאֵל מִן־הֶעוֹלָם וְעַׁר 🚥 🗝 יִּייִם יְשְׁרָאֵל הָעוֹלָם וְאָבֻר בְּל־הָעָם אָבֵוֹּ הַלְּלוּ־יָה:

שַּלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוֶה בְּרֵית יְהֹוֶה בְּית אֱלֹה עַבְרֵי יְהֹוֶה: שַׁלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוֶה בְּית אֱלֹהִינוּ: שַׁלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוֶה בְּית יְהֹוֶה בְּית אֱלֹהִינוּ:

זַמָּרָוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: הַלְלוּ־יָה בִּי־טְוֹב יְהוֹוֶה יִשְרָאֵל לִסְגָלְתְוֹ: בִּי־יַעֲלִב בָּחַר לְּוֹ יָה וַאֲדֹנִינוּ מִכְּל־אֱלֹהִים: ּכָּי אֲנֵי יָדֶעְתִּי כִּי־גָרַוֹל יְהֹוְֶה כָּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהֹוָה עְּשֶׂה בַשְּׁבְיִם וּבְאֶבֶץ בַיַּבִּים וְכָל־תְּהֹמְוֹת: ַמְעַלֶּה נִשִּׂאִים מִקְצֵה הָּאָָרֶץ בְּוֹצֵא־רוֹחַ בֵאְוֹצְרוֹתְיוֹ: בְּרָקִים לַמָּטְר עָשָׂה בּאָבָרם עַר־בְּהַמֶה: שָׁהִבֶּה בְּכוֹרֵי מִצְרֵיִם בָּתוֹבֶרִי מִצְרֵיִם שָׁלַחו אותת וְמְבָּתִים בָּבַרְעֹה וּבְכָל-עֲבָדֵיו: שָהָבֶּה גּוֹיָם רַבְּים לִסִיחְוֹןוּ בֶּלֶדְ הָאֱמֹרִי וְהָרֵג מְלָכִים עֲצוּמִים: וֹלְכֹל מַמְלָכוֹת כָּגְעַן: וּלְעוֹג כֶּעֶר הַבָּשָׁן נַחֲלָה לְישְׂרָאֵל עַמְּוֹ: וָנָתַן אַרְצָם נַחֲלֶה יְהֹנָה זִבְרָדָּךְ לְדִר־נְדְרִי: יָהוָה שִׁבְּךְּ לְעוּלֶם ּוְעַל־עֲבָדָיו יִתְגֶחֶם: בִּי־יָרֶין יְהֹוָה עַבְּוּ בְּעֲשֵׂה יְדֵי אָדֶם: עַצַבֵּי הַגּוּיִם כֶּסֶף וָזְהֶב עינֵים לְּהֶּם וְלָא יִרְאְוּי פָּה־ֻלְהֶם וְלַאׁ יְדַבֶּרוּ אָזְבַיִם ֻלְהֶם וְלָא יִאֲזִינוּ אַף אַין־יֶש־רָוּחַ בְּפִיהֶם: בַל אֲשֶׁר־בֹּשֵׁחַ בָּהֶם: בָּמוֹהֶם יִהְיִוּ עִשׁיהֶם בָּית אֲהֲרֹן בְּרָכִוּ אֶת־יְהֹוֶה: בֵית ֻיִשְׂרָאֵל בַּרְכִוּ אֶת־יְהֹוֶָה יָרָאֵי יְהֹוָה בֶּרָכִוּ אֶת־יְהֹוָה: בֵית הַלֵּוִי בֶּרְכִוּ אֶת־יְהֹוֶה שֹבֶן יָרְרוּשְׁלָםי בָּרָוּך יְהֹוֶהוּ מִצִּיּוֹן

עומדים ואומרים:

בּרוּך שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלְם ּ בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה ּ בָּרוּךְ ^{סְרְמְיֵ}גְ יֹּ גוֹזֵר וּמְלַזֵּם ּ בָּרוּךְ אֵל חֵי לְעַד וְלַיָּם לְגָצַח ּ בָּרוּךְ מִּיֹּ יְכִּ

טור או״ה סי' נא, בשם ספר היכלות; סרע״ג ח״א סי' ט; סדו' רס״ג

מחכר בד"ח חליהו זוטח פ"ד: שבה"ל ענין תפילה סי' א, וסי' ה; סח"ר סי' א,

עוֹשֶׂה בְרִאשִׁית בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאֱרֶץ בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבִּרְיוֹת ּ בָּרוּךְ מְשַׁלֵם שָׁכָר טוֹב לִירֵאָיו ּ בָּרוּךְ פּוֹדֶה ש״פ סדו׳ וֹבַוּאַיל בָּרוּך הוּא וּבָרוּך שְׁמוֹ בִּרוּך אֲהָינוּ בֶּעֶדְ הָעוֹלָם הָאֵל הַבֶּּעֶדְ הַמְּהָלָּל הַמְּשֻׁבָּח וְהַמְפֹּאָר ַבְּבִי עַפּוּ וּבִלְשוּן בָּל-חֲסִידִיו וַעֲבָדִיוּ וּבְשִׁיבֵי דָּוֹד עַבְדָּדְ ּנְהַלְּלָךְ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ וּנְשַבְּחָךְ וּנְרוֹמְטָךְ וּנְגַרְּלָךְ וְנַמְלִיכָךְ ּוְנַזְכִּיר אֶת־שִׁמְךְ בַּיְלְבֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חַי הָעוֹלְמִים כֶּוֶלֶךְ קְשָׁבָּח וּמְפֹּאָר עֲדֵי־עַר שִׁמְךּ הַנָּרוֹל בָּרוּך אַתָּה יְהוֹה בֶּלֶדְ בְּהָלֶל בַּתְשְׁבָּחוֹת (נ״א: בַּתִשְׁבָּחוֹת): ע״כ עומדים:

רק בשבת אומרים: מְזְמָוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבְּת:

מֹכֹי לבֹּ, בֹּכֹיוֹ. טוֹב לְהַדְוֹת לֵיהֹנְה וּלְזַבֶּר לְשִׁבְןּ עֶלְיוֹן: לְהַנְּיִד בַּבְּטָר סְּוֹר כִּייִ חַסְהֶדְ וֹאֱבֶתוּנְתָּהְ בַּצֵילְוֹת: עֲצֵיֹי־,עָשְוֹר וַעֲצֵיּ־נָבֶל עֲצֵי הִנְּיָוֹן הֹנְיוֹן הֹנְיוֹן הֹנִיתּה בְּכִנְּוֹר: כֵּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהֹוֶה בְּבְּעְלֶדְ בְּבְעְעַשֵּׁי יָדֶיִד אֲרַנֵּן: הֹינִה בְּבְּעְלֶדְ בְּבְעְעַשֵּׁי יָדֶיִד אֲרַנֵּן: בַּתר בָּדְלַוֹּ בַּעֲשֶׂיִדְ יְהֹוֶה בְּאֹר עֲבְּקוּ בַּחְשְבֹתֶידְ: אִישֹּיַבְּעַר ַלָא יֵדֶע וּכְסִיל לְא־יָבִין אֶת־זְאת: בִּפְּרָחַ רְשָׁעִּיםו כְּסִוּ עֵׁשֶׂב ַוּיָצִיצוּ כָּל־פַּעֲלֵי אֱוֶן לְהִשֶּׁמְרֶם עֲבִי־עַר: וְאַתָּה כָּלוֹם לְעֹלֶם יְהֹוֶה: כֵּי הִנֶּה אִיְבֶּיף יְהֹוָה כִּי־הִנֵּה אִיְבֵיף יֹאבֶרוּ יִׁתְפָּרְרֹוּ בְּל־בְּעֲלֵי אֲוֶן: וַתֶַּּרֶם בִּרְאֵים לַרְגֶי בַּלּתִׁי בְּעֶׁבֶוּ רַעֲגַן: וַתַּבֵּּט עינִי בְּשֿוּרֶי בַּפָּקְטִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָוְגֵי: צַּדִּיק בַּתְבֶּיר יִפְרֶח בְּאֶרו בַּלְבָנוֹן יִשְׁגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהֹוֶה בְּחַצְרָוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְּרִיחוּ: עוֹד יְנוּבְוּן בְּשֵׂיבֶה דְשֵׁנִים וָרְעֲנַגַּים יְהְיִוּ: זְּלְהַגִּיד בִּי־יָשֶׁר יְהֹוֶה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בְּוֹ:

מּה מָּהָ **יִהְוָּה** בְּלֶךְ בֵּאָוּת לְבָשׁ יְהוֹוָה עֵוֹ הִתְאַוֶֹּר אַף־תִּכְּוֹן יתבל בַּל־תִּמְוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ בֵאָזי בֵעוֹלֶם אֲתָה:

גְשְׂאָוּ נְהָרוֹתוּ יְהֹוָהּ נְשְׂאָוּ נְהָרוֹת קוֹלֶם יִשְׂאָוּ נְהָרוֹת דְּכְיָם: מִּקְּלּוֹתוּ מֻיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהֹוָה: עֵדֹעֶידּוּ נָאֶמְנוּ מְאֹד ּ לְבֵיתְדְּ נַאֲוָה־קְּדֶשׁ יְהֹוָה לְאָרֶדְ יָמִים:

סרשיג מיים יהי בבוד יהוה לעולם ישמח יהוה במעשיו: יהי שם מסי קד, לה. יְהֹוָה מְבֹרֶך בֻעַּתָּה וְעַר־עוֹלֶם: מִמִּוְרַח־שֶׁבֶשׁ עַר־ מְבוֹאֵוֹ מְהָלָּל שֵׁם יְהֹוֶה: רָם עַל־בְּל־גּוֹיִםוּ יְהֹוֶה עַל הַשָּׁבַיִּם בְּבוֹרוֹ: יֻהֹוֶה שִּׁבְּהַ לְעוֹלֶם יְהֹוָה וִכְרָךָ לְדֹר־וָדְרֹ: 🗠 🤲 יְהֹוָה בַשִּׁבְיִם הַבְין בִּסְאֵו וֹבַלְבוּתוֹ בַּכְּל בְשְּלָה: יִשְּׁבְחָוּ בְּסְאֵוּ וֹבַלְבוּתוֹ בַּכְּל מס׳ סופריס הַשָּׁבֹיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וִיאִבְּרוּ בַגּוּיָם יְהוָה בְּלֶדְ: יְהוָה ^{מס׳ יְ, טְּי}ֵ ַבֶּלֶף יְהֹוָה בָּלָף יְהֹוָהו יִמְלָךׁ לְעֹלֶם וָעֶר: יְהֹוָה בֶּלֶף יְהֹוָהו יִמְלָךׁ לְעֹלֶם וָעֶר: יְהֹוָה בֶּלֶף עוֹלֶם וָעֶד אֶבָרוּ גווֹם מֵאַרְאוֹ: יְהוָה הַפִּיר עַצַת־גוֹיֶם מֶּאַרְאוֹ: בּוֹיא מַחְשְׁבָוֹת עַמִּים: עָצוּ עַצֶּה וְתָפֶּר דַּבְּרָוּ דָבָר וְלָא 🗝 😘 יָלוּם כֵּי עָבֶּגוּ אֱל: רַבְּוֹת בַּחֲשָׁבְוֹת בָּלֶב־אֶישׁ וַעֲצַת יְהֹוָה 🗠 🤲 הַיא תָקוּם: עֲצַת יֻהֹוֶה לְעוֹלֶם תַּעֲעֻה בַּחְשְׁבָוֹת לִבֹּוֹ לְרֵר 🗝 🗠 יי ָּיִר: כֵּי הָוּא אָמֵר וַיֶּהִי הְוּא־צִּוָּה וַיְּעֲמְד: כִּי־בָחַר יְהֹוָה הְוּא־צִּוֹּה וַיְּעֲמְד: בָּצִיּוֹן אַנָּה לָמוֹשֶב לוֹ: בִּי־יַעֲלִב בָּחַר לְוֹ יָה יִשְׂרָאֵל • • • • • לִּסְגֻּלְתוּ: בִּי־בוּ יִשְׁמַח לִבֶּנוּ כֵּי בְשֵׁם מְךְשׁוּ בַשְּחְנוּ: כִּין ﷺ לְבֶּנוּ כֵּי בְּשֵׁם לְאֹ־יִּפְשׁ יְהֹוָה עַבֶּוּ וְנַחֲלָתוֹ לָא יַעֲוֹב: וְהַוּא רַחוּםו יִבַבָּר 👓 🗝 ָּטָוֹן וְלֹא־יַשְׁתִית וְהִרְבֶּה לְהָשֵיב אַפֵּוּ וְלְא־יָׁעִיר כְּל־חֲבָתְוֹ (יְהֹנֶה הוֹשֶׁיעָה הַבָּּלֶךְ יִעֲנֵנוּ בִּיוֹם־קְרְאֵנוּ): אַשְׁבֵי הְּבְיבִיי בְּיֹבֶיי יִּעְנֵנוּ בִיוֹם־קְרְאֵנוּ) בֶרֶךְ הַהְּלְבִים בְּתוֹרַת יְהֹוֲה:

שבה"ל ענון אַשְׁרֵי וְזִשְׁבֵי בִיתָּך עוֹר יְהַלְּלוּך פֶּלָה: אַשְׁרֵי הָנְם מה׳ פּדּ, ה. מפעה פרי זו; סרי: שֶׁבָּבָה לְּוֹ אֲשְׁרֵי הָעָם שֵׁיְהֹוָה אֱלֹהֵיו: יְּתָּהָלֶּה יְלְבָּוֶר אֲרְוֹמִסְהְ אֱלוּהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְּהֹ יְעוֹלֶם וָעֵר: בְּּכְל־יִיוֹם אֲבָרְכֶךְ וַאֲהַלְּלֵה שִׁמְהֹּ ָרְיִּרָּיִהְ לְעוֹלֶם וָעֶר: בָּּרְוֹל יְהֹוָה וּמְהָלֶל מְאֶר וְׁלִגְרְלָּתוֹ אֵין חֵקּר: יְּהְנָה וּמְהָלֵל מְאֶר וְׁלִגְרְלָּתוֹ אֵין חֵקּר: רוֹר וְלְדוֹר יִשַבַּח בִּעְשֶׂיך וּגְבָוּרֹתֵיך יַגִּירוּ: הְדַר בְּבוֹד בְּבוֹד יאבֶרוּ בּוֹרָאֹתֶיךּ יאבֶרוּ בְּלְאֹתֶיךָ אָשְׂיחָה: וֶשְׁוַּוּוֹ נְוֹרָאֹתֶיךְ יֹאבֶרוּ בּיִּילֹאֹתֶיךָ יֹאבֶרוּ וּגְדֶלֶתָה אֲסַפְּּכֶנָה: זֵכֶר רַב־טְוּבְךָּ יַבֶּיעוּ וְאִדְקַתְּהָ יְרַנֵּנוּיּ חַנִּוּן וָרַחָוּם יְהֹוֶה אֶרֶךְ אַפַּׁיִם וּגְדָל־חֶסֶר: טוּב־יְהֹוָה לַבְּל ּ וְרַחֲבָּיו עַל־בָּל־בַּעֲשֵיו: יוּרַוּדְ יֻהוָה בָּל־בַּעֲשֵעֶידְ וַחֲסִידִּידְ יָבַרְכְוּכָה: בָּבְוֹד בַוּלְכְוּתָךָּ יֹאבֶרוּ וּגְבוּרֶתְדָּ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעוּ לִבְנֵי הָאָבֶם נְּבְוּרֹתֵיוּ וֹּכְבוֹד הֲדֵר כַוּלְכוּתְוֹ: בַּלְכוּתָדָּ בַּלְכָוּת בָּל־עָלָבֶים וֹבֶוּבְשַלְתָּדָּ בְּכָל־דָּוֹר וָדְר: םוּמַך יְהוָה לְבָל־הַגְּפְּלִים וְזוּמֵף לְבָל־הַבְּפוּפִים: עֵינִי־בֹל אַלֶידִּ יְשַׂבֶּרוּ וְאַתָּה נְוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלֶם בְּעִתְּוֹ: בּּוֹתֵח אָת־יָבֶדְ וּמַשְׂבָּיעַ לְכָל־חַי רָצִוּן: צַּדִּיק יְהֹוָה בְּכָל־דְּרָבֵיוּ וְחָפִיד בְּבָל־בַּוֹעֲשֶׂיו: סָרַוֹב יְיהוֹה לְבָל־קֹרְאֵיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָחוּ בֶּאֶבֶת: רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂח וְאָת־שַוְעָתָם יִשְׁבַּע וְיִוּשִׁיעֵם: שוֹבֵּר יְהֹוָה אֶת־כְּל־אְהַבֵּיו וְאֶת כְּל־הָרְשָׁעַים יַשְׁמֵיר: תָּהַלַּת יְהֹנָה יְדַבָּר פִּי וִיבָרֵךְ בְּל־בָּשֶׂר שֵם קְּרְשׁוֹ

לעולם וער:

וַאֲנַחְנוּוּ נְבָּבֶרֶ יָה בֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּייָה:

מס פֹּמִי דֵּלְּלוּ־יָּה הַלְּלִי נַפְּשִׁי אֶת־יְהוֹה: אֲהַלְּלָה יְהוֹה בְּחַיֵּי אֲזַבְּנֶרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: אַל־תִּבְטְחָוּ בִּנְדִיבִים

בַּבּן־אָּדָׁםוּ שָׁאָין לָוּ תְשוּעָה: תַּצֵא רַוּחְוּ יָשָׁב לְאַדְּכָּוֹתִוּ 🐾 🚡 בַּיּוֹם הַהוֹא אֶבְרָוּ עֶשְׁתְּנֹתֵיו: אַשְׁבִי שֶׁאֵל יִעֲקֹב בְּעָוְרֵוּ

סה"ת סי" ב;

תה' קטו, יח.

סרע"ג ח"ח שבה"ל תפילה בבלי שבת דף שׁבְרוּ עַלּיְיְהֹנֶה אֱלֹהֵיוּ: עֹשֶׂהוּ שָׁבִּים וָאָּרֶץ אֶת־הַיָּם וְאָבֶרוּ עַלּיִהְנָה אֱלֹהֵיוּ: עֹשֶׂהוּ שָׁבִּים וְאָבֶּים עָשֶׂהּ כִּשְּׂבָּטוּ וְאֶבִּים יְהֹנָהוּ בַּתִּיר אֲסוּרְים: יְהֹנָהוּ בְּעֲשׁוּּלִּים נֹתֵן לֻחֶם לְרְעַבִים יְהֹנָה בַּתִּיר אֲסוּרִים: יְהֹנָהוּ בַּבְּיִם יְהֹנָהוּ אֹתֵב צַיִּדִיקִים: יְהֹנָהוּ בַּבְּיִם יְהֹנָהוּ אֹתַב צַיִּדִיקִים: יְהֹנָהוּ בַּבִּיִּם יְהֹנָהוּ וְעַלְיִם נִתִּוֹם וְאַלְבָנְה יְעוֹדֶר וְדָרְר וְדֹר וְדֹר יִהֹיִהוּ יְעוֹלְם: יְהִנָּהוּ לְעוֹלְם: הְלִּוֹיִה: יְעוֹלְם: הַלְּלִּיִיִה: הַלְּלִּיִיְה: הְלְלִיּיִה: הְלְלִיּיִה:

בנל שבת דף הקלד לָהן בִּי־שוֹב זַבְּּרָה אֱלֹהֵינוּ בִּי־נְּעִים נָאוָה תְּהִבְּה: מִכֹּ׳ סֹׁת.
בוֹנֵה יְרוּשָׁלֵם יְהֹוֶה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְבַנֵּם:
בוֹנֵה יְרוּשָׁלֵם יְהֹוֶה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְבַנֵּם:

בּוֹגָה יְרִשְׁלָם יְהֹנֶה נִדְּחֶי יִשְׂרָצֵל יְכַּגֵּם יִהְלֵּר יִהְיָבְלַם יִהֹנֶת יִקְרָא: נְּדְוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כָּח יִקְרָא: נְקִיים הְפִּבְין לְאֶרֶץ מָשֶׁר הַפִּיּצְטִיח הְרִים הְבָּבְין לְאֶרֶץ מָשֶׁר הַפִּיּצְטָיח הְרִים הְבָּבִין לְאֶרֶץ מָשֶׁר הִפִּיּצְם אֶר־יִהְוֹה בְּרְוֹי אֲלְוֹם חֵלֶב חִייִּי שְׁעְרָיִךְ בַּרָּה בְּנִיְר בְּבִיּתְּה בְּנִיךְ הַבְּרוֹי וְיִבְּיִם הְבָּבִין לְאֵרֶץ מָשֶׁר הִבְּבִּין הְאָבָּיוֹ הְנִיְתְי שְׁלְבְּ בְּרִיתִי שְׁעְרָיִךְ בַּרְוֹי וְיִשְׁלָם הְנִייְ הְשְּבְוֹם שְׁלְּבְ בְּבִיְר בְּבְיִרְ בִּיְיִים הְבָּבִין לְאֵרֶץ מָשְׁר בִּבְיִיךְ בִּבְיִר בְּבִיּיוֹ לִישְׁלְבִי בְּבִייִם הְבְּבִיים לְבְּנִי אֲלְרִי בְּיִבְיִים לְּבְּיִין לְיִשְׁרְצֵּים לִישְׁרָוּ בְּבְּיִים הְבְּבִיים לְבְּנִי אֲלְרִוּ בְּיְחְשָׁלִם הְלִיךְ הְבְּרוּ בְּיִבְיִים לְבְּבִיי בְּבְיוֹן בְּיִבְיוֹם הְנִיבְי בְּבִּיוֹ לְנִישְׁרְשֵּלְם בְּבְרוּ וְיִבְּיְבְיוֹם הְבְּבְיוֹ בְּבְיוֹים הְנִבְּי בְּבִיים לְבְּבִיי בְּוֹים הְבְּבִיי בְּיִישְׁרְשִּילִם בְּבְיוֹ בְּיִבְיִים לְבְּבִיי לְבִּיי הְבְּיִים בְּיִים לְיִבְּיִים בְּבְּיוֹ בְּיִבְיִים בְּבִיוֹ בְּיִיְיְם בְּיוֹבְיי בְּבְיוֹי וְבְּיִבְיוֹם בְּבְיוֹ בְּיִבְיוֹם בְּבְיוֹ בְּבִייְם בְּבְיוֹ בְּבְיוֹי וְבְּבְיוֹ בְּבְיוֹי וְנִשְּבְּים בְּבִיוֹ בְּיִבְיִים בְּבִיוֹ בְּבְיוֹי וְבְיִיְיְבְּיוֹ בְּבְיוֹם בְּבְיוֹ בְּבְיוֹים בְּבִיים בְּבְּיוֹ בְּבְיוֹי בְּיוֹים בְּבְיוֹי בְּבְיוֹם בְּבְיוֹי וְבְיוֹבְים בְּבְיוֹי וְבְיבְיוֹם בְּבְיוֹי בְּבְיוֹי וְבְיִים בְּבְּבוֹי בְּבְיוֹי בְּבְיוֹי וְבְבְיוֹ בְּבְיוֹי בְּבְּבוֹי בְּבְיוֹי וְבְבְיוֹ בְּבְיוֹי וְבְבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְיוֹי בְּבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹי בְּבְּבוּיוֹ בְּבְבְיוֹי בְּבְּבוּוֹי בְּבְבְּיוֹם בְּבְיוֹיוּי בְּבְּבְיוֹם בְּבְּבְיוֹי בְבְּבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּבְּבְיוֹ בְ

מכ׳ קממ׳ בַּלַּלָר נָהוֹ הַלְּלַנִ אָת־יְיְהוֹנָה מִן־הַשָּׁמֵיִם הַלְּלֹנִ אָת־יְיִהוֹנָה מִן־הַשָּׁמִים הַלְּלוּהוּ בַּמְּרוּמִים: בכּני פכּני הַלְּלְוּהוּ בָל-כַוּלְאָבֶיוּ הַלְּלוּהוּ בְּל-אְבָאָוּ: סֹרְייֵגֹּ מִיֹּל ָהַלְלוּהוּ שֶׁבֶשׁ וְיָרֶח הַלְלוּהוּ בָּל־כִּוּכְבֵי אִוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁבֵי הְיָהְלְלוּ אֶתֹּ־שֵׁם יְהֹנֶתִים הָשֶׁבֶּים בְּשֶׁבֶּים בְּשֶׁבָּים יְהַנְּלוּ אֶתֹּ־שֵׁם יְהֹנֶת בִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִירֵם לָעַד לְעוֹלֶם חְק־נְּתַוֹ וְלָא יַעֲבְוֹר: הַלְלַוּ אֶת־יֻהֹוֶה מָן־הָאֱבֶץ תַּנִּינִים וְבָל־תְּהֹבְוֹת: אַש וִּבָרֶד שֶׁלֶג וְמִימְוֹר רָוּחַ סְׁעָרָה עֹשָׂה דְבָרְוּ: הֶהָרִים ּוְכָל־גְּבָעֻוֹת עֵץ בְּּרִי וְכָל־אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמֶה דָׁכְשׁ וְצִפְּוֹר בָּגֵף: בַּלְבֵי־אֶבֶץ וְבְל־לְאֻמֵּים שְׁרִים וְבְל-שִׁפְּטֵי אֶרֶץ: בַּחוּרֵים וְגַם־בְּתוּלְוֹת וְמֵנִים עִם־נְעָרִים: יְהַלְּלְוּו אָת־שֵׁם יְהֹוָה בִּי־נִשְּנָב שְׁכֵּוּ לְבַדִּוֹ הוֹדוֹ עַל־אֶָרֶץ וְשָׁבָיִם: וֹיָּכֶם כֶּּלֶרוּו לְעַבֵּוּ הְּהַלֶּה לְבְל-חֲסִידִּיו לִבְגַי יִשְׂרָאֵל עַם לור בו - בּלְלוּבּיִים:

מס׳ פֿממ׳ בַּוֹבְּלְף בָּשׁן אַירוּ לֻיִּינִוֹה אַיִּר חָבֶּה הְּהַלְּתוּ בִּלְּהַלְּ בּבּנִי בּפּ חָסִידִים: יִשְׂבֵּח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשֻׂיו בְּגִי־צִּיּוֹן כֹּיִי״ֵּ יֹיֹּם יָגִילוּ בְכַוּלְכֶּם: יְהַלְלֵּוּ שְׁכֵּוֹ בְּטָחֶוֹל בְּתִוּף וְׁכִנּוֹר יְוַהְּרוּ־לְוֹ: ּבִּי־רוֹצֶה יְהֹוֶה בְּעַכֶּו יְבָּצֵר עֲנָוֹים בִּישׁוּעֲה: יַעְלְוַוּ חֲסִירֵים בָּבָבֶוֹד יְּרַנְּנוּ עַל־מִשְׁבְּבוֹתֶם: רוֹמְכְוֹת אֵל בִּגְרוֹנֶם וְחֶרֶב פִיפִיות בְּיָדֶם: לַעֲשִׁוֹת וָנָקְמֶה בַּגּוֹיֶם תְּוֹבֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לְאָסִר מַלְבֵיהֶם בְּזִּקֶים וְנִכְבְּבֵיהָם בְּכַבְלֵי בַרְוֶל: לַעֲשְׂוֹת בָּהָּםוּ מִשְּׂפָּט כָּתֹוּב הָדֵר הוּא לְכָל־חֲסִידִׁיוּ הַלְלוּ־יָה:

מס׳ פני פֿרי בּרְלָּיהוּ בִּגְּלִיהוּ בִגְּלִיהוּ בִּנְלְיִהוּ בִּנְלִיהוּ בִּנְלִי בּמִי זִּי בְּלִייִּ מִיּמִּ בִּיּי בּמִּ זִּיּ בְּלִייִּ מִיּמִי מִיּמִּ בּמִּי בּיִּ בְּלִייִּ בְּלִייִּ בְּלִייִּ בְּלִייִּ מִיּמִי בִּיּלִי בִּנְיִ בִּנִּי בּמִּ זִּיּ ָהַלְלוּהוּ בְּתַכַּוֹע שוֹבֶּר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנְּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתַנְ

וּמָחָוֹל הַלְּלוּהוּ בְּמִנִּים וְעָגֵב: הַלְלוּהוּ בְאִלְאְבֵי־שָׁמַע ַבְּלְלְוּהוּ בְּצִּלְצְלֵי תָרוּעָה: כִּל וֻהַּנְשָׁמֶה תְּהַבֵּל יָהּי הַלְּלוּי מְסֹי מְנֹסִי מְנֹ

סי א.

יָה: כָּל הַנְּשָׁמָה תְּהַצֵּל יָהּ הַלְּלרּייָה: יַ

סוף סי' נא.

ראס משנ״ז בַּרָוּד יְהֹנָה לְעוֹלָם אָבוּן וַאָבוּן: יִמְלָד יְהֹנָהוּ לְעוֹלָם מֹס׳ פּט, כּג. מָן מי׳ רֹז. בַּרָוּד יְהֹנָהוּ לְעוֹלָם מֹס׳ קמוּ, יּ אָמָןו וֹאָמַן:

עומדים (עד סוף שירת הים) ואומרים:

סי' יג; טור בשם הגאונים.

ָדִויד אֶת־יְהֹוָה לְעֵינֵי כְּל־הַפָּוֹהֶל וַיָּאֹטֶר דְּוִיד בָּרִוּדְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִּׁינוּ בֵעוֹלֶם וְעַד־עוֹלֶם: לְךְּ יְּהֹוָה ַהַגְּרֶלָּה וְהַגְּבוּרֶה וְהַתִּפְאֶּרֶת וְהַגַּצִח וְהַהֹּוֹד כִּי־כֻל בַּשָּׁבַיִים וּבָאֱכֶץ לְּךָּ יְהֹנָה הַפַּמְלֶּבֶּה וְהַפִּתְנַשֵּׂא לְכָלוּ לְרְאשׁ: וְהָעָשֶׁר וְהַכָּבוּר מִלְּבְּנֶיף וְאַתָּה מוּשֵל בַּכֹּל וּבְיָּדְךָ כְּחַ וּגְבוּרֶה וּבְיָרֶדְ לְצַהֵּל וּלְחַזֵּּכן לַבְּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹרִים סרש״ג ה״ה אַנַּחְנוּ לֶדְ וְמְהַלְּלִים לְשֵם תִּבְּאַרְתֶּד: וִיבְרְכוּ שֵם בְּבֹּדֶדְ נחמי ט, פּרוּ וּמְרוֹמָם עַל־בְּל־בְּרָבֶה וּתְהִלֶּה: אַתָּה־הָוּא יְהֹוֶה זְבַבֶּל בְּרָבֶה וּתְהִלֶּה: אַתָּה־הְוּא יְהֹוֶה זְבַבֶּל אָתֶ עָשִׂית אֶת־הַשָּׁמִים שְמֵי הַשָּׁמִים וְכָל־אָבָאָם הָאָׁרֶץ ָוְכָל־אֲשֶׁר עָלֶּיהָ הַיַּפִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶּם וְאַתָּה מְחַיֶּה

 ^{1} במח׳ רמ״ו ובולוניא המנהג לכפול פסוק זה לא מופיע, ומקור המנהג ע״פ מח׳ ויטרי סי׳ א ^{1}

אֶת־כָּלֶם וּצְבָא הַשְּׁבֵיִם לְּךָ בְשְׁתַּחֲוִים:

בְּיִם יְשְׁרָצֵּל הָּלְכִּוּ בַיִּבְּשֶׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַפֵּיִם לְהֶם חֹלֶה בְּיוֹם הַהְּוֹּא אֶת־ בְּיוֹם הַהְוֹּא אֶת־ יִשְׂרָצֵל מִינִם וּמִשְּׁמֹאלְם: וַיּוֹשַׁע יְהֹוָה בַּיוֹם הַהְּוֹּא אֶת־ יִשְׂרָצֵל מִינִר מִינְר מִינְר מִינְר מִינְר מִינְר מִינְר מִינְר מִינְר הַנְּרְא יִשְׂרָצֵל אֶת־הַיְּר הַנְּדְלְה אֲשֶׁר עְשֶׂה עַל־שְׂבְּת הַיְם: וַיִּיְרְאוּ הָעָם אֶת־יְהֹנְה וַיִּאֲמִינוּ בִּיהֹוָה יְהִוֹה בְּמִצְרִים וַיִּיִרְאוּ הָעָם אֶת־יְהֹנְה וַיִּאֲמִינוּ בִּיהֹוָה וִבְּמִצְרִים וַיִּיִרְאוּ הָעָם אֶת־יְהֹנְה וַיִּאֲמִינוּ בִּיהֹוָה וִבְּמְצְרִים וַיִּיִרְאוּ הָעָם אֶת־יְהֹנְה וַבְּבְּהוֹי.

שׁרֵ שִׁרָ הַיִּשׁרָרִ מִשָּׁה וּבְנֵּי יִשְׂרָצֵׁל אֶת־הַשִּירָה הַוֹּאת לַיִיהוָּה וַיְּאִבְּרָוּ שִּרְ מִּי״ִם קום בשם הגחונים. לֵאבֶוֹר אָשֶירָה לֵיהֹוָה בְּיֹּגְאָה נְּאָׁה עָזֵי וְזִמְרָת יָּה וַיְהִי־לֶי ָּוְרִיבְבָוֹ רֶבֶמֶרה בַיֶּם: לְישוּעֲה זֶר אַרְי וְאַנְוֵרוּהוּ אֱלֹהֵי אָבָי וַאֲרֹדְםְבֶּה יְהֹוָה יְהֹוָה אִישׁ מִלְחָבֶּה יְהֹוָה שְׁמְוֹ: מַרְפְּבָת פַּרְעָה וְחֵילִוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְתַר שָׁלִשָּיו שָבְּעִוּ בְיַם־סְוּף: תְּהֹמָת יְבַסְיֻמוּ יֶרְדוּ בִּמְצוֹּלְת בְּמוֹ־ יָבִינְךְ יְהֹוָה נָאְדָרֶי בַּכְּחַ יִמִינְרָ יְהֹוֶה תִּרְדעִץ אוֹיֵב: וּבְרַב גְּאוֹנְדָּ תַּהְרַם הָשַׁלֵּח װְרַנְּךְ יְא**ּרְ**לֶבוּ בַּבַּוֹש: וּבְרְוּחַ ַנְאָבְוּ בְמוֹ־גֶּר אַבּּיד גֶעָר מוּ בִּים كُلُغُهُ بُلْسِكِسَ خُكُم يَا אַמֵר אַחַלֵּק שָׁלֶל תִּמְלָאֵמוּ אויב אֶרַדַרף אַשָּׂיג אָרֵיק חַרְבִּי תְּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִיי: נְשַׁבְּתָ אָלְלוּ בַּעוֹפֶּׁרֶת בְּבֻיִם בְרִרוּחָדָ בִּפָּמוֹ יָב בְּי־כָכְּכָּה בְּאֵדִם יְהֹנְּה נוּרָ־א תָהֹלָת עַשֵּׁרֹה בָּמֻׂבָה נֶאְדֶר בַּמְּׂדֶשׁ נָטִּיתָ יְבֵינְךְ תִּבְלָעֲמוּ אֱרֶץ: נָתִיתָ

מס׳ סופריס יְהוָרָה בֶּעֶלְהּ יִהוָנָה בְּעָלֶה יִהוֹנָהו יִבְּלְדְּ לְעֹלֶם וָעֶר:

תה' י, עז. תה' לג, ח. שמ' עו, יח. תה' כב, כע.

יְּנְיהִיְּה יְהֹוֶה הָפְּּלוּבֶה וֹכוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מְוֹשִׁעִים בְּהַר בְּּהְּכְּה בְּיּהְנֵה בְיהֹוֶה הַפְּּלוּבֶה: אַיוֹן לִשְׁפִּט אָת־הַר עַשֶּׁו וְהַיְּתָה לִיהֹוֶה הַפְּּלוּבֶה: יְוָהִיָּה יְהֹוֶה לְּכֶּוֶךְ עַל־בְּל־הָאֶבֶרץ בַּיּוֹם הַהֹוּא יִהְיֶּה יְהֹוֶה יכּי יִּגְּיִּבּ

אָחֶד וּשְׁמְוֹ אֶחֶד:

בְּל-בְּרוֹאֵי מִעְלָה וּמֵטָּה·²

יָעִירוּן יַגִּירוּן כָּלָם בְּאֶחָר- יְהֹנֶה אֶחֶר וּשְׁכְוּ אֶחֶר: יִּי יִייִּ

יְשָּׁלשִׁים וּשְתַּיִם נְתִיבוֹת שְּׁבִילֶךְ וְכְל־מֵבִין ּ יְסוֹדֶם יְסַבְּּרוּ אֶת־גְּרְלֶךְ וּמֵהֶם יַבְּירוּ כִּי הַכֵּל שֶׁלֶךְ וְאֵתָה הַמֶּלֶךְ יְעִידוּן וכו׳

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא נוסף תיבת ״וְבֶתוּב״. 2 מחברו רבי שלמה אבן גבירול· וחתם שמו ׳שלמה׳ בראשי הבתים· במח׳ רמ״ו ובולוניא פתיחה זו נשמטה והפיוט מתחיל בתיבת ״יעידון״· 3 במח׳ רמ״ו ובולוניא: ״וְלֶלִלמֵבִין״· 4 במח׳ רמ״ו ובולוניא: ללא תיבת ״את״·

יְּבָבוֹת בְּחְשְבָם עוֹלָם בָּנויי יִבְיִאוּ כְּל־יֵשׁ בִּלְתְּדְ שְנוּיי יְבְמִסְבָּר בְּמִשְׁקְל הַכֹּל מָנוּייּ בְּטְם נִתְנוּ מֵר־וֹעֶה • יעידון וכו׳ :חחג

בָּראשׁ וְעַד־סוֹף יֵש־לְדְ סִכָּון מִוּכְעַרָד וּמַעֲרָד צְפּוֹן וְתַיִּטְןּ שַׁחַק וְתַבֵּל לְךְּ עֵד נָאֱטְןּ מָזֶה אֶחָד וּמְזֶה ע"פ תה' פט, לח. שמו' יז, יב. יִעִידוּן וכו׳

ּהַכּל מִמְּךּ נִוְבַּר זָבוֹר. אַתָּה תַעֲמֹר וְהֵם יֹאבְרוּ אָבוֹר. לָבֵן בְּל־יָצוּר־ לְדְּ יִתֵּן בָּבוֹדּ בִּי בֵורֹאשׁ וְעַד־סוֹף הֲלוֹא :אָב אֶחָרֹ: יָעִידוּן וכו׳

ייַראָל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בּאמֹרי שְּׁמָע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בּאמֹרי שְׁמָע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יָהֹנֶהוּ אֶחֶרֹי:

מס׳ לג, כב. להל־חַסְדְּךְ יְהֹוָה עֲלֵעוּ בַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לֶדְ: בַּלְכוּתְּדְ יְהֹוָה מִלְרוּת בּל-יוּלְמִים בּעמיילפי מּלְרוּת יְהֹיהוּ מּלְרוּת בּל-יוּלְמִים בּעמיילפי מּלְרוּת בְּלֹיים בּעמיילפּים מּלְרוּת בְּלִינוּ בַּאֲשֶׂר יִחַלְנוּ בְּדְי אֱלהֵינוּ מַלְכוּת בְּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּדְּ מַלְבֵנוּ בְּבְל־ ע״פּ שֶּׁה וּלְדְּ נָאֶה הוּא אַדִּיר בִּקְרָשָׁה וּלְדְּ נָאֶה הַבְּּוֹלוּכְהיּ הַבֶּּלֶךְ הַקָּרוּש:

פּי עֹי, פֿיבּ לְדָּוֹדְ בְּשַׁנּוֹתָוֹ אֶת־שַׁנְמְן לִפְנֵי אֲבִיבֶּוֹלֶךְ וַיְגְּרְשֵׁהוּ וַיֵּלֵךְ: פּיים פּי מּי אֲבֶרְכָה אֶת־יְהֹוָה בְּכָל־עֻת תְׁמִּמִיד מְּהִלְתוּ בְּפִי: בִּיהֹוֶה תִּתְהַצֵּל נַבְּשֶׁי יִשְׁבְּעֻוֹּ עֲנָוִים וְיִשְׂבֶחוּ: גַּדְּלַוּ לֵיהֹוָה אָתֶי וּנְרְוֹמְטֶה שְׁמֵּוֹ יַחְדֵּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְהֹוָה וְעָנֵגִי וּמִבְּל־יְמְגוּרוֹתַי הִצִּילֶנִי: הִבְּיטוּ אֵלֵיו וְנָהֶרוּ וּפְנֵיהֶם אַל־ ָּיְחְבָּרוּ: זֶּה עָנִי ֻקָרָא וַיהֹוָה שָׁבֻע וּמִבְּל־צְרוֹתִיו הְוֹשִׁיעְוֹ: חֹנֶה מַלְאַדְ־יְהֹוֹּה סָּבֶיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם: טַעְמַוּ וִיְרְאִוּ

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא: ״יִצִיר״י

בְּי־טִוֹב יְהֹוֶה אֲשְׁבֵי הַנָּבֶר יֶחֲסָה־בְּוֹ: יְרָאוּ אֶת־יְהֹוֶה יְהֹיָה יְהֹיָה אַקּיבִי הַבְּירִים רְשִׁי וְרָעֵבוּ וְרְבְּרִי יְהֹיָה יְהֹיִה יְהֹיִה יְהִיּיִם אֹהָב יְהִיּ יְהְיִּ יְהְיִה יְהֹיִה יְהִיּ יִּ יְהִיּ יִּ יִּבְיִים יִּבְיּים יִּבְירִם יִּבְיּים יִּבְיּים יְהִיּיִם אֹהָב יְהִיּ יִרְאַת יְהֹיָה יְהִיּיִם אֹהָב יְהִיּים לְּהִיּ יְהְוֹה שְׁלִים יְרְיְבִּהוּ: עֵינֵי יְהוֹה אֶל־צִּדִיקִים יְבְּיִר יְבְּבִּהוּ: עֵינֵי יְהוֹה אֶל־צִּדִיקִים יְבְּיִר יְבְּבָּהוּ: עֵינֵי יְהוֹה אֶל־צִּדִיקִים יְבְּיִבְּיִם יִּבְיִילְנוּ יְהְוָה שְּבְּיִי יְהוֹה יִּבְּיִבְייִ יְהוֹה שְׁבְּיִי יְהוֹה שְׁבְּיִי יְהוֹה יִבְּבְּיִי יְהְוֹה יִבְּיִבְייִ יְהְוֹה יִבְּיִבְיִי יְהְוֹה יִבְּבְּיִם יִּבְיִבְּיִם יִּבְּיִבְיִם יִּבְּיִבְיִם יִּבְּיִבְיִם יִּבְּיִבְיִם יִבְּיִבְּיִם יִּבְּיִבְיִם יִּבְּיִבְיִם יִּבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִּבְּיִבְיִם יִּבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְּיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יְבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יְבְּבְיִבְיִי יְהְוֹה בְּבְּיִם יְבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְּוֹם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְיִם יִבְּיִבְּים יִבְּיִבְּוֹם יִבְּיִבְּיִם יְבְּיִבְּים יִבְּיִבְּים יִבְּיִבְּים יְבִּיּבְּים יְבִּיּבְּנִי יְהְוֹה יִבְּים יְבְּיִבְיִם יְבִּיִּבְּים יְבִּיִּבְּיִם יְבְּבְיִּבְים יִבְיִּבְּיִם יְבְּבְּים יִבְּיִבְּיִּבְּיִבְּיִם יְּבְּבְיִים יְבְּבּים יִבְּיִּבְּיִם יְבְּיִבְּיִם יְּבְּבְיוֹים יְבְיִבְיִים יְּבְּיִבְּים יִבְּיִים יְבְּיוֹ יְבְּיִבְּיִם יְבְּיִבְּיִבְּיִם יִבְּיִבְּים יְבְּיִבְּיִים יְבְּיִבְּים יְבְּיִבְּיִבְּיִם יְבְּיִבְּיִבְּים יִבְּיִבְּיִּים יְבְּיִבְּיִּבְּים יִבְּיִבְּיִים יְבְּיִבְּיִּיִים יְבְּיוּבְּיִים יְבְּיִבְּיוּ יִּבְּיִים יִבְּיִּיוּבְּים יְּבְּיוּבְּיוּ בְּבְּים יְבְּיוּיוּיוּיִבְיים יְבְיוּים יְבְּיוּיוּ בְּיִבְיים יְּיוּבְּים יְבְּיוּים יְּבְּים יְבְּיִּיוּ בְּבְּים יְבְּיִבְּים יְבְּיִּיוּ בְּבְּים יְבְּיִּיּיִּים יְבְּיוּם יְבְּיִים יְּבְּיִּים יְּבְּיִבְּיִּבְּים יְּבְּיִּיִּבְּים יְּבְּיִּים יְּבְּים יְבְּיִבְּים יְבְּיוּיִבְּים יְּבְּי

רשות לנשמת של ראש השנהי

עומד החזן, ואומר בקול ובגעימה את הבית הראשון והאחרון, והקהל יאמרו שאר הבתים:

•אֶבְרַע אֶקּר לִפְּנִי מַלְכִּי• אֶקְרָאֶה מִפְּנָיו אַבְרֵךּ אָרָר הוּא אֵלִי כִּי• יוֹרֶה חַשְּאִים בַּדְּרֶךְ: װּמָי יִשְׁר הוּא אֵלִי כִּי• יוֹרֶה חַשְּאִים בַּדְּרֶךְ:

> •אֶכְרַע אֶקֹּד לִפְּנֵי מַלְכִּי· אֶקְרָאֶה מִפְּנָיו אַבְרֵךְּ שוֹפֵט יָשָׁר הוּא אֵלִי כִּי· יוֹרֶה חַשָּאִים בַּדְּרֶךְ:

יוֹשֵב עַל־כִּפֵּא רָם נוֹרָא מִשְׁפָּט הוּא לֵאלֹהֵי יַעֲקֹבּ יוֹשֵב עַל־כִּפָּא רָם נוֹרָא וּלְמִישוֹר יַיְשִׁיר הָעָקֹבּ ייִשֵב עַל־כָּפָא רָם נוֹרָא יַבְעִיר בְּל־אָח עָקוֹב יַעְקֹבּ ייִשֵב עַל־כָּקה תּוֹךְ אֵשׁ בּוֹעֲרָה יַבְעִיר בְּל־אָח עָקוֹב יַעְקֹבּ לָכֵן אַהְּ שוֹבֶּבֶת חֵיקִי עַל־בָּמוֹת יֵצֶר־לֵב דְּרְכִי הִּיִבוֹ בַּעֲבְוֹדַת בְּּרֶדִי־בוֹ בַּעֲבְוֹדַת בְּּרֶדִי

> •אָכְרַע אֶקֹּד לִפְּנֵי מַלְכִּי· אֶקְרָאֶה מִפְּנִיו אַבְרֵךְּ שוֹפֵט יָשָׁר הוּא אֵלִי כִּי· יוֹרֶה חַשְּאֵים בַּדְּרֶךְ:

וּבְתְּרְוּעַת מֶלֶךְ עְוּרִיּ וּבִּתְּרְוּעַת מֶלֶךְ עְוּרִיּ וּבִשְּבָרִים יִצְרֵךְ שִׁבְּרִיי וּבִשְּבָרִים יִצְרֵךְ שִׁבְּרִיי וּבְשְׁבִּי שוּלַבְּּית עָדִיו בִּיּ מוֹצֵל מִשְׁחַת חַיֵּיִכִיּ צוֹצֵל מִשְׁחַת חַיַּיִכִיּ

> אָכְרַע אֶקֹּד לִפְנֵי מַלְכִּי· אֶקְרָאֶה מִפְּנָיו אַבְרֵךְּ שוֹפֵט יָשָׁר הוּא אֵלִי כִּי· יוֹרֶה חַטְּאֵים בַּדְּרֶךְ:

¹ לרבי יואב מן הכנסת מרומא∙ סי׳ יואבי

אַיָה שוֹקֵל אַיָה סוֹפָרי יּלְצַדִּיקי דּוֹרֵךְ הַיְשֶׁרָהי דּוֹדִי־לִי אֶשְׁכּוֹל הַכְּפָּרי אוֹכֶלֶת אֲשׁ כְּלֹ־חַכּוֹפַּרּ יּמִמַּחֲצִית פִּשְּׂעִי עֶרְכִּיּי מַעֲבִיר רִאשוֹן צוּר מִתְבָּרֵךּי וּמֵשִׂים פָּעָמַי לַדְּרֶד:

אַל דָרַש מֻפֶּר וַיִּקְרָאּי וּרְשָׁעִים יִשְׁתוּ בֵּי־בָּרָהּיּ וּמַבְרָיע מֹאוָנֵי צִּדְקִיּי

•אֶבְרַע אֶפִּד לִפְּנֵי מַלְכִּי אֶקְרָאֶה מִפָּנָיו אַבְרֵךּ שוֹפַט יָשָׁר הוּא אֵלִי כִּי יוֹרֶה חַשְּאֵים בַּדְּרֶךְ:

לא־יַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָהּ קוּבִי אָוֹרִי בִּי בָא אוֹרֶד: ישי 🤊 יּ

-בִינוּ נָא וֹאת הָאֵל דִּרְשׁוּי מִיּוֹם דִין עַד יוֹם כַּפְּרָה וּבִנְתַיִם פָּנָיו בַּקְשוּי וּבְכָל־לֵב אוֹתוֹ תַּקְדִישוּ הוּא יַצִּילְכֶם מִכְּל־צָרָהּ ּגַם אַתְּ נַפְּשִׁי אֵלִי בָּרָכִי• וּלְפָּנִיו הַכְרִיעִי בֶּרֶדּ הוא יִנְמֹל חֱסֶר עָלַיְכִיּ

> •אֶכְרַע אֶקֹד לִפְנִי טַלְכִּי• אֶקְרָאֶה מִפְּנָיו אַבְרֵךּ שוֹפַט יָשָׁר הוּא אֵלִי כִּיּ יוֹרֶה חַשְּאִים בַּדְּרֶךְ:

> > החזן אומר בקול ובגעימה:

החכר במשנה פ"י, מ"ז; סרע"ג ח"ב סת"ר סי' עד;

ע"פ תה' קנ, ו.

בָּל-חֵי תְּבָרֵךְ אֶת־שִּׁמְךּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְרְוֹחַ בְּל-בְּשָׁרְ מִיפּ מִכּי תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרָדְ מַלְבֵּנוּ מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם הָּבְּאָר אַתָּה הוּא אֵלּ וּמִבַּלְעָדֶידְ אֵין־לְנוּ מֶלֶדְ גּוֹאֵל עוֹוֵר

¹ במח׳ רמ״ו: ״וְלַצַּדִּיק״י

ע"פ בבלי

סוכה דף מה, ב. וּמוֹשִׁיעַי פּוֹדֶה וּמַאִּיל מְפַּרְגֵס וּמְרַחֵם בְּּבְל־עַת צָרָה וָצוּלָחה אַין־לֶנוּ כֶּוֶלֶךְ אֶלָא אֲתָּה:

שׁיפּ ישׁי **אֶלוֹהַ הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים** אֱלְוֹהַ כְּלֹ-בִּרְיוֹת. אֲדוֹן בָּל-תּוֹלְדוֹת הַמְּהָלְל בְּרֹב הַתְּשְׁבָּחוֹת (נ״א: יהֹנְשְׁבָּחוֹת) - הַבְּעַבָּהג עוֹלָמוֹ בְּחֶפֶד וּבְרִיּוֹתִיוֹ בְּרַחֲמִים - וַיהֹוָה יִיהֹוָה יִיהֹוָה. לא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁןּ הַמְּעוֹבֵר יְשֵׁנִים וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים ּ סומה נופְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים: קמה, יד.

וּלְדָּ (לְבַדְּדָּ) אֲנַחְנוּ מוֹדִים:

ע"פ דה"א

אָלוּ פִינוּ כָוַלֵא שִׁירָה כַּיָּם. וּלְשוֹגֵנוּ רִנָּה כַּהְמוֹן גַּלְיוּ. וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח בְּמֶרְחָבֵי רָקִיעַי וְעֵינֵינוּ כְּאִירוֹת •פּ מִצֹּי בַּשֶּׁבֶשׁ וְיָרֵחַ (נ״א: וְבַיָּרָח) וְיָדֵינוּ פְּרוּשוֹת בְּנִשְׁרֵי שָׁבֶּיִם ּוָרַגְלֵינוּ כַּןלּוֹת כָּאַיָּלוֹתּ אֵין אֶנוּ כַּסְפִּיקין לְהוֹדוֹת לָדְּ ָּרְבֶרֶךְ אֶת־שִׁבְּן עַל־אַחַת על־אַחַת ינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־שִׁבְּךְ עַל־אַחַת בּ בּמִי בּ מֵאֶלֶף אַלְפִי אֲלָפִים וְרבֵּי רְבָבוֹת (בְּעָמִים) הַטּוֹבוֹת (נְפִים בּי בּבוֹת (בִּי בִּבוֹת בּי י״בֶּיֶ וְנִפְּלָאוֹת) שֶׁעֲשִׂיתָ עִבֶּנוּ וְעִם־אֲבוֹתֵינוּ כִּפִּיְצְרֵיִם גְּאַלְתְּנוּ עבְּדִים בְּדִיתֵנוּ בָּרָעָב זַנְתָנוּ וּבַשָּבָע כִּלְכַּלְתְנוּ יִבְשָׁבָע כִּלְכַּלְתְנוּ יִבְשָּׁבָע כִּלְכַּלְתְנוּ פ״פ זכן בַּקְרָתָנוּ וּמִדֶּלְתָנוּ וּמִדֶּלְתָנוּ וּמִדֶּלְתְנוּ וּמִדֶּלְתְנוּ וּמִדְּלְתְנוּ וּמִדְּלְתְנוּ עוֹרונוּ רַחֲמֶיךְ וְלֹא־עֲוָבְוּנוּ· אֲלֹ־ עֵוֹרְוּנוּ רַחֲמֶיךְ וְלֹא־עֲוָבְוּנוּ· אֲלֹ־ בְּיִתְנוּי: וְעַד־הַנָּה² עֲוֹרְוּנוּ רַחֲמֶיךְ וְלֹא־עֲוָבְוּנוּ· אֲלֹ־ יַעַזְבְוּנוּ רַחֲבֶּיִדְ וַחֲסָדֶידְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ ּ לָבֵן אֵבָרִים שֶׁבּּלַּגְתָּ שּׁבּיִרוּ וְלְשׁוֹן אֲשֶׁר שֻׂנְפַּחְתָּ בְאַבֵּינוּ וְלְשׁוֹן אֲשֶׁר שֵׂכְהָּ -בְּבִינוּ הַן הַם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ אֶת־שִׁמְדְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בִּי בָל־בָּה וְּדְּיּ יוֹדֶה· וְבָל־לְשׁוֹן בְּּדְּ תִּשְּׁבַעי וְבְל־בֶּרֶךְ

רמ"ו במח' רמ"ו ובולוניא: לֶךְ במח' במח' רמ"ו ^{3} במח' ללא וי"ו במח' רמ"ו ובולוניא: לֶךְ במח' רמ"ו במח' ובולוניא: בֶּדְיּ

יַבְרַעי וְכָל־קוֹטָה וְשָׁנֵיף תִשְׁתַּחְוֶהי וְכָל־חַיְּבְבוֹת יִירָאְוּדָּי וְבָל־מֶּוֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַבְּוֹרוּ לִשְׁמֶדְּי כַּדְּבָר שֶׁנֶּאֱמַרי בָּל עַאָמוֹתֵיו תֹאמַרְנָה יְהֹוָה מָי בָֿמָוּד:

תה' לה, י.

בָּי יִדְבֶּה־דֶּלְדְ וּמִי יִשְׁוֶה־דְּלְדְּ וּמִי יַעֲרֹדְ־דָלְדְ וּמִי־יַעֲשֶׂה ּבְמַעֲשֶׂיף וְבִגְבוּרֹתֶף הָאֵל הַנָּדוֹל הַנִּבּוֹר וְהַנּוֹרָאּ אַל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁבַיִם וָאֶרֶץ٠ הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֻזָּךְ. הַנָּרוֹל 🥶 🗝 וֹלְכְבוֹד שִׁבְּדֶּ הַגִּבּוֹר לָגֶצַח נוֹרָאוֹגֶיףּ נְהַלְּלֶךְ וּנְשַׁבֵּחְדּ וּנְבָרֵךְ אֶת־שֵׁם קְּדְשָׁךְּ וְדִוֹד עַבְיְּדְ אָמַר לְּפְנֵיִךּ הֶּרְיַבִי יֹי יִּיִם הָּוְדְשָׁךְּ וְדִוֹד עַבְיְּדְ אָמַר לְפְנֵיִךּ הָּתְּ־שֵׁם קִּרְשָׁךְּ וְדִוֹד עַבְיִּדְ אָמַר לְפְנֵיִיךּ ָגַפְשֵי אֶת־יְהֹוֶה וְכָל־יְּקְרָבַי אֶת־שֵם קְּדְשְוֹ:

בַּאִיל עָנִי בֵחָזָק מִבֶּנוּי וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוְלוֹי וְכָתוּבי רַנְּנִי בּי בֹּינִי צָּרִילִים בַּיהֹוֶה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְּהִלְּה:

•תְתְרוֹמֶם	יַשְׁרִים	בַּבִּי (כְּל)
نائڭتىك	צַׁדִּילִים	יקדבְרִי •
יּנִלְ <u>לַן</u> וָׁרִשׁיּ	קְסִידִים	יּבִלְשוֹן²
ڹڒڵڗؽؙؠ	קרושים	וּבְמֶּלֶרֵב

וּבְמַקְהֵלוֹת (נ״א: וּבְמִקְהֲלוֹת) רִבְבוֹת עַבְּּךְ בֵית יִשְׂרָאֵל

יִתְפָּאַר שִׁבְּדְ וְזִבְרָךְ בַּוֹלְבֵנוּ בְּבְל־דּוֹר וְדוֹרי שָׁבֵּן חוֹבַת בְּל־הַיְצוּרִים כִּוְלְבָּנֶיךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אָבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת ּ לְהַלֵּל יְשַׁבַּחַ לְפָאֵר ּ לְרוֹמֵם ּ לְהַדֵּר וּלְקַדֵשׁי עַל בָּל־דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתָשְׁבָּחוֹת (וי״א: וְתִשְׁבָּחוֹת) בְּיֵי״ְ יּבְבֵן): עָּאָטֶר דָּוִד בֶּן־יִשֵׁי עַבְּדְּדְ בְּיִאִיחֶדְּ

 $[\]cdot$ במח׳ רמ״ו ובולוניא: לֶדֶּר ^{2} במח׳ רמ״ו, בולוניא ושד״ל נוסף תיבת: ״בֶּל״ ^{1}

עומדים ואומרים:

שור מוים מיים ישׁתַבַּח שִּבְּדְ לָעַר מַלְבֵּנוּ הָאֵל הַפֶּעֶלְדְ הַגָּדוֹל וְהַפְּדוֹשׁ סְרשִיג מי׳ מּ בּצס יִי מֹ בּצס יִי מִּ בּצֹּי יִי בְּדְ נָאֶה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי בְּשָׁמִים וּבָאֶרֶץ בִּי יְדְ נָאֶה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהִי בְּשָׁמִים וּבָאֶרֶץ בִּי יְדְ נָאֶה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי בְּשָׁמִים וּבָאֶרֶץ בִּי יְדְ נָאֶה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהִי בְּפִיי מִייִ יִשִּׁרִ בּי יְדְ נָאֶה יְהֹוָה עֵז וֹמָלְרָה עֵז וּמָבְיֹה עֵז וּמִלְה וְנִבוּיְ הַהּ יְתִּהְיְה וְתִבְּאֶבֶרת יְקְרֶשְׁה וּמַלְכוּת בְּבְיְבוֹת בִּיִּלְבוּת בְּיִבוֹית וִייִּא: בַּתִּשְׁבְּחוֹת בִּיִּלְים בְּבְּתִינוּ וְתִבְּאָרְ בּּנְיִבְיְ בְּוֹת בְּבְּתְיִבְּחוֹת (וִי״א: בַּתִּשְׁבְּחוֹת) אֵל בִּיִים וְבִּבְּלְאוֹת בְּבְּוֹת בְּשִׁירֵי וִמְרָה בְּשִׁירֵי וִמְרָה בְּשִׁירֵ וּבְּלְאוֹת בְּבְּלְאוֹת בְּבִּיִירִ וִמְרָה בְּשִׁירֵי וִמְרָה בְּשִׁירֵי וִמְרָה בְּשִׁירִי וִמְרָה בְּעִּירִ בּיִילְבְיּ בְּעִירְ בְּחִים בְּעִירְ בְּשִׁירֵי וִמְרָה בְּשִׁירִי וִמְרָה בְּעִּירְ בְּעִרְיִם בְּשִׁירִי וִמְרָה בְּשִׁירִ וּתְּבְּבְּלְצוֹת בְּבִּבְּלְאוֹת בְּבְּעִירְה בְּבִּיִירֵי וִמְרָה בְּבִיר בּיִבְּיִיר בְּיִבְיר אִנִיר וְנִים בְּבִייר בִייִבְייר וְבִינְיבִי וִבְּבִיר בּיִיר בְּבִּייר בִּיִּירְ בְּשִּיר בִייִ בְּבִּייר וְנִיבְיר בִּבְיּירְ בְּבִּייר וְבִייר וְנִבְּיר בּוֹים בְּבְיּבְּלְאוֹת בּבּנְיִים בְּבְּעִיר בִּייִר וִבְּבְיּבְייר בִּייר בִייִר בִּייר בִּייר בְּיִיר בְּיִיר בְּיִירְ בִּייִיר וְנִבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִירְ בִּיּיר בְּיִירְ בִּייִים בְּבְּיִים בְּיִבְייִים וְבִּייִים בְּיִיבְייִם בְּבִּייִים בְּיִיבִים בְּבְּיִים בְּיִבְּים בְּבִּייִים בְּחִים בְּיִים בְּיִיבְים בְּבְּיִבְּים בְּיִיבְים בְּיִיבְים בְּיִיבְיים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיבְּים בְּיִים בְּיִים בְּייִים בְּיִים בְּיִים בְּייבְיים בְּיִיבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִיי

רשות לקדישי

יָה שִׁמְךּ אֲרוֹמִמְךּ וְצִדְכָּוְתְּךּ לֹא אֲכַפֶּה: הָאֵזְנְתִּי וְהָאֱמְנְתִּי וְהָאֱמְנְתִּי לֹא אֲנַפֶּה: וְאֵיךְ אוֹמֵר בְּלִי חְוֹמֶר אֲלֵי יֹזְצְרוֹ מַה־תַּעֲשֶׁה: דְּרַשְּׁתְיהוּ בְּגַשְׁתִּיהוּ לְּגִשְׁתִּיהוּ לְּמִגְדֵּל עוֹ וְצוּר מִוְמָכּה: הַבָּהִיר בְּאוֹר מַוְהִיר בְּאֵין מָפֶךּ וְלֹא מִכְפֶה. יִשְׁתַּבָּח וְיִתְפְּאַר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׁא:

הַדְרַת כְּבוֹדְךְ וְעוֹ יָדְךּ מְסַפְּרִים הַשְּׁמְיִם: בְּעֵת עֲלוֹתָם וּבְעֵת בְּנוֹתָם וּבְעֵת שְׁחוֹתָם אַפִּיִם: וּמַלְאָכִים בּתוֹך אַבְנִי אֵשׁ וּמֵיִם: יְעִידְוּךְ וְיוֹדְוּךְּ בּוֹרֵא נִיב שְׂפָּתֵיִם: כִּי תִסְבּל וְלֹא תִבֹּל בְּלִי זְרְעַ וְיָדֵיִם: תַּחְתִּיוֹת וְעִלְּיוֹת וְהַכִּמֵא. יִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא:

במח׳ רמ״ו ובולוניא: ״וּגְדוּלְה״. ^{2} במח׳ רמ״ו ובולוניא: ״ברכות והודאות״ לאחר ״הלל וומרה״. ^{3} במח׳ רמ״ו: "מָהָלֶּל״ ללא וי״וּ ^{5} לרבי יהודה הלוי· סימן יהודה רמ״ו: "מָהָלֶּל״ ללא וי״וּ ^{5} לרבי יהודה הלוי· סימן יהודה

וֹּכִי יְבַוֹלֵל בְּבוֹד בְחוֹלֵל הַשְּׁחָקִים בָּאֱמוּנָתוֹ: חַי עוֹלְם ּאֲשֶׁר נֶעְלָם ּ בְּגְבְהֵי רוּם מְעוֹנָתוֹ: וּבִרְצוֹתוֹ בְּבֶן בֵּיתוֹי בְּאָהְלוֹ שָׁת שְׁכִינָתוֹ: וְשָׁם ּ מַרְאוֹת לִנְבוּאוֹת. לְהַבִּיט אֶל גְּדְלָתוֹ: וְאֵין תַּבְנִית וְאֵין הָּכְנִית וְאֵין כִּן לִתְבוּנָתוֹ: רַק ַסַרְאָיו בְּעֵין נְבִיאָיוּ בְּמֶלֶךְ רָם וּסִתְנַשֵּאי יִשְתַבַּח וְיִתְבָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּא:

דָבַר גְּבוּרוֹת בְּלִי סְפוֹרוֹת. וּמִי יְסַפֵּר תְּהִלוֹתְיוּ: אַשְׁרֵי אִישׁ אֲשֶׁר יָחִישׁ٠ לְהַוְבִּיר עוֹ גְֻּּדְדּוֹתָיו: וְיִּפְבֵּךְ בְּאֵל תּוֹבֵק־ עוֹלָם עַל־גְּבוּלוֹתָיו: וְיִעֲרִיצוֹ שׁוֹב וְרָצוֹא ּ לְהַצְּדִּיק דין עַלִילוֹתָיו: וְיוֹדָה עַל אֲשֶׁר פָּעַלּי כִּי לְבַוּעֲנוּ פְּעָלוֹתִיו: ּכִּי יֵשׁ יוֹם לְאֵל אָיוֹם וְדִין עַל־כְּל־הַבַּוּעֲשֶׂהּ יִשְׁתַּבַּח וְיִתְבָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׁא:

הִשְׁתּוֹגֵן וְהִכּוֹגֵן²· וְהִתְבּוֹגֵן בְּסוֹדֶך: וְהַבַּטְתָּ מָה אַתָּה· וֹמַאַין יְסוֹדֶד: וּמִי הֶבִינְדְּ וּמִי הֶבִינְדְּי וְכְחַ מִי יְנִידֶדְ: וְהַבֵּט אֶל־גְּבוּרוֹת אֵלּ וְהָעֵירָה כְבוֹדֶדְ: חֲקֹר בּטוף בי תְדְרשׁי בִּסוף בָּטוּף בָּעְלִיוּי אַל־תִּשְׁלַח יָבֶדְ: בִּי תִדְרשׁי בִּסוּף יּבְרֹאִשׁי בַּמָּפְלֶא וּבַמְּכֶּפֶהי יִשְתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׁא:

החזן אומר:

פרע״ג: יִּתְגַּהַל וִיתְקַהַשׁ שְׁמֵה רַבָּאי בְּעָלְמָא הִבְרָא כִרְעוּתִהי כּמִייֹנ פּמיֹה יִינְתַנַּהַל שְׁמֵה בּמִייֹל מפּיֹה יִּבְּאַ בִּרְעוּתִהי בּמיייני פּיִּה בּמיייל מפּיֹה בּמיייני פּיִּיה בּייִני בּמיייני בּאַיייני יִּרְנַנִּה יִּייִרְ מַּיִּייִם בּאַיייני בּאָייים בּאַר בּמיייני בּאָר בִּרְאַ בִּרְעוּתִהיי וְיַרְנִקוּ שׁ שְּׁבֵּוּה בְּחֵיֵּיכוּן וּבְיוֹבֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְּכְל- מִּיםּ כּּיכּים וְיִרְנִקוּ שׁ שְּׁבֵּוּה וַ בָּאי בְּעָיְ בָּא וִ בְּן אֹ בִיְ עוּנִנּוּזי מִכּי בּיכּים וֹיִרְנִּלוִי שׁ שְׁבֵּוּה וַ בָּאי בְּעָיְ בָּא וִ בְּן אֹ בִיְ עוּנִנּוּזי מִּיםּ בּיכּים פרי קלגי, בית־יִשְרָאֵל בַּעֲגָלָא וֹבִוְמַן קָריב· וְאָמְרוּ אָמֵן: בּית־יִשְׂרָאֵל בַּעַגָלָא וֹבִוְמַן קָריב

 $[\]cdot$ ין הָכּוֹגַן יְוְשָׁם ייוי בקמחא הט״ו: ייְוְשָׁם יין בּכ״י המאה הט״ו: ייְוְשָׁם יין בקמחא בקמחא ב

ישע' נט, יז. דני' ט, ז.

מרגוס ירוש׳ ירוש׳

יִתְבָּרֵדְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּלֶּדְיִה הִּוּא וֹיִתְעַלֶּה וְיִתְתַלֶּה שִׁיִרִדְ שְׁמֵה דְּלֶּדְיִה הִוּא וְיִתְעַלֶּא בַּוְיִבְּל בְּרְבָּרְבָּרְבָּרְבָּרְאַ שִׁיִרִד הָּאָּ וְנָחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יוצר לא' של ראש השנהי

יסי פּעִינּ בֶּלֶּדֶׁ אָזוּר נְּבוּרָהּ נָּדוֹל שִׁמְדְּ בִּגְבוּרָהּ יְּדְּ וְזִרוֹעַ יְצָּרִיוֹ יָשִׁיב אֶל־חֵיקִם: מֶלֶדְ בִּגְעִיּיִה יְנִמָּם יְנִבִּשׁים מְיַבִּשׁי יְצָּרִיוֹ יָשִׁים אֶל־חֵיקִם: מֶלֶדְ בַּעֲשָׂרָה יְבוּשִׁים יְוַבִּשׁים יְתַבַּשׁי יִגְאוּת² אֲפִּיקִים מְכַבִּשׁ: מֶלֶדְ בַּעֲשָׂרָה יְבוּשִׁים יִתְאַדַּר בְּעָשִׂיִם יִנְמִים יִתְאַדַּר בְּעִשְׁיִם יִנְאַדִּר בְּעִשִּׁיִם יִנְאַדִּר בְּעִשִּׁיִם יִנְאַבּים יִּנְאַבּים יִּנְאַבּים בְּיִבִּשׁים יִּנְאַבִּים בְּיִבְּשׁים יִנְּאַבִּים בְּבִּשׁיִם יִּנְאַבְיץ בְּסוֹד־יִּקְדֹשִׁיִם יּ קְּדוֹשׁיִם בּיִּבְים יִּנְאַבְיץ בְּסוֹד־יִּקְדֹשִׁים יִּבְּבְּשׁיִם יִּנְאַבְּים יִּבְּבְּשׁיִם יִּנְאַבְיִים בְּבִּשׁיִם יִּנְאַבְיִים בְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשׁיִּים יִנְבִּשִּׁים יִּבְּבְּשׁיִּם יִּנְבִּים יִּבְּבִּשׁיִם יִּבְּבְּשִׁיִּם יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשׁים יִבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשׁים יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשִּים יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשִׁים יִּבְּבְּשׁיִּם יִּבְּבְּשִׁיִּם יִּבְּבְּשִׁיִּבְיץ בְּבְּעִיִּיִּים יִּבְּבִּשִּים יִּבְּבִּשׁיִם יּבְּבְּעִייִּים בְּנִבְּיִּבְּיִּים בְּבְּבְּיִים בְּבִּבְּיִּבְיים יִּבְּבְּשִׁיִּבְיים בְּבְּבְּבְּעִייִּים בְּבִּבְּיִבְּיִּים בּּבְּבְּשִׁיִּם בּּבְּבִּיִּים בְּבְּבָּשִּים בּּבְּבְבְּעִּיִּים בּּבְּבִּיים בּּבְּבִּים בְּבִּים בְּבְּבְּיִּים בּּבְּבְּבִּים בּּבְּיִּבְּים בּּבְּבְּיִּבְּים בּּבְּיִּבְּים בְּבְּיִּבְּים בְּבִּים בּּיִּים בּּבְּבְּים בּּיִּבְּים בְּיִּבְּים בְּבְּיִּבְּים בּּיִּבְּים בּּיִּבְּים בּּיִּבְּים בְּּבְּיִּים בְּיִּבְּים בּּיִּבְּיִים בּּיִּבְּיִים בּיּבְּיִּים בּּיִבְּיִים יִּיְבְּיִבּים בּיּיִּים בְּיִבְּים בּּיִּבְּים בְּבְּבְּיִּבְּיִּים בּּיִבְּים בּּבְּבָּים בּּבְּבּים בּיּבְּיוּבְיים בּיּבְיבְּים בּּבְּיים בּּבְּיוֹבְיים בּּיִּבְים בּיּבְּים בּיּבְּיוּבְּים בּיּבְּים בּּים בּּבְּיוּבְּיים בּיּבְּיִּים בּיּים בְּיוּבְּבְּים בּיּיִּים בּיּבְּים בּּיִּבְּים בּיּיוּבְּים בּיּבְּים בּיוּבְּיים בּיּים בּיּים בּיוּבְּים בּיּיוּבְּים בְּיּבְּיים בּיּבְּים בּיּבְּים בּיּים בּיּבְּים בּיּים בְּיוּבְּיוּבְּים בּיּים

בָּלֶךְ דָּר בִּנְהוֹרָא עוֹטֶה אוֹרָה מִשְׁפָּטֵנוּ תוֹצִיא לְאוֹרָה: מֶלֶךְ דָּר בִּנְהוֹרָא עוֹטֶה אוֹרָה. מִשְׁפָּטֵנוּ תוֹצִיא לְאוֹרָה: מֶלֶךְ הָתְאַזַּר עוֹי יָמִינוֹ תָעוֹי וָאֱנוֹשׁ אַל־יִעוֹ: מֶלֶךְ בָּיִלְּהָה יְלְּבְּשׁ צְּדְכָּוֹה יְלְּבְּשׁ צִּדְכָּוֹה. וְיִלְבָּשׁ צְּדְכָּוֹה. וְיִלְבָּשׁ צְּדְכָּוֹה יְנְיְ אֲדֹנִי הַאְּדְכָּוֹה:

מי מּגִּינּ מֶּלֶךְ יָעַט קּנְאָהּ קַנֹּא קּנָּא נְאַהּ נָאָהּ פְּאָישׁ מִלְחָמְוֹת מְּיִּלְּהָנִינִּא יִעַט קּנְאָהּ קַנִּא קּנָּא נְאַהּ נָאָהּ פְּאָישׁ מִלְחָמִוּ לְמֶלֶךְ יִעִיר קּנְאָהּ: מֶלֶךְ כְּלֹ-אַפְּסֵי־אֶּרֶץּי יִשְׁתַחְוּוּ לְמֶלֶךְ

[•] מיוחס לרבי אלעזר הקליר, ומיוסד ע״פ א״ב בראשי החרוזות. ² בכ״י ובמח׳ רמ״ו: ״וְנֵאַוֹּת״ 1 פיוט זה מיוחס לרבי אלעזר הקליר,

בְּל-הָאֶרֶץ· בִּי בָאٌ לִשְׁפָּט הָאָרֶץ: בֶּלֶךְ לְיוֹם קוּמוּ לַעַדּי יִּכִּי יִּי בְּאַ לִשְׁפָּט הָאָרֶץ: בֶּלֶךְ לְיוֹם קוּמוּ לַעַדּי יִּכִי יִּי יִּי בְּאַ לִשְׁפָּט הָאָרֶץ: בֶּלֶךְ לְיוֹם קוּמוּ לַעַדּי יִּכִּי יִּי יִּי

בְּגְבוּיְרְתוּ יִרְעֲשְׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוְתְוּ וּרְאֵילִים כּי יִיְרְעֲשְׁוּ־הָרִים בְּגַאֲוְתְוּ וּרְאֵילִים כּי יִיְרְעֲשְׁוּ־הָרָים בְּגַאֲוְתְוּ וּרְאֵילִים כּי יִּי בְּיִבוּיְרְתוּ בִּנְיִעְרְוּ: בֶּוֹלֶךְ עְּוֹיִם הָנִים הָנְוּט הָאֶרֶץ: בֶּוֹלֶךְ שְׂאֵתוֹ בּי יִיִּי יִּעְצֹר כְּחַיּ וְהוּא נִוֹשֵׁא כֹל בְּרְחַי נֹתֵן לַיִּעֵף כְּחַ: ישׁ יִיִּי יִּעִצֹר כְּחַי וְהוּא נִוֹשֵׁא כֹל בְּרְחַי נֹתֵן לַיִּעֵף כְּחַ:

בָּלְדֶּדְ עְמְדוֹ לַדִּיןּ בְּיוֹם הַדִּיןּ שׁוֹפֵּט גַּאִים בְּכְל־דִּיןּ: בֶּלֶדְ בְּלֵּהְ בִּנְעַמִּקִים: בֶּלֶדְ צִּיָּה לְכְל־רְוּחַ. עָרִיצִי גַפֵּי יַחְשֹׂף מְגַלֵּה עֲכָאִים: בֶּלֶדְ צִּיָּה לְכְל־רְוּחַ. עָרִיצִי גַפִּי הָרְוּחַ. וַיְאַפְּפָם בְּשֶׁטֶף רְוּחַ:

בְּצֶרֶקּי לְּפָנִיו יְהַלֵּךְ אֶרָסִהּ בְּסַעֲרוּ מַשָּׂא דוּמָהּ יִפְּקֹר על־אָבָא רוּמָה: מֶלֶךְ רָם וְגִבְהַ בַּמִּשְׁפָּטי וְעוֹ מִיפְּמִּי מֶלֶךְ אָהַב מִשְׁפָּטי מְכוֹן כִּסְאוֹ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט: מֶלֶךְ שׁוֹפַט מִיפּ מִּיּ מָלֶרְ אָהַב מִשְׁפָּטי מְכוֹן כִּסְאוֹ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט: מֶלֶךְ שׁוֹפַט מִיּ בּיִּמִי יְהַלֵּךְ אָהָלִיץ בְּעָר רְוֹּרְפֵי צֶדֶקוֹ: יִמְלַרְ שׁוֹפַט מִיּ

בְּכִּלְ הַמִּקִיף בְּטֶבְשִׁלְהּ בִּסְאוֹ תָלָה לְמֵעְלָה וֹמַלְבוּתוֹ כּיִּכִּע בַּסְאוֹ תָלָה לְמֵעְלָה וֹמַלְבוּתוֹ כּיִּכִּע בַּכְּעוֹ בִּכְּעוֹ בְּעָלָה בָּבְעֹל בְּשׁוֹמֵטְ מַבְּטוֹ: מֶלֶךְ הָּוְר בְּכְל־בְּעַל בִּיּעל בִּבְּטוֹ: מֶלֶךְ הָּוֹר בְּכְל־בְּעַל בִּיּעל בִּבְּטוֹ: מֶלֶךְ הָּוֹר בְּכְל־בְּעַל בִּיִּעוֹ

בַּכּל מַה־יִּפְעַלּ בְּמַטָּה וּבְמַעַלּ: מֶלֶךְ בַּעֲשָׂרָה לְבוּשִׁים יִתְאַדֵּר בִּקְדוּשִׁים אֵל גַעֲרֶץ בְּסוֹד־קְרֹשִים קִדוּש:

תה' פט, ח.

וממשיכים בפיוט "מלך עתיק ימים" (עמוד 77):

¹ בכ״י ובמח׳ רמ״ו: יְרְקְּדוּ

בְּרִיוֹתּ בּוְרָא אַפִּיץ בּגְבוּרָה בֶּעֶלֶךְ בּוֹרֵא בִרְיוֹתּ בָּעֶלִיוֹת. בֶּעֶלִיוֹת. בֶּעֶלִיוֹת. בְּעָלִיוֹת. בְּעָלִיוֹת. בְּעָלִיוֹת. בִּעְלִיוֹת. בִּעְלִיוֹת. בִּעְלִיוֹת. בִּעְלִיוֹת. בִּי הוּא מַמְלִיךְ בְּל־מֶּלֶךְ:

בֶּלֶךְ גָּאה גָאָה גַּאִים הִתְגָּאָה בֶּלֶךְ דֶּר בִּנְהוֹרָא דִּלוּסְ אוֹרָה בֶּלֶךְ הָדוּר בִּלְבוּשוֹ הוֹד וְהָדָר בְּלְבְשוֹ בִּי הוּא יַצְמִיחַ לְנוּ יְשוּעָה:

יְרַחוּם נִקְרָא חוֹגֵן לְּכָל-אַלְיוּ נִקְרָא כִּקְדְּ חַנּוּן צַּל־פָּא וּלְכָל־אַלִיוּ נִקְרָא פּי־הוּא מַמְלִיךְ בָּל־אָלְיוּ נִקְרָא פִּי־הוּא מַמְלִיךְ בָּל־מֶלֶדְ: יְרִוֹבֵב עַל־בָּמְלִיןּ נִקְרָא בִּי־הוּא מַמְלִיךְ בָּל־מֶלֶדְ:

ֶּלֶדֶ טְהוֹר בְּעֶצֶם שָׁמֵים ּ טִבֵּס וְנָם שָׂא מֵיִם ּ מֶלֶדְ יָסַד עַל-בְּלִי טָה יִסוֹבִי אַדְנִי אֲדָמָה ּ כֶּלֶדְ בְּרוּבִים עִם־בֵּס נוֹשְׂאִים ּ בְּבוֹדוֹ מְנַשְּׂאִים ּ בִּי הוּא יַצְמְיחַ לְנוּ יְשוּעָה:

בֶּס־קְּרְשׁוּּ נְּנִה בֵּית־מִקְנְּשׁוּ כִּי־הוּא מַמְלִּיךְ בְּלּ-מֶּלֶךְ בְּלֹּא בַס־קְּרְשׁוּ נְּנִה בֵּית־מִקְנְדְּשׁוּ כִּי־הוּא מַמְלִיךְ כְּל־מֶּלֶךְ בַּס־קְּרְשׁוּ נְנֵה בֵּית־מִקְנְדְשׁוּ כִּי־הוּא מַמְלִיךְ כְּּל-מֶּלֶךְ:

בְּלֶדְ שָׂם עָבִים מַרְבְּבוֹתְיוּ סַעֲרוֹת תֵּימָן הֲלִיכוֹתִיוּ מֶלֶדְ עִיבִי אֶרְאֶלִים יְשָׁרְתְוּהוּ עוֹשֵׁי דְבָרוֹ יָבְרְכְוּהוּ מֶלֶךְ בְּּלִיאֵי שֵמוֹתּ בְּאֲרוּ לְיוֹצֵר הַנְּשָׁמוֹתּ כִּי־הוּא יַצְמִיחַ לְנוּ יְשוּעָה:

 $^{^{-}}$ יאָקְרָא״. במח׳ רמ״ו: "וֹשֶׁב״. במיי ובמח׳ רמ״ו: "אָקָרָא״. במול מיוסד ע״פֿ א״ב כפּול במ״י ובמח׳ רמ״ו: "אָקּרָא״.

בֶּלֶדְ אָבְאוֹת גְּדוּדִים אַרְקוֹתִיו בַּגִּיִדִים בֶּלֶדְ קְּדְוּחֵי אֵשׁ נוּאָאִים קּלוּס עֲנָיָה מְרַאִים כֶּלֶדְ רְחִיפַּת הֲמוֹנֵי עִירִים רָצוֹא וָשׁוֹב מְהִירִים כִּי־הוּא בַּמְלִידְ בָּל־בֶּלֶדְ:

בְּלֶךְ שִׁנְאַנֵּי קְּרֶשׁ שִׁבְּחוּ לְנָאְדָּר בַּקְּדֶשׁ בֶּלֶךְ הָּנְאִיד בְּבָרְכִים עַם קְּדֶשׁ בְּסוֹד שַּׂרְבֵּי קְּדֶשׁ בֶּלֶךְ נֵּאֶה בְּמַלְכוּת נוֹלֵל בְּל-הַמַּמְלְכוֹת בִּי־הוּא יַצְמִיח לְנוּ יְשוּעָה:

פיוט לשני ימים של ראש השנה

בָּלֶלֶךְ עַתִּיק יָמִים יוֹם זֶה מִיָּמִים שָׁמוֹ לִשְׁפִּטׁ עַמִּים וּנְדִיבֵי עַמִּים: יִפְּדוֹ לְהוֹכְיַחַ לְאָמִּים וּנְדִיבֵי עַמִּים: יִפְדוֹ לְהוֹכְיַחַ לְאָמִים: וְבָבֵּקר גְּלוּיִים וּסְתוּמִים רְאוּיִים וַעֲלוּמִים: מְעַשׁ בְּל־הַיָּמִים בּּבְנִי־מְרוֹן יַעַבְרוּ אֲלָמִים: וְיַשְׁגִּיחַ מַעַשׁ עֲמָמִים וּבְדוּלֵי מֵעַמִּים: וּבְחַבְּשׁוֹ מְעַשׁ עֲמָמִים וּבְדוּלֵי מֵעַמִּים: וּבְחַבְּשׁוֹ עֲמָמִים וְצִדְקַת שְׁלֵמִים וְצִדְקַת שְּלַמִים וְצִדְקַת בְּלּבִיוֹ נִרְשָׁמִים עַּוֹן בְּלְבָּנִיוֹ נִרְשָׁמִים תַּנּוֹת נְּלְבָּנִיוֹ נִרְשָׁמִים תַּנּוֹת נְיְבִיִּחִם: מַנִּחַת בְּל־לֵילוֹת וְיָמִים:

בְּשִׁבְּתוֹ עַל-כִּפָּא מִשְּפָּטּ אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּטּ: יְּחַבֵּשׂ מִעֲשִׂים בַּמִּשְׁפָּטּ וְיוֹכִיח עַמִּים בַּמִּשְׁפָּטּ וְיוֹכִיח עַמִּים בַּמִּשְׁפָּטּ וְיִלְּהִ עָמִים בַּמִּשְׁפָּטּ וְיִלְחִים בַּמִּשְׁפָּטּ וְיִרְשְׁעוֹ כֹּי זְרָשִׁים בַּמִשְׁפָּטּ וְיִרְשְׁעוֹ כֹּי זִּלְאֹ־יִּלְוֹם בַּמִשְׁפָּטּ וְיִרְשְׁעוֹ כֹּי זִּלְחִים בַּמִשְׁפָּט וְיִרְשְׁעוֹ כֹּי זִּלְחִים בַּמִשְׁפָּט וְיִרְשְׁעוֹ כֹּי זִּלְחִים בַּמִשְׁפָּט וְיִיְעִשׁ בִּמִשְׁפָּט וְיִעְשֵׁה מִשְׁפָּט נִי נְמָשִׁה מִשְׁפָּט כִּי כְּמוֹהֶם עוֹשָׁם בְּמִשְׁפָּט וִיְעֶשֶׁה מִשְׁפָּט כִּי כְּמוֹהֶם עוֹשָׁם בִּמִשְׁבָּט וִיִּעֶשֶׁה מִשְׁפָּט כִּי כְּמוֹהֶם עוֹשָׁם בִּמְשְׁפָּט וִיְעֶשֶׁה מִשְׁפָּט כִּי כְּמוֹהֶם עוֹשָׁם

¹ תיבות אלו אינם במח׳ רמ״ו ובולוניא כי נשמטו עקב הצנזורה והוכנסו בחזרה עפ״י כ״י ומח׳ כמנהג רומניא, וויניציאה רפ״ג, דף שי״ב ע״א· ^{2} תיבות אלו אינם במח׳ רמ״ו ובולוניא כנראה נשמטו עקב הצנזורה וויניציאה רפ״ג, דף שי״ב ע״א· וויניציאה רפ״ג, דף שי״ב ע״א·

יִשְּׁפְּטּ פְּנֵי מַגִּיד מִשְׁפְּטּ וְיֻגְבַה בַּמִּשְׁפָּטּ: חָלְילָה יְּךְ מֹיֵבֶּיֶי אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּטּ תָּדִין עַמְּךְ בְּצֶדֶק וַעֲנְיֶיךְ בְּמִשְׁפָּטּ וְתוֹשִיע עֲנָוִים וְהַנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךְ בַּמִּשְׁפָּטּ:

יְּבֶרָר בִּצְדָקָה. לְמְצֶנֶה צְּדָקָה: וּמְצֵנֶה מִשְׁפָּט
וּצְדָקָה. וַאֲשֶׁר וָרַע לִצְדָקָה: וּפּוֹעֵל צְדָקָה. וַאֲשֶׁר
עִּנְתָה בּוֹ צְּדָקָה: לְמַעֲנֶךְ וּלְמַעֲנֶם עֲשֵׂה לוֹבֵשׁ צְּדָקָה.
נְּיִלְא עַל־צִּדְקוֹתֵינוּ נִצְטַדְּקָה. וְלֹא עַל־טוֹבוֹתֵינוּ נַפִּיל
נְּצְּטָּהְ הַּיְּעָקֹה וְיְלְבָּשׁ צְּדָקָה. וְיִשֶּׁה בְּיַעֲקֹה וְיִבְּעָקֹה וְיִבְּעָקֹה וְיִבְּעָקֹה וְיִלְנֵּשׁ הִּנְקָהְה: וְיָעֲעָה בְּצִדְקָה. וְיִעְשֶׂה בְּצַעְקֹה מִשְׁר הַבָּעְקֹב הָאֵל הַכָּּוִרוֹשׁ בִּצְדָקָה:

הַנִּקְרָשׁ בִּצְדְקָה:

אופנים¹

אָהֵל פְּהַיּוֹם בְּרַחֲמִים מֶּלֶדְּי בּוֹחֵן בְּל־עֶשְׁתּוֹנוֹת צְעִיר נְמֶלְדִּי גֹּאוּת וָעוֹ הִתְאַזַּר הוֹק וָחֶלֶד יָחֶרְדוּ מֵאֵימַת־ מֶּלֶדְּי הַּיּוֹצֵר יַחַד לִבָּם יָחוֹ וּמֵבִין אֶל־בְּל־מַעֲשֵׂיהֶם וְיַצְדִּיק מֶלֶדִּי

ישם שבסופון בירבי ע"ס ע"ב ושם המחבר אלעזר בירבי קליר אוק כפי האקרוסטיקון שבסופו ^{1}

ڟڎؙڐ וְבַרוֹן הוּא תְרוּעַת חק לְישְׁרָאֵל הוּא לְזַכּוֹתְם מֶלֶד: בֶּלֶךְ • שֶּׁרֶף נָתַן לִירֵאָיו מַמְלִיךְ כְּל־ יִזְכֵּר לְעוֹלְם בְּרִיתוֹ בְּוַכְרוֹן טוֹב בֶּלֶדְי בָּלֶד: בָּלָה אַל־תַעשׁ לִשְאַרִית בְּגֵי־ מֶלֶר: לָבֵן אָתָאנוּ לָךְ בַּיּלְבֵנוּ ڟڎؙڷ בֵאֶתְמוֹל לִדְּמְנוֹ לְחַלּוֹתְךְ נָא נְצֹר חֶסֶד לְנִינֵי שְׁלְחוּ־לוֹ יִיְלוּשֶׁת אֵיבִי בֶּלֶדְ: יָּכוֹת בָּאֵי בְתַחַן לְמַר בָּכוּ אֶרְאֶדֵי מֶלֶדְּי עָנוּתָם בַּל-ֹתְבֶּוֹ לְּלָן בִּמְקוֹם עָלוּ וָיָרָדוּ בוֹ מַלְאֲבֵי־מֶּלֶדְ: בֶּלֶךְ • בָּבם מִדִין נָּמוּר מִלְּחַיָּבֶם אַרְקַם בְּרַחֲמִים לְפָּקְוֵדם לְטוֹב בֶּלֶד: קשוב קול הָקיעָה בִוּתוֹקְעֵי (בשבת: קְשֹב בְּלָּה מִמְשַׁוְעֵי) הַיּוֹם בֶּלֶךְ: רַחֲמִים הָּעוֹרֵר לִמְחַבֶּיך מֶלֶד: ڟڎڐ٠ שְׁעַה שַׁוְעַת עַם בְשַׁחֲבֶיךִּ תַבָּן בְתוֹמְכֵי בְרוּךְ

ירמ' כג, לו.

הַלֵּךְ אַפִּיץ וְאָים ּ וְכֹר לְבָּאֵי בְתַחַן הַיּוֹם ּ הַלַע גְּאוּלֵי בְּפִּרְיוֹם: כֶּלֶךְ דִּבֶּר וַיִּקְרָא ּ וְכֹר לְהוֹגֵי דָת יְּלְרָה הַלַע וְהִיוּ לְדְּ לְמִקְרָא:

וּנְבָרֶרְךָּדְ אֱלֹהֵים חַיִּּים וָכֶּלֶדְ:

בֶּלֶךְ זוֹבֶר חֲסָדִים וְכֹר לַחֲסִידִים בָּלֶדְ זוֹבֵר חֲסָדִים וְכֹר לַחֲסִידִים בּבֵּלֶע שֶׁכֶס נוֹעָדִים:
בֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּּסֵתֶר בְּאֲדָל וְכֹר לְבָּצֹאן בֻּנְהָל בְּעֵלְי בְּלֵים וְכֹר לְנְתְאָמִים בַּלֶּדְ בַּאַר זִכֹר לְבִּיִם בִּעִים מִּצֵר זכֹר לְבִּיִם:
בּלְדְ עוֹנה מִפִּצר זכֹר לבּוֹקִדיד בצר מלד עוֹנה מִפִּצר זכֹר לבּוֹקִדיד בצר

ילר עונה מִפִּאַרי וְכֹר לְפּוֹמְדֶיךּ בַאָּרי הֵכַןע אוֹרְחֵי עַל־הַאָּר: הֵכַןע אוֹרְחֵי עַל־הַאָּר:

מָלַע שוּבְרוֹל. וְכֹר נְרוֹנְגֵי אֵל נְּרוֹל. מַלַע שוּבָּר נְרוֹל:

בֶּלֶךְ הְּוֹלֶה אֶרֶץ. זְכֹר לְתְבִיםִי אֶרֶץ.

תַקע שוּרָנִי אֶרֶץ:

ַמֶּלֶדְ תְּהוֹם רַבָּהּ נִתְאַדֵּרְתָּ בַיָּם וּבֶחָרָבָהּ וְנִתְגַּדֵּלְתָּ מֵרְבָבָהּ וְנִתְפָּאַרְתָּ בְּאִמְחֵי רְבָבָהּ:

אַל הָנוּ שֶׁבַח וְתוֹדָה¹ וברכו וכו':

החזן אומר:

בָּרָבוּ אֶת־יְהֹוָה הַמְבֹרָד:

הקהל אומר והחזן אחריו: בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹּלָם וָעֶר: משנ' ברכות פ"ז מ"ג. ספרי

ספרי פיסקא שו ד"ה כי שם.

סת"ר סי' עד.

ואומר החזן והצבור לוחשין עמו:

שבה"ל ענין תפילה סי' יג.

בבלי סוטה ל, ב ורש"י ד"ה כסופר.

ראש השנה החל בשבת אומרים:

בבלי ברכות וע"ב; סרע"ג רס"ג עמ' יג.

ברוד אַתָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ טֶּלֶדְ הָעוֹלְם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חשָר עשֶה שָלְוֹם ובורא אֶת־הַכֵּל ייִ פּסוּוֹ אור עוֹלָם אוֹצַר־ חַיִּים אוֹרוֹת ישני מכּי מכּי. בַאְוֹפֶּל אָבַר וַיֶּהִיּ הַכֹּל יוֹדְוּךְ וְהַכַּל יְשַבְּחִוּךָּ וְהַכּל יאמְרוּ אֵין־כָּןדוש בַּיהוָה. הַבּּל יָרוֹבִוּבְוּךְ סֶּלָה יוֹצֵר הַבֹּל הָאֵל הַפּוֹתֵח בְּכָל־יוֹם דַּלְתוֹת ישַעֲרֵי מִוְרָח. וּבוֹמֵעַ חַלּוֹנֵי רָמִיעַי וּמוֹצִיא חַבָּה מִבִּקוֹמָה וּלְבָנָה מִבִּמוֹן מֹה׳ קד, כד. יַּשְׁבְתָּהּי וּבֵוּאִיר לְעוֹלְם כָּלוֹי וּלְיוֹשְׁבָיו שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים• ַהַבָּאִיר לָאֶרֶץ וְלַדְּרִדִּים עָלֶיהָּ הַ ַהַבְּחַדֵּשׁ טוּבוֹ² בְּבֶל־יוֹם תָּמִיד בַּעֲשֵה בָרַאשִיתּ בֶּה־רַבוּ בְּעֲשֶׂידְוּ יְהֹוָה בָּלֶם בְּחְרָמֵה עָשֶׂיתָ בֵּוְלְאָה ּ הָאָרץ קּנְיָנֶדְ: הַכֶּּוֹלֶדְ הַבְּרוֹכֶּם לְבַדּוֹ בַאָזי הַבְּהָלָלי הַבְּשֻׁבָּח וְהַבְּפֹאָר וָהַבְּתְנַשֵּׁוֹא בִימוֹת עוֹלָם אֱלֹהֵי עוֹלָם ּ בְּרַחֲמֶיךּ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אַרון עָזֵנוּי צוּר מִשְׂגַבֵּנוּי סָגַן יִשְעֵנוּי בִשְׂנָב בַּעֲבֵנוּ אֵין עֲרוֹךְ לָךְ וָאֵין יוּלָתָדְיּ אֶפֶּס בִּלְתָּדְ וְאֵין דְּוֹכֶּוֹה לְּדְּי

אַין עַרוּך לָדְיּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלְם |

ראש השנה החל בחול אומרים: סרע"ג ח"ב בַרוּך אַתִּרה יְהֹנָהיּ סי' כב. ישע' מה, ז. אָלהֵינוּ מֶלֶדְ הָעוֹלָם · יוֹצֵר אור ׁוּבוֹרֵא חשר עשֶרו שְלוּם סרע"ג ח"ב סי' כב. וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל ּ הַמֵּאִיר ַלְאֶרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָי הַבְּחַדֵּשׁ טוּבוֹ בְּכְל־יוֹם ּתְמִידּ מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁיתּ מְהַיַרבּוּ מַעֲשֶּׁידְוּ יְהוָה בָּלֶם בְּחָרְמֶּרה עָשֵׂיתָ בָּלְאָה דָאָׁרֶץ לִנְיָנֶדְּ: הַבֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַהוֹ מס׳ קד. כד. מֵאָזיּ הַמְהָלְליּ הַמְשֻׁבְּח וְהַמְּבִשְׁת וְהַמִּתְנַשֵּׁא מִימוֹת עוֹרָשׁם אֱלֹהֵי עוֹלָם ּ בְּרַחֲמֶיךְ הָרַבִּים רַחַם עָלֵינוּי אֲדוֹן עָזֵנוּיּ אור משְנַבְנוּי סְגַן יִשְעֵנוּ מִשְנָב בַעֲרֵנוּיּ

אַלי בָּרוּךְ נְּדוֹל דֵּעָהי

הַבִין וּפָעַל וָהְבֵי חַמָּהּי

 $^{^{1}}$ מיוסד ע"ס א"ב. ^{2} במח׳ רמ"ו ובולוניא: וְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ. ^{3} במח׳ רמ"ו: אֱלֵיִּדּי מיוסד ע"ס א"ב.

המשך לראש השנה החל בחול: טוב יָצַר כָבוד לִשְמוּי בְאוֹרוֹת נְתַן סְבִיבוֹת עָזּוּ פִּנוֹר־ת צִבְאוֹת קרושים רוֹמְמֵי שַׁדִי תָּמִיד יְסַפְּרוּ כְּבוּד־אֵל וּקְדָשְׁתוֹ:

יִ**תְבָּרַד**ְ יְהֹוָה אֱר־הֵינוּ בַשָּׁמַיִם מִמַעל וְעַל־הָאֶֶרֶץ מִתַּחַתּ וְעַל־ ּבָל־שֶבַח בַעֲשֵי יָדֶיףּ יַבְּאוֹרוֹת אֲשֶׁר יָצֵרְהָּי ַבְּבָּה יָבָּאֲרִוּך מֶּלָה:

וממשיכים "תתברך" וכו'

המשך לראש השנה החל בשבת: הַנָּה ּ וְאֵין זוּלָתָך בַּוּלְבֵנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלְם הַבָּא אֱפֶס בִּלְתַּךְ גּוֹאֱלֵנוּ לִימוֹת הַבָּשִיחַ וְאֵין דּוֹבֶה דָּלְדְ בוּשִׁיעֵנוּ לַתְחַיַּת הַמֶּתִים:

אַרוּן עַל בְּל-הַמַּעְשִים בּרוּך סרע״ג ח״בּ בּרוּך אָרוּן עַל בְּל-הַמַּעְשִים בּרוּך סי׳ כבּ. הוא וּמְבֹרֶךְ בְּפִי כְלֹּינְשֶׁמָהי גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ כָּוֹלֵא עוֹלְםּ דְּעַת וּתְבוּנָה סבְבִים אותו: הַּמִּתְנָּאֶה עַל־ חַיּוֹת הַקְּוֹדֶשׁי וְנֶהְדָר בְּּכָבוֹד עַל־־ - הַבֶּרְבָּבָה זָבוּת וּמִישוֹר לִפְנֵי כִסְאוֹ קֶּסֶד וְרַחֲמִים מָלֵא כְבוֹדוֹ: טוֹבִים בְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא² אֱלֹהֵינוּ יְצְרָם בָּדַעָה בִּבִינָה וּבְהַשְׂבֵּלֹּ כְּחַ וּגְבוּרָה

תַבַל: מָלַאִים זִיו וּמְפִּיקִים נְגַהּיּ נָאָה זִינָם בְּכְל־הָעוֹלְם• שְׁמֵחִים בְּצֵאתָם שִׁפּ שָשִים בְּבוֹאָם עשִים בְּאֵימָה רְצוֹן

נָתַן בָּהֶם ּ לִּהְיוֹת מוֹשָׁלִים בָּקֶרֶב

קוֹנֵיהֶם: בְּאֵר וְכָבוֹד נוֹתְנִים לִשְׁמוּי צָהְלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר כַּוּלְכוּתוּי ָלָרָא לַשֶּׁבֶּשׁ וַיִּזְרַח־אוֹר· רָאָה וְהִתְּקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים־לוֹ כְּל־אֲבָא טָר־וֹם תִּפְאֶׂרֶת וּנְדֻלָּה שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וַחַיּוֹת הַקְּדֶש³:

ּ פּרײַנִ מִינִּ (לָֻ)אֱל אֲשֶׁר שָבַת מִבְּל־הַמַּעֲשִׂים∙ וּבַיּוֹם⁴ הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל־כִּפֵא כְבוֹדוֹּ תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַבְּּנוּחָהּ עָנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת. זָה שִׁיר וְשֶבַח לְיוֹם הַשְּׂבִיעִי שָׁבּוֹ שָבַת אֵל ּפּר בּּה מִבְּל־בְוֹלַאּכְתוֹּ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּח וְאוֹמֵר מִוְמָוֹר שִׁיר לְיַוֹם

ובולוניא: ״בֵּיוֹם״ ללא וי״וּ

סדו' רס"ג

ראש השנה החל בשבת ממשיכים:

יְּמָלֶךְ שָׁנָּתָן בְּאֲרוּ לָאֵל כְּל־יְצוּרְיוּ וְשֶׁבַח (יְּלֶר) וּגְרֻלָּה יִתְּנוּ זְשֵבַת לְּעָמּוּ יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם שַבַּת קְּרֶשׁ:

שָׁבְּאָרִי יְהֹיָה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדִּשּׁ וְזִכְרָךְ בַּלְבֵנוּ יִתְפָּאַרּ בַּשָּׁבְיִם ^{סְרְינֵג} יֹנֵי הַפְּעַל וְעַל־הָאֶרֶץ מִתַּחַתּ וְעַל־כְּל־שֶׁבַח בַּעֲשֵׁי יָדֶידְּ וְהַפְּאוֹרוֹת אֲשֶׁר יָצַרְתָּ הֵפָּה יְפָאֵרְוּךְ פֶּלָה:

בין ר"ה שחל בחול ובין שחל בשבת ממשיכים "תתברך" וכו':

יּתֹתָבָּרָדְ (לָגֶצַח) צוּרֵנוּ מַלְבֵנוּ וְגֹאֲלֵנוּי בּוֹרֵא מְדוֹשִׁים פּייבּי מְיֹּהְ יִשְתַבַּח וְיִתְפָּאַר שִׁמְד (לְעַד) מַלְבֵנוּי יוֹצֵר מִיסֹ מִנינּה בְּשָׁרְתִים וֹאֲשֶׁר בְּשָׁרְתִיוֹ כֻּלְם עוֹבְדִים בְּרוֹם עוֹלְם מֹיִמֶּם וּבִשְׁבִיעִים בְּיִרְאָה יַחֵד בְּקוֹלֹי דִבְרֵי אֱלֹהַים חַיִּים וּבֶּוֶלֶדְ יִתֵּי בְּיִרְאָה יַחַדֹּ בְּקוֹלֹי דִבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּבֶּוֶלֶדְ עוֹלֶם ּ בָּלָם אֲהוּבִים ּ בָּלָם בְּרוּרִים ּ בָּלָם גִּבּוֹרִים ּ בָּלָם עוֹשִׂים בְּאֵיכֶה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנֵיהֶם ּ וְכָלֶם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בִּקְרָשָׁה וּבְשַבְּרָה ּ (בְּשִׁירָה וּבְוֹמְרָה) וּמְבָרְכִים וּמְשַבִּחִים וּמְפָּאֲרִים וּמַקְדִישִים (וּמַעֲרִיצִים וּמַמְלִיכִים) ֹאֶת־שֵׁם הָאֵלּ הַכֶּּלֶךְ הַגָּרוֹלּ הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא ּ לָרוֹשׁ הוּא יַּיֶּ וְנוֹתְנִים מִיסֹ׳ מִנִיהֶם על בַּלְכוּת שָבְיִם זָה בִּזֶה וְנוֹתְנִים על בַּלְכוּת שָבְיִם זָה בִּזֶה וְנוֹתְנִים מִיסֹ׳ מִנִיהּ בְּאַהֲבָה רְשׁוּת זֶה לָזֶה לְהַקְּהִישׁ לְיוֹאֲרָם בְּנַחַת רְוּחַ מוֹשִׁמְּ שֹׁי בְּ בַּבַּסִיל שנון בְּשָׂבָּה בְרוּרָה בִּנְעִיבָה וּבִקְרָשְׁהּ בָּלָם בְּאֶחָד עוֹנִים סת״ר ס׳ ז. בָּאֵימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה - סְרֵוֹשׁו סְרֵוֹשׁ - סְרֵוֹשׁ יְהֹוָה יִפּע׳ וּגּּיִ אָבָאֻוֹת· מְלָא כָל־הָאֶבֶץ בְּבוֹרְו: וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ ^{פּייי, כּייִי} בָּלֶם בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעָבָּתִם בְּעַשׁ וָאוֹמְרִים בָּרִוּךְ כְּבוֹד־יְהֹוָה מִמְּקוֹמְוֹ: יחז' ג, יב.

1 במח׳ רמ״ו ובולוניא: עוֹנִים בְּיִרְאָה וְאוֹמְרִים 1

לָאֵל בָּרוּך נְעִימוֹת יִתֵּנוּ לַכֶּּיֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם לְעַר יַשְׁמִיעוּ יִאמֵרוּ וְתֻשְׁבָּחוֹת (נ״א: וְתִשְׁבָּחוֹת) יַשְׁמִיעוּ בִּי הוּא לְבַדּוֹ (מָרוֹם וְמָדוֹשׁ) פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת. עֹשֶׁה מ״פּ יש״ חֲדָשוֹת בְּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרָע אָדָקוֹת נוֹרָא תְהִלְּתֹּ בּוֹרָא בּוֹרָא בּוֹרָא בּוֹרָא יסי קּלּייוֹם הָּבִיד בַּעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית ּ בָּאָמוּר ּ זְּעשׁׁה אוֹרִים הַּבְּיוֹם הָּבִיד בַּעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית ּ •װֹ הַּ בִּי לְעוֹלָם חַסְרוֹ: וּבְחַסְרוֹ נְתָנָם לְהָאָיר עַל־הָאֶבֶיץ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

מהמ"ד עמ' 127; רב"י תה' סה, ע.

שבה"ל ענין

נכלי בּרכות אַהְבָת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ חֶקְלָה גְּרוֹלָה הְיּרוֹלָה אֲלֹהֵינוּ מִלְּם אֲהַבְתָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וִיתַרָה חָמֵלְתָּ עָלֵינוּ אָבְינוּ מַלְבֵּנוּ בַּעֲבוּר בַּמַכּוּ יוֹ בּיִּ פ״ה מ״ה אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבְּטְחוּ בָךְּ וַתְּלַמְוֹבם לַעֲשוֹת מִצְוֹת חֻמֵּי חַיִּים· פּּעֹּסֹ יֹה בֵּן הְּחָגֵנוּ וּתְלַפְּוֹרֵנוּ אָבְינוּ אָב הָרַחֲכָּן הַבְּרַחֵם רַחֵם •נָא עָלֵינוּ וְתָן בְּּלִבֵּנוּ (בִּינָה) לְהָבִין וּלְהַשְׂבִּיל וְלִשְׁכְוֹעַי לִלְמוֹד וּלְלַבֵּוֹד ּ לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׁוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־בְּל־דִּבְרֵי ַתַּלְמוּד תּוֹרָתָדְ בָּאַהֲבָה∙ וְהָאֵירָה עֵינֵינוּ בְתוֹרָתֶדְיּ וְדַבַּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיף־٠٠ וְיַחֵר לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אָת־שְּׁבֶּוּ כִּי־שֵׁם קְרְשְׁדְּ הַנָּדוֹל בָּאֲבֶת נִקְרָא עָלֵינוּיּ ּעֲשֵׂה עָבֶּונוּ (חֶסֶד) בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךּי הָאֵל הַנְּדוֹלי ש״פ מס׳ הַגָּבור וְהַנּוֹרָאי מְהֵרָה בְּאֲהֲבָה תָּרִים³ קַרְגֵנוּ וְתִּמְלֹדְ פ״פּ מס׳ עָלֵינוּ וְהוּשִׁיעֵנוּ לְּבְעַן שְבֶּוּ הִיבִּדְ בָּטַחְנוּ לֹא גבוּשׁי וּבְשִׁקְדְ הַגָּּדִוּל חָסִינוֹּ לֹא־נִכָּעֵם וְלֹא־נִכְּשֵׁל לְעַר ּוּלְעוֹלְמֵי עַדּי כִּי־אָבִינוּ וֵאלֹהֵינוּ אָתָּהי וְרַחֲמֶיךּ וַחֲסָדֶיוּ הָרַבִּים אַל יַעַזְבְוּנוּ גֶאַח סֶלָה וָעֶדּי וְנָגִילָה וְנִשְׂבְּחָה

ביו״ד, ואע״פ שזהו הכתיב שבתהלים, וכן איתא בסדו׳ רס״ג עמ׳ ידי

בִישוּעָתֶדְּ (מַהֵר) וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה מֵאַרְבָּע כַּנְפְּוֹת הָאֶרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוֹת כַּיִּאַרְבָּע כַּנְפְּוֹת הָאֶרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ מְהַרָתְ מִבְּלֹיעַם לְאַרְצֵנוּ כִּי־אֵל פּוֹעל יְשוּעוֹת אֱתָה וּבְנוּ בָחַרְתָּ מִבְּלֹיעַם וְלְשׁוֹן וְמִרַבְּתְנוּ (מַלְבֵנוּ) לְשִׁמְךְ הַגִּּדוֹל סֶלָה בָּאֱמֶת וּבְאַבֶּה לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְיַחֲדָךְ בָּאֱמֶת וּבְאַהֲבָה בִּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַּוֹת בְּוֹחֵר בְּעַמּוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַהְבָה:

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, נכלי כיכות ויקרא בנחת ובנעימה: צריך לפרש האותיות בפיו ובשפתיו וצריך ליתן רווח הף טו, כי בין הדבקים כגון על לבבך, על לבבכם. וצריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו סרע"ג. שיהיו פיו ולבו שווים בכוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא יצא אפילו בכלי כיכות בדיעבד: צריך להאריך בדלי"ת של "אחד", וצריך להתיז בזיין של "תזכרו" בכלי כיכות

בי. בי. הייתו אין ביי. יו פי. גיוון יובי או הייד בי ו פי. ני דף יג. ני ושל "וזכרתם": אין הש"ץ צריך להנמיך את קולו בפסוקי התוכחה: סרע"ג.

בבלי שבת דף קיט, ב. המתפלל יחיד אומר: אַל מֶּלֶדְ נָאֲמְן:

מד"א דב' ה, יא.

יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָהוּ אֶחֶד:

אומרים בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם בָּבוֹד כַּוְלְכוּתוֹ לְעוֹלְם וְעֶד: בּכּלי פּסְחיס

משנ' ברכות פ"א, מ"ג; סרע"ג ח"ב סי' כב; סדו' רס"ג עמ' יג. דב"ר ב, לו.

ַ תַל-מָּוֹת בִּיתֶּך וּבִשְּׁעֶרִיד: וּבְלָרִתְּם לְאָוֹת עַל-יָבֶךְ וְּבָלְרִתְּךְ וְּבְשְׁעָרִיךְ וִּבְלִיהְ מְצִּוֹךְ הַיִּוֹם עַל-לְבָבֶּך: וְשִׁנִּנְתֵּם לְבָנִידְ וְדִבּּרְתָּ בְּם מְצִּוֹךְ הַיִּוֹם עַל-לְבָבֶּך: וְשִׁנִּנְתֵּם לְבָנִידְ וְדִבּּרְתָּ בָּם וּבְּכָל-נִפְשְׁךָ בִּיֹיִה וְשִׁנִּנְתֵּם לְבָנִידְ וְדִבּּרְתָּ בְּם וּבְלַל-מְאָרָך: וְשִׁנִּנְתָּם לְבָּנִידְ וְבִּעְרִים הָאֵׁלֶּה אֲלָה בִּילְם וּבְלַל-נִפְשְׁךָּ בִּיתֶּךְ וּבְּלְרִים הָאֵּלֶה וְבִּילְם

פסקי רי"ד ברכות יב, א; עֲשֶׁב בְּשֶׂרָה לְבֶּבְכֶם וְשֵׁבִלְתָּ וְשָׁבֵּעְתָּ: הִשְּמְרִוּ לָכֶם בָּּוּ יִּפְתָּה לְבַבְּכֶם וְסַרְּתָּם וְעֲבַרְתָּם אֵלְהִים אֵלְהִים אֵחַלִּים וְלְאֹיִהְיָה מָעַל הָאֶרֶץ הַּשֹּבְּה אֲשֶׁר יְהוֹה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתָּם אֹתֶם אֶתִּם הְשִׁבְּרָי אֵלֶי תְּמֵן אֶת־יְבוּלְה וְאֲבַרְתָּם אֹתֶם אֶתִּם יְלְאוֹת עַל־יִדְבֶּר בָּם וְעִל־נִפְּשְׁכֶם וּקְשַׁרְתָּם אֹתֶם אֶתִם וְלְאוֹת עַל־יִדְבֶּר בָּם וְמִלֹי בְּבֶּים וְעַל־נִפְּשְׁכֶם וּקְשַׁרְתָּם אֹתֶם אֶתִם וְלְאוֹת עַל־יִדְבֶּר בָּם וְהִיִּי לְטְוֹטְפִבְּת בִּין עֵינִיכֶם: וְלְפַּיְרָה אֹנֶת לְבָבְּרָה אָעֶר יְהְוּבְּעְרְיִה וְּלְבִּרְבָּם וְעַל־בְּבְּכֶם וְעַל־בְּבְּנָם וְעַל־יִבְּבְּתָם אַתְּם וְבְּשְׁעְרֵיוּך; וְבְשְׁעְרֵיךְ: וְבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְּשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וְבְשְׁעְרֵיךְ: וְבְּשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וְבְּשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וּבְשְׁעְרֵיךְ: וְשְׁבְּלְתָם אְתָּם בְּבִּילָם וְשִׁבְּבְּתִיכֶם וְתִּת לְהֶם בִּימִי הַשְּבָּים עַל־בְּבְבֶם וְתָּת לְהֶם בִּימִי הַשְּבָּיים עַל־הָאֶרְיץ: בְּבְּירִים לְּתָּת לְהֶבְּים בְּמִבְיים לְתָת לְהֶבְּים בְּתִּים בְּנִים בְּתִּבְיתְם בִּימִי הַשְּבָּיוֹם עַלּיהְאָרִיץ: בִּבְּלְרִים בְּבְּיתְיִם לְתָּת לְהֶבְּבְיתְנִים בְּנִבְיים לְתָת לְהֶבְּים בְּנִים בְּיתְּה בִימִים עַלִּיהְבָּים לְתָת לְהֶבְּבִילְם בִּימִי הַשְּבָּים עַלּיהְאָבְים בְּתִּים לְתָּת לְהָבְּבִילְם בִּים בְּיבִילְים בְּיבִיי הַשְּבְּילִם בְּיבְים בְּיבְיבִים בְּיבְבִילְים בְּבִילְם בְּבִילְם בְּבִילְם בְּבִים בְּבִּילְים בְּבְּילְם בְּבִילְם בְּבִּילְם בְּבִילְים בְּבִילְם בְּבִילְים בְּבּילְבִים בְּיבְיבְים בְּבְּבְיבְּבְים בְּבִּיבְים בְּבִּיבְים בְּבְּבְבְּבְיבְיבְיּבְים בְּבְּבְּבְיבְּבְיבְים בְּבִּיבְים בְּבְּבְיבְים בְּבִיבְּים בְּבִיבְים בְּבְּבְבְּבְבְּבְים בְּבְּבְיבְים בְּיבְיבְים בְּבִּבְים בְּבְּבְּבְיבְים בְּבְּבְבְּים בְּיבְים בְּבְּבְיבְים בְּבִיבְים בְּבְּבְבְּבְים בְּבְּבְים בְּבְּבְיבְים בְּבְּבְּם בְּבְּבְים בְּבְּבְים בְּבְּבְּבְים בְּבְּבְם בְּבְּיבְים בְּיבְבְ

נּמִי מִי, וַלּאָבֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶה לֵאמְר: דַבֵּר אֶל־בְּגֵי יִשְׂרָאֵל סְּדִי יְמִי יֵּבְ מִינִי אַלְהָם נִעִיּעָה עִלִּבְּר אָלִבְּם מִלְּבִּם אַלְבָּם מִלְּבִּם מִלְּבְּנִי יִשְׂרָאֵל מִנִי יִּבְּי

וְאֲמַרְתָּ אֲלֵהֶׁם וְעָשׁׁוּ לְהֶם צִיצֶת עַל־בַּנְבֵּי בְּגְדִיהֶם לְּדְרֹתֵם וְנָתְנֶוּ עַל־צִיצֶת הַבְּנֶף בְּּתִיל הְּבֵלְת וְהִיָּה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶתִיבְּלֹימִצְת יְהֹוֹה וַעֲשִיתֵם אֹתֶם וְלְאֹ־תָתׁוֹרוּ אֲחֲבֵי לְבַּבְכֶם וְאֲחֲבֵי עֵינֵיכֶּם אֲשֶׁר־אַתֶּם וֹנִים אֲחֲבִיהֶם: לְבְּלְהֵיכֶם: אֲנִי וְהְיִתֶם אֶלְהֵיכָּם אֲשֶּׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶבֶרץ מִצְלִים לְהְיוֹת לָכֶם אֱלְהֵיכָם אֲשֶּׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶבֶרץ מִצְלִים לְהְיוֹת לָכֶם

בַאלהֵים אָנָי יְהֹוָה אֱלְהֵיכֶם: הציבור אומר: אֱכֶּת:

בבלי ברכות דף יב, א.

ירמ' י, י.

החזן חוזר ואומר: יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱבֶת:

עוֹלָם מַלְבֵּנוּ צוּר יַעֲקֹבּ בְּגֵן יִשְׁעֵנוּ לְדוֹר וָדוֹר הוּא

קַיָּם וּשְׁמוֹ לַיָּם וְּכִסְאוֹ נְכוֹן וּמַלְכוּתוֹ וָאֲמוּנְתוֹ לְעַד שִׁיּפּינִים לְּיָבּ וּשִׁלְכוּתוֹ וָאֲמוּנְתוֹ לְעַד בּיִנִּים וְנָחֲמָדִים פֹּיפּ, פִינּ לְעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלְמִים עוֹלְמִים וְנָאֲמָנִים וְנָחֲמָדִים נְּיָבְּיִנִּוּ עַלְיבִּי עוֹלְמִים עוֹלְמִים עַל־אֲבוֹתֵינוּ וְעַלֵינוּ עַלְּבָּרְ דּוֹרוֹת עָרַ אֲבוֹתֵינוּ וְעַלְיבִּר שוֹב וְלַיְם אֵבֶּרְידּ שֵּבֵּינוּ עַלְיבְּלִידְ וְעַלְיבְּלִי בְּלִיבְרוֹ אֲמָת שֻׁאַתְּה הוּא יְהִוָּה פּיִ פְּמִפּ, וּ אֵלְהִים וְעַלִּי בְּבוֹתִינוּ בּוֹאֲלְ אֶת־אֲבוֹתִינוּ פּוֹרְנִי אֲבוֹנְיוּ בּוֹאֲלְ אֶת־אֲבוֹתִינוּ שִּׁלְּהִים עוֹד וּנְלָתֶדְיִנוּ בִּוֹעִלְם הוּא שְׁבֶּךְ וְצִין אֵלְהִים עוֹד וּנְלְתֶדְיִנוּ בַּעוֹלְם הוּא שְׁבֶּךִי וְאַלְהִים עוֹד וּנִלְתֶדְיִי

ראה שו"ת תשב"ן ח"א סי' קעז.

עָזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא בֵעוֹלְם· בָגן וּמוֹשִׂיעַ (לְהֶם כְּיֵרְ יֵכִּי עִּוֹלְם וְלְהֶבּוֹתְינִהּ אַתְּה הוּא בֵעוֹלְם בְּלְ-דּוֹר וְדוֹר· בְּרוּם עוֹלְם

מוֹשֶבֶך. וּמִשְּׁפָּטֶיך וְּצִדְּקָתְּך עַר־אַפְּטֵי־אֶרֶץ: (אֱמֶת) שׁ פּיִּים עַל־לְבוֹּ אֵשֶׁרֵי אִישׁ שֻׁיִּשְׁמַע אֶל־מִצְוֹתֶיךּ וְתוֹרָתְּך וּדְבָּרְך יִשִׁים עַל־לְבוּ אֵשֶׁת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךּ וּמְלֶדְ נְּדוֹל וְגבּוֹר עַל־לְבוּ אֵמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךּ וּמֵלֶדְ נְּדוֹל וְגבּוֹר עַלִּרִיב אֶת־רִיבָם אֲמֶת אַתָּה הוּא רִאשוֹן וְאַתָּה הוּא אַחַרוֹן וֹּאַתָּה הוּא אַחְדֹּן וֹּעִיכָּם בְּלְעָרֶיךְ אֵיִי־לְנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ עַּ עַּבְרוּ בְּמִלְתָּ יָם־סוּף בָּמַלְתָּ זִדִים טִבְּעְתָּ יִם דְּרַבְּיִים נְגְלֵיתָ יְבִּים בְּלְבְיִים עָבְרוּ וַמְשִׁיתַ עַּ בְּרוּ בִּמְלְתָּ יִבִּים בְּלֵבְייִם אָבְּרוֹ בְּמִים אֲרֵיתָם אֶחָד מֵהֶם לְּא בִּילִּ מְנוֹי וְיִלְיִבְּשִׁה בְּמִלְיתִ יְבִים וְנִשְׁבִּחוֹת (נִיִּא: וְתִשְׁבָּחוֹת) בְּלְבִין וְנִינִים וְנִשְׁבִּחוֹת (נִיִּא: וְתִשְׁבָּחוֹת) בְּרָכוֹת וְהוֹדְאוֹת שִּבְּחוֹת (נִיִּא: וְתִשְׁבָּחוֹת) בְּלְבִין וְנִינִם וְנִיבִם וְנִיבִם וְנִיבִם וְנִיבִם וְנִיבִם וְנִיבִם וְנִיבִם וְנִיבִם וְנִיבִם וְנִשְׁיִּה אַלִּין וְנִינְנִים וְנִיבִים וְנִשְׁא. חִי וְקִשְׁבְּחוֹת (נִיִּא: וְתִשְׁבְּחוֹת (נִיִּא: וְתִשְׁבְּחוֹת (נִיִּא: אְסִירִים וּבְּיִים וְנִים וְנִים וּמִינִים בְּבִייִם וְנִים בְּבִּיים וּמִיּבִים וְנִיבִים וְנִים וּנִים וּ וְנִישִׁא בִּחוֹן אָּמִים בְּבִיה וְבִּילִים וְנִים וֹנִים וּנִים מִבְּיִים מִּצִיא אִּסִירִים וּפּוֹנִים וּמִוֹן וְעוֹים וְנִיוֹם וְעוֹזִר שִּבְּיִבּיה שְׁפְּלִים מּוֹ בִּיִיל אָּיִם מִּנִּים וּמִילִים מּוֹצִיא אִישִׁירִים וּבּלְיִים מִּיִים מִּיִים בְּבִּיִים וּמְנִים וּבִּים בְּיִבִּיִּים בּּיִבְיִים בְּבְּיִים בּּיִים בְּיִבְיִים בּּיִבְיִבְים וּבְּיִים וּבְּבְיִים בּיּבְבִייִּים בּיּבְיִבְיּים בּּיִּים בְּיִבְים בּיּבְּיִים בְּיִים בְּיִבְיִים בּיּבְּיִים בּיּבּיים בְּבְּבְיּה בְּיִים בְּבִיים בְּבְּיִים בּיוֹים בּיוֹים בּיבּים בְּבְּבִיים בּיּבְים בּיּים בּיִּים בְּיִים בּיּבְיּים בְּיִּים בּיוֹב בְּיִים בּים בְּיִים בְּיִבְים בּיוֹב בְּיִים בּיּבְּיִּים בְּיִבְים בְּיִּים בְּיִבּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּבְים בּיּים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים ב

הויניציאה בני רומה בל במח' רמ"ו ובולוניא מופיע כאן זולת "אַל יִשְׂרָאֵל נָקְרַאתָ לְּפָנִים". אולם כבר במח' בני רומה וויניציאה שפ"ו והלאה לא מופיע וכן כהיום אין אומרים אותוּ

ַרְאָל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלְיוּ הְּתָבּוּ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלְיוּ הְּהִלָּה (נ״א: תַּהָלוֹת) לָאֵל עֶלְיוֹן בָּרוּך הוֹא כוֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יי שׁי יוֹּ לְדָּ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׁמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כְּלְם בִּי־בָכְּבָה בָּאֵלִם יְחֹוָה מֵי כָּמֻכָּה נָאְדֵּר בַּמְוֹדֶשׁ נוֹרָא תְהִּלְּת עַשֵּׁה מכילי זר״י בֶּלֶא שִירָה חֲדָשָה שִבְּחוּ נְאוּלִים לְשִׁבְךּ (הַגְּדוֹל) מוס׳ פסחיס מס׳ דפירה. מס׳ דפירה. מס׳ דפירה יהֹוָהוּ עַל־שָׂפַת הַיָּם יַחַד כָּלָם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהֹוָהוּ בּיָם יַחַד כָּלָם יִבְוּלָךְ לְעֹלֶם וָעֶד: בִּגְלַל אָבוֹת תּוֹשִיעַ בָּנִים ּ וְתָבִיא גְאֶלָה ּלִבְנֵי בְנֵיהֶם· כִּי־בֵ*ו*עוֹלָם אַתָּה גוֹאֵל· בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה· ^{כְּייִן קְיֵבֵּי}

נָאַל יִשְׂרָאֵל:

בבלי פסחים דף קח, ב; מדר' אגדה ויק' פ"א

סי' ה'.

סת"ר סי' עד.

בבלי ברכות

פ' לט; בבלי פסחים דף

ונאמר; שבה"ל סי' טו

סת"ר סי" ד

עמידה לשחרית לראש השנה

תה' נא, יו.

שמר ג, ו.

ה"ו; מחו"ו

סבי זכו נשם

רבנן סבוראי.

תענית דף ג, א; אגדת

בְּרֵנִי שְׂבָּתֵי תִּבְּתָח וֹפִי יַנִּיד תְּהִדְּתֶך: דף ט, ב. בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי בְּיֹמִי בּיִּמֹה בְּלֹהָי בְּּיֹמִי בּיִּמֹה בְּיֹבוּ בִּיֹמִי בּיִּמִי בּיִי בּיִּמִי בּיִּמְי בּיִּמִי בּיִּמִי בּיִּמְי בּיִּמְי בּיִּמְי בּיִּמְי בּיִּמְי בּיִּמְי בּיִּמְי בּיִּבְּי בְּּבְּי בְּיִּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְּי בְּיִבְיוּ בְּיבְּיבְּי בְּיבְּיבְּיה בְּיבְּיבְּיה בְּבְּיבְיה בְּבְּיבוּי בְּבְּיבוּי בְּבְּבוּיבְיה בְּבְּבוּיבּי בּיִבְּיבוּים בּיבּיים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיוּדְיה בּבוּים בּיבוּים בּינוּים בּיבוּים בּיים בּיבוּים בּינוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּיבוּים בּייים בּיבוּים בּיבוּיים בּיבוּיים בּיבוּים אַבְרָהָם ּ אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲלְבׁ ּ הָאֵּל הַנְּרְּל

בּבּלי בּיכוֹת הַגָּבֹר וְהַבּוֹרָא אֲל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוִבִים וְקוֹנֶה אֶת־הַכּּל וְזוֹכֵר חַסְבִי אָבוֹתּ וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לָמַעַן שָׁמוֹ בָּאַהֲבָה:

מס"ו פי"ט, זְּבֶרֶנוֹ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַחַיִּים וְכְרְבֵנוֹ בְּסֵפֶר הַחַיִּים סְרְעִיגוּ עִיפּ סדו' רס"ג ּלְמַעֲנָךְ אֵל חָיּ מֶלֶדְיּ גּוֹאֵל עוֹוֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגֵּןיּ עמ' רכ; סת"ר סי' עג. בָּרוּך אַתָּה יְהוָֹהּ טְגוֹ אַבְרָהָם:

אַתָּה גָבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחֵיֶּה מֵתִים אָתָּה רָב פְּינִּיּ מְחַיֶּה מֵתִים אָתָּה רָב פְּינִּיּסִייִה ּלְהוֹשִׁיע: מוֹרִיד הַשָּׁלּ מְכַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶדּ

סרע"ג, ה"ה 1 במח" רמ"ו ובולוגיא תיבת "מלך" לא מופיעה. במח' ויניציאה שפ"ו, בהערת שוליים, נכתב שיש מוסיפים סי' לח. "מלך" ומשמיטים "גואל", וכן הוא מנהג אשכנז, וכאן הנוסח כמח' שד"ל-

בְּחַיֶּה בֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵך נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים -בַתִּיר אֲסוּרִים וּבְקַיֵּם אֱבוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָבָּר בִי־כָבְוּדְ בַּעַל גָּבוּרוֹת וּמִי דְוֹמֶה לֶּדְיּ מֶלֶדְ מֵמְית וּמְחַיֶּה וּמַץְמְיחַ בּיּיּה בַּעַל ַלְנוּ יִשוּעָה: בְּנוּ

סרש״ג: מִי כָמוֹך אַב הָרַחֲמִים· וְכוֹר יִצוּנֶרִיךְ בְּרַחֲמִים· מַמְית מס״וּ פּ״ני, מח״וּ ה"ו; מחו"ו סרי שכו נשם יּמְחַיֶּה וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים ּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ מַחַיֶּה הַמֵּתִים:

רבנן סבוראי. 1.3 6"5 שבה"ל תפילה סבי יח בשם אגדה.

סרע"ג; ר"ח

מגילה דף

בשחרית החזן והקהל אומרים בחזרה:

ַבַּתַר יִתָּגוּ לָךְ הֲכְּוֹגֵי כִּוּעְלָה עִם־קִבְוּצֵי כִּשְּהּ יַחַד כָּלָם ַלְרָא יְשַׁלֵּשוּ בְּמָה שֶׁנֶאֱמַר עַל־יַד נְבִיאֶף וְסָוְרָא וֶה אֶל־זֶה וְאָבַּׂר· פּו״ח: כָּוְרָוֹשׁו כָּוְרָוֹשׁ כָּוֹרָוֹשׁ יְהֹנֵה אְבָאֻוֹת בְּּלְאׁ בָל־הָאֶבֶץ בְּבוֹדְוֹ: חזו: לְעָבָּתִם בָּרוּדְ יֹאבֵורוּ פו״ח: בָּרוּדְ יִייי בִּי בְּבוֹד־יְהֹנָה מִמְּקוֹמְוֹ: חזן: וּבְדבְרֵי מְדְשָׁךְ בָּתוֹב לֵאמֹרי קו״ח: יִלְלָךְ יְהַנָּהוּ לְעוּלָם ּ אֶלְהַיִּיל אַיְּוֹן לְרָר וָהָר הַלְּלְנִּינִה: בּיֹ מּמּייּ בּ

דף כא, ב; רבתי מפ' ג' פ"א, ה"ט.

ּוְשִבְחַךְ אֱלֹהֵינוּ מִפְּינוּ לֹא־יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד-בִּי־אֵל בֶּוֹלֶדְ נָּדוֹל וְלָדוֹשׁ אֶתָּה:

ע"פ מלא׳

וּבָבֶן תֵּן פַּחְדָּךְ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ עַלֹּ־כְּלֹ-כַ*וֹעֲשֶׂי*ִדְ וְאֵיטָתְּדְ כְּיִי״ִּיִּיִּ עַל־בָּל־מַה־שֶּבָּרֶ־אתָּ וְיִירָ־אִוּדְ בְּעֹ-הַמַּעֲעִים מּ״ֹכֹּסִי״ וֹיִשְׁתַּחֲווּ לְפָּגֶיךּ כְּל־הַבְּרוּאִים ּ וְיֵעָשׁוּ כָלְם אֲגֶדָה אַחַת לַעֲשוֹת רָצוֹנָךְ בְּלֵבָב שָׁלֵם• בְּמָה שֶׁיָּרֵעְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ

> עוֹ בְּיָדֶרְ מוֹ בִּיָדֶרְ וּגְבוּרָה בִימִינֶךְ וְשִׁמְּךְ נוֹרָא שְׁהַשְּׁלְטוֹן לְבָּנֶיךְ עוֹ בְּיָדֶרְ וּגְבוּרָה יַעַל־כְּל־כַּה־שֶׁבָּרָאתָ:

וכאן תוקן כללי הדקדוק. "בְּיָדֶךְ", ואין זה תואם עם כללי הדקדוק. במח' רמ"ו: איתא "בְּיָדֶךְ", ואין זה תואם עם כללי הדקדוק. ובאן תוקן במח' רמ"ו: איתא במח' רמ ע״פ מח׳ בולוניאי

וּבְבֵן תַּן כָּבוֹד יְהֹוָה לְעַבֵּוֹך הְּהִלָּה לִירֵאֶיךּ וְתִקְוָה טוֹבְה לְרוֹרְשֶׁיךּ וֹפִּתְחוֹן בֶּה לַבְיַחַלִים לְךּ שִׁמְחָה לָאַרְצָּרָ שָּׁשׁוֹן לְעִירָךְּ וּצְּמִיחוּת מֶלֶרוּ לְדָוֹר עַבְּדָּךְ וַעֲרִיכוּת גַר לְבֶּן־יִשֵּׁי בְּשִׁיחָךְ בִּמְהַרָה בְּיָבֵינוּי

וְישְׁלָזוּ יַרְאוּ וְישְׁכֶחוּ וִישָׁרִים יַעֲלְזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה בָּרְנָּה צַּדְיקִים יִרְאוּ וְישְׁכָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלְזוּ וּ יָגִילוּי וְעוֹלֶתָה תִּקְפִּץ פִּיהָ וְכָל־הָרִשְעָה כָלָה בְּעָשָׁן תִּבְלֶה בִּי תַעֲבִיר בֶּבְשֶׁלֶת זָדוֹן בִוּ־הָאֱבֶץ וַתִּבְלְּדְ אַתָּה יְהֹוָה לְבַדְּה עַל־בְּל־בַוּעֲשֶׂידָּ עַל־יְרוּשָׁלַיִם עִירָדְ וְעַל־אִיּוֹן •• מַי יִמִּלְדִּ יְהֹנָהוּ דְּבָּתוּב בְּדִבְרֵי מְךְשָׁדְּ יִמְלְדִּ יְהֹנָהוּ לְעוֹלָם ישֹׁלְהַיִּיךְ אָלְּוֹן לְדִר וָדִרי הַלְּלוּייָה: וְבָתוּבי וַיִּגְבֶּה יְהֹוָה יִינְה יְהֹנָה יְהֹנָה יְהֹנָה אָבָאָוֹת בַּפִּשְׁפֵּט וְהָצֵל הַכָּוֹדׁוֹשׁ נִקְדָשׁ בִּאְדָכָּוְה: בָּרוּדְ אַתָּה יְהֹוָהּ הַכֶּלֶךְ הַקָּרוש:

ש״פּ זִּנִּ׳ זְּיִם. אֲתָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכְּל־הָעַמִּים· אָהַבְהָ אוֹתֵנוּ וְרָצִיתָ בְּנוּ פֹּנּסִיּלִסְּי ש״פּ זִּסִי׳ מִי׳

וְרוֹמֵמְתְנוּ מִבְּל־הַיְּשׁונוֹת ּ קִדַשְׁתְנוּ בְּמִצְוֹתֶיך כֹּי בֹּנ עיין יַמַרַבְהָּנוּ בַּזְלְבֵּנוּ לַעֲבוּדָהֶתְּדִּי וְשִׁבְּוּדִיל הַגִּּבוּר וְהַנּוּרָא יִייִּי וְמַבּוּרָא

יּעָלֵינוּ כָּוֹרָאתָ:

ַ**וֹתֵּתֵּן** לֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (בשבת: שַׁבָּתוֹת לִבְוּוּחָה בְּיֵפֶּ^{סְה}ׁר רא"ש מס' ר"ה פ"ד גשם וּ)מוּעַדִים לְשִׂמְחָה וְחַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׁשׁוֹן ּ אֶת־יוֹם בּייֹּ יִישׁ:

ע״פּ ויק׳ (בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) הַזְּבָּרוֹן הַזֶּה. יוֹם הְּרוֹעָה (בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) הַזְּבָּרוֹן הַזֶּה. יוֹם הְּרוּעָה זִבְרוֹן הָּרוּעָה) בִּוּקְרָא קְוֹדֶשׁ זֵבֶר לִיצִיאַת בִּיצְרֵיִם:

רי פטוסג פיי אֶלֹהֵינוּ ואלהי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה הְפּני, סמ״ר וְיַבֶּעוּ וְיִשְּׁמַעיּ וְיִפָּמָדיּ וְיִזְּבֵר וִכְרוֹגֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךּ וְזִכְרוֹן כָּשִׁיחַ בָּן־דִּוֹד עַבְדֶּךּ וְזִכְרוֹן בָּל־עַמְּךְ בֵית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךּ (לִפְּלֵיטָה)

מס' סופרים פו"ט, ה"ה; סרע"ג ח"ב סי' קה;

סת"ר סי' עג.

ויק' כג, כד.

ר' פלטוי גאון.

יב, ב; סרע"ג ח"ב סי" קטז; סה; סת"ר נזכר בבלי יומא דף פו, ב; סדו' רס"ג עמ' ריט; סת"ר סי' עג. רס"ג סת"ר סי' עג.

כג, יב; רא"ש

ר"ה פ"ד בשם ר׳ שמואל ב״ר

בבלי ברכות

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא: איתא ״וּשְׁמַךְ״٠

תה' קג, יט.

לְטוֹבָה ּ לְחֵן וּלְחֶסֶר וּלְרַחֲכִים וּלְרָצוֹן בְּיוֹם (בשבת: הַשַּׁבָּת הַוָּה וּבְיוֹם) הַוִּבָּרוֹן הַוֶּה ּ וְבְרֵנוֹ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוֹ בּוֹ לְטוֹבָה ּ בִּיִּפְּוִים הַוֹּבְּה ּ וּפְּקְרֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוּשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִים טוֹבִים. בִּדְבַר בּּכֹּכִי מפּיֹכּ יְשוּעָה וְרַחֲמִים וְחוּס וְחָגֵנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִיעֵנוּ כִּי כֵּי כֵּי בִּי יְשוּעָה ע"פ נחמי

אָלֶיךּ עֵינֵינוּ כִּי אֵל כֶּוֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אֶתָּה:

א**ֶלהֵינוּ** וַאלהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּלֹדְ עַל־בְּל־הָעוֹלָם כְּלּוֹ אֱבוֹתֵינוּ כְּלֹדְ עַל־בְּל־הָעוֹלָם בּרְבוּדְדְ- וְהִנְּעֵא עַל-בְּל-הָאֶבֶרץ בִּיקְרָדְּ- סְּדְי רְסִ״גּ

יָּהַע בַּהְבִר נְּאוֹן עָזְךְּ עַלּ-כְּל-יוֹשְׁבֵי תַבֵּל אַרְצָךְ וְיִדַע סֹי׳יֹס׳ שּׁי ּבָל־פָּעוּלוּ כִּי אַתָּה פְּעַלְתוּ וְיָבִין כָּל־יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתוּ ּוְיֹאמַר² בְּל־אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מָלֶךְ

וּמַלְכוּתוּ בַּכָּל מָשֶׁלָה:

מכר צירוש׳ וְהַשִּׁיאֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיף לְחַיִּים מֹס׳ סופריס בּייט, ה״ה. וּלְשִׂמְחָה וּלְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר אָמֵרְתָּ וְרָצְיתָ יִּיּ פת״ר פֹּר שׁנְ לְבָרְבֵנוּ בֵּן תִּבָּרְבֵנוּ פֻלָּה כַּן יְּעבָרְבֵנוּ פֶּלָה כַּן יְּעבָרְבֵנוּ פֶּלָה סִּרְי יִפֹּי בְתוֹרָתָדְי שַבְּעֵנוּ מִטּוּבָדְי שַּמְחֵנוּ בִישוּעָתָדְי וְטַהֵר לְבֵּנוּ רְּלְבְרָדְ בָאֱמֶת וַהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ (בשבת: בְּאַהְבָה ימֹס סדו׳ בְּשֶׁבֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ

יּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשוֹן (בשבת: שַבָּתוֹת וּ)מוֹעֲדֵי מְקְדְשֶׁךּּ סמ״ר ס׳׳ שני וּדְבָרָד אֱבֶת וְקַיָּם לְעַד וּמִבַּלְעָדֶיד אֵין לְנוּ מֶלֶד אֶלָא מענים זף

אָתָה בָּרוּדְ אַתָּה יְהֹנָה בֶּלֶדְ עַל־בְּל־הָאֶבֶיץ בְּכוּדְ אַתָּה יְהֹנָה בְּלּה עַל־בְּל־הָאֶבֶיץ

(בשבת: הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּבָּרוֹן:

רַצֵּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךּ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יִּתְפִּדְּׂתָם שְׁעֵהּ - כְּישִיֹּ, יִייֹּ וָהָשֵׁב הָעֲבוּדָה לִּדְבִיר בֵּיתֶדְּ- וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל מִּסֹ מִּמוֹם וּתְפִּלֶּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְּלַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן הָּבִיר

י״פּ מִיכִּ עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַכֶּּוְדּי וְתֶחֶזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְדְּ לְצִיּוֹן פּכּה״ל הפּילה וְלִירוּשְׁלַיִם עִירָד בְּרַחֲמִים בְּמֵאָז בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה יִהֹיָה הי׳ יה בטם

הַבַּמְחָזִיר בְּרַחֲכָיו שְׁכִינָתוֹ לְּאִיּוֹן:

ע"פ מד' תה' לט, א.

בחזרה כשהחזן אומר "מודים" צריכין כל פסקי ריס"ז הציבור לשוח עמו ואומרים "מודים דרבגן": ה״ב אות ז׳:

שבה"ל תפילה סי' כב. מוֹדִים כּוֹרָעִים וּבִשְׁתַּחֲוִים ע"פ בבלי אָבַחְנוּ לְפָנֶיךּ אֱלֹהֵינוּ מוטה זף

אָלֹהָי בְּל-בִּשָּׂר. יוֹאָרֵנוּ יוֹצֵר יִיִּי ֹנִּג.כּוּ. בְּרֵאשִׁיתּ בְּרָ־כוֹת וְהוֹדְאוֹת לְשִׁמְךּ הַגָּרוֹל וְהַקְּרוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֶיִיתֶנוּ וָקִיַּמְתֵנוּ בֵּן תִּחַיֵּינוּ יּתְחָנֵנוּ וָתָאֱסוֹף גָּלְיּוֹתֵינוּ מֵאַרְבָּע ישׁי יֹּשׁי יִּיּ

בַּגְפָוֹת הָאֶרֶץ וְנְשוּב לְשְׁמוֹר פּיֹ קשׁ. כּ. ַחֶבֶּיךְ וְלַעֲשׁוֹת רְצוֹּנְךְ בָּאֱבֶת

וּבְלַבֶב שָׁלֵם על שֵאָנוּ מוּדִים "בּבּ. י לָדְיּ (בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדְאוֹת):

ברכות פ"א, ה"ה. יר״וֹ כּע, ינ. מוֹדֵים אֲנַחְנוּ לֶּדְיּ שָׁאַתָּה הוא יהוה אַלהֵינוּ ואלהי אַבותינוּ עַל־חַיֵּינוּ ע"פ ספרי הַמְּסוּרִ־ים בִּיְהֶדְ וַעַל־ ּנִשְׁמוֹתֵינוּ הַבְּּקוּדוֹת לָךְי וְעַל־נִסֶּיך שֶׁבְּכְל־יוֹם וְיוֹם

עמָנוּ וְעַר־נִפְּלְאוֹרֶניִדְ יָטוֹבוֹרֶתִיךְ שֶׁבְּכְרִי-עֵתּי ישי ישי עֶּרֶב וָבְעָרוֹיְצְחְרִים הַשׁוֹב יִשְּׁרִים בּשׁוֹב ע״פֹּ מִיכִ׳ בִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךְּי הַבְּתַבוּם בִּי דּאֹיתְמוּ ַחְסָבֶיה וּמֵעוֹלָם קוִּינוּ לָדְי

לא־הַכְלַמְתֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עַוַבְהָנוּ וְלֹא־הַכְלַמְתֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־הַכְלַמְתֵנוּ בור לפונו:

סר לט. ע"פ ישע" סד, ו.

זָבוֹר רַחֲמֶיך וּרְעַב שׁ״פּ סדו׳ בֻלֵּח דֶבֶר וְחֶבֶר וּרְעַב שׁ״פּ סדו׳ בֹּיֵב רְיִם בּיִר וּרָבוֹשׁ אֶת־בַּעֲסָדְיּ בַּלֵּח דֶבֶר וְחֶבֶר וְרָעַב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וּמַגַּפָּה וְכְל־מַחֲלָה מֵעְלֵינוּ וּמֵעַל "כּ״כּּמ." בְּל-בְּנֵי בְרִיתֶּדְ- עַל-כָּלֶם יִתְבָּרַדְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְדְ מַלְבֵּנוּ ממו״ו הָמִיד בְּל־הַחַיִּים יוֹדְוּךְ מֶּלְה וִיהַלְלוּ לְשִׁמְךְ הַטּוֹב מָּטוֹב בּסוֹב רנין ספוראי: בָּאֲבֶת. וּבְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים בְּל-בְּגֵי בְרִיתֶּדְּ בְּרוּךְ אַתְּה שבה"ל תפילה יָהֹוָה. הַפּוֹב שָׁמְךּ וּלְךּ נָאֶה לְהוֹדוֹת: ע"פ תה'

סרע"ג ח"ב סי' קה; ם בה"ל ר"ה סי' רפו; סת"ר סי' עג.

רס"ג עמ' רכ;

נב, יא.

בה"ג סי' ח'

ע"פ תה' כט, יא.

הכהנים נושאים כפיהם בחזרה. ואם אין כהן, החזן אומר 'או"א', והציבור עונה אחרי כל פסוק "כן יהי רצון":

ַבּרָכָה הַבְּשָׁלֶשֶׁת בַּתּוֹרָה בָּרְכֵנוּ בַבְּּרָכָה הַבְשֻׁלֶשֶׁת בַּתּוֹרָה פּייי הַבְּתוּבָה עַל־יְבִי מֹשֶׁה עַבְדֶּךּ הָאֲמוּרָה מִפִּי אֲהֵרֹן

וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קָדוֹשֶׁיךּ כָּאָמוּר יָבֶרֶכְךָּ יְהֹוֶה וְיִשְׁמְרֶדּי יָאֵר יְהֹוָהו בָּנִיו אֵלֶיד וִיחָנֶדָ: יִשָּׂא יְהֹוָהו בְּנִיוֹ אֵלֶידְ וְיָשֵׂם לַךָּ שָׁלְוֹם:

שִׁים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה (חַיִּים) חַן וְחֶסֶר וְרַחֲמִים שׁיֹבָה וּבְרָכָה (חַיִּים) עָלֵינוּ וְעַל־בָּל־יִשְׂרָאֵל עַבֶּוּף בָּרְבֵנוּ אָבִינוּ כָּלְנוּ

בנס״ל שנין בְאֶחָד בְּאוֹר בְּגֵיך. בִּי בְאוֹר בְּגֵיך. מֹי בְּאוֹר בְּגֵיך. מַיֹּ בְּנִיךְ נְתַתְּ לְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ. מֹס׳ פּט, טז.

תוֹרַת חַיִּים אַהַבָּה וָחֶסֶד אַדְקָה בְּרָכָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים בּיֶּכְּמֹיֹ וְחַיִּים וְשָׁלוֹם ּ וְטוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךְ (לְבָרְכֵנוּ וּ)לְבָרֵךְ אֶת־ מ״פּ זכּי בָּל־עַבְּוּ יִשְׂרָאֵל הָמִיד בְּבָל־עַת וּבְבָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמָךְ:

בְּסֶבֶּר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם בַּרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה מס״ו פּ״ע, וְגָחָבָה חֵן וָחֶסֶר נִזָּבֵר וְנִבָּתֵב לְּפְגִידְּ אֲנוּ כֹּ^ בֹּי׳ בּיִי פ״ה שמי ו״טן בְרוּך אַתָּה יִשְׂרָאֵל יְחַיִּים (טוֹבִים) וְּלְשָׁלוֹם י בְּרוּך אַתָּה פֹּר״ל הפּילה סח״ר סי׳ ענ. וְבָל-עַבְּּרְ יִשְׂרָאֵל יְל יְחַיִּים (טוֹבִים) וְּלְשָׁלוֹם בּרוּך אַתָּה פֹּר״ל הפּילה יִּיְרָאֵל בַּשְּׁלוֹם (אָמֵן):1 אָת־עַמּוּ יִשְׂרָאֵל בַּשְּׁלוֹם (אָמֵן):1

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו. ובחזרה החזן אומר אותו בלחש: יַּרְיִּוּ לְרָצׁוֹן אִמְבִי־יִבְּׁי וְהָגְיַוֹן לִבֵּי לְפָנֶיֶךְ יְהֹוֹה צוּרֵי וְגִּאֲלֵי: ייֹי ייִי

ויש נוהגין לומר:

מ״פּ מָה׳ אֱלֹהָיִּי נְצוֹר לְשוֹנִי בֵּרָעִי וּשְׂבָּתִי מִדַּבֵּר מִרְטָהי וְלִמְקַלְלֵי בּכּני בּנּי בּנּי נַבְשִׁי תִדּוֹם וּלְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּף נַבְּשִׁי· וְנַבְּשִׁי כֶּעָבָר בּיִימִיּף ײַ פּשׁ שִּבְּל־הַפָּןמִים עַלַי פּמניפּ. בּשׁל תִּהְיֶהּ יְהִי רָצוֹן כִּוְלְפָּנֶיךְ יְהוָֹה אֱלֹהֵי שֶׁבְּל־הַפָּןמִים עַלַי פּמניפּ. ַלְרָעָה ּ תָּפֵּר עֲצָתָם וּתְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם ּ וְבֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָּנֶיף

דף ח, א; רש"י

במח׳ רמ״ו ובולוניא לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: ״אבל בסוף ברכותיו רשאי 1 לענות אמן״ ועיין שו״ע או״ח סימן רט״ו ס״א∙

י״ פּרע״ג יָהוָה אֱלֹהַי שַׁתִּפְתַח לִי שַעֵרֵי תוֹרָה שַעַרֵי חַכְסָה שַעַרֵי בּיי בִינָה ּ שַׁעֲרֵי בַעָה ּ שַּעֲרֵי פַּרְנָסָה וְּכַלְכָּלָה ּ שַׁעֲרֵי חַיִּים ּ חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרָצוֹן מִלְּבְּנֵיך:

ָיָהְיִוּ לְרָצׁוֹןוּ אִמְרֵי־בִּּיֹ וְהָגְיַוֹן לִבֵּי לְפָגֶיֹך יְהֹוָה צוּרֵי וְגְאֵלֵי: בבלי ברכות דף ח, א.

¹. בכלי יומ^{ה קף} פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר: ¹...

עַשָּׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמֵיוּ הוּא בְרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ יַיִּמְּבּיֵיּ איו' כה, ב. ע"פ ישע׳ וַעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

יִהִי רָצוֹן כִּוְלְּפָּנֶידְּי יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּי (יְהִי רָצוֹן כִוְלְּפָּנֶידְּי יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ רמ"א או"ח ט"פ משני סי' קכג ס"א. אבות פ"ה, מ"כ. ־עָרָרָרָד): בֵּית הַמִּקְדָשׁ בִּמְהַרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְמֵנוּ בְּתוֹרָתָךְ):

בבלי תענית

סרע"ג ח"ב סי' קח; סת"ר סי' עד; סה"ת סי" לז.

בַּלְבֵנוּ חָטָאנוּ לְבָּנֶידְ:ּ:

אָבִינוּ כַּוּלְבֵּנוּ אֵין לֶנוּ טֶּלֶךְ אֶלָּא אֲתָּה: פ״פּ מּכּ׳ אָבִינוּ בַּלְבֵנוּ עֲשֵׂה עִבְּנוּ לְבֵעוּ יְשְׁבְינוּ בַּלְבֵנוּ עֲשֵׂה עִבְּנוּ לְבִען שְׁבְּינוּ

בַּלְבֵנוּ בַּשֵּל בִּשֶּׁנּוּ (בְּל־)נְּזֵרוֹת כְזְשׁוֹת (וְרְעוֹת): אַבִינוּ בַּלְבֵּנוּ חַדֵשׁ עָלֵינוּ בִּשוֹרוֹת טובות: אָבִינוּ בַּלְבֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה: אַבינוּ בַּלְבֵנוּ בַּשֵּׁל בַחְשְבוֹת שוֹנְאֵינוּ: אַבִינוּ בַּלְבֵנוּ הָפַּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּי:

דף כה, ב.

במח' רמ"ו ובולוניא הנחייה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי", וכן איתא בספר תניא רבתי, סי' הי, ^{1} ענין התפילה. ועיין שו״ע או״ח סימן קכ״ב וקכ״ג סעיף אי בתי״ו ולא ביו״ד. שערי תשובה או״ח סימן ענין התפילה. ועיין שו״ע או״ח סימן אי קבג, ס״ק ג׳, בשם מהר״ם די לונזאנו וכך מנהגנוי ^{3} בשבת מדלגים על ״אבינו מלכנו חטאנו לפניך״-במח׳ רמ״ו ובולוניא לא כתוב שמדלגים וכך משמע בספר שבלי הלקט ובספר תניא רבתי, אולם בספר התדיר בסדר ר״ה, כתב, שאין אומרים ״אבינו מלכנו חטאנו לפניך״, וכך גם במח׳ ק״ק בני רומה וויניציאה שפ״ו מודפס בהערת שוליים שבשבת מדלגים אותו, וכן במח׳ שד״ל ח״ב דף ל״ח ע״ב (מנהג ווניציאה), ובחוברת המנהג של הרב מ״ע הרטום∙ ועי׳ גם בשו״ע או״ח סי׳ תקפ״ד ס״א וברמ״א שם∙

```
סדר שחרית של ראש השנה
          72
                                                                                      95
                 יִּשְלַח רְפוּאָה שְׁלֵכָה לְחוֹלֵי עַכָּף:
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                                                                                אַבינו
                                                                   בַזלְבֵנוּ
                   בַּלֶתְדִּי מְנַע) מַגַּפָּה מִנַּחֲלָתְדִּי מְנַתְ
                                                                                אָבִינוּ
           בַּדֵּה דֶבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                                                                                אָבִינוּ
  ע"פ יחז׳
   יד, כא.
                                   וּמַגֵּפָה מִבְּנֵי בְרִיתָּךְ:
                                   בַּלְבֵנוּ זְבֹוּר בְּי־עָבְּר אֲנֶחְנוּי:
                                                                                אָבִינוּ
תה' קג, יד.
                                   קָרַע רוע נְּזַר דִיגֵנוּ:
                                                                  בַוּלְבֵנוּ
                                                                                אָבְינוּ
                                  בְּחוֹק שְׁטֵר חוֹבוֹתֵינוּ:
                                                                  בַּוּלְבֵנוּ
                                                                                אָבְינוּ
                                סְלַח וּמְחוֹל לַעֲוֹנוֹתְינוּ:
                                                                  בַּוּלְבֵנוּ
                                                                              אָבִינוּ
                                                                   כַזלְבֵנוּ
                    מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ
                                                                                אָבִינוּ
                                               בּנֶגֶר עִינֶיף:
                                                                   בַזלְבֵנוּ
                  בַּהְוֹירֵנוּ בִּרְשׁוּבָה שְׁלֵבָה לְּפָנֶיף:
                                                                                אָבִינוּ
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                          אַל־הָּעִיבֵנוּ בִילָם מִלְּפָּנֶידִּ:
                                                                                אָבִינוּ
                            ּ זְרָרֵנוּ בְּזִרְרוֹן טוֹב לְפָּנֶיף:
                                                                    בַזּלְבֵנוּ
                                                                                אָבִינוּ
                                                                  בַוּלְבֵנוּ
                                   בָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶּר הַחַיִּים:
                                                                                אָבִינוּ
                                                                  אָבִינוּ מַלְבֵּנוּ
                                   בָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זַכְיּוֹת:
                                                                  בַוּלְבֵנוּ
                     בָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶּר יְשׁוּעוֹת וְנָחָמוֹת:
                                                                                אָבִינוּ
                                                                    בַּלְבֵנוּ
                    בָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶּר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
                                                                                אָבְינוּ
          בָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶּר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה:
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                                                                                אָבְינוּ
                           הַאְמַח לְנוּ יִשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                                                                                אָבִינוּ
                      יִשְבַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                                                                                אָבִינוּ
               ַלַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִּלְתֵנוּ:
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                                                                                אָבִינוּ
ראה מדת"נ
 (ורשא) בר'
 פר' וישלח
                      עֲשֵוֹה לְמַעֲנָךְ אָם לֹא־לְמַעֲנֵנוּ:
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                                                                                אָבִינוּ
   סי' ט.
                                                                    בַּוּלְבֵנוּ
                            עשה לְמַעוֹ שִׁמְךּ הַגָּרוֹלי
                                                                                אַבִינוּ
  ע"פ תה'
  קט, כא.
                                           הַגָּבור וְהַנּוּרָא:
              שְשֵׂה לְבִעוֹ רַחֲבֶיך הָרַבִּים וַחֲסָדֶיך
                                                                    בַזלְבֵנוּ
 ע"פ מכיל'
                                                                                 אַבִינוּ
 דר"י מס׳
שירה פר' ה.
                   הַגְּרוֹלִים וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
```

תרגום ירוש׳

שמ' א, יט.

החזן אומר:

מרגוס ירוש׳ ירוש׳ ירוש׳ ירוש׳ ירובא שְׁבַר־דָּי לְעָלֵם וּלְעָלְמֵי עַלְמַיָּא יִתְבָּרַ־דִּי פּר״ל מפּילֹם בּרֹא מט, מ; מיש מיים זני ב. כ.

וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִידְ הוּא: וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִידְ הוּא:

װּמִּמּ זִּכֵּי **רְעֵיְלָא** לְעֵלָּא מִן־בְּל־בִּרְבָתָא שִׁירָ־תָא הָשְׁבְּחָתָא וְנְחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעַלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

תָּתְקַבַּל אָלוֹתְהוֹן וּבְעוֹיתְהוֹן דְּכְלֹ-בֵּית־יִשְׂרָאֵלּ מֵן: אֲבוּהוֹן דְבִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יָּהֵא שְׁלְבָא רַבָּא בִן־שְׁבִיּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־ בָּל־יִשְׂרָאֵלּ וְאִמְרוּ אָמֵן:

שְּלוֹם בִּמְרוֹמְיוּ הוּא בְרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ יַעל־בָּל־יִשְׂרָאֵלּ אָמֵן: וְעַל־בָּל־יִשְׂרָאֵלּ אָמֵן:

הוצאת ספר תורהי

נמד י לה. **וַיְּדֶּי בִּנְסְעַ הֲאָרָן וַיִּא**ֶטֶר מֹשֶׁה קוּמֲהו יְהֹוָה וְיָבָּׁצוּ אִיְבֶּׁיִדְ פְּפּר פּמחכּים יִנְגָסוּ מִשֹּׁנְשֶּׂידְ מִפְּנֵידְ:

לפי מח׳ רמ״ו ובולוניא אומרים כאן "אֶפְתָּח נָא", ובדורות האחרונים נהגו לא לאמרו, עפ״י מח׳ שד״ל ח״ב עמ׳ ט״ל וחוברת המנהג של הרב מ״ע הרטום-

וי"א כנוסח ק"ק רומה: ַקוּמָה יֻהֹוָה לִּמְנְוּחָתֶך אֲהָה וַאֲרַוֹן יּכּ׳ לּלֹגִּיִם בּי עָיֶר: בְּהָנֶיר יִלְבְּשׁוּ־צֵֶדֶק וַחֲסִידֵיף יְרַנֵּנוּ: בָּעֲבְוּר דְּוָד עַבְדֶּךְ אֵל־ רָשִׁב בְּנֵי בְשִׁיחֶך: ומוציאין ספר התורה ואומרים: בָּרוּדְ הַבְּּקוֹם שֻׁנְּתַן אַשְרֵי הָעָם שֶבֶּכָה לְּוֹ אֲשְׁרֵי הָעָם פֹּ פְּמִי, שׁוּ ַשְיְהֹוָה אֱלֹהָיו: אֲבָרָבֶה אָת־יְהֹוָה ^{פּה לָּהְבּ}

ייי אוּבֶה עָזְרָתָה דְּלֵנוּ וּפְבֹנוּ עִּ ישני בּג רְבַעַעַן חַסְדֶּדְ: בֵּי מִצִּיּוֹן תוֹרְה וּדְבַר־יְהֹוָה מס׳ פלס, ינ. בִייְרוּשָׁבֶּוֹם: יְהוֹוֶה שִׁבְוּ לְעוֹלֶם יְהֹנָה זִכְרְךָּ לְדֹר־ ישי יישיראל בָּרוּךְ הוּא: יְשֹׁנָה דְּבָּרוּךְ הוּא: יְשֹׁנָה יְשְׂרָאֵל בָּרוּךְ הוּא: יִשְׁרָאֵל בָּרוּךְ הוּא: יצְרְקֶוֹ יַגְּהָיל תּוֹרֶה וְיַאְהִיר:

בְּכָל־עֵת תָּמִיד הָּהִדּלְתְוֹ בְּפִי: בֵּיהֹוָה תִּתְהַלֵּל נַפְּשֵי יִשְּמְעוּ עַנָוִים וִישְׁמֶחוּ: גַּדְּלִוּ לַיהוָה אָתֵי וּנְרוֹמְטֶה שְׁמִו יַחְדֵּוּ:

ֹלֵאלהֹים בְּקוֹל רַנָּה: כִּי־יְהֹוָה עֶלְיַוֹן נוֹרֵא כָּוֶלֶד בָּרוֹל עַל־בָּל־הָאֶבֶץ: יַרְבֵּר עַבִּים תַּחְתֵּינוּ וֹלְאָבִּים תַּחַת ַרְגְלֵינוּ: יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהַב ֶםֶלָה: עָלֶה אֱלֹהִים בִּתְרוּעֶה יְהֹוָה בְּקוֹל שוֹפֶר: זַבְּּרוּ אֶלהַים זַבֶּורוּ זַפְּרָוּ לְבַּוֹלְבֵּנוּ זַבֵּורוּ: כֵּי בֶּוֹלְדְ כְּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַפְּרָוּ מַשְּׂבִּיל: מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיגֶם אֱלֹהִים יָשַבוּ עַל־כִּפֵּא קָרְשְוּ: נְדִּיבֵי עַכִּּיםו נָאֱסָׁפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְּלְהָם בָּי ֻלֵאלהִים מָגנַּי־אָּׂרֶץ מְאַד נַעֲלֵה:

מוצאים שני ספרי תורה ואומרים:

ּגַּדְלוּ לֵיהֹוָה אָתֶי וּנְרוֹמְמֶה שְׁמִוֹ יַחְדֵּוּ: רוֹבְלוּוּ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְּתַחְוּוּ לַהֲרָם רַגְּלָיו קָרִוּשׁ הְוּא: " " " רוֹבְוֹבׁוּ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחָווּ לְּהַר לְןדְשָׁוֹ בִּי־ -- יי ֿאָרושׁ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵין־אָרושׁ בִּיהוָה בִּי אֵין בִּלְתֻּךּ וְאֵין 🍜 💤 מס׳ מּ בּ אָר בַּאלֹהֵינוּ: (בֵּי מִי אֱלְוֹהַ מִבַּלְעַרֵי יְהֹוֶה וּמִי צׁוּר זְוּלָתִי יְהֹיָה אָלוֹה מָבּי אָלהֵינוּ): אָחָר אֱלֹהֵינוּ: נָבִי מִי אֱלְוֹהַ מִּבּוֹל אֲרוֹגֵינוּ קְרוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:

יהֹנָה בְּל שֵׁם יְהֹוָה אֶּקְרֶא הָבִּוּ גָדֶל לֵאלֹהֵינוּ: יְהֵי שֵׁם יְהֹוָה בְּלֹּה בְּנוּ גָדֶל לֵאלֹהֵינוּ: יְהֵי שֵׁם יְהֹוָה בְּלֹּה בְּנוּ בְּלֵב לֵאלֹה יְנוּי בְּלְבוּאוֹ עִר־מְלְבוּ בְּלֹב עֲם יְהֹוָה בְּלֹב אֶקְרֶא יְהֹוֶה וּמֵאִיְבֻי אִנְּשֵׁע: וְיֵאָמֵר בּכּ בּנִי מְשָׁלְּר שֵׁם יְהֹוֶה בְּלֹל שֵׁם יְהֹוֶה בְּלֹל שֵׁם יְהֹוֶה בְּלֹב יְהֹוֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלְךּ וּמַלְרוּ וְעִבר סוֹפוּ יְהֹוֶה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מְלְךּ וּמַלְרוּ וְאַבְרוּ בִּכִּל מְשָׁלְה: הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ וְעוֹלְם וְעֶד וְעוֹלְם וְעֶד וְבֹּל תַּעְרָה: בִּכֹּל הָבְוּ גַּדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּ וְעוֹלְם נְעָד לַתּוֹרָה: בּכֹּל הָבְוּ גַדֶּל לֵאלֹהִינוּ וֹ וְעוֹלְם בְּבוֹד לַתּוֹרָה:

מגביהים ספר התורה ואומרים¹:

יני זְּיֵהְ דְּלְּאָתְ הַתּוֹרֶה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה לְפְנֵי בְּנְי יִשְׂרָאֵל: תּוֹרֶה בְּיִהְ יני זִיה אָנְה־לָנוּ מֹשֶׁה מְוֹרָשֶׁה לְחְנִי יִעְקְב: וְאַתֶּם הַּרְבַלִּים בִּיהֹוָה אֱלְהֵיכֶם חַיִּים כִּיְלֶם הַיְּוֹם:

בּהָן יִשְרָצֵל) בָּרוּך שֻׁנָּתֵן תּוֹרָה יְּעֲמוֹד הַבֵּוֹי אוּ

ישִׁרָצֵל) בָּרוּך שֻׁנָּתֵן תּוֹרָה יְּעַמוֹ ישִׂרָצֵל בִּקְדָשְׁתוֹּ

מִי מִי מִּי מִּנְ יְהֹנְה יְהָנָה הָּצִּיתוֹ תּוֹרָה יְשָׁרִים מְשַׂפְּחֵי־לֵב מִצְוֹת יְהֹנָה נֵצֶשְׁיבַת נֵפֶשׁ עֵרְוּת יְהֹנָה נֵצֶשְׁנִי יְהֹנָה בְּקִבִּית יְהֹנָה יְשָׁבְים בְּיִרָּה מְשִׁבְּים יִיְרְצֵּת יְהֹנָה שְׁבָּים בְּיִרְכֵּוֹ אִמְרַת יְהֹנָה שְׁבָּים יִּרְצֵּת יְהֹנָה שְׁבְּים בִּוֹי דְרְכֵּי אִמְרַת יִהְנָת בִּיִּלְם בְּוֹי דְרְכֵי־נְעַם בִּיּרְכִּוֹ אִבְרְתִי שְׁלוֹם: עֵץ־חַיִּיִם הָיא לַמַּחְוִיקִים בָּה וְבִיּרְנִיה שָׁלוֹם: עֵץ־חַיִּיִם הִיא לַמַּחְוִיקִים בָּה וְבִיּלִנִי שְׁלוֹם: עֵץ־חַיִּיִם הִיא לַמַּחְוִיִּקִים בָּה בְּנִי בִּרְכִיהְעָם בְּוֹי בְּתִבִּיתְ שְׁלוֹם: עֵץ־חַיִּיִם הִיא לַמְּחְוִיִקִים בָּה בִּבְּיִלְיִם בְּה בִּבְּוֹ הְחֹלִים הִיא לַמְּחְוִיִּיִים בְּיִבּי בְּעָבוּ

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא הגבהת התורה והפסוקים שאומרים אח״כ עד ״בֶּלְּכֶם הַיּוֹם״ לא מופיעים- עד מח׳ שד״ל הגבהת התורה מופיעה לאחר קריאת התורה ואח״ב בכל הסידורים מופיעה לפני קריאת התורה ואח״ב בכל הסידורים מופיעה לפני קריאת התורה וכן נהוג היום- 2 במח׳ רמ״ו ובולוניא ״ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו״ לא מופיע· וכן הפסוקים מספר משלי לא מופיעים- הנוסח שמופיע כאן הינו עפ״י המנהג האיטלקי בירושלים שערך הרב מ״ע הרטום, עמ׳ 13, גי

שו ד"ה

וְתְּבְּטֶבֶיהָ בְּאֻשֶּׁר: בִּי־בִי יִרְבְּוּ יָבֶיךְ וְיוֹסֵיפוּ זְּלְדְ שְׁנְוֹת חַיִּים: פּס׳ פּע.ים. יְהֹוָה עוֹ לְעַפֵּוּ יִתֵּן יְהֹוָהוּ יִבְרֶךְ אֶת־עַפְּוּ בַשְּׁלְוֹם: פּס׳ פּע.ים.

העולה לתורה פותח ומביט במקום שצריך לקרוא, מכסה האותיות ומברך בקול רם:

יָ**הֹוֶה עִמְּכֶם**י (הקהל עונה: יְבַרֶּכְּדְּ יְהֹוֵה)¹:

בָ**רְבוּ** אֶת־יְהוָה הַמְבֹרְךְ: מס' סופרים פי"ג, ה"ו.

(הקהל עונה: בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד):

העולה חוזר ואומר: בַּרוּדְ יְהֹנָה הַבְּבֹרְדְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בַּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בֶּוֶלֶךְ הָעוֹלְם אֲשֶׁר בְּחַר בְּנוּ מחכר במכר בִּלְּדִּעַבִּים וְגָתַן לְנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹּ בָּרוּךְ אַתָּה בִּנּיּ בִּנּי בּייִבּ יָהוָה• נוֹתֵן הַתּוֹרַה:

בסיום הקריאה העולה יגלול את התורה ויברך:

בָּרוּך אַתָּה יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶך הָעוֹלְם אֲשֶׁר נְתַן לְנוּ מחכר בּמשַׁנִי תּוֹרַת אֱבֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נְטַע בְּתוֹבֵנוּ בְּרוּךְ אַתָּה כְּיִיגְּ כִּייְגְ כִּייְ יָהֹוָה ּ נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ראבי"ה ח"א שו"ת סי קסח; שבה"ל ענין תפילה סר' מא; סת"ר סי ו.

נספחים סי ג.

סדו' רס"ג

עמ' שנט; סהא"ק סדר

סדו' רס"ג עמ' שנט; רא"ם ברכות

פ"ז סי' כו.

ברכת הגומל":

יברך בקול רם כדי שישמע הקהל ולכל הפחות י' אנשים:

פר״מ פוף בָּרוּדָ אַתָּה יְהֹוָה ּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶדְ הָעוֹלְם ּ הַגּּוֹמֵל לַחַיָּבִים בְּיֹכֵּנֹי טובות שְּגְּמָלַנִי כְּל-טוב: ر7, 3.

הקהל עונה:

בּל שׁוְּבָלְך בְּל-טוּב הוּא יִנְבְיְלְד בְּל-טוּב לְעַד מֶלְה בּל-טוּב לְעַד מֶלְה בּל-טוּב בְּלַעַד יוֹרַוּ לַיהֹוָה חַסְהוּ וְנִפְּלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדֶם: תה' קז, ח.

סת"ר סי' עד;

בנא׳ כא׳, **וְיהֹוֶה** פָּקֵד אֶת־שָׂרָה בַּאֲשֶׁר אָבֶר וַיַּעַשׂ יְהֹוֶה לְּשִׂרָה בּּפּלי מגילס אַרֹּה: קִידֹוֶה פָּקַד אֶת־שָׂרָה בַּאֲשֶׁר אָבֶר וַיַּעַשׂ יְהֹוֶה לְּשִׂרָה בּפּלי מגילס בַּצְשֻׁשֶׁר דִבֵּר: וַתַּּהַה וַתַּּלֶד שָׂרָה לְּאַבְרָהָם בֵּן מְּיִי מְּהַבֶּר לְּוְלָנֵיוֹ לַמּוֹעֵׁד אֲשֶׁר־יִדְבֶּר אֹתֻוֹ אֱלֹהִים: וַיִּלְנָיוֹ לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־יִדְבֶּר אֹתֻוֹ אֱלֹהִים: אָת־שֶׁם־בְּנֵוּ הַנּוּלַד־לוּ אֲשֶׁר־יִיְלְדְה־לוּ שָׁרָה יִאְחֶק: וַיָּבְּנוּ הַנּוּלַד־לוּ אֲשֶׁר־יִיְלְדְה־לוּ שָׁנָה יִאְחֶק: וַיָּבְּנוּ אַבְרָהָם אֶת־יִצְחֲק בְּנֹו בֶּן־שְׁמִנֻּת יָמֵים כַּאֲשֶׁר אִנָּה אֹתוּ בְּיֹבּיׁ בִּיֹם בֹּאֲשֶׁר אֱלֹהִים: לּוּי וְאַבְרָהָם בֶּן־מָאַת שָׁנֶה בְּהוַּלֶּד לוֹ אֱת יִצְחָק בְּגוֹ: וַתִּאמֶר שָׂרָה אֲחֹק עֲשָׂה לֶי אֱלֹהֶים בְּל־הַשֹּמֵע יְצְחַק־לִי: וַתֹּאבֶור בֵּי כִוּלֹי לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנָים שָׁרֶה בּי־יָלַדְתִּי בֶּן לִוְּקָנֵיו: וַיִּגְדַּל הַיֶּצֶד וַיִּגְּכֵּוֹל וַיַּעַשׁ אַבְרָהָם בְּשְׁתָּה גָּהוֹל בְּיָוֹם הִנְּבֵּוֹל אֶת־יִצְחֶק: בשבת שלישי וַהַּנֶרא שְּׂרָה אָת־בּּן־הָגָּר הַפִּצְרֶית אֲשֶׁר־יָּלְדֶה לְאַבְרָהָם מְצַחֵק: וַתֹּאטֶר ֹ לְאַבְרָהָם נָּרֵשׁ הָאָמֶה הַזָּאת וְאֶת־בְּגֶה כִּי לְא יִירַשׁ בָּן־הָאָבֶּה הַוֹּאת עם־בְּנָי עם־יִצְחֶק: וַיַּרַע הַדְּבָּר ֹםְאָר בְּעִינֵי אַבְרָהֶם עַל אוֹדָת בְּנוֹ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אַל־יֵרָע בְּעִינָּידְ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲבָּהָהֶ כֹּלֹּ אֲשֶּׁר תֹאמָר אֵלֶיךּ שָׁרָה שְׁבָע בְּקֹלֶה כִּי בְיצְחָק יִּקְרֵא ַלְדָּ זָרַע: וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָבֶה לְגוֹי אֲשִׂיבֶגוּ בִּי זַרְעֲדָּ הְוּא: שלישי, ובשבת רביעי וַיַּשְׁבֵּם אַבְרָהָםוֹ בַּבַּבֶּקר וַיְּקַח־לֶּחֶם וְהַבַּת בַּיִם וַיִּתֵּן אֶל־הָגָּר שָם עַל־שִׁבְבֶּה וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיְשַּלְּחֶהָ וַתַּּלֶדְ וַתַּעת בְּמִדְבֶּר בְּאֵר שֶבַע: וַיִּכְלִוּ הַבָּיִם ָבורַהַחֲבֶת וַתַּשְׁלֵךְ אֶת־הַיֶּּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּּיחָם: וַמֵּלֶךְ וַהֵּשֶׁב לָּה מִנָּגֶר הַרְחֵלֹ כִּמְמַחֲנֵי לֶשֶׁת כִּי אֲמְרָה אַל־אָרְאֶה בָּמְוֹת הַיָּלֶד וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד וַתִּשֵּׁא אֶת־קֹלֶה וַתַּבְּךְ: וַיִּשְׁבְע אָלהִים אֶת־קוֹל הַנַּּעַר וַיִּקְרָא בַוּלְאַד אֱלֹהִיםו אֵל־הָגָר`

מְן־הַשְּׂמִים וַיִּאֹמֶר לֶהּ מַה־לֶּךְ הָגֶר אַל־תִּירָאִׁי בִּי־שָׁמַע אֱלֹהֶים אֶלֹ־קוֹל הַנָּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא־שֱם: בשבת חמישי קוּכִּי ַשְׂאָי אֶת־הַנַּעַר וְהַחֲזִיקִי אֶת־יָדֶךְ בָּוֹ בִּי־לְגִוֹי נָּדָוֹל אֲשִׁישֶׁנּוּ: וַיִּבְּקַח אֱלֹהִים אֶת־עֵינֶּיהָ וַהֶּרָא בְּאֵר בֶיִם וַתִּלֶךְ וַהְּכַּלֵא ָאֶת־הַחֵּמֶת בַּׁיִם וַתַּשְּקְ אֶת־הַנְּעַר: וַיְהֵי אֱלֹהֵים אֶת־הַנַּעַר וַיִּגְדֶּל וַיֵּשֶׁב בַּמִּךְבָּר וַיְהָי רֹבֶה כַשְּׁת: וַיֻּשֶׁב בְּמִרְבַּר פָּארֶן וַתְּקַח־לָּוֹ אָמֶּוֹ אָשֶׁה בֵאֶבֶרץ בִיאְרָיִם: פּ רביעי, ובשבת ששי ַוְיָהִי בָּעֵת הַהָּוֹא וַיִּאמֶר אֲבִיטָּלֶךְ וּפִּיכֹל שַׂר־צְּבָאוֹ אֶל־ אַבְרָהָם לֵאמֶר אֱלֹהַים עִמְּלֹ בְּכָל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׁה: וְעַהָּה הַשְּׁבְעָה לֵּי בֵאלהִים הַבָּה אָם־תִּשְׁקוֹר לִי וּלְנִינִי וּלְנֶבְרֵי ַבָּטֶּסֶד אֲשֶׁר־עָשֻׂיתִי עִבְּּוּדְ תַּעֲשֶׂה עִפָּוּדִי וְעִם־הָאֶּרֶץ אֲשֶׁר־ גַּרְתָּה בֵּה: וַיּאֹמֶר אַבְרָהָם אֲנֹכֵי אִשְּׁבֵעַ: וְהוֹכֵח אַבְרָהֶם אָת־אֲבִיטֶלֶךְ עַל־אֹדוֹת בְּאֵר הַכַּּיִם אֲשֶׁר גָּוְלַוּ עַבְרֵי אֲבִימֶלֶדְ: וַיַּאמֶר אֲבִיכֶּלֶךְ לָא יָבַעְתִּי מֵי עָשֶה אֶת־הַדָּבֶר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לְא־הִגַּרְתָּ לִּי וְגַם אֶנֹכֵי לָא שָׁבָעְתִּי בִּלְתִּי הַיִּוֹם: וַיַּכְּרָהָם צִאָן וּבָלֶר וַיִּתֶּן לַאֲבִיכֶּלֶךְ וַיִּכְרְתִּוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית: חמישי, בשבת שביעי וַיַּצְב אַבְרָהָם אָת־שֶׁבַע פּבְשָׂת הַאָּאן לְבַדְּהֶן: וַיִּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהֶם מֲה ָהַנָּה שֶבַע בְּבָשֹׁת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצֻּבְהָּ לְבַדְּנָה: וַיֹּאֹבֶר בִּי ָאֶת־שֶׁבַע בְּבָשׁׁת תִּקַּח מִיָּדֵי בַּעֲבוּר מִהְיָה־לֵּי לְעַדָּה בִּי ָחָבַּרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַוֹּאת: עַל־בֵּן כָוְרֶא לַבָּוֹקוֹם הַהְוּא בְּאֵר שָבַע בְּיִ שָׁם נִשְּבְּעוּ שְׁנִיהֶם: וַיִּכְרְתוּ בְּרָית בִּבְאֵר שֻבַע ַוַיָּקָם אֲבִיבֶּלֶךְ וּפִיכֹל שַׁר־צְבָאוֹ וַיָּשֶׁבוּ אֶל־אֶנֶרְץ בְּּלִשְׁתִים: ַוּיָּשַע אֶשֶׁל בִּבְאֵר שֻבַע וַיִּּקְרָא־שָּׁם בְּשֵם יְהֹוָה אֵל עוֹלֶם: וַיָּגְר אַבְרָהֶם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתָּים יָבִים רַבִּים: בּ

פסקי ריא"ז מגילה פ"ד ה"ד אות ד'; סה"ת סי' לז. מגיחים ספר תורה שני על התיבה והקורא או העולה האחרון אומר:

מחכר במס"ו יֹתְגַּדַל וְיִתְקַדִשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעַלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ שׁכֹּה מַכּּמי מי בּמּ פּייי, ס"ו, וְיַבְּוֹלִיךְ בַּלְבוּתֵה בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְבְל- מְּבֹּי מְכֹּוֹ וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְבְל- מְּיִ מְּנִנְּ סת"ר סי' טו. בּית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְבַן קָרִיבּי וְאִבְרוּ אָבֵן:

תוס' ברכות 79 د, ط.

תרגום ירוש׳ ברא' מט, א; ע"פ דני' ב, כ.

יָהַא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַדְיּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְיּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְיּ

וִיתְפָּאָר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

איירים זכּי לָעַלָּא לְעַלָּא כָּן־בָּל־בִּרְכָתָא שִירִ־תָא תִּשְבְּחָתָא מָן־בָּל־בִּרְכָתָא ּ וָגָחָבָתָא דַּאֲבִירָן בְּעָלְבָאיּ וְאִבְּרוּ אָבֵן:

ואחר כך אומרים:

אָלהָים הַשִּיבֶנוּ וְהָאֵר פָּנִיךּ וְנִוְשֵעָה: אֱלֹהַים אָבָאוֹת הַשִּׁיבֶנוּ וְהָאֵר פְּנָיִדּ וְנִוְּשֵעָה: יְהֹנֶה אֱלֹהַים יָּבָאַות הַשִּיבֵנוּ הָאֵר פְּנִיךּ וְנִנְשֵעָה:

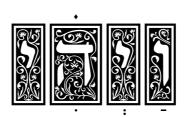
פרשת מוספין של ראש השנה

במדי פט, **וּבַהֹבֶשׁ הַשְּּבִיעִׁי בְּאֶחֶר לַהֹּדֶשׁ מְקְרָא־לֹדֶשׁ יִהְיֶה** לְבֶׁבֶם משני מנולס מרוי מרוי בָּלֹ-בְּלֶאֶבֶת עֲבֹדֶה לְא תַעֲשֵׁוּ יִוֹם תִּרוּעָה יִהְיֶה ^{סְיֵּגְ סְיֹ}ׁרִיּ לָבֶם: וַעֲשִׂיֹנֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹֹחַ לִיהֹוָה בַּר בֶּוֹ־בָּקָר אֶחָד ^{פְּמִי בְּטִּ} אַיִל אָחֶר בְּבִשִּים בְּגֵי־שָנָה שִּבְעָה הָמִימִם: וּמִּנְחָתָם סִעֶּת בָּלוּלָה בַשֶּׁבֶן שְלשָׁה עָשְׂרֹנִים לַבָּּר שְׁנֵי עָשְׂרֹנִים לָאֵיל: ּ וְעִשָּׂרַוֹן אֶחָד לַבֶּבֶשׁ הָאֶחֶד לְשִׁבְעַת הַבְּבָשְים: וּשְׂעִיר־ עַזָּים אֶחֶד חַשָּאת לְבַבָּבֶּר עֲלֵיבֶם: מִלְּבַר עַלַת הַחֹבֶש וּמִנְחָתָה וְעֹלֵת הַתָּמִיד ׁוּמִנְחָתָה וְנִסְבֵּיהֶם בְּמִשְׁפָּמֶם לְּרֵיח נִיחֹחַ אִשֶּה לַיהֹוֶה: ם

ואומר מי שברך לעולה וממשיכים ב"אב הרחמן":

ברח' כב,

א־כד.

בבלי מגילה לא, א; סרע"ג ס"צ סי' קי; סדו' רס"ג עמ' שעא; פסקי ריא"ז מגילה פ"ד ה"ד אות די; סת"ר סי' עד;

מַלָּרָ פִּיִּדְ אַתַר הַדְּבָרָים הָאֵׁדֶּה וְהָאֱלֹהִים נָפֶּה אֶת־אַבְרָהֶם וַיִּאשֶׁר בּיִרִים בּיִּלְיוּ אַבְרָהָם וַיָּאמֶר הִנֵּנִי: וַיִּאמֶר כַּח־נְּא אֶת־בִּנְהָּ אָר־אָתִידְךָּ אֲשֶׁר־אָהַבְּתָּ אֶת־יִיצְחָׁמן וְלֶּדְ־יִלְדְּ אֶל־אֶרֶץ הַבְּוֹריָה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם ֹ לְעֹלָה עַל אַתַר הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹבַּר אֶלֶיף: וַיַּשְׁבֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּטֶר וַיְּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוּ וַיִּפַּח אָת־שְׁנֵי נְעָרָיוֹ אָתֹּוֹ וְאֶת יִצְחֶק בְּגִוֹ וַיְבַפַּןע' עֲצֵי עֹלָּה וַיָּקָם וַיַּּלֶדְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אֲמַר־לְוֹ הָאֱלֹהִים: לּוּ בַּיּוֹם ָהַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׁא אַבְרָהָם אֶת־עֵינֶיו וַיַּרָא אֶת־הַבְּּקוֹם בַּרָחְׁק: וַיּאֹמֶר אַבְרָהָׁם אֶל־נְעָרָיו שְׁבְוּ־לָכֶם פֹּהֹ עִם־ ַהְחֲבֹּוֹר וַאֲנִי וְהַנַּּעַר גַּלְבֶה עַד־כָּה וְנִשְׁתַּחְוֶה וְנָשְׁוּבָה אֲלֵיכֶם: וַיִּפַּׂח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הֶעֹלָה וַיָּשֶׁם עַל־יִצְחָק בְּנֹוֹ וַיַּקַּח בְּיָדֹוֹ אֶת־הָאֶשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת וַיִּלְכִוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדֵּו: וַיּאֶמֶר יִצְחָׁלן אֶל־אַבְרָהָם אָבִיוֹ וַיָּאמֶר אָבִּי וַיָּאמֶר ָּהָנָנֵי בְגֵי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשָּה לְעֹלֶה: וַיּאמֶר אַבְרָהָּם אֱלהִֿים יִרְאָה־לִּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלֶה בְּגִי וַיֵּיְלְכִּוּ יַעָניהֶם יַחְדֵּו: שלישי וַיָּבֹאוּ אֱל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲבֶר־לְוֹ ָהָצֶלהִׁים װִּּבֶן שָם אַבְרָהָם אֶת־הַפִּוְבֵּׁחַ וַיִּעֲרָךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אָת־יִצְחֲק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַפִּוְבַּח כִּפַּעַל ָלֶעֵצִים: וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יִדֹּוֹ וַיִּקַח אֶת־הַבְּאֲכֶלֶת לִשְׁחָשׁ אֶת־בָּגוֹ: וַיִּקְרָא אֵלְיוֹ בַּלְאַךְ יְהֹוָהֹ בִוּיהַשָּׁבַׂיִם

וֹיָאמֶר אַבְרָהֶםוּ אַבְרָהֶם וַיָּאמֶר הִנְּנִי: וַיֹּאמֶר אַל־הִנְּעֵר וְאַל־תִּעשׁ לוֹ מְאִנְּטָה כִּיוּ עַתְּה יְדִּעְתִּי יְדִירָא אֱלְהִים אַׁתְּה וְלָא חָשֵּׁכְתִּ אֶת־בִּנְךְ אֶת־יְחְיִדְךְ מְּמָנִי וַיִּיְלָא אֶלְ־הִנְּעׁ לוֹ מְאָנְטָה כִּיוּ עַתְּה יְדִיעְתִּי בִּייְרָא אֱלְהִים אַתּה וְלָא חָשֵּׁכְתִּ אֶת־בִּנְךְ אֶת־יְחְיִדְךְ אֵבְרָהָם וַיִּקּח אֶת־בִּנְן אֶת־יְחִייְדְּ אֲבְרָהָם וַיִּקּח אֶת־בִּנְוֹ וַיִּעֶלְ אַבְרָהָם וַיִּקּח אֶת־בִּנְוֹ הַיְּעָה וְיִלְעֵה מְחַת בְּנְוֹ: רְבִישִּ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם וַיִּקּח אֵת־בִּנְוֹ וַיִּעְלֵה וְיִבְעָה וְיִלְעָה וְיִבְעָה אֲשֶׁר וְיִלְּאָה אֲשֶׁר וְיִאָּה אֲשֶׁר וַיִּיְחָוֹ אֲשֶׁר עִלִּיהְ אֵבְרָהָם עַם־הַבָּּמְוֹם הַהְוּא מִרְבְּרָהְם וּבְּתְיִם וְיִבְשׁ בְּיִבְרָהְם אֵבֶּרְהָם אֵבֶרְהָם בְּיִבְרְהָם בְּלִיי וַיְּעָבְּ אָר יְהָהָה אֵשֶּר שִׁעַר אִיְבְיהָם שְׁנִים וְבַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְּבְרָהם הַּיְּתְּה בְּיִבְרָהְם הְיִבְתְּה בְּיִבְרָהְם אֵבְרָהְם וְבִּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְּבְּרָה בְּיִבְרְהָם הְיִבְשׁ וְיִרְשׁ זִרְעֵךְ אֶבְּרְהָה בְּיִבְירְ שְּבָעוֹי וְיִּלְשׁ בְּיִבְרָהְם הְּבְּרְהִי וְיִבְשׁ וְיִבְשׁ וְרְבְּי בְּנְהְיִבְּי הְשָּבְער אִיִּבְרְהָם אַבְרָהְם הְיִבְשְׁ בִּיוֹי וְיִבְשׁ וְיִבְשׁ בִּיוֹבְיוֹ וְיִבְשׁ אֵעְר אִיבְּרְהָוֹ אֵלְיי וַיְּקְּשְׁ אֵלְים בְּבְרָבְיּ בְּיִבְיוֹ וְשָּבְרְתְּם אֵבְרְרְהָם אַבְרָהְם אַבְרָהְם אַבְּרְהָם אֵבְרְהָם אַלְיי וַנְּעָּבְיוֹ וַיְּבָּוֹב בְּיִבְּעָר אִיִּי וְשָּבְעוֹ וְיִבְּעְבְיוֹ וַיִּקְּמְב וְבְּיִבְיוֹ בְּיִבְּעְרְיוֹ וַיְּקְּעָב בְּיוֹ בְּנְבְיוֹ בְיִים בְּעִבְּעְבְיוֹ וַבְּעְבְרִי וְיִבְּעְבְיוֹ וְשְּבְיוֹ בְּיִבְעוֹב בְּיוֹ עִּבְיוֹ בְּיִבְעְבְיוֹ וְיִבְּעְבְיוֹ וַיְבָּעְבְי בְּיוֹבְעוֹ מִילְיוֹ וְיִבְּעוֹב בְּעוֹב בְּעוֹ בְּיוֹ בְיּבְּבְית בְּיִי בְּעוֹב בִיוֹ בְּבְּבְית בְּבְיוּ בְּיבְיוּ בְּיבְּבְית בְּיוֹ בְיִבְּבְית בְּיוֹ בְּיוּבְיוּ בְּיוֹבְיוּ בְיוּבְיוּבְיוּ בְּיוּבְיוּ בְּיוֹבְעוֹי וְיִילְם בְּבְּבְיוּ בְּבְיוֹי בְּיִיְבְּיוֹ בְיוּבְעוֹב בּיוֹ בְּבְיוֹ בְּיִבְּבְיוֹ בְיוּבְּבְיוֹ בְּיִבְּבְיוֹ בְּבְּבְיוֹ בְּבְיבְיוֹ בְיוּבְבְּיוּ בְּיוּבְיוֹ בְּבְיוֹ בְיּבְּבְיוֹ בְיִבְּבְיוֹ בְיּבְּבְיוֹ בְיִבְ

וְיָהִי אֲחֲרֵי הַדְּבָרֵים הָאֵׁלֶּה וַיָּנֵּד יְאַבְרָהֶם לֵאמֶר הְּנֵּה יָלְדָּה מִלְבֵּה גַם־הָוֹא בָּנִים יְנָחָוֹר אָחִיף: אֶת־עִוּץ בְּכֹרְוּ וְאֶת־בִּוּוּ אָחֵיו וְאֶת־יִּדְלֵף וְאֶת בְּתוּאֵל: וּבְתוּאֵל יָלַד וְאֶת־בִּלְּדֶשׁ וְאֶת־יִדְלֵף וְאֶת בְּתוּאֵל: וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְּלֵה שְׁמִנָּה אֵּלֶה יֵלְדֶה מִלְבָּה יְנְחָוֹר אֲחִי אַבְרָהֶם: וּפִּילַגְשׁוֹ וּשְׁמֵה רְאוּמֶה וַתֵּלֶד נַם־הוֹא אֶת־עֲבַח וְאֶת־נַּחַם

ספיים פר לה. וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־בִּעְבָה: בּ

סרט"ג ה"כ מניחים ספר תורה שני על התיבה ואומרים חצי קדיש, ואחר כך ואומרים סי קיי, סס"ת מניחים ספר תורה שני על התיבה ואומרים הצי האחון (עמוד 102): סי הי להים השיבנו" ופרשת מוסיפין כמו ביום הראשון (עמוד 102):

מי שברך לעולה לתורה¹:

בַרַך אָבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַעֲקֹבּי הוּא יָבָרַך אֶת־כָּבוֹד רִבִּי… שָׁמִּתְנַדֵּב… לִבְגִּוּחַת נֶפָשׁ… וְלִבְגִוּחַת נֻפָּשׁ בְּל-קְרוֹבִיו שָׁמֵתוּ וְכָל־שְּאָר שִׁכְבֵי עַפּוּ יִשְׂרָאֵלּ לְחַיֵּיי וּלְחַיֵּי כְּלּ-בְּגִי בִיתוֹ וּלְחַיֵּי בְּל־קְרוֹבִיו וְאוֹהֲבִיו וּלְחַיֵּי בְּל־הַפֶּׂוְהֵל הַפָּןרוֹשׁ הַזֶּהּ וּבִשְּׂכַר זָה הַפָּל־יצָרָה וְצוּקָהּי וְיִשְׁלַחּ וְיִשְׁלַחּי וְיִשְׁלַחּ הָוּא יִשְׁבְּרוּף וְיִשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַאְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂי יָדִיוּ וִיבָרְבֵהוּ וִיכְתְּבֵהוּ בְּסֵפֶּר חַיִּים טוֹבִים עִם־בְּל־יִשְׂרָאֵל אֶחָיוּ וְבֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאֹמַר אָבֵן:

ע"פ דב"ר סוף פר' יא.

מי שברך להולדת הבת

אָת־קוֹלֵךְ בִּי־קוֹלֵךְ עָרֶב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה: (לבת ראשונה מוסיפים: 🋂 🗝 אַתַת הִיא יְוֹנָתֵי תַפָּתִּי אַתַת הִיא לְאָפָּוֹה בָּרָה הָיא לְיִוֹלַדְתָּה רָאַוּהָ בָנוֹת נֵיְאַשְּׂרֹוּהָ מְלָכָוֹת וּפִּילַגְשִׁים נַיְהַלְּלוּהָ): וַיְבֵרְכַוּ אֶת־רִבְּלָוֹה 🗠 🗠 וַיִּאִבְורוּ לָהֹ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הָיֶי לְאַלְפֵּי רְבָבֶה וְיִירֵש וֹרְעֵׁך אֶת שַׁעַר

שְּנְאֵיו: יָבֶרֶכְךָּ יְהֹוֶה וְיִשְׁמְרֶךְ: יָאֵר יְהֹוֶהוּ פְּנֵיו אֵלֶיךְ וִיחְנֶּךְ: יִשְּׁא בּיי וּ כּרכּני

יִהוָהו פָּנִיוֹ אֵלֶיף וְיָשֵׂם לְּךָּ שִׁלְוֹם:

בְּרָיִם הַנְּבִיאָה וְתְרָם וְתְרָם הַנְּבִיאָה הַתְרָ שָׁרָה וְתְרָם הַנְּבִיאָה וַאֶבִיגֵיִל וְאֶסְתֵּר הַפַּּלְבָּה בַּת־אֲבִיחֵיִלּ הוּא יְבָרֵךְ אֶת־הַיַּלְדָּה ּהַנְעִימָה הַוֹּאת וְיָפָּןרֵא שְׁמָה בְּיִשְׂרָאֵל --- בְּמַזָּל־־טוֹב וּבְשָׁעַת בְּרָכָה וִיגַדְּלָה בִּבְרִיאוּת שָׁלוֹם וּמְגוּחָהּ וִיזַכֶּה לְאָבִיהָ וּלְאִכָּה לְרְאוֹת בְּשָׁנִים וְרַעֲנַנִּים וְכָרִים עְשֶׁר וְכָבוֹד ּ דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים בְּבָנִים וְרַעֲנַנִּים יְנוּבוּוּן בְּשֵׂיבָהּ וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאַמַר אָמֵן:

ע"פ דב"ר סוף פר' יא.

מי שברך לבנים ערב גיוסם (בנוסח הקבוץ הדתי)

יַבְרַדְ אָבוֹתֵינוּ אַבְרָדָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. הוּא יְבָרֵדְ אֶת־הַבָּחוּר… הַיוֹצֵא לְהָגֵן עַל־אַרְצֵנוּ וָעָרֵי אֱלֹהֵינוּ בַּעֲבוּר שֶׁעָלָה לִכְבוֹד הַבָּקוֹם ּ לִכְבוֹד הַתּוֹרָה וְלִכְבוֹד הַשַּבָּת ּ הַכָּקוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְחַוְּמֵקהוּ

 $[\]cdot$ במח׳ רמ״ו ובולוניא: ליתא מכאן עד ״אתה ה׳ לעולם תשב כסאך לדור ודור״י במח׳ רמ״ו ובולוניא:

ָויאַפְּוּצֵהוּ וְיִשְׁבְּרֵהוּ מִבְּל־רָע. מִבְּל־צָרָה וְצוּמָה. יוֹצִיאֵהוּ לְשָׁלוֹם וִישִיבֶהוּ לְשָׁלוֹם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּּכְל־כַּוְעֵשֵׂה יָדִיוּ עם בָּל־אֶחָיו חַיָּלֵי צְבָא הַהַגָּנָה לְיִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן:

אם במשך השבוע נולד בקהילה בן זכר אומרים בשבת אחד משני הפזמונים הבאים:

פזמון מאת ר' מרדכי לאטיס מרומה:

בשביד מִכְתָם שִירוּ רַעִים - לִכְבוֹד אִישׁ תָּם וּתְמִים דַעִים: נָם אָמְרוּ מַה־טוֹב וּמַה־נָּעִים יֶלֶד הַנָּמוֹל לִשְׁמוֹנָה:

יִּקְרָה שָׁנְּיוֹן וּתְהִדֶּה: י״פּ יִיקּ תּוֹדוֹת אַקְרִיב בִּדְמוּת עוֹלָה: י״פּ יִיקּ תּוֹדוֹת אַקְרִיב בִּדְמוּת עוֹלָה:

פזמון מאת ר' טוביה:

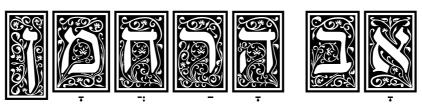
יָהָי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵנוּ וְשַׁלְוָה בְּיִשְׂרָאֵלּי

בְּסִמָן טוב בֵן בָּא לֲנוּ בְּיָכְיוֹ יָבוֹא גוֹאֵל: בַּאַר שָׁבַי יִתְרשׁוּבָן: יַהֶּיֶּדְ יְהִי רַעֲנָןיּ וּבַתּוֹרָה יִתְבּוֹנָן יַ יְאַדֵּף דָּת לְכְל־שׁוֹאֵל: בְּסִבְּן וכו׳

שם נא, א.

ע"פ תה' קכב, ז.

לפני קריאת המפטיר, בזמן שמלבישים את ספר התורה אומרים:

יָשִיב אֶת־שְבוּת עַפּוּ יִשְׂרָאֵלּ וְיוֹצִיאֵנוּ מִצְּרָה לְרְוָחָה ישיפה וְבַאֲבֵּלָה לְאוֹרָה בְּקָרובי וְנֹאבֵר אָבֵון: אַתָּה יְהוָה לְעוֹלְם תַּשֵּׁב בִּסְאֲךָ לְדִוֹר וָדְוֹר: לֶבָּה לָנָצַה תִּשְׁבָּחֵנוּ תַּעַוְבֶנוּ לְאָרֶך יָבִים: הֲשִׁיבֵּנוּ יְהֹנָהוּ אֲלֶידְ וְנָשׁוּבָה חַבֵּשׁ יָבֵינוּ בְּבֶקֶדֶם: הוֹשִׁיעֵנוּ מוֹשִׁיעֵנוּ כִּי לְךְ עֵינֵינוּ וּלְכָה לִישוּעָתֵנוּ: יּבְרֵךְ אֶת־נַעָם וְּנַשְּׂאֵם אָר־נַעָם וְנַשְּׂאֵם אַר־נַחֲלֶתֶךּ וְּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם אַם יּבְרַךְ עַר־הָעוֹלְם:

המפטיר, לאחר שיגמור הגולל לגלול את סה"ת, קודם קריאת ההפטרה מברך: סת"ר ס" ט". בַּרָוּדְ אַתָּהֹ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּיֶלֶדְ הַעוֹלֶם אֲשֶׁר בָּחַר יֵייֵי בַּיַיּר בַּיַיּר ח"ב סי' לב; בּנְבִיאֵים טוֹבִּׁים· וְרָצָה בְּדִבְרֵיהֶם· הַנֶּאֶטְרֵים מְ״בֹּ סְיֹ ָבָאֱמֶת ּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה ּ בְּכוֹשֶׁה עַבְרוּו וּבְיִשְׂרָאֵל עַבּּוּ וּבִנְבִיאֵי הָאֱבֶת וְהַצֶּדֶק:

בפלי מנילה וַיָּדִל אִיש אֶחָד מִן־הָרְמָתַיִם צוֹפָים מֵהַר אֶפְרֵיִם וּשְׁמוֹ שׁ״חֹ חֹ, חֹ־כֹח. ָּ אֶּלְקוֹנָה בֶּן־יִרחָם בָּן־אֱלִיהָוּא בָּן־תִּחוּ בָן־אַוּף אֶפְרָתִי: יהָי בְּיהָי וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֻׁם אַחַת חַבְּיה וְשֵם הַשֵּׁנָית בְּיְהָי וְיהֵי בְּיהָי בְּיהָי בְּיהָי מַיִּימִפּיִּיּ לְפָּנְנָּה יְלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יְלָדִים: וְעָלָה הָאִישׁ הַהְוּא הַיְּיִּא ופנספתים בעירו ביָבְיםו יָבִיבָה לְהְשְתַּחֲוֶֹת וְלִוְבָּח לֵיהֹוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלֶה וְשָּׁם שְנֵי בְנֵי־עֵלִי חָפְנִי וּפַּנְחָׁם כְּהֲנִים לַיהֹוָה: וַיְהֵי הַיּוֹם וַיִּיוְבָּח אֶלְכָוְגֶה וְנָתַוֹ לִפְּנִנְה אִשְׁתֹּוֹ וְלְכָל־בָּנֶיה וּבְנוֹתֵיה בְּנְוֹת: וּלְחַנָּה יִתֵּן בָנָה אַחָת אַבֻּיִם כֵּי אֶת־חַנָּה אָהֵב וַיהֹנָה ָסְגַר רַחְבֶּה: וְבְעֲסַתָּה צֶרָתָה נַּם־בַּעַס בְּעֲבָוּר הַרְעבֶה ּבְי־סָגַר יְהֹוֶה בְּעַד רַחְמֶה: וְבֵּן יִעַשֹׁה שָנָה בְשָנָה מִדֵּי עֲלֹתָהֹ בְּבֵית יְהֹוָה בֵּן תַּבְעָסֶנָּה וַתִּבְבֶּה וְלָאׁ תֹאבַל: וַיֹּאבֶּר לֶּה אֶלְקַנֶּה אִישָּׁה חַנָּה לֶבֶה תִבְבִּי וְלָבֶה לָא תִאבְלִי וָלֶמֶה יֵרַע לְבָבֶך הַלְּוֹא אֲנֹכִי טְוֹב לָךְ בִוּעֲשָׂרָה בָּנִים: וַתָּקָם חַנָּה אַחֲרֵי אָכְלָה בְשִׁלָה וְאַחֲרֵי שָׁתָה וְעַלִי הַכּּהֵׁן ישׁב על־הַבָּפָא עַל־בְּווּזָת הֵיכַל יְהֹוֶה: וְהָיא בָּרַת גָפָשׁ וַתִּתְפַּּצֵּל עַל־יְהוָה וּבָכָה תִבְבֶּה: וַתִּוּר נֶּדֶר וַתֹּאֹבַוֹר יְהוָה אָבָאוֹת אִם־רָאָה תִרְאֶהוּ בֶּעֲנִי אֲטָהֶדְ וּזְכַרְהַּנִי וְלְא־תִשְׁבַּח ָאָת־אֲבָעֶּה וְגָתַתָּה לַאֲבֶתְּהָ זֶרַע אֲנָשֶׁים וּנְתַתַּיו לַיהֹוָה בְּל־יָבֵי חַיִּיו וּמוּרָה לְא־יִעֲלֶה עַל־רֹאִשְוֹ: וְהָיָה בִּי הִרְבְּתְׁה

ח"ב סי" קי; סת"ר סי' עד, סי" ה; סה"ת

לְהִתְפַּלֵל לִפְנֵי יְהֹוֶה וְעֵלֶי שֹׁמֵר אֶת־פִּיהָ: וְחַנְּה הִיא בְּבֶּבֶת עַל־לִבָּה ַרַק שְּׂבָּתֵיהָ נְּעוֹת וְקוֹלֶה לְאׁ יִשְּׁבֻע וַיַּחְשְׁבֶּהָ עֵלֶי לְשִׁכֹּרָה: וַיָּאֹבֶר אֵלֶיהָ עַלִּי עַר־בְּתַי ּתִּשְׂתַּבָּרֶין הָסִירִי אֶת־יֵיגֵךְ בֵּעָלֻיִדְ: וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאבֶר לְא אָבֹנִי אָשֶׁה קְשַׁת־רוּחַ אָנֹכִי וְיָיֵן וְשֵׁבֶר לְאׁ שְׁתְיתִי וְאֶשְׁפַּׁן ָאֶת־נַפְשָׁי לִפְנֵי יְהֹוֶה: אַל־תִּתֵּן אֶת־אֲבֶוְתְדְּ לִפְנֵי בַּת־ בְּלְיָעַל בִּי־בֵּוּרָב שִּׁיחֵי וְבַעְסָי דִבַּרְתִּי עַר־הַנָּה: וַיַּעַן עַלְי וַיָּאֶבֶּר לְבֵי לְשָׁלְוֹם וֵאִלְהֵי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת־שֵׁלְתֵּךְ אֲשֶׁר שָאַלְתְ בֵעִנְוּ: וַתְּאבֶר תִּבְאָא שִׁבְּחָתְךְ חֵן בְּעֵינֵיךּ וַהַּלֶּךְ הָאָשֶה לְדַרְכָה וַתֹּאבֹל וּפָנֶיהָ לֹא־הֵיוּ־לֶה עוֹד: וַיַּשְׁכְּמוּ בַבֹּטֶר וַיִּשְתַחווּ לִפְנֵי יְהֹוָה וַיִּשֶׁבוּ וַיָּכָאוּ אֶל־בִּיתָם הָרָכֵּותָה ַוַיַּרַע אֶלְקָנָה אֶת־חַנָּה אִשְׁתֹּו וַיִּוְבְּרֶה יְהֹוֶה: וַיְהִי לִתְקֻפְּוֹת ַהַיָּבִּים וַתַּהַר חַנָּה וַתַּלֶּד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵׁל בִּי בִיְהֹוָה שְׁאִלְתִּיו: וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְכָוְנָה וְכְל-בִּיתִוּ לִוְבְּחַ ַלְיהֹוֶה אֶת־זֶבַח הַיָּמֶים וְאֶת־נִדְרְרוֹ: וְחַנֶּה לְאׁ עָלֶתָה ָבִּי־אֶבְתַר לְאִישָּׁה עַד יִנְּבֵּל הַנַּעַר עַר וְנְרְאָה אֶלְקְנָה יְהֹוָה וְיָשַב שֶם עַד־עוֹלֶם: וַיִּאֹבֶּר לְהֹּ אֶלְקְנָה אִישָׁה עֲשֶי הַפְּוֹב בְּעֵינִיך שְבִי עַד־גְּבְלֶךְ אתוֹ אָך יֵקְם יְהֹוֶה אֶת־דְּבָרֶוּ וַתֵּשֶׁב הָאִשָּׁה וַתַּינֶּק אֶת־בְּנָּה עַד־גְּּקְלֶה אֹתְוֹ: וַתַּעֲלֵהוּ עִבָּׁוּה בַּאֲשֶׁר וְּטָלַתוּ בְּפָרֵים שְׁלֹשָׁה וְאֵיבָּה צַתַת כֶּוְמַח וְגַבֶּל יַּיִן וַתְּבִאָהוּ בִית־יְהוָה שִׁלְוֹ וְהַנָּעַר גַעַר: ַוַיִּשְׁחֲטִוּ אֶת־הַפֶּר וַיָּבָאוּ אֶת־הַנַּעַר אֶל־עֵלְי: וַתֹּאמֶר בִּי אֲרֹנִּי תֵי נַפְּשְׁךָּ אֲרֹנֵי אֲנֵי הָאִשָּׁה הַנִּצֶּבֶת עִפְּכָה בָּוֶּה לְהִתְפַּדֵּל אֶל־יְהֹוֶה: אֶל־הַנַּעַר הַוֶּה הִתְפַּדֵּלְתִּי וַיִּמֵּן יְהֹוָה לִי 'שֶׁת־שָאֵלָתִׁי אֲשֶׁר שָאַלְתִּי בֵועִמְּוֹ: וָגַם אֲנֹבִי הִשְּאִלְתִּהוּ

לֵיהֹוָה בְּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָּה הָוּא שָׁאִוּל לֵיהֹוֶה וַיִּשְׁתַּחוּ שָׁם לֵיהֹוֶה: פּ שָׁם לֵיהֹוֶה: פּ

שֶם לֵיהֹוָה: פּ עֶלֵץ לִבִּי בִּיהֹוָה רָמָה מַרְנִי בִּיהֹוֶה כֵּי צִין לִבִּי בִּיהֹוֶה כָּי צִין לִבִּי בִּיהֹוָה כִּי צִין לִבִּי בִּיהֹוָה כִּי צִין לִבְּיְהִי נְבִי בִּישִׁי עָלֵץ לִבִּי בִּישִׁי עָתֶך: צִין־כִּוְרוֹשׁ בִּיהֹוָה כִּי צִין בִּלְתֶּך: צִין־כִּוְרוֹשׁ בִיהֹוָה כִּי צִין בִּלְתָּך וְצֵא עָתֶּן צִיר בֵּאלֹהֵינוּ: צֵּל־תִּרְבְּוֹ תְּלְלוֹת: לֵשְׁתִּ גִּבֹּיִם צִיּים בְּלֶּחֶם נִשְׂבְּים נְצִילְים נְצִילְים צִוֹר וְיְבְבְּים בְּלְים בְּלֶחְם נִשְׁבְּים בְּלֶחֶם נִשְׂבְּים אִבְּיִם בְּלֶחֶם נִשְׁבְּים אִנְים בְּעָים וְנִבְּעִים בְּלְּהוֹ וְרָבַתְ בָּים אִבְּלְוֹת: יְהֹנָה מוֹרִישׁ וּמְעִים מִעְבָּי וְיהֹנָה מוֹרִישׁ וּמְעִעִיר מְעָקְרָה יִּלְבְיִים וְבִפֵּא בְבְּיוֹ וְיִבְּתְ בִּיִם אִבְּיוֹם בִּי לִיהִוֹה מִנְבִים צִּבְיוֹם בְּעָבִים בְּעְבִים בְּעָבְיוֹ וְנִבְּתְ בָּנִים אִבְּיוֹן בִּבְעִים בְּעָבִיוֹ וְבְבַּת בָּנִים אִבְיוֹן בִּבְעִים בְּעִים וְבִבְּעִי וְבִבְים בְּעִים בְּעָבִיוֹ וְבְבָּת בָּנִים אִבְיוֹן בִּבְעִים בְּעִים וְבִפֵּא בְבְוֹים בְּעְבִיוֹ וְנִישְׁבִּי עִם־יְּיִוֹל עִם־יְרִיבִים וְבִפֵּא בְבְוֹים מִעְבָּיוֹ וְנִישְׁבִי עִבְיוֹם אָבְיִים וְנִבְּיִים וְבִבּעים בְּעִבְיוֹ וְנִישְׁבִּי וְנִים בְּעִיבְיוֹ וְנִישְׁבִּי וְבִּים אָּבְיוֹן וְנִישְׁת וְבִּים בְּבִיים וְבְבֵּי לִים וְבִבּעוֹ בִּיבְיוֹ וְבִּעְשִׁים וְבִּבְּיוֹ בְּבְּיוֹ וְבְּעִבְים בְּיוֹ וְבְּעִבְים בְּיִלְים וְבִּיוֹים וְבְבָּיוֹ בְּבְיוֹ בְּנִבְיוֹ בְּבְּיוֹ וְבְבָּעִים בְּיוֹלְא בְּכְבוֹ וִבְבְּיוֹ בְּבְיוֹ בְּנִבְיוֹ בְּבִּיוֹ בְּבְּבִי בְּיוֹם וְבִּבְיוֹ בְּבִּיוֹ בְּבִּיוֹ בְּבְּיוֹ בְּיוֹבְיוֹי בְּיוֹבְיוֹי בְּיוֹבְיוֹ בִּיוֹבְיוֹ בְּיוֹבְיוֹב בְּיוֹם בְּבְיוֹ בְּבְיוֹי בְּיוֹבְיוֹי בְּיוֹבְיוֹי בְּבְיוֹים בְּבְּיוֹים בְּיוֹבְיוֹ בְּבְּיוֹבְייוֹ בְּבְיוֹבְייוֹ בְּבְיוֹים בְּיוֹבְיוֹים בְּבְּיוֹים בְּיוֹים בְּבִיוֹ בְּיוֹבְיוֹ בְּיוֹ בְּיוֹי בְּיוֹי בְּבְּיוֹם בְּי בְּיוֹיוֹם בְּי בְּיוֹי בְּיוֹבְיוֹ בְּבְיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹבְיוֹבְּיוֹם בְּבְּיוֹם בְּבְּיוֹ בְּיוֹם בְּבְיוֹם בְּבִּיוֹ בְּי בְּיוֹם בְּיוֹבְיוֹי בְּבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּיוֹם בְּבְיוֹם בְּיוֹם בְּבְּבְּיוֹם בְּבְּיוֹם בְּיוֹבְיוֹים בְּבְיוֹם בְּיוֹם בְּ

סת"ר סי עד, וְיָרֶם קֶרֶן בְּשִׁיקוֹ: פּ סרע"ג ח"ב ובנספחים וְיִישׁ שֵּקֶרֶן בְשִׁיקוֹ: פּ סי ה. ואומרים "גאלנו" וכו', עמוד 111:

ָעָלִיוֹ ³ בַּשָּׁבַיִּם יַרְעֵׁם יְהֹוָה יָדֵין אַפְּסֵי־אֶֶּרֶץ וְיִתֶּן־עַוֹ לְּטַלְבּׁוֹ

הפטרה ליום שני של ר"ה

^{-&}quot;עלו" הקרי, והכתיב "חסידו" ב זהו הקרי, והכתיב "מריבו" ב זהו הקרי, והכתיב "עלו" ו

אַל־יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ: פּ

בִּי־כֵּהוּ אָמַר יְהֹנָה רְנָּוּ לְיִעֲמְבׁ שִּׁמְחָה וְצַהְלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיֶם הַשְּׁמִיעוּ הַּלְּלוּ וְאִמְרֹּוּ הוּשֻע יְהֹנָה אֱתְבּלְּהְ אֶת שְּאֵרִית יְהֹנָה אֶת־עַפְּלְּ אָת שְאֵרִית יְשִּׁרְ יִשְׁרִ בְּּנִי יְבִּיא אוֹתְם מֵאֶבֶין צְפׁוֹן וְקבּצְתִּים מִיּרְכְּתִי יְשְׁוּבוּ אָּבִילְוּ בְּּם עַנֵּר וּפִּפֵּח הָרָה וְיֹלֶבֶת יַחְבֵּוּ כְחְלֵּל נִּדְוֹל יְשִׁוּבוּ אָּבְירִי יְבִּאוּ וְבְתְחֲנוּנִים אְוֹבִילֵם אוֹלִיכֵם אֶל-נְחֲלִי הְּנִּה בִּיִי יָבֹאוּ וְבְתְחֲנוּנִים אְוֹבִילֵם אוֹלִיכֵם אֶלּלְנְהְיִ לְּאֹב בְּבְּרֵי יְבִּאוּ וְבְּבְּרִי הְוּא: בּ

שִׁמְעִוּ דְבַר־יְהֹנֶה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בְּאִיִּם מִפֶּרְחֶק וְאִמְרוּ מִיְדְרוּ: בִּי־בְּבָר יְהֹנֶה מְדְרוּ: בִּי־בְּבָר יְהֹנֶה מְדְרוּ: בִּי־בְּבָר יְהֹנֶה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיֵּד חָזֶק מִפֶּנוּ: וּבָּאוֹ וְרִנְּנִוּ בִמְרוֹם־צִּיוֹן אֶת־יִבְעֹקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזֶק מִפֶּנוּ: וּבָּאוֹ וְרָנְּנוּ בִמְרוֹם־צִּיוֹן וְעַהְיֹב וְנְאַל־יִּמְה נַבְּשָׁם בְּגַן רָנֶה וְלְאִ־יוֹסִיפוּ וְעַלְּבִי עְוֹד: אָז תִּשְׁמֵח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחָרִים וּוְמֵנִים וְעַבְּי שְׁבָּעוּ וְאָב יְחִוֹּל וְנַחַמְתִּים וְשִׁבֵּעוּ וְאָב יִיְם וְּמָנֵים וְתְבֵּי אָמִר וְנְבְּיִ יִשְׁבָּעוּ וְאָם יְתְּנִים בְּשֶׁוּ וְעַבְּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ וְאָם יְחִבְּיִם וְתְבָּים וְתְבָּים וְשְׁבָּעוּ וְאָם יְשְׁבָּעוּ וְאָב יִיִּם בְּעִוּן וְעַבְּי אֶתִּים וְשִׁבָּעוּ וְאָם יִּיִּ הְנִים בְּעוּן וְעַבְּי אָתִרְשוּן וְעַבְּי אָתִרשוּבִי יִשְׂבָּעוּ וְאָם יִּיִּים וְתִּבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּים וְשִׁבְּיִים וְשִבְּעוּ וְאָבִים וְתִּבְּיִים בְּעִוּן וְעַבְּיִים נְּשִבְּיוֹ וְתְבָּבְיי יִשְׁבָּעוּ וְאָבְים וְתְבִּיִּים בְּעִוּן וְעַבְּיִים וְשִבְּיוֹ וְתְבָּים וְשִבּּעוּ וְאָבְים וְתִּבְּיים וְשִבּּעוּ וְנִבְייִים וּוְעַבְּיִם וְשִבְּים וְשִבּבְּיי יִשְּבָּעוּ וּוְאָב בְּיִים בְּעִים וְשִבְּים וְשִבּּעוּן וְעָבְיִים וּבְּיִבּים וּיִבְּבִיי יִשְּבָּעוּ וּנְבִים וּיִבּים וּנְעִבְּים וְּעִבְּיִם וְיִּבְבִיי יִשְׁבָּעוּי וְיִבְבּיי וִישְׁבָּעוּים וּמִבּים וּיִבְּיִם וּיִבְּים וּיִבּים וּיִבְּיִם וּיִים וּוּבְּבּיים וּשְׁבִּים וּיִבְּים וּיִיבְּם וּיִבְּים וּיִבְּיִם וְּעִבְּיִם וְיִבְּבִיי וִשְּבְּבִּעוּם וְּעִבְּים וְּעִבְּים וּתְּיִבְיִם וְּעִבְּים וּיִבְּיִם וּיִבְּיִם וּיִּבְּים וּבִים וּיִבְּים וְיִבְּים וּיִבְּים וּיִבְּיוּים וּיִבְּים וּיִים וּוּבְּים וּיִבּים וּנְבְּיוּיוּבְיוּ וּנְיִים וּיִּיוּים וּיִבְּיוּ וּיִים וּבְּיוּים וּיִבּים וּיִבְּים בְּיוּים וּבְּיוּ וּיִבְּיוּים וּיִים וּיִבְּיוּים בּיּבְּיוּים וּיִבְּיוּים וּיִבְּיוּים וּיִּים וּיִּים וּיִּבְּיוּים וּיִּים וּיִבְּיוּים וּיִבְּיוּים וּיִּים וּיִבְּיוּים וּיִבְּיוּים וּיִבְּיוּים וּיִבְּיִים וּיִּבְּיוּים ו

בְּהוֹ אָמַר יְהֹוָה קּוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע ׁ נְהִי בְּכֵי תַמְרוּלִים כְּהוֹ אָמַר יְהֹוָה קּוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע ׁ נְהִי בְּכֵּיה כֵּי אֵינֶנוּי כְּהַבְּנֶיה מַאֲנֶה יְהִנְּה מִיְנְיִה בִּי אֵינֶנוּי כְּהַבְּיה מִלְּבֶּיה בִּי אֵשְׁרֵית יְהֹוָה מִנְעֵי קוֹלֵך מִבֶּּכִי וְאֵיבֵי מִדְּעָר וְאַמְרִיתְך נְאָם־יְהֹוֶה וְשָׁבוּ בְּנִים מֵעְנוֹד יְשִׁבוּ בְּנִים מִעְנוֹד יְשִׁבוּ בְּנִים מִעְנוֹד יִשִּרְתִּר נְאָם־יְהֹוֶה וְשָׁבוּ בְּנִים מִעְנוֹד יִשִּרְתִּר נְאָבוּ בְנִים מִעְנוֹד יִשִּרְתִּר וְאָבוּ בְּיִם מִעְנוֹד יִשִּרְתִּר וְאָבוּ בְּנִים מִעְנוֹד יִשִּרְתִּר וְאָבוּ בְּנִים מִתְנוֹד וְשִׁבוּ בְּיִים מִתְנוֹד יִשִּרְתִּר וְאָבוּ בְּנִים בְּעִבוּ בְּיִבְים מִתְנוֹד יִשִּרְתִּר וְאָבוּ בְּנִים מִתְנוֹד וְאַבּוּ בְּנִי אַבְּיִם בְּיִבְּיִם מִיְנוֹד וְאָבְיִה מִּיִּנְיִ וְאָבוּי בְּיִבְּיִם מִתְנוֹד וְאָבוּ בְּיִי אַמָּה יְהֹנְה אֱלְהִיי מַל־יִבְרְ בְּיִבּי בְּעִבְּי וְאָשׁוּבִי הְנִיְ וְאָבוּי וְאָשוֹבִי הְנִיְ וְאָשְׁבִי וְאָשוֹבִי וְאָשוֹבְה בִּי אַמָּה יְהֹנְה אֵלְבִיי מִוֹבְי וְאָשוֹרִי תְּשְׁבִי וְאָשוֹבִי וְאָשוֹרִי הְנִים מְבִּיְתִי עַל־יְבֶרְ בְּיִּי בְּתְנִי מִוֹבְי וְאָשוֹרִי וְאָשְׁבִי וְאָשוֹרִי הְנִים מִבְּיִם מִּנִי וְנְאִחְרִי תִּי וְאָּשְׁבִי וְאָשוֹרִי הְנִים מִבְּיִי מִיּבְיוֹי מִיוֹבְי וְיִישְׁיִי וְּאְשוֹבִי וְיִי מְּבְּיִי מְיִי מְשְׁבְּי וְאִשְׁרִי עִּיִי וְאָשְׁרִיי מִי וְאָחְרִי תְּיִי מִילְייִי מִּיְבְּיִי מִינִי וְאָּחְרִי וְיִבְּיִי מִּיִּים בְּיִים בְּיִים מִּיּים בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיים בְּיים בְּיִים בְּיים בְּיִים בְּיוֹים בְּיים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹבְיים בְּיים בְּיוֹבְיים בְּיוֹים בְּייִים בְּיים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיים בְּיוֹים בְּייְים בְּיוֹים בְּיים בְּיוֹים בְּיים בְּיוֹים בְּייִים בְּיוֹים בְּיים בְּיוֹבְיים בְּיוֹים בְּיוֹבְיים בְּיוֹם בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיים בְּיוֹבוּיים בְּיוּים בְּיִים בְּיוֹים

עמ' שסז

מובא בקילור.

סרע"ג ח"ב

ע"פ ויק׳

בּשְׁתִּי וְגַם־נִכְלַּמְתִּי כִּי נָשָּאתִי חֶרְפַּת נְעוּרְי: הֲבֵוּ יַפִּוּיר לִי אֶפְרַיִּם אָם יֶלֶד שַעֲשָׁעִים בִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכְר אֶוְבְּרֶנּוּ

פמ״ר עוד עַל־בֵּן הָכְוּ בִעִי^{ר ל}וֹ רַחָם אֲרַחֲבֶנוּ נְאָם־יְהֹוֶה: פּ^{ס פּ״נּ מ״בּ פּ}מ״. פּ״פּס פּי מּ. פּי פּי פּ

אחרי קריאת ההפטרה המפטיר אומר:

בּיִשְּׁרֵבוּ יְהֹוָה אָבָאוֹת שְׁמֵוֹ מְדָוֹשׁ יִשְׂרָאֵלֹ: ישׁי יִיהוֹ אָבָאוֹת אָבְאוֹת שְׁמֵוֹ

בָּרוּדְ¹ אַתָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם עוּר כְּלֹ־ כְּמֹי פִּי״נּ מִי״פּ הַי״פּ מִי״פּ הַי״פּ הַעוֹלְמִים צַדִּיק בְּּכְל־הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנָּאֱמָן סְּמִנֵּי מִי״בּ הָעוֹלְמִים צַדִּיק בְּּכְל־הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנָּאֱמָן

הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂהּ הַמְּדַבֵּר וּמְקַיֵּם ּכִּי כְל־דְּבָרִיוֹ אֱמֶת וָצֶדֶקּ נָאֱמָן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנָאֱמָנִים דְּבָרֶידְּ וְדָבָר יִּיּ אֶחָד מִדְּבָרֶידְ אָחוֹר לֹא־יָשוּב רֵילָם ּכִּי אֵל מֶלֶךְ נָאֱמָן אֶתָהּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָהּ הָאֵל הַנָּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו:

שַּׂבְּחָנוּ יְהֹיָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלְיֶהוּ הַנָּבִיא עַבְדָּךְ וּבְמַלְכוּת בְּיִבּי בּית דָּוִד כְּשִׁיחָךְּ בִּמְהֵרָה יָבוֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֶׁב זָר וְלֹא־יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוּ כִּי בְשֵׁם קְרְשְּׁךְ נִשְׁבַּעְתָּ לּוּ שֶׁלֹא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶדּי

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ מָגֵן דְּוִר:

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם (בשבת: הַעָּבוֹדָה וְעַל־יוֹם) הַזִּבְּרוֹן הַזֶּה שֶׁנְּתְתָּ לְּנוּ יְהֹוָה הֲשָׁבָּת הַזֶּה וְעַל־יוֹם) הַזִּבְּרוֹן הַזֶּה שֶׁנְּתְתָּ לְּנוּ יְהֹוָה אֱלְהֵינוּ (בשבת: לִקְרָשָּׁה וְלִבְנוּחָה) לְחַיִּים וּלְכָבוֹר

במח׳ רמ״ו ובולוניא: נוסח ברכות ההפטרה שונה במקצת- ^{2} כאן שינוי הצנזור- ובמס׳ סופרים, ברמב״ם ובמח׳ רמ״ו, בולוניא ושד״ל: ״פְּנְקוֹם נָקִם״, וכך גם בסרע״ג ובסדו׳ רס״ג עמ׳ שסז- ^{3} במח׳ רמ״ו, בולוניא ושד״ל: ״פְּנָקוֹם נָקִם״, וכך גם בסרע״ג ובסדו׳ רס״ג עמ׳ שסז- ^{3} נוסד״ל: ״בְּנַחַם״-

בבלי פסחים דף קיז, ב.

ע"פ מס"ו פי"ג, הי"גד הי"ד; בסדו' רס"ג עמ' שסח מובא נוסח שונה ודומה

במקלת.

וּלְתִּפְאֶרֶת. עַל־הַכּּל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָדְּ

מּמִימִ יְּיָּ נְּמְבְּרְכִים אוֹתְדְּ- תָּמִיד לְעוֹלֶם וָעֶד. וּדְבָּרְדְ אֱמֶת וְמַיָּם

מְּמִימִ יְּיָּ לָעַד. וּמִבַּלְעָדֵידְ אֵין לְנוּ מֶלֶדְ אֶלָא אֲתָה. בָּרוּדְ אַתָּה

יְהֹוָה. מֶלֶדְ עַל־בְּל־הָאֶרֶץ. מְלַדֵּשׁ (בשבת: הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל

וְיוֹם הַוֹּבָּרוֹן:

סדו' רס"ג עמ' שסח; סת"ר סי' עג וסי' עד.

תפילה לשלום המדינה2

ע"פ משנ' אבות פ"ג, מ"ב; בבלי ע"ז דף ד

עריבָר אָלּי בָּרָד אָת־מָדינַת צוּר יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ· בָּרֵך אֶת־מְדִינַת עוֹיִי זְּיִרְ אָרָ וְגוֹאֲלוֹי יִשְׂרָאֵלּ רָאשִׁית צְּבִיחַת נְּאֻדְּתֵנוּ הָגֵן עָלֶיהָ בְּאֶבְרַת חַסְדֶּךְ וּפְּרוֹשׁ עָלֶיהָ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךּי וּשְׁלַח אוֹרְךְּ וַאֲמִתְּדְּ לְרָאשֶׁיהָ שָׁרֶיהָ וְיוֹעֲצֶיהָ וְתַּקְנֵם בְּעֵצָה טוֹבָה ָמִלְפָּנֶידְּ • חַזֵּק אֶת־יְבִי מְגִּנֵּי אֶבֶין קְרְשֵׁנוּ • וְהַנְחִילֵם אֱלֹהֵינוּ יְשׁוּעָה וַעֲמֶֶרֶת נִצָּחוֹן הְּעַפְּרֵם ּ וְנָתַהֶּ שָׁלוֹם בָּאֶרֶץ וְשִׂכְחַת עוֹלָם לְיוֹשְׁבֶיהָּ וְאֶת־אַחֵינוּ בְּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵלּ בְּקְד־נָא בְּבָל־אַרְצוֹת בְּזוּרֵיהֶם וְתוֹלִיבֵם מְהֵרָה קוֹמְוֹבִיהּת לְצִיּוֹן עירָדְ וְלִירוּשָׁלַיִם מִשְׁבַּן שְׁמֶדְּי בַּבָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה יַקבֶּאָד יְהֹנֶה בַּקְאָה הַשָּׁבֶים בִשְּׁבֶים בִשְּׁם יְקבֶּאָד יְהֹנֶה בִּשְׁבֵים בִשְּׁם יְקבֶּאָד יְהֹנֶה אֱלֹהֶיךּ וּכִשָּם יִפָּקתָד: וֶהֶבִיאֲדְּ יְהֹוָה אֱלֹהֶידּ אֶלֹ-הָאֱכִץ אָשֶׁר־יִרְשִׁוּ אֲבֹתֶידִּ וְיִרִשְׁתֶּה וְהִיטְבְּדָּ וְהִרְבִּּדָּ בֵאֲבֹתֶידִּ: ּוְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְּׁמֶךּ וְלִשְׁמוֹר אֶת־בְּל־ דּבְרֵי תוֹרָתֶדָּי הוֹפַע בַּהֲדֵר גְּאוֹן עֻיֶּדְ עַל־בָּל־יוֹשְׁבֵי תַבֵּל יּהַ אַרְצֶּדְּי וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר וְשָׁבָח בְאַפּוֹ יְחֹוָה אֱלֹבֵי יִשְׂרָאֵל 🖫 🚉 בֶּלֶךְ (נִ״א: בָּלָךְ) וּבַּלְכוּתוֹ בַּבֹּל בִשְׁלָה. אָבֵן סֶלָה:

במח׳ בולוניא ושד״ל במקום ״אוֹתֶר יִתְבֶּרְךָּ שְׁמָךְּ בְּפִי כְלֹּיחִי תְּמִיד לְעוֹלְם וְעָד״, הנוסח הוא: ״אָת שְׁמָךְ תְּמִיד לְעוֹלְם וְעָד״, רק לר״ה ולא בשאר ברבות תְּמִיד אֲלֹדֶי יִשְׁעֵנוּ״- ובמח׳ רמ״ו הנוסח הוא: ״אָת שְׁמֶךְ תְּמִיד לְעוֹלְם וְעָד״, רק לר״ה ולא בשאר ברבות הפשרה- ^{2} כמובן תפילה זו ו״מי שברך לחיילי צה״ל״ אינם במח׳ העתיקים, וחוברו ע״י הרבנות הראשית לישראל-

מי שברך לחיילי צה"ל:

בְּיִל שֶׁבֶּרְךְ אֲבוֹתִינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹבּ הוּא יְבָרֵךְ אֲבוֹתִינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹבּ הוּא יְבָרָהְ אֵבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹבִים עַל־מִשְׁמֵר אָבְיִם אַרְצֵנוּ וְעָרִי אֱלֹהֵינוּ מִּנְּבוּוֹ הַלְּבִנוֹ וְעַר־מִּדְבַּר מִצְּרִים יִּמְרָבָה בַּיַּבְּשְׁה בָּאֲוִיר וּבַיָּם וּמִן יְהֹיָה אֶת־אוֹיְבֵינוּ הַפְּמִים עָלֵינוּ נִגָּפִים לְפְנֵיהֶם כֵּיִּתְּ יְהֹיָה אֶת־אוֹיְבֵינוּ הַפְּמִים עָלֵינוּ נִגָּפִים לְפְנֵיהֶם הַּבְּרוּת וְצוּיְהָה בְּרָרְה וְצוּיִקְה בְּרָבְה וְצוּיְקְה בְּרָבְיה וְצוּיִקְה וְמִיּלְה בְּרָבְיה וְצוּיִקְה בְּרָבְיה וְצוּיְהְה בְּרָל־מַעֲשֵׂה וּמְבְּרְבִּי שְׁוֹנְמִי בְּהָבְי וְיִעְיְּבִי בְּבָּבְי יְהֹנְה אֱלְהִיכֶּם יִיִּבְּים לְבָּבְ עִם בְּבֶּם וְיִעִשְּׁרֵם בְּבָּבְי יְהֹנָה אֱלְהֵיכֶם יִי בִּיּה וְנִישְׁרָם לְכָּם עִם־אִיְּבִיכֶם לְהוּשִׁיעַ אֶּתְכֶם וְנִישְׁבָּם וְנִמְיִבְ בְּבָּי יְהֹנָה אֱבְרֵב וְהֹלְּה בִּבְּי יְהֹנָה אֲבְרֵב וּמִיּבְם לְבָּם עִם־אִיְּבִים לְהִיּבְם לְהִיּבְם לְּהִבְּח לְבֶב עִם עִם־אִיְבִם בְּבָּם עִם־אִיְבִבּם לְּהוֹשֵיע אֶתְכֶם וְנִישְׁבָּם בְּבָם עִם־אִיְבָם לְהוּשְׁתַם לְבֶבם עִם־אִיְבִבּים לְהוּשְׁתִם לְבָּם עִם־אִיְבִבּם לְהוֹשְיע אֶתְכֶם וְנִימִים בְּבָם עִם־אִיְבִבּם לְהוּשְׁתִיע אֶתְכֶם וְנִבּאם וִנִּמְבָּם בְּבִּבּים לְהוּלְחֵם לְבָּם עִם־אִיִּבְּבָּם לְהוֹשְיעע אֶרְנֵבם וְנִבּאם וִנֹמִבּם לְהוּלְם בְּבָב מִּם עִם־אִיִּוֹב בְּנִבּים לְּהוֹישׁיִיע אָּתְרָב.

מי שברך לקהל:

בְּלִי שֶׁבַּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָקן וְיַעֲקֹב הוֹא יְבָרֵךְ יֵּכֹּכֵּכִי אָרָרָהָם יִצְחָקן וְיַעֲקֹב הוֹא יְבָרֵךְ יֵּכִּלְּיהִוֹת אֶרִרְּבְּלֹיתְ לְּבָּנוֹתֵיהֶם) וְכְלֹּיאֲשֶׁר לְהָם הִּקְּוֹה וּבְּנִיהָם וּבְנִיהָם (וּבְנוֹתֵיהֶם) וְכְלֹּיאֲשֶׁר לְהָם וּמִי שָׁמָן לַמָּאוֹר וְיִיִן לְקִדּוֹשׁ וּלְהַבְּדְּלָה יְהַבּּאִים בְּתוֹכָם לְּהַבְּדְלָה וְהַבְּּאִים וּצְדְכָה לְעֵנִיִים שָׁמֶן לַמָּאוֹר וְיִיִן לְקִדּוֹשׁ וּלְהַבְּדְלָה וּמְוֹרָה וּמְבְּלִיה בְּמִינִם שְּמִים שְּבְּיִם יְבְּבִּרְם וְיִשְׁלַח בְּתוֹיְה שְּמִים שְּבִים וּבְּבְּרָה לְעֵנִיִים בְּצְרְבִי צִבּוּרְם וְיְשֵׁבִם שְׁבִים שְׁמִים וּבְּבְיִה וּבְּצְרְבִי צִבּוּרְם וְיִשְׁלַח בְּרָבָה וְיִסְלַח וּבְּבְלְיה בְּרָבָה וְיִיְבָּא לְכְלֹּבּוּפוֹתָם וְיִשְׁלֵח בְּרָבָה וְיִסְלַח וּבְּרָבה וְיִחְה וְבְּלִיבְּא לְכְלֹּבּוּפוֹתָם וְיִשְׁלֵח בְּרָבָה וְיִיְבָּא לְבְלֹּבּוּמוֹתם וְיִשְׁלֵח בְּרָבָה וְיִיְהָה וְנִיקְה בְּרָבה וְיִיבְבֵּא לְכְלֹּבִּנִם וְיִשְׁלֵח בְּרָבְה וְיִיבְה וּנִשְׁלְחְה בְּכְל-מִעֲשֵׁה יְבְלּל-בּוֹמוֹם עם בְּלֹייִשְרָאל אֲחִיהם וְיִבְבָּא לְבְלֹּבִיתְשֵׁשֹׁה יְבִיהְם עם בְּלִיתְבְּלְחָה בְּכְל-מֵעֲשֵׁה יְבְלִּל בְּוֹבּוּ עִם בְּלִבְית אָבוֹים וְנִיבְבָּא מִנְיִים יִנְבִבּא וְבְלּלִב וּמִבְעְשֵׁה יְבִרְלִבְּוֹת בְּבְלִיתְה בְּבְלִיתְה בְּבְלֹים עְשֵׁבֵּם וְיִבְבָּא וְבְלְלְבִית אָמֵבְי וּבְּלְחָה בְּבְל-מִעְשֵׁה יִבִימְם עִּמֹי בְּבִית אָמֵן:

בָרך (אִמּוֹתֵינוּ) שָׂרָה רִבְקָח רָחֵל וְלֵאָהּי הוּא יְבְרֵךְ אֶת־בָּל־בַּת יִשְׂרָאֵל שֶׁעוֹשָׂה בְוּעִיל אוֹ בִשְׁבַּחַת לִבְבוֹד הַתּוֹרָהּ וְהַבְּעַתֶּקֶנֶת גַר לִּכְבוֹד הַתּוֹרָהּ הַפָּןדוֹשׁ בָּרוּדְ הוא יַשַׁלֵם שְּׁכָרָהּ וְיִתֵּן לָה וְּמוּלָה הַטּוֹב וְנֹאמַר אָמֵן:

תפילה לחולה גוסח מילאנו (חוברה ע"י הרב צבי בן רפאל פרידנטל ז"ל): מָל שֶׁבַּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹבּי הוּא יְבָרַךְ וְיִרְפָּא אָת־הַחוֹלֶה… בַּעֲבוּר (שֶהַצִבוּר מִתְפַּלֵל לְרְפּוּאָתוֹ הַשְּׁלֵמָה) ּוְנוֹבַר - בִּשְׂכַר זֶה הַפָּּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְרַחֵם עָלָיוּ וִיבָרְבֵהוּי וְיִרְפָּאֵהוּ וִיחַזְּמָהוּ וִיחַיֵּהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִבְּל־צָרָה וְצוּסָהוּ וְיִשְׁלַח רְפּוּאָה שְׁלֵטָה לְבָל־אֵבָרִיו וְגִידִיוּ וּלְבָל־גּוּפוֹ וְגַפְשׁוּ וְיָגְוּחוּ עָלִיוּ בְּל־הַבְּרָכוֹתּ וִיבַשֵּל מֵעָלִיו בְּל־גְּזֵרוֹת קשוֹת וְרְעוֹתּ וִימַצֹּא ּבָּל־מִשְאֲלוֹת לִבּוֹ לְטוֹבָהּ וְיַצְמִיח לוֹ וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל יְשוּעָה בְּמָרוֹבּ וָבֵן יִהִי רָצוֹן וַנֹאמַר אָמֵן:

סוף פר' יא.

ראה שבה"ל

ענין שבת סי' פא.

סת"ר סי" טז.

יִ**וְבּוֹר**ַ אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת־גֶפָשׁ···

לאיש (לאנשים)

אָהָדַרְ (שֶׁהָּדְּלֵבוּ) לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּאי עִם־גֶפֶּשׁ מְנוּחָה אֲשֶׁר יִיטַב לוֹ (לַדֶּהֶם)∙ וְתִּהְיֶּדִה נַפְּשׁוֹ

לאשה (לנשים) שֶׁהָלְבָה (שֶׁהָרְּלבוּ) לְחַיֵּי דָעוֹלָם הַבָּא עם־גֶבָּשׁ שָׂרָה אַשֶּׁר | רִבְּלָה רָחֵל וְיַעֲלִבּ אֲשֶׁר | רִבְלָה רָחֵל וְלֵאָה אֲשֶׁר הם חַיִּים בְּגַן־עֵּדֶן הַפָּקרוֹשׁ הֵן חַיּוֹת בְּגַן־עֵּדֶן הַפְּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יָבִין לוֹ (לְהֶם) בְּרוּךְ הוּא יָבִין לְהּ (לְהֵן) קְנוּחָה אֲשֶׁר יִיטַב לְה (לָבוֹן)∙ וְתִהְיֶרה נַבְּשְׁה אָרוּרָה (וְתִהְיֶינָה נַפְּשׁוֹתֵיהֶם | אָרוּרָה (וְתִהְיֶינָה נַפְשׁוֹתֵיהֶן

במח׳ רמ״ו ובולוגיא מופיע רק הנוסח הכללי. בראש השנה שלא חל בשבת החזן אומר בקול רם ״יִזְכּוֹר 1 במח׳ רמ״ו ובולוגיא אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת־גֶבֶּש״ וכל אחד מזכיר בלחש את נשמות קרוביו שנפטרו, ולאחר מכן החזן ממשיך בקול רם: ״אֲשֶׁר הָלְכוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא״ וכוי

לאשה (לנשים)

אָרוּרוֹת) בִּאָר־־וֹר הַחַיִּים אָרוּרוֹת) בִּאָר־וֹר הַחַיִּים

לאיש (לאנשים)

הַנְצְחָיִים תַּחַת כִּפֵּא הַכָּבוֹד | הַנְצְחָיִים תַּחַת כִּפָא הַכָּבוֹד וּלְעֵת הָחִיַּת הַבֵּּתִים יָקִיץ וּלְעֵת הְחִיַּת הַבֵּּוּתִים הָקִיץ וּלְעֵת הְחִיַּת הַבַּּוּתִים הָּקִיץ וירַנְּנוּ) וּתְרַנֵּן (הָּכֵּןצְנָה וּתְרַנֵּנְה) וירַנֵּן (יָקִיצוּ וִירַנְּנוּ)

עם־יֶתֶר שֹבְנֵי עֲפָרי בְּדַבְתִיב יִחְיַוּ בֵּעָּידְ נְבַלְתֵי יִקוּבְוּן 🧝 🧝 הָלִיצוּ וְרַנְּנוּ שִׁכְנֵי עָבָּר וּלְכָלְנוּ יִתֵן יְהוָה שָׁכָר טוֹב וְחַיִּים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא וִימַדֵּא מִשְׁאֲלוֹת לְבֵנוּ לְטוֹבָהּ וְיַצְמְיַח לְנוּ יְשׁוּעָה בְּקְרוֹב וְבֵן יִהִי רְצוֹן מִיפּ זְּכִיּׁר וָנֹאַמַר אָמַן:

יָזָ**בּוֹר** אֱלֹהִים לְטוֹבָה אֶת־גֶפָּשׁ כְּל־שִׁרְבֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵלֹּ ^{מֵיף פֶּקְייֵר} עִם גָפָשׁ אַבְרָ־הָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב אֲבוֹתֵינוּ יִנְעָם־גֶפֶשׁ שָׂרָהּ רִבְּקָהּ רָחֵל וְלֵאָה) וַאֲשֶׁר הִנְּיחוּ ּלְנַפְשׁוֹתָם זְכִירָה בְּהֶקְדֵשׁ יָנְוּחוּ עַל־מִשְׁבְּבוֹתָם בְּגַן־עֵדֶן וַנֹאַמַר אָמַן:

> **אַהֵינוּ** יִשְׂרָאֵל וַאֲנוּםֵי יִשְׂרָאֵל (וַאֲסִירֵי יִשְׂרָאֵל)· הַנְּתוּנִים וְיְחוֹן יְרַחֲבֶם וְיָחוֹן (בְּרַחֲבֶיוּ) הַפָּקוֹם וְיָחוֹן אוֹתָם (וְאוֹתֶנוּ) בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹלֹּ וְיוֹשִׁיעֵם וְיוֹשִׁיעֵנוּ ּוְיוֹצִיאֵם וְיוֹצִיאֵנוּ מִצָּרָה לִרְוָחָהּ וּמֵאֲפֵּלָה לְאוֹרָה (בְּּמָרוֹב) וָנֹאַמַר אָמַן:

יָּהְיֹיתַקְרָיִ יְהְיָהְ יְהַנָּה עָלֵינוּ בַּאֲשָׂר יִחַלְנוּ לֶדְ: בִּי־לְּדְּ יְהְיָה מֹסׁ לֹה כֹּבּ הוֹתֶלְתִּי אַתָּה תַעֲנָה אֲדֹנָי אֱלֹהֵי: לְלַמַעַן יֵחְלְצְוּן 🤝 🗓

[∙]במח׳ רמ״ו מופיע רק שלשה פסוקים הראשונים 1

יִרידֶיך הוּשִיעָה יְמִינְךְ וַעֲנֵנִי: (מֵגנֵנוּ רָאֵה אֱלֹהֶים וְהַבֵּׁט יִּרידֶיך הוּשִיעָה יְמִינְךְ וַעֲנֵנִי: (מֵגנֵנוּ רָאֵה אֱלֹהֶים וְהַבֵּׁט מּכֹּ מִים, הַּ בְּנִי בְשִׁיחֶך: לֹא־אָמִוּת בִּי־אֶחְיֶה וֹאֲסַבּׁר בִּעְשֵׁי יָה): יְהֹוָה הושיעה הַבָּּעָר יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

סליחה לפני תקיעת שופרי

עת שַעֲרֵי רָצוֹן לְהִפָּתֵחַ יוֹם ּ אֶהְיֶה כַפַּי לְאֵל שוֹטֲחַיּ אָנָּא זְכֹר נָא לִי בְּיוֹם הוֹבֵחַי עוֹמֵד וְהַנֶּעֲמַד וְהַבִּּוְבַּח:

ּבָּאַחֲרִית נָפָה בָּסוֹף הָעֲשָׂרָה. הַבֵּן אֲשֶׁר נוֹלַד לְּךְ כִּשְּׂרָה. אָם נַפְשְׁךְ בוֹ עַד־בְּאד נִקְשָּׁרָה ּ קוּם הַעֲלֵהוּ ע"פ בר׳ לִי לְעוֹלָה בָּרָהּ אֶלֹּהַר אֲשֶׁר כָּבוֹד לְךְּ זוֹרֵחַ:

אָמַר ּ לְשָׂרָה בִּי־חֲמוּבֵך יִצְחָקוּ נָּדַל וְלֹא לָמַד עֲבְוּדַת שַׁחַקּי אֵלְכָה וְאוֹרֵהוּ אֲשֶׁר־לוֹ אֵל חָקּי אָבְּיָרָה לְכָה שוקר עָנָה יְהִי לְבֵּךְ בְּאֵל בּוֹמֲחֵ: עוקר

ייַפּרָיִ שְׁחַר הִשְׁבִּים לַעֲלוֹת בַּבְּטֶּרי וּשְׁנֵי נְעָרָיו מִבְּּוֹתִי הַשֶּׁמֶרי הַשְּׁמָרי יוֹם־הַשְּׁלִישִׁי בָּגְעוּ אֶל־חֵקֶר- וַיַּרְא דְּמוּת כָּבוֹד וָהוֹד וָיֶּכֶּןר ּ עַמַד וְהִתְבּוֹנֵן לְהִפָּשֵׁח:

יַּדַע נְעָרָיוּ בִּי־קְרָאָם לֵאמֹר אוֹר הַרָּאִיתֶם צָץ בְּרֹאשׁ הַר־הַמּוֹר∙ וַיּאִמְרוּ לֹא־נֶחֶזֶה רַק מֵהַמּוֹר״ּ∙ עָנָה שְׁבוּ :בּבּני יבּמים בה עַם בְשׁוּלִים לַחֲמוֹרי וַאֲנִי וְהַנַּעַר לְהִשְׁתַּשֵּׁחַ:

¹ לרבי יהודה בן שמואל עבאס. ושמו חתום בראשי הבתים: עבאש יהודה שמואל. סליחה זו נמצאת במחי כמנהג בני רומה כסליחה בתפילת נעילה ביום הכיפורים ובכל המהדורות של המח׳ העתיקים אינה מופיעה כאן וכנראה הונהג לאמרה בר״ה בהשפעת מנהג הספרדים ובמח׳ שד״ל ח״ב דף מ״ב כתב בהנחיה יש קהילות שנוהגים לומר סליחת "עת שערי רצון" וכו' - 2 במח' רמ"ו ובולוניא: "לֵיל" - 3 במח' רמ"ו: "אֱמֹר". ^{6} במח׳ רמ״ו: ״פָּפָא בָּבוֹד״. ^{5} במח׳ רמ״ו: ״וְיוֹקֶר״. ^{6} כנראה צ״ל: ״יודע נעריו״, ע״פּ ש״א כא, ג ז ל במח׳ בולוניא: ״הַמּוֹר״.

ָּהָלְכוּ שְׁנֵיהֶם לַעֲסֹּׁׁ בִּמְלָאכָה וַיַּעֲנֶה יִצְחָּׁׁ לְאָבִיו כֶּכָה שְּׁרֵנְי שְׁה אֲשֶׁר בְּיִּלְאַכָה עַּנְרָבָה אֲיֵה אֲדוֹנִי שֶׂה אֲשֶׁר בְּיִּבְיּ בַּעֲרָכָה אַיֵּה אֲדוֹנִי שֶׂה אֲשֶׁר בְּיִּבְּי בַּוֹעֲרָכָה אַיִּה הָאַתְּ בְּיוֹם־זֶה דָּתְּךּ שוֹבֵח:
עוקר

וַיַעַנֶה אָבִיו בְּאֵל חֵי מַחֲסֶהּ כִּי־הוּא אֲשֶׁר יִרְאֶה לְעוֹלָה כֵּיְ-הַּיּ הַשֶּׁהּ דַע כִּי־אֲשֶׁר יַחְפֹּץ אֱלֹהִים יַעֲשֶׂהּ נִבְנֶה בְּנִי הַיּוֹם לְפָנָיו כִּפָּא אָז יַאֲמִיר זֶבַח וְהַזּוֹבֵח: עוקר

קונים לְאֵל וּלְרַחֲמָיו לִבְּמְחַי חָפְּתְּחַי חַבּּן לְהִנְּבַח וְאָב לִוְבְּחַי. מֹכּ מִּלֹּהַ לְחַלִּי לְבִּמְחַי לְאֵל וּלְרַחֲמָיו לִבְמְחַי וְקוֹי, יְהֹנְה יִחֲלֵיפוּ בֹחַי יִפּי מִּלֹּה. קונים לְאֵל וּלְרַחֲמָיו לִבְמְחַי. עוקר בִּיִּפְּחֵי: עוקר בְּנְחֲלֵת אֵל לְהִסְתַּבּּחֵ:

הַכִּין עֲצֵי עוֹלָה בְּאוֹן וָחַיִלּ וַיִּעֲקֹר יִצְחָק בְּעֲקְרוֹ אֵיִלּ בְּיֵבֶּ וַהְמוֹן דְּמָעִיו נוּוְלִים בְּחַיִלּ וַיְהִי מְאוֹר יוֹמָם בְּעֵצֶם לַיִלּ עַיִן בְּמַר בּוֹכָה וְלֵב שָּמֵח: עוקר

שְׁוּרוּ לְאָמִי כִּי־שְּׁשׁוֹנָהּ פָּנָהּ הַבֵּן אֲשֶׁר יָלְדָה לְתִשְׁעִים שְׁנָהּ הָיָה לְאֵשׁ וּלְמַאֲכֶלֶת מָנָהּ אֲנָה אֲבַמִּשׁ לְה מַנְחֵם אֲנָהּ צַר־לִי לְאֵם תִּבְכֶּה וְתִתְיַפֵּחַ: עוקר

לְּפַּאֲבֶכֶלֶת יֶהֱמֶה מִרְבָּרִיּ נָא חַדְּדָה אָבִי וְאֶת־מַאֲסָרִיּ חַזֵּק בְּעַת יֵקַר יְקוֹר בִּבְשָׂרִיּ קַח עִפְּּוְד הַנִּשְׁאָר מֵאֶפְּרִיּ וָאֱמֹר לְשָׁרָה זָה לְיִצְחָק רֵיחַ: עוקר

וּיֶהֶמוּ כְל־מַלְאֲבֵי מֶרְכָּבָה אוֹפַּן וְשִׂרָף שׁוֹאֲלִים בִּנְדְבָה וּיֶהֱמוּ כְל־מַלְאֲבֵי לָאֵל בְּעַד שַׂר־צָבָא אָנָּא הְּנָה פִּדְיוֹן יִּיְכָּב הָּיִּלְאַ יְבָה עִּלְ־נָא יְהִי־עוֹלְם בְּלֹא יָרֵח: עוקר עוקר

שִׁיפָּרָיָ אָבַר לְאַבְּרָהָם אֲדוֹן שָׁבְוִים אַל־תִּשְׁלְחָה יָד אֶל־שְׁלִישׁ
אָפְרִים שְׁוֹבוּ לְשָׁלוֹם בַּוֹלְאֲבֵי בַּחְבִיִם יוֹם־זֶה וְכוּת
שִׁפְּרִים שְׁוֹבוּ לְשָׁלוֹם בַּוֹלְאֲבֵי בַּחְבִיִם יוֹם־זֶה וְכוּת
שִׁפִיים לְבִּנִייִיְרוּשְׁלִיִם בּוֹ־חֵשְׁא בְּנִי־יַעֲקֹב אֲנִי סוֹלֲחֵ: עוקד
לְבְרִיתְּךְ שוֹבֵן וְבוּל שִׁבְעָה וְכְרָה לְעֵדָה סוֹעֲרָה וּנְגוּעָה יִּנִוֹן
וּשְׁבַע תּוֹּקְעֵי תְּקִיעָה וּתְרוּעָה (בשבת אומרים: וּשְׁבַע
שִׁמִר לְצִיּוֹן בָּא וְבַוֹן הַיְשׁוּעָה יִנּוֹן
שוקר וְאֵנִי שׁוֹלֲחֵ: עוקר

פזמון לתקיעת שופרי

בּבֹא חָזְיוֹן תְּשׁוּעָה. בְּקוֹל שׁוֹפֶר. יַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה. בְּלַקבֵץ שׁוֹבְר. יַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה.

יָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעֱה יְהֹוָה בְּקוֹל שוֹפְּר:

ים ישי יוֹלָדְ בְּקוֹל שוֹפֶּר - קוֹל מִשְּׁמִים - עַל־הַר הַקְּדֶשׁ וְעַל־יִרוּשְׁלֵיִם - עלה... יְּ**הֹוֹלְ הּ** בְּנֵת יְמִינְךְ תְּהִי בְּמֵרֹאשׁ נְטוּעָה: עלה... עלה...

רוֹת יְּהָלֶּת וְהָלֶּת יְּבֶּלֶּה מֵץ וּוְמָן עת־יִתְּלֶּע וְהָלֶּךְ בְּסַעֲרוֹת בִּייִ וְהָלֶּת יְּבְּלִּת שוֹפֶּר יְּגַלֶּה מֵץ וּוְמָן עת־יִתְלָּע וְהָלֶּךְ בְּסַעֲרוֹת מּלְה... מלה... מלה...

יהריקיש הּיְתֵּד הַּקּוֹל שוֹפָּר בְּהַר־קֹדֶש הִּתְקוּע נְוֵה צִּיּוֹן תִּרְקוּע וְהַבּּת יְהָבְּת יְנְה הַּיְּתְוֹ הַיְּתְוֹ שִׁנִּיר יִבְּקַע וְתִנְּתֵק וְתָמוּשׁ הַיְּתֵּד הַתְּקוּעָה: עלה... עלה...

סה"ת סי לו.

ויעמוד הבקי לתקוע, וקודם התקיעות יאמר:

ראה סת"ר סי' עה.

פּר פּר שָׁלְּהְ שֻּׁלְהִים בִּתְרדּיעֵה יְיְלֵהְ שׁוֹבֶּר יְהְוָה בְּקּוֹל שׁוֹבֶּר יְהֹוֶה: בּר פֹר פּר פּר בּר בְּיִהְוָת וְקוֹל שׁוֹבֶּר יְהִוֶּה בְּיִהְוֹת וְקוֹל שׁוֹבֶּר יְהְוָה: בּרִיעָה לְצְוּר יִשְׁעֵנוּ:

 $^{^1}$ פזמון זה אינו מופיע במהדורות העתיקות של המח׳, ונדפס כאן עפ״י מח׳ שד״ל- הרב מ״ע הרטום הנהיג שלא לאמרו, אך בשנים האחרונות נהגו לאמרו- ^{2} בדפוסים הראשונים של הפיוט מחמת הצנזורה נדפס שלא לאמרו, אך בשנים האחרונות נהגו לאמרו במח׳ רמ״ו ובולוניא, ונדפס כאן עפ״י מח׳ שד״ל- "זמלכות הרשעה״. ^{3} לקט פסוקים זה אינו מופיע במח׳ רמ״ו ובולוניא, ונדפס כאן עפ״י מח׳ שד״ל-

בוִמְרוֹת נָרֵיעַ לְוֹ: נַקַרָּמֶה פָנֵיו בִתוֹדֶה בַּבַּטָה לְיוֹם חַגֵּנוּ: מֹכֹ׳ פֹּמֹ, דִיכּ. תַּקְעָוּ בַחְדֶשׁ שוֹפֶּר בּשְׁבָּט לֵאלֹהֵי יִעֲקְב: בָּי חָלן לְישְׂרָאֵל הְוּא יַהָּרִיעוּ בַּאַלהִים בְּקוֹל רִנְּה: 🗝 🌣 🖟 בֶּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כֶּף הָרִיעוּ לַיהֹוָה בָּל־הָאֶבֶץ: 🌣 🕫 מִזְמָוֹר לְתוֹדֶה שִירוּ־ַלוּ שִיר חָדֶש ָהַיטֵיבוּ נַּגָּן בָּתָרוּעֲה: 🌣 🌣 הָרִיעוּ לֵיהוָה כָּל־הָאֶרֶץ

ַרָ**יהוֹן ה**ְעֲלֵיהֶם יֵרָשֶּׁה וָיָצָא כַבָּרֶק חִצְּוֹ וַאִדֹנֵי יֱהוֹה בַּשּׁוֹפֵּר ייִי יִייּי יִתְלָע וְהָלַךְ בְּסְעַרוֹת תֵּימֶן:

ַ**וֹיְהִי** ׁ קוֹל הַשֹּבָּר הוֹלֶדְ וְחָזֵק מְאֶד מֹשֶה יְדַבֵּר וְהֶאֱלֹהָים ········· יַעֲנֶנְוּ בְקוּל:

יָ**רְיָה**וֹ בַּיִּים הַהֹּוּא יִתָּקַעٌ בְּשוֹבְּר גָּרוֹל וּבָאוּ הָאִבְרִים בְּאֶרֶץ ישׁ יּיִּבּ אַשֿוּר וְהַנִּדְּחָים בְּאֶבֶץ מִצְרֵים וְהִשְׁתַּחֲוָוּ לֵיהֹוָה בְּהַר הַקְּבֶשׁ בִּירְוּשָׁלְם:

בָּל־יִשְׁבֵי תַבֵּל וְשִׂרְנֵי אֱרֶץ בִּנְשֹׂא־גֵס הָרִים ֹתִּרְאוֹּ וְכִתְקֹעַ בּיִיים בּּ שופֶר תִשְּקְעוּ:

סת"ר סי' עה.

לפני תקיעת השופר, התוקע מברך:

ח"ב סי" קיא; סה"ת סי לז.

סדו׳ רס״ג בְּרוּך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶד הָעוֹלְם אֲשֶׁר מְדְּשְׁנוּ מִד׳ שֹכּל טוּב ממ׳ רוס, בְּרוּך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶד הָעוֹלְם אַשֶּׁר מְדְּשְׁנוּ בָּמִצְוֹתָיו וְצִוְּנוּ לִשְׁמְעַ קוֹל שוּבָּר:

ביום השני אומרים ברכת שהחיינו רק אם הוא חל ביום א':

,בר' פ' כ"ב סי"ח; סרע"ג ח"ב סי' קיא; סה"ת סי' או.

פַּרוֹ יִפֹייִ בָּרוֹך אַהָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ כֵּוֹלֶךְ הָעוֹלָם ּ שֶׁהֶחֶיְנוּ וְקִיְּכְונוּ וָהגִּיעֲנוּ לַוְּמַן הַוֶּה:

ותוקעים תשר"ת ג' פעמים תש"ת ג' פעמים תר"ת ג' פעמים

סת"ר סי' עה. סת"ר סי" עה; סה"ת סיי לז.

סת"ר סי' עה.

אחרי התקיעות אומרים:

י״פּ פּ״ יֶבֶּרִת אַבְרָהָם וַעֲקַדַת יִצְחָקּי וְשׁוּב בְּרַחַמִים עֵּלִּית אַבְרָהָם וַעֲקַדַת יִצְחָקּי וְשׁוּב בְּרַחַמִים עֵּלִּית אַבְרָהָם וַעֲקַדַת יִצְחָקּי וְהִשֵּב שְבוּת אָהְלֵי יַעֲקֹב יִיבֶּר אָבְרָהָם וַעֲקַדַת יִצְחָקּי וְהַשֵּב שְבוּת אָהְלֵי יַעֲקֹב יִיבֶּרִת אַבְרָהָם וַעֲקַדַת יִצְחָקּי וְהַשֵּב שְבוּת אָהְלֵי יַעֲקֹב יִיבּיים וַעֲקַדַת יִצְחָקּי וְהַשֵּב שְבוּת אָבְרָהָם וַעֲקַדַת יִצְחָקּי וְהַשֵּב שְבוּת אָבְרָהָם וַחֲלֵינוּ לְכִּעוֹ שְׁבֶּרְיֹיִב יִּעְקֹב יִיבְּיִים וְחַוּשִׁיעֵנוּ לְכִּעוֹ שְׁבֶּרְיִים וְחִוּשִׁיעֵנוּ לְכִּעוֹ שְׁבֶּרְיִים וְחַוּשִׁיעֵנוּ לְכִּעוֹ שְׁבֶּרְיִים וְחִיּבּים וַ וְעַבּוּת יִּיִם וְהַיִּים וְיִיבְּים וַבְּבּרִת אָבְרָהָם וַעְבַּוֹים וְיִבְיִּים וְיִבְּבִּת יִיבְּים וְהַשִּׁב שְׁבוּת יִּבְּים וְהִישִׁיבּים וְבִּבּים וְבִּבְּים וְהִישִׁיבְנוּ לְכִּעוֹן שְׁבֶּרִים וְהִיבּים וְהַיִּבְים וְהִיבּים וְבִּבְּים וְבִּיבְים וּהְיִבְּים וּבְּבִּים וְבִּבְּים וְבִּבְּים וּבְּבִּים וְבִּבְּים וְבִּבְּים וְבִּבְּים וְבִּבְּים וְבִּבְּים וְבִּבְּים וְבִּבְּבְּים וְבִּבְּים וְבִּבְּים וּבְּבִּים וְבִּים וְבִּבְּים וּבְּבִּים וְבִּבְּים וּבְּבִּים וְבִּבְּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וְבִּבְּים וְבִּבְּים וְבִּבְּבִּים וְבִּבְּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וְבִּבְּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִים וּבְּבָּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבּים וּבִּים וּבְּבִּים וּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבְּים וּבִּבּים וּבּים בּּבְּבּים וּבְּבְים וּבְּבְּבִּים וּבְּבִּים וּבְּבְּבִּים בּּבְּבִים וּבְּבְּבּים וּבּבּים וּבְּבּבּים וּבּיבּים וּבְּבְּבּים בּיּבּים בּיבּים בּיבּבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּבּים בּיבּבּים בּיבּים בּיבּים בּיבּים בּבּים בּּבּבּים בּיבּים בּבּים בּבּבּים בּיבּים בּיבּבּים בּיבּים בּיבּבּים בּיבּבּים בּיבּים בּבּיבּים בּבּיבוּים בּיבּים בּבּים בּיבּים בּיבּבּים בּיבּבּים בּיבּים בּבּים בּבּבּים בּיבּים בּבּים בּבּים בּבּבּים בּיבּים בּבּבּים בּבּבּים בּבּבּים בּיבּבּים בּבּבּים בּבּבּים בּבּבּים בּבּיבּים בּיבּבּי

יְּהַעֵּם יְּדָעֵי תְרוּעֵה יְהֹוָה בְּאוֹר־בְּעֵיך יְהַלֵּכוּוְ: בְּי־ הַשְּׁבְרָנ יְּדְעִי תְרוּעֵה יְהִיּוֹם וּבְצִדְקַתְּךָ יִרְוּמוּ: בְּי־ תּפְאֶבֶרת עָזָמוּ אֶתָה וֹבִרְצְוֹנְדְּ תָּרִוּם קַרְגֵינוּ: בִּי לֵיהֹוָה בָּגנֵנוּ וְלִקְדְוֹשׁ יִשְׂרָאֵל מַלְבֵּנוּ:

שבה"ל ענין תפילה סי' ז'.

תה' פד, ה.

קּיִיִּמִיּ יִוֹשְׁבֵי בִיתֶּךְ עוֹד יְהַלְּלוּךְ פֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁבְּּכָה לְּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֱיְהֹוָה אֱלֹהֵיוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֱיְהֹוָה אֱלֹהֵיוּ:

חֹנְּנוּן וְרַתְּוּם יְהֹנֶה אֶּרֶךְ אֲפִּיִם וּגְּדְל-חֲסֶד: טוֹב-יְהֹנָה לַבְּל מֹסְהֹ הַכָּעְלְד וַאֲבָּרְבָה שִׁמְדְּ זְבָּנִים הַמְּלֶדְ וַאֲבָּרְבָה שִׁמְדְּ זְּבְּנִים הַמְּלֶדְ וַאֲבַרְבָה שִׁמְדְ זְּבְּנִים זְעִד: בְּּכְל־יִוֹם אֲבַרְבֶּךְ וַאֲהַלְּלֶה שִׁמְדְ זְּבְּנִים זְעוֹלֶם וָעֶד: בְּּכְל־יִוֹם אֲבַרְבֶּךְ וַאֲהַלְּלֶה שִׁמְדְ וֹבְיּכִים זְעוֹלֶם וָעֶד: בְּּבְלֹד יִהְנָה וּמְהַבְּל מָאֵד וְלִגְּדְבְּתוֹ אֵיִן חֵקּר: בְּבְוֹד מִּסְיִיכִּם בּיּבְיִר וְּבְּבְיִר וְּבְּבְיִר וְּבְּבְיִר וְּבְּבְיִר וְּבְּבְיִר וְבִּיְרְבְּיִר וְּבְּרְיִבְּנִים וּגְּבְרְבִיְתוֹּן וְצִרְבְּלְתְּךְ יִּבְנִוּיִ הִיּתְּרְ אֲבָרְנִרְיִ וְבִּבְּיִּר וְבִּבְיִר וְבִּבְיִר וְבִּבְיִר וְבִּבְיִי בְּבְּוֹד בְּבְיִר וְבִּבְיִי בְּבְּוֹי בְּבְּיִר וְבִּבְיִר וְבִּיְבְּיִר וְבִּבְיִר וְבִּבְיִר וְבִייִבְּיִר וְבִּבְיִר וְבִּבְיִר וְבִיים וּבְּרְבִייִ בְּנִייִם וּבְּבְיִר יִבְּבְוֹי וְבְתְיִם וְבִירְיִבְיִי בְּבְּיִר וְבִייְבְיִבְיִים וְבְּבְיִי בְּבְיוֹר וְבִּבְיִי בְּבְּיִר וְבִייְהְוֹבְיוֹן וְבְתְוּם יְהְוֹבְר יִבְּיִר וְבִייִם וְבְּרְיִם וְבְבִיי בִּבְּיִבְיוֹ אֲבָּבְיְרְבִייִם וּבְּבְייִבְיִם וְבִּיבִים וּבְּבְיִבְיִם וּנְבִיתוּ בְּבְיִבְיִם וְּבִייִבְים וְבְבְיבִייִם וּבְּבְייִם וְבְבְיבִיים וְבְבְּבִייִם וּבְבְייִבְּיִים וּבְּבְיִבְיִם וְּבִּבְייִם וְבִּבְייִם וְבְּבִיים וְבְּבִיים וּבְּיִבְים וּבְּבִיים וּבְּיִבְים וְבִּים וְבְּבִים וּבְּיִבְים וּבְּיִבְים וּבְבִיים וּבְּבִיים וּבְּיִבְים וּבְיִבְים וְבִיתוֹם יְהְוָבְם וְבִיתְוּם יְהְוֹבְתִים וְבִיתְוּם יְהְבָּבְים וּבְּבִים וּבְּיִבְים וּבְּיִבִּים וּבְּיוּבְים וְבִיתוּם יְהְבָּבִייִם וְּבְבְיוֹבִים בְּבִּבְיים וּבְּבִייִם בְּיִבְּבִּים וְבְּבִייִים בְּבִיים וְבְּיוּבְבִייִּם בְּבִּבְייִים בְּבִיים בְּבִיוּבְיוּבְיוּבְיוּם יְבְבִּיוֹם יְבְיבִיים בְּבְיבִּבְייִם בְּבִיים בְּבִייִּבְייִם בְּבִייִם בְּבִּבְיבְּבְיוּבְּבְיוּבְיבִּים בְּבִייִם בְּבִּבְיים בְּבִיים בְּבִיים בְּבִּבְיוּבְיוּבְבְיּבְּבְיוּבְיוּם יְבְבִיוּם בְּבְיבִּבְיוּבְיוּבְּיוּם בְּבְּיוּבְיוּבְּבְיּבְיִבְּיִבְּיִם בְּיוּם בְּבִים בְּבְיוֹבְים בְּבְיוּבְּבְיוּם בְּבְיבְיבְּיִם בְּבִיוּים בְּבִּיוּם בְּבְיוּבְ

במח' רמ"ו: "שְּמֶדְ". ^{2} במח' רמ"ו: "שְמֶדְ". ^{3} פסוקים אלו אינם מופיעים במח' רמ"ו ובולוניא, וכאן במדים עפ"י מח' שד"ל.

ּוְרַחֲבָּיוֹ עַל־בָּל־מֵעֲשֶׂיוֹ: יוֹדְוּך יְהוֹוֶה בָּל־מַעֲשֶׂיוּ וַחֲסִידָּיוּ יָבֶרְכְוּכָה: בְּבְוֹד טַלְכְוּתְךָּ יֹאמֶר־וּ וּגְבוּרֶתְדָּ יְדַבֵּר־וּיּ לָהוֹדְיעַוּ לִבְגַי הָאָדֶם נְּבְוּרֹתֵיו וֹיְכְבוֹד הֲדֵר כַּוֹלְנוּתוֹ: בַּלְבוּתָדָׁ בַּלְכָוּת בָּל־עָלָבֶים וֹבֶוּבְישַׁלְתָּדֹּ בְּכָל־דָּוֹר וָדְר: סוֹבֵוך וְהֹוֶה לְכָל־הַגְּפְּלֵים וְזוֹבֵוֹף לְכָל־הַבְּפוּפִים: עֵינִי־כִל אַלֶידִּ יְשַׂבֶּרוּ וְאַתָּה נְוֹתֵן־לְהֶם אֶת־אָבְלֶם בְּעִתְּוֹ: בּּוֹתַחַ אָת־יָבֶד וּמַשְּבָּיעַ לְכָל־חַי רָצִוֹן: צַדִּיק יְהֹוָה בְּכָל־דְּרָבֵיו וְחָפִּיד בְּבָל־מַעֲשֶׂיוּ: קָרָוֹב יְהֹוֶה לְבָל־קְרָאֵיו לְכַל אֲשֶׁר יִקרְאָחוּ בֶּאֶבֶת: רְצוֹן־יִראָיו יַעֲשֶׁה וְאָת־שַׁוְעָתָם יִּשְׁבַּע ּוְיִוּשִׁיעֵם: שוֹבֵר יִהֹוָה אֶת־כְּל־אְהַבֵּיו וְאֶת כְּל־הַרְשָׁעִים יַשְׁמִיר: תָּהַלַּת יְהֹוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵך כְּל־בָּשֶׂר שֵם קְּרְשׁוּ לְעוּלֶם וָעֶר:

וַאֲנַחְנוּוּ נְבָּבֶרֶ יָה בֻעַתָּה וְעַד־עוֹלָם ּ הַלְּלוּייָה:

מחזירים את ספר התורה ואומרים:

סת"ר סי" עה; סה"ת סי" לז.

תה' קטו, יח.

בָ**ּחוּרֵים** וְגַם־בְּתוּלֻוֹת וְמֵנִים עם־נְעָרִים : יְהַלְלְוּוּ אֶת־שֵׁׁם בְּתַּיּלֵים עם־נְעָרִים יֹּ יְהֹוָה בִּי־נִשְׂנָב שְׁמָוֹ לְבַדְּוֹ הוֹדוֹו עַל־אֶּבֶץ וְשָׁבֶּיִם: וַיָּרֶם בָּׂוֶרָןוּ לְעַבּוּוֹ תְּהִדֶּה לְבָל-חֲסִידִּיוּ לִבְנֵי ֻיִשְּׂרָאֵל עַם קְרבׁו הַלְלוּ־יָהּ: מְהָלֶל אֶקְרֵא יְהֹוֶֹה וּמֵאֹיָבֵי אִנְשֵׁע: בּיּבּיּיּיּ סמשו וּבְנָחָה יֹאבֶר שוּבֶה יְהֹוָה רְבְּבוֹת אַלְבֵּי יִשְׂרָאֵל: בַּעֲבוּר בּּשׁ יְלֶּהְ בּוֹר עַבְעֶדה אַל־יָּתִשֵּׁב בְּּגֵי בְּשִיחֶה: כֵּי לֻכַּוֹח שוֹב נָתַתִּי כֹּי בּיִי - לָבֶם הְּוֹרָתִׁי אֵל־תַּעֲוֹבוּ: עֵץ־חַיֵּיֵם הִיא לַמַּחֲוִיקִים בָּה בּיּ ַרְּהְבֶּיִהָ מְאָשֶׁר: דְּרָבֶיהָ דַרְבֵי־גְעַם וְבְל־נְתָיבוֹתֵיהָ שְׁלְוֹם: 🗝 וְהְבְּבֶיהָ הָאָשֶׁר: הֲשִׁיבֵנוּ יְהֹוָהוּ אֵלֶּיף וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָבֵינוּ בְּכֶּןדֶם: תּוֹרָה פֹּכּ כּּ ָהיא עץ חַיִּים לְכָלֶנוּ חַיִּים כִּי־עָבְּהְ בְּקוֹר חַיֵּיִם: תה' לו, י.

במח׳ רמ״ו ובולוניא הפסוק הראשון לא מופיע. וכן מ״בעבור דוד עבדך״ וכוי. והנוסח כאן הוא לפי הרב 1 מ״ע הרטום, בחוברת המנהג, עמ׳ 13 וראה שם בהערה (1) שבשעת הדחק אפשר לקצרי

סרע"ג ח"ב

בבלי ברכות

סי' קיג; ע"פ

עמ' רכ.

בר' רבה

פ' לט; בבלי פסחים דף

סי' קיב.

משנ' ר"ה

פ"ד, מ"ה.

תה' נא, יו.

סבי שכו נשם

רבנן סבוראי; סת"ר סי עג.

תענית דף ג, א; אגדת

:החזן אומר:

מחכר בּמס״ו **יֹרְגַּדֵּדֹל וִי**רְמַקַדִּשׁ שְׁמֵה רַבָּאּ בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּי סְּמִירִ פּ״י, ה״וּ וַיַּבְלִיךְ בַּלְכוּתֵה בְּחַיֵּיכוּן וּבְיוֹבֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְבְל- פּר״ם פֹּר כּּ תוס' ברכות **. ۲۶ د**ر ط בִּית־יִשְרָאֵל בַּעֲגָלָא ובִוְכַן קָרִיבּי וְאִקְרוּ אָבֵן:

יָהָא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַדְּי לְעָלְמֵי עָלְמֵיָא יִתְבָּרַדְי - לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְי ברא' מט, א;

וִיתְעַלֶּה וִיתְבָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וָיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

איירים זבּי לָעֵלָּא לְעֵלָּא בִּן־בָּל־בִּרְבָתָא שִׁירִ־תָא תָּעְבָּא לְעֵלָּא בִּן־בָּל־בִּרְבָתָא ּוָנֶחָבָתָא דַּאֲבִירָן בְּעָלְבָאיּ וָאִבְרוּ אָבֵן:

עמידה למוסף של ראש השנה

בּוֹנְי שְׁבָּתֵי תִּבְּתֵּח וֹפִּי יַנִּיד תְּהִדְּתֶּך:

דף ט, ב. שני ג. נ. בַּרוּך אַתָּה יְהֹוָה. אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי מֵכּילֹמֹלְ הַ״ִי אַבְרָהֶם ּ אֱלֹהֵי יִצְחָּק וֵאלֹהֵי יַעֲלְבֹּ הָאֵּל הַנְּרְל

הַגָּבַר וְהַנּוֹרָא אֲל עֶלְיוֹן גוֹמֵל חֲסָדים טוֹבִים וְקוֹנֶה בָּיִּ בֶּיִר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גוֹמֵל חֲסָדים טוֹבִים וְקוֹנֶה אֶת־הַכּּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם

לָמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֶּבָה:

֓**ַזְרְרֵבוּוּ** לְחַיִּים ּ בֶּעֶדְ חָפֵץ בַּחַיִּים ּ וְרַתְבֵנוּ בְּסֵפֶּר הַחַיִּים ּ פּישיג מ״פּ מס"ו פי"ט, סדו' רס"ג ּלְמַעֲנָך אֵל חִיי מֶלֶדְי גּוֹאֵל עוֹוֵר וּמוֹשְיעַ וּמְגַןי בָּרוּךְ אַתָּה יְהוֹה טָגֵן אַבְרָהָם:

אַהָּה נָבוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רָב קְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רָב

יְלְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַשָּׁלֹּ מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶדּ

סרע"ג, ה"ל במח׳ רמ"ו ובולוגיא תיבת "מלך" לא מופיעה. במח׳ ויניציאה שפ"ו, בהערת שוליים, נכתב שיש מוסיפים סי' לח. "מלך" ומשמיטים "גואל", וכן הוא מנהג אשכנז, וכאן הנוסח כמח' שד"ל-

סת"ר סי' עג.

בְּחַיֶּה בֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹבֵך נוֹפְּלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים -בַתִּיר אֲסוּרִים וּבְקַיֵּם אֱבוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָבָּר בִי־כָבְוּדְ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דְוֹמֶה דָּדְ- מֶלֶדְ מֵמֵית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ בּיּבּיבּ ַלְנוּ יִשוּעָה: בְּנוּ

1.3 6"5 שבה"ל תפילה סבי יח בשם אגדה.

סרש"ג מ"ב בְּרַחֲמִים· מַמֵּית מס"ו פּרשׁמָ סרי קונו: בָּלִי בָמְוֹך אַב הָרַחֲמִים· וְכוֹר יְצוֹרֶיךְ בְּרַחֲמִים· מַמֵּית מס"ו פּרשׁמ, וֹבְמֶתֶה יְהֹוָה לְהַחֲיוֹת מֵתִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה לְהַחֲיוֹת מֵתִים בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה בִּנִן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים בּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה בִּנִן בִחַיֶּה הַמֵּתִים:

בחזרה החזן אומר פיוט זה:

וּנְ**תַנֶּה**׳ הִּטֶּף קְדָשַׁת הַיּוֹם· כִּי הוּא נוֹרָא וְאֶיוֹם· וּבוֹ תּנָשֵא בַּיְלְכוּתֶדִּי וְיִכּוֹן בְּחֶטֶד כִּסְאֶדִּי וְתִשֵׁב עָלָיו בָּאֱבֶת: אֱבֶת כִּי אַתָּה דַיָּן. וּמוֹבְיַח וְיוֹדֵע וָעֵד. וְכוֹתֵב וְחוֹתֵם ּ וְסוֹפֵר וּמוֹנֶה ּ וְזוֹכֵר כְּלֹ־הַנִּשְׁבְּחוֹת ּ וּפוֹתֵח מַפֶּר הַזִּבְרוֹנוֹת ּ וּבֵוֹאֵלָיו יָפָּןרֵא ּ וְחוֹתַם יַד בְּל־אָדָם בּוּ וְשׁוּפָּר גָּרוֹל יִתָּקַע. וְקוֹל דְּבָּבְה יִשָּׁבִע. וּבַּלְאָבִים יֵחָבּוּוּן. וְחִיל וּרְעָדָה יֹאחֵזוּוּן וְיֹאמְרוּ הִנֵּה יוֹם דִיןּ לִפְּקֹד בְּל־צְּבָא בָּרוֹם לַדִּין· כִּי לֹא יָזַכּוּ° לְפָּגֶיךְ בַּדִּין; וְכְל־בָּאֵי הָעוֹלְם רוֹעָה הַשְּנָה תַּעֲבִיר לְּפָנֶיךְ כִּבְנֵי מְרוֹן בְּבַקּוֹרַת רוֹעָה עָדְרוֹּ וּמַעֲבִיר צֹאנוֹ תַחַת שִׁבְטוֹּ בֵּן תַעֲבִיר וְתִסְפֹּר ּוָתִבְנָה וָתִפְּקֹד גֶפֶשׁ כְּל־חֵיּ וְתַחְתֹּךְ קִצְבָה לְכָל־הַבִּרְיוֹתּ וְתִכְתֹב אֶת־גְּזַר דִינָם: וּבְיוֹם רֹאשׁ הַשְּׁנָה יִבְּתֵבְוּן. וּבְיוֹם (צוֹם) כָּפּוּר יֵחָתִמְוּן כַּבָּה יַעֲבֹרוּן וְבַכָּה יִבָּבראוּן בִי יִחְיֶה וּכִי יָבוּת. כִי בְּקִצוֹ וּכִי לֹא בְּקִצוֹ. כִי בָאֵשׁ וּכִי בַבַּיִים. מִי בַחֱרֵב וּמִי בָרָעָב. מִי בָרַעַשׁ וּמִי בַמַּגַּפָּה. מִי יְנְוּחַ

בפתח, רמ"ו נוסף: ״בָקרוֹב״. ^{2} המחבר הוא כנראה יינאי (המאה הששית) במח׳ רמ"ו: ״יַוְכּוּ״ בפּתח, בפתח, רמ"ו: ״יַוְכּוּ״ בפּתח, וכ״ה ע״פ איו׳ טו, טו∙

וּבִי יְנְוּעַי בִי יִשְׁקֹשׁ וּבִי יִשְּׁבֵרף בִי יִשְׁלָו וּבִי יִתְיַפֵּר בִי ּיָרִים וּמִי יַשְׁפִּילֹּ מִי יַעֲשִׁיר וּמִי יַעֲנִי

ימרב זועם וּתְשׁוּבָה וּתְפִּלָּה וּצְדָקָה. בַּעֲבִירִין אֶת־רְעַ הַגְּוֵרָה:

מ״פ מס׳ בָּי בְשִׁבְּד בֵּן תְּהֹלֶתֶדּי כְשֶׁה לִבְעוֹם וְנְוֹחַ לְרַצוֹתי כִּי לֹא תַחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת. כִּי אָם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכִיו וְחָיָה: וְעַד יוֹם מוֹתוֹ הְתַבֶּה־לוֹּי אָם יָשׁוּב בִוֹיֶד הְנַקְבְּלוֹי וְאַתָּה יּוֹצְרָם וְיוֹדֵעַ יִצְרָם כִּי הֵם בָּשָׂר וָדָם: אָדָם יְסוֹדוֹ בֵּעָבָּר ּיְסוֹפוֹ לֶעָפָרי בְּנַפְשוֹ יָבִיא לַחְמוֹי כִּשׁוּל בְּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּרי בְּחָצִיר יָבֵשׁ וּכְצֵל עוֹבֵר בְּצִיץ נוֹבֵל וּכְעָנָן כָּלֶה וּכְאָבָק פּוֹרֵחַ וּכְרְוּחַ נוֹשֶׁבֶת וְכַחֲלוֹם יָעוּף:

ע"פ איוב כ, ח.

ע"פ יחז׳

ע"פ שס, כג.

וְאַתָּה הוּא מֶלֶד חֵי וְקַיָּם:

אַין לִשְנוֹתֶיךּ וְאֵין קִצְבָה לְאָרֶךְ יָמֶידְּ וְאֵין שִעוּר לְמַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶדְּ וְאֵין לְפָרֵשׁ עַלוּם שְׁמֶדְ: שִׁמְר ָנָאֶה לָדְּיּ וְנָאֶה אַתָּה לִשְׁטָדְיּ וּשְׁמֵנוּ לָרֶאתָ בִשְׁטָדְּי על־מַקְּוּישׁי אָמָדּ וְאַמָּדּ וְאַמָּדּ וְאַמָּדּ אָת־שְּׁמָדּ עַל־מַקְוּישׁי אָמָדּ יְמָעַן אָמָדּ יִמָּים אָת־שָּׁמָדּ עַל־מַקְוּישׁי אָמָדּ יַבְעָבוּר בְּבוֹד שְׁטָּךְ הַנֶּעֶרָץ וְהַנִּקְדָשׁ בְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְבֵּי קֹדֶשׁי הַבְּיַשַּׁלְשִׁים לְךְ לְּרָשָׁה בְּשָׁבֶּשֶׁתּי דְּבִיי בַּעְלָה יעם־דֶּרֵי מַשָּה:

החזן והקהל אומרים בחזרה:

פרע"ג; ר"ס בּתָר יִתְּנוּ לָךְ (יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּוְלְאָכִים) הַבְּוֹנֵי בִוּעְלָה פּי׳ דִּי בּבּני עם־(עַבְּּוּך יִשְׂרָאֵל) קְבְוּצִי בַוּשָׁהּ יַחַד כֻּלָּם קְרָשָּׁה לְּדְ יְשַׁבֵּשׁוּ· בְּבָּה שֶׁנָּאֱמֵר עַל־יֵד וְבִיאֶדְּ וְלָרָא זֶה אֶל־יָה מְּיֹנִתְ נְבֹּחִי יְשַׁבְּשׁוּ

ברכות דף

וב מכאן עד סוף הקטע לא נמצא ברמ״ו ¹

יַמְפַּמִּח וְאָבַּׁריּ קו״ח: קַדְּוֹשׁו קָדְּוֹשׁ קָדָוֹשׁ יְהוֹנֶה צְּבָאֻוֹת הְלָא בְלֹּ־הָאָבֶץ ּבְּבוֹרְוֹ: חזן: בְּבוֹרוֹ בָּלֵא עוֹלָם ּ בְשְּׁרְתִיו שוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה בְּקוֹם בְּבוֹדוֹּ לְעֻבָּתִם בָּרוּך יֹאמֵרוּ פו״ח: בָּרוּך בְּבוֹד־יְהוָה ׁיִייֹם בִּייֹם בּרוּך יֹאמֵרוּ בִּבְּקוֹמְוֹ: חזו: בִּבְּקוֹמוֹ (הוּא) יָבֶּן (בְּרַחֲבָיוֹ) לְעַמּוֹּ הַבְּיַחֲדִים אֶת־שְׁמוֹ עֶרֶב ׁ וָבְּטֶּר תָּמִיד בְּבְּלֹ־יוֹם ּ פַּצְעַמִים בְּאַהֲבָה פֹּתְּמִים עָּבְּאַהְבָה פֹּתִי יְהֹנָה אֶלֹהָינוּ יְהֹנָהוּ אֶתְּד: אֶחָד יִּנִי וּיִּי וִּיִּי וְאַתְּדִּי יְשִׂרָאֵל יְהֹנָה אֱלֹהָינוּ יְהֹנָהוּ אֶתְדִּי: אֶחָד יִּנִי וּיִּי הוא אֱלֹהֵינוּ הוא אָבִינוּ הוא מַלְבֵּנוּ הוא מוֹשִׁיעֵנוּ הוא ספר רנ״ג בישְׁבִיעֵנוּ בְּרַחֲבָיוּ שֵׁנִית לְעֵינֵי בְל־חַיּ לְהְיָוֹת לְבֶם לֵאלֹהָים: במד שו. מס. ממ. מס. ממ, ימים סיי ממ, מס. קו״ח: אֲגָי יְהֹנָה אֱלְהֵיכֶם: (יש מוסיפים: אֱלֹהִים אֵל עֶלְיוֹן הַשׁוֹבֵן בְּרוּם חֶבְיוֹן ּ הָשֵׁב שְׁכִינָתָךְ בִּמְהֵרָה לְּצִיּוֹן) וּ וּבְדבְרֵי ַלָרְשָׁךְ בָּתוּב לֵאמֹר - קו״ח: יִבְלָךְ יְהֹנָהו לְעוֹלֶם - אֱלֹהַיִּךְ אָיְּוֹן יִס ּסְּייִי

ּוְשִבְחַךָּ אֱלֹהֵינוּ מִפְּינוּ לֹא־יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד-בִּי־אֵל בֶּוֹלֶדְ נָּדוֹל וְלָןדוֹשׁ אֲתָה:

לָבָר וָדִר הַלְלוּייָה:

ע"פ מלא׳ א, יד.

וּבְבוֹ מוֹ פַּחְיָדְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־בְּל־בַעְעֲשֶׁיךְ וְאֵימָתְדְ סְּמִיגְ מִי׳בּ עַל־כָּל־מַה־שֶּׁבָּרֶ־אַתָּ• וְיִירָ־אְוּדְּ כִּרִי-הַמַּעֲשִׂים סֹתְּרֹסֹי כּנ וְיִשְׁתַּחֵווּ לְפָּגֶיךּ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעָשׁוּ כָלָם אֲגֶדָה אַחַת לַעֲשוֹת רָצוֹנָךְ בְּלַבָב שָׁלֵם• בְּמָה שֶׁיָּרַעְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ שָהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיך עוֹ בְּיָדֶר וּנְבוּרָה בִימִינֶךּ וְשִׁמְדּ נוֹרָא יַעַל־כְּל־מַה־שֶׁבָּרֶאתָ:

> וּבְבוֹ מֵן כָבוֹד יְהוָה לְעַמֶּך. תְּהֹלָה לִירֵאֶיך וְתִקְוָה טוֹבָה לְרוֹרְשֶׁיךִּ וּפִּתְחוֹן בָּה לַבְיַחֲלִים לְךְּ שִׁבְּחָה

⁻ במח׳ רמ״ו: איתא ״בְּיָדֶךְ״, ואין זה תואם עם כללי הדקדוק. וכאן תוקן ע״פ מח׳ בולוניא

סת"ר סי' עג.

ויק' כג, כד.

לָאַרְצָדְיּ שָּׁשוֹן לָעִירָדְיּ וּצְּמִיחוּת מֶלֶרו לָדָוִד עַבְּדָּדְ וַעֲרֵיכוּת גַר לְבֶּן־יִשַׁי מְשִׁיחָךְ בִּמְהַרָה בְּיָבֵינוּוּ:

וְישְׁלָזוּ יַרְאוּ וְישְׁכֶחוּ וִישָׁרִים יַעֲלְזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה בָּרְנָּה צַּדְיקִים יִרְאוּ וְישְׁכָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלְזוּ וּ יָגִילוּי וְעוֹלֶתָה תִּקְפֹּץ פִּיהָ וְכָל־הָרִשְׁעָה כֻּלָּה בְּעָשָׁן תִּבְלֶה בִּי תַעֲבִיר בֶּבְשֶׁלֶת זָדוֹן בִוּ־הָאֶבֶיץ וְתִבְּלֹךְ אַתָּה יְהֹוָה לְבַדְּה עַל־בָּל־בַּעְשֶׂידָּ עַל־יִרוּשָׁלַיִם עִירֶדְ וְעַל־צִיּוֹן •• מַיִּי בִּשְׁבַּן בְּבוֹדָדְ- בַּבָּתוּב בְּדִבְרֵי מְדְשָׁדְ- יִמְלַדְ יְהֹנָהו לְעוֹלָם שי אַלהַיִר וְיִּרְ וְדֹר הַלְּלוּייָה: וְבָתוּבּ וַיִּגְבֶּה יְהֹוָה שִּלְלוּייָה: וְבָתוּבּ וַיִּגְבֵּה יְהֹוָה אָבָאָוֹת בַּמִּשְׁבֶּט וְהָאֵל הַקּוֹדׁוֹשׁ נִקְדָשׁ בִּאְדָקָה: בָּרוּדְ אַתָּה יְהֹוָהּ הַכֶּּלֶךְ הַקָּרוש:

בבלי ברכות יב, ב; סרע"ג ח"ב סי' קיג;

סה; סת"ר נזכר בבלי יומא דף פז, ב; סת"ר סי' עג,

וסי' עה.

ע״פּ זָּכֶּי אַ**תָּה בְּ**חַרְתָּנוּ מִבְּל־הָעַמִּים· אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצְיתָ בְּנוּ מִבְּל־הָעַמִּים· אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצְיתָ בְּנוּ מִבְּרֹּ־הַעַמִּים· וָרוֹמַמְתָנוּ בִּבָּל־הַלְּשׁונוֹתּ לְדַשְׁתֵנוּ בָּבִאְוֹתֶיךְ 🦫 🚾 רַבְּתָנוּ בַּלְבֵנוּ לַעֲבוּדְרָתְדָּי וְשִׁבְּוֹרִא בַּיִּבוּר וְהַנּוֹרָא וְשִׁבְּוֹרִ הַבְּבוּר וְהַנּוֹרָא בִּיּ נְלֵינוּ כָּוְרָאתָ:

רמיש מכי וַהְּתֶּלֶן לְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (בשבת: שַׁבְּתוֹת לְבְנוּיְה וּ) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה וְחַגִּים וּוְמַנִּים לְשָׁשוֹן אֶת־יוֹם ר' פלטוי גאון;

ע״פּ וּיִּיֹּ (בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) הַזְּבָּרוֹן הַזֶּה. יוֹם תְּרוּעָה (בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) הַזְּבָּרוֹן הַזֶּה. יוֹם תְּרוּעָה (בשבת: הַיֹּיוּ פּדּר״ן זַבְרוֹן הָּרוּעָה) בִּוּקְרָא קְוֹדֶשׁ זֵבֶר לִיצִיאַת בִּיצְרֵיִם:

כג, יב; רא"ם ר"ה פ"ד בשם ר׳ שמואל ב״ר סי' עג. סי' קיג;

ע"פ סדו'

ײַפּ ייִוֹ **וּבְּבָּנִי** הֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ בִּאַרְאֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ ב*ֵועַל-*אַרְבָּנוּ הַפּּייִ וְאֵין אֲנוּ יְכוֹלִין לַעֲשׁוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתְךְּ- •ִּישִׁיֹּוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתְךְּ בַּבַיִּת הַנָּדוֹל וְהַקּּןדוֹשׁ שָׁנִּקְןרָא שִׁכְּךְ עָלְיוּ כִּוּבְּנֵי הַיָּד שמי פסדו שני שְנִשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָשְׁךּ וּבְבֵן יִהִי רָצוֹן מִלְּבְּנֶיִדְ אָב הָרַחֲבָן שמי פּמֹיני שׁנִשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָשְׁךּ וּבְבֵן יִהִי רָצוֹן מִלְּבְּנֶיִדְ אָב הָרַחֲבָן ַ מַנֹי פָּהָ בֶּעֶלֶדְ יַעֲלְב: שֶׁתָּשוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל־בִּלְדָשָׁדְ בְּרַחֲבֶּידְ יְּהַבְּים וְתִבְגֵהוּ מְהַרָה וּתְגַדֵּל בְּבוֹדוֹ בְיָבֵינוּ אָבְינוּ

⁻ במח׳ רמ״ו ובולוניא: איתא ״וּשְׁמַך״י במח׳ רמ״ו

מַלְבֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ גַּלֵה יְבוֹר מַלְכוּתְךְ וּמְלוֹךְ מֶיֹנוּ אֲלֹהֵינוּ נֵאלֹהִי אֲבוֹתֵינוּ גַּלֵה יְבוֹר מַלְכוּתְךְ וּמְלוֹךְ מִיְלְנוּ אֲלֵהִינוּ לְצִיּוֹן עִירְךְ בְּרָנָה יְמֵבִין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַבֵּס מִיְפְייִי מְלֵּרִי וְנִוּ מָבֵין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַבֵּס מִיפְייִ מְלֵּרִי וְנִירְ בְּרָנָה מִבְּיוֹ הְאָלֹהֵינוּ לְצִיּוֹן עִייְרְ בְּרָנָה מִּיִּ יְמִי מְבִּי וְהִיּבְ בְּעִשְׁה מִבְּרִי וְבִּיְבְיִי בִּית מִקְרְשָׁךְ בְּשִׁמְחַת עוֹלְם וְשִׁם נַעֲשֶׂה מִיִּכְיִי בְּנִית חוֹבוֹתֵינוּ הְמִיִין בְּסִרְרָן וּמוּסִפִּין וְלִירוּשְׁלְיִם בִּית מִקְרְשָּךְ בְּשִׁבְתִינוּ הְנִמְרִי וְמִבְּיִר בְּשִׁבְּת הַנָּה וּמִים וּחִים בְּעָשֶּׁה מִבְּרָוּ וּמוּסִף וּוֹם (בשבת: הַשַּבְּת הַנָּה וּמִיּם וּחִים וְמִבְּיִי בְּבִּייִי בְּשָׁבִין בְּבִּייִ בְּמִייִ וְבִּיְרִי בְּבְּנִיךְ וְבְּנִיךְ בְּצִבְיְרְ בְּצִבְיְרִ בְּבְּבְיִרְ בְּבָּבְיִרְ בְּבְּיִים בִּים בְּתוֹרְתְרָּ בְּבְּבְיִרְ בְּצִיְרְ בְּצִבְיְרִיב לְבְּנֶיְךְ בְּצִבְיְרְ בְּבְּבְיִרְ בְּבְּבְיִרְ בְּבְּיִים בְּבִירוֹ בְּבְּבְיִרְ בְּבְּבְיִיךְ בְּבְּבְיִיךְ בְּבְּבְיִרְ בְּבְּבְיִים בְּבְיוֹר לְבְּבָּיך בְּצְבְיְרְ בִּמְבְיִרְ בְּבְּבְיִרְ בְּבְּבְיִרְ בְּבְּבְיִרְ בְּבְּבְיִרְ בְּבְּבְיִר בְּבְּבְיִים בְּבְיוֹרְ בְּבְּבְיִיךְ בְּבְּבְיִין בְּבְּבְיִיךְ בְּבְבְיוֹי בְּבְבְיוֹי בְּבְבְיִייִי בְּבְּבְיִים בְּרִין בְּבְּבְיִין בְּבְּבְיִין בְּבְּיִין בְּבְּיִייִי בְּבְּבְיִין בְּבְּיִיוֹיוֹ בְּבְיִייִי בְּבְּבְיִייִי בְּבְּיִייִי בְּיִיוֹי בְּיִבְיוֹיוֹי בְּיִיוֹי בְּשְׁבְיוֹי בְּיִייִי בְּיִיבוֹי בְּבְיִייִי בְּבְּבְיוֹי בְּבְיִייוֹ בְּבְיִים בְּבְיוֹי בְּבְבְיוֹי בְּיִים בְּיִבְיוֹי בְּבְיוֹי בְּבְיוֹי בְּבְיבְיוֹי בְּבְיוֹי בְּבְיּבְיוֹי בְּבְיוֹים בְּיוֹבְיוֹי בְּיוֹבְיוּ בְּישְׁבִּיוֹי בְּבְּיוֹבוּי בְּיוֹיוּי בְּבְּיוֹם בְּיִינִיי בְּיוֹי בְּבְיוּי בְּיוֹי בְּיוּי בְּיוֹי בְּיוֹי בְּבְּיוֹים בְּיוֹבְיוּ בְּיוּבְייִי בְּייִייִי בְּיוֹי בְּיוֹבְיוּ בְּבְיוֹים בְּבְיוּיוֹי בְּיוֹבְיוּ בְּיבְיוּ בְּיבְיוּ בְּיוֹבְּיוּ בְּבְּבְּיוֹי בְּבְיוּבוּי בְּיבְיוּי בְּיוּבְיוּי בְּיבְּיוּ בְּבְּיוּי בְּיוֹי בְּיוּ בְּבְיוּי

בשבת מוסיפים:

במד' כח, טרי.

וּבְיוֹם הַשַּבָּת שְנֵי־כְבָשֵים בְּנֵי־שָנֶה הְמִימֶם וּשְנֵי עֶשְׂרנִּים סְלֶת מִנְחָה בְּלוּלֶה בַשֶּמֶן וְנִסְכְּוֹ: עֹלַת שַבָּת בְּשַבַּתְוֹ על־עֹלָת הַתָּמִיד וְנִסְבֵּה:

> סרע"ג ח"ב קינ; סי' קינ; סדו' רס"ג עמ' קנב ועמ' רכח; סת"ר

סדו' רס"ג עמ' קנב;

שבה"ל שבת סי' פב;

סת"ר סי' יו וסי' עה.

וּבַרוֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִׁי בְּאֶחֶר לַחֹדֶשׁ מְקְרָא־לֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶּם ייּיִּה לָבֶׁם יִּהְיָה לָבֶׁם יִּהְי לָבֶם: וַעֲשִׂיעָם עֹלָה לְרֵיח נִיחֹתַ לִיהוֹה פַּר בּן־בָּקָר אֶחֶר אַיִל אֶחֶר בְּבָשִים בְּנִי־שָׁנָה שִׁבְעָה הָּמִימִם:

ַּ נְּבְּבְרָ נִּשְׁנֵי שָׁלְּצָיה עֲשְׂרֹנִים לַפְּבִיהֶם כִּבְּיְדֶבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּבְּר וּשְׁנֵי פְּיִּלְּנֵי שְׁלְבַבֶּר וְעָשָׂרוֹן לַבֶּבֶשׁ וְיֵיִן בְּנִסְכּוּ עִשְׂרֹנִים לְצִיִּל וְעִשָּׁרוֹן לַבֶּבֶשׁ וְיֵיִן בְּנִסְכּוּ בְּיִיְרִים לְלַבְּרֵי עִלְּת הַחֹֹּדֶשׁ וּכִּנְחְתָה וּ וּשְׁנֵי שְׁעִירִים לְלַבְּבֵּר וּשְׁנֵי בִּייִ כִּייִּר בְּיִּבְּר וּשְׁנֵי בְּיִלְבָתְן:

מְּיִיִּרִין בְּהִלְּכָתְן:

מְיִּיִּרִין בְּהַלְּכָתְן:

ימלבד עולת החודש ומנחתה", אינו ברמ"ז ובכתבי יד כשיטת הערוך והטור סי׳ תקצ"א שאין מזכירין של ראש חודש כלל וכאן כנוסח מח׳ בולוניא ושר"ל- ^{2} במח׳ רמ"ז איתא: ״וְשָׁעִיר לְּכַפַּר״ וליתא ״וּשְנֵי שְׁלַיִרים לְכַפַּר״.

סדו' רס"ג עמ' קנב ועמ' רכח.

בשבת מוסיפים:

יִשְׂבָּת בְּמַלְכוּתָך שוֹבְתִי שַבָּת וְקוֹרָאֵי עְנָגּי עַם בְּמַלְבוּתָי שְׁבִיעִי בָּלֶּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבָךּ וּבַשְּבִיעִי רְצִיתָ בּוֹ וְקִדַשְׁתּוֹּ חֶבְּדִי יָבִים אוֹתוֹ קָרָאתָּ זֵכֶר לְבַעֲשֵה בְרֵאשִית:

פּרִייִגִּ מִינִּ **עֲלֵבִינוּ** לְשַבֵּח לַאֲרוּן הַכּלּ לְתֵת וְּדָלָה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁיתּ פְּתִּי נְסֹיְגְּ שׁלֹא עָשֶׁנוּ בְּגוֹיֵי הָאֶרֶץ וְלֹא שָׁמֵנוּ בְּכִּשְׁבְּחוֹת פֹּ^{תְייֵ} יייּ הָאָרְצוֹת שָׁלֹא שָם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוּרְלֵנוּ כְּכֶּל־הַמוֹנְם הַ הָאָרְצוֹת שָׁלֹא שָם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוּרְלֵנוּ כְּכְּל־הַמוֹנְם שַּ בּ שָׁהַם בִּשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶּל וָרִיק וּבְוּרְפַּלְלִים אֶל־אֱל לְאֹ

יוֹשִיע: וָאֲנוּ כּוּרָעִים וּמִשְתַחוִים לִפְנִי מֶעֶדְ בַּלְבֵי הַבְּּוֹלָבִים • װְלַמָּר שְׁבַּרוּךְ הוּא (שֶׁהוּא) נוּטֶה שְׁבַּׁיִם וְיֹמֵר אָּבֶריּף הוּא (שֶׁהוּא) נוּטֶה שְבַּׂמִים ּוְכִפֵּא כְבוֹדוֹ בַּשָּׁבַיִם מִפְּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגְבְהֵי מְרוֹמִים· הוא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד מִלְבַדוּ אֱמֶת מַלְבֵּנוּ וְאֵין ייי זוּלָתוּ בַּבָּתוּב בְּתוּרָתָדְּ וְיָדַעְתַּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָּ אֶל־לְבָבֶּךְ בֶּי יְהֹוָה הָוּא הֶאֱלֹהִים בַּשָּׁבַיִם מִפַּׁעַל וְעַל־הָאֶֶרץ מִתְּחַת

אין עור:

בחזרת הש"ץ החזן אומר:

אוֹחֶילָה לָאֵל אֲחַלֶּה פָנָיוּ אֶשְאֲלָה מִמֶנוּ מַעֲנֵה לְשוֹןּי אֲשֶׁר בִּקְהַל עַם אֲשִירָה עֲזּוּ אַבִּיעָה רְנְנוֹת בּעַר מִפְּעָלִיו: לְאָדָם מַעַרְבִי־לֶב וֹּבֵיְהֹוָה מַעֲנֵה לְשְוֹן: בְּאָדָם מַעַרְבִי־לֶב וֹּבֵיְהֹוָה מַעֲנֵה לְשְוֹן: פַט מּשִׁ מִי שִׁן אֲדִנָי שְׁפָּתַי תִּפְתָּח וּפִּי יַצִּיִד תְּהָלֶתְּד: יִבְיִּוּ לְּרָצוֹןוּ אִבְוֹרי-בִּי וָהֶגְיֵוֹן לִבְּי לְפָּגֵיך יְהֹוָה צוּרֵי וְגְאֲלִי:

יִּכָּרֵתוּןּ לְתַבֵּןן עוֹלָם בְּבַּלְכוּת שַׁדִּי וְבְלּ־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרָאוּ בִּשְׁכֵוּת שֵׁדִּי וְבְלּיבְּנֵי בָשָׂר יִקְרָאוּ בִּשְׁכֵּוּת אֵלֶיךּ בְּלִירִשְׁעֵי אֶבִיץ יַבְּירוּ וְיֵדְעוּ בְּלְיוֹשְׁבֵי תַבֵּל כִּי לְדְ תִּכְרַע בָּל־בָּנֶךְ תִּשְּׁבֵע בָּל־לְשוֹן: כֵּיְכְּתוּ יִּבְרְעוֹ וְיִבְּלוּ וְיִבְּבוֹד שִׁמְךְ יְּקֹר יִּבְּלוּ יִבְּרָעוֹ וְיִבְּלוּ וְיִבְּלוּ וְיִבְּלוּ בְּיִלְרוּ שִּׁבְּר יִיִּלְבוּת שֵּיְּךְ וְתִבְּלוּ עֲלֵיהָם בְּחַבְּר יִּבְּלוּ יִנְיִי עַר יְּבְּנִרוּת שֶּיְּךְ הִיאּ וּלְעוֹלְבֵי עַר תִּבְּלך בִּירוּ וְיִבְּר יִיִּבְרוּת שִּיְּךְ הִיאּר וּלְעוֹלְבֵי עַר תִּבְּלוּ בְּבָבוּד:

ספע"ג פּרָ יְהֹנֶה עֲבֶּדֶידְ עֲבָדֶידְ הַנְּבִיאִים נָאֱמַר ּבְּה־אָמַר יְהֹנֶה מֶלֶדְ־ פּפִי מִי, וּ.

סֹל פְּהִיּ

מְּתְיִבְיּ עֲבָּדֶידִּ עֲבָדֶידְ הַנְּבִּיאִים נָאֱמַר ּבְּה־אָמַר יְהֹנֶה מֶלֶדְי מִינִי הַמְּרוֹן

סֹל מָה וֹחִבְּלְעָדֵי אֵין אֱלֹהִים: וְבָתוּב ּ וְעַלְוּ מְוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן שׁנִּי חֹ. כֹח.

לְשְׁבָּט אֶת־הַר עֵשֶׂוּ וְהַיְתָה לִיהֹנֶה הַמְּלוּבֶה: וְבָתוּב ּ

סת"ר סי' עג

מש"ט בר'

פכ"ב פי"ח: ע"פ סדו׳ רס"ג עמ'

יהוָה יְהֹנֶה יְהֹנֶה לְבֶעֶלֶך עַל־בְּל־הָאֶבֶיץ בּיִּוֹם הַהוּא יְהְנֶה יְהֹנֶה יִהֹנֶה יִהֹנֶה נפני ר״ס זף אָחָד ושְמוּ אָחֶד: ובְתוֹרְתָך בָתוֹב לֵאמר שְּמֵע יִשְרָאֵל יפּר׳ נְיִּ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹנָהוּ אֶחֶר:

אֶלֹהֵינוּ וָאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלֹךְ עַל-בְּל-הָעוֹלָם כָּלוֹ פְּיִּר יְמָלֹבְי סרע"ג ח"ב בֹּלְבוֹבֹב, וְׁנִנְּמִא תַּלְ-בָּלְ-נִאֹּמֶר בִּילִרְדָּי יִפֹּי מּ סי׳ קיד.

וְהוֹפַע בַּהֲדַר נְּאוֹן עָזְּךְּ עַלֹּ־כְּלֹ־יוֹשְׁבֵי תַבֵל אַרְצָךְּ וְיֵדַע ּבָל־פָּעוּלוּ כִּי אֵתָה פְּעַלְתוּ וְיָבִין כָּל־יְצוּר כִּי אֵתָה יְצַרְתוּ יִאמַר² בְּל־אֲשֶׁר וְשָׁמָה בְאַפּוּ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מָלֶךְּי

וּמַלְכוּתוּ בַּכָּל מָשֶׁלָה:

יס"ו פּי״ט, **וְהַשִּׁיאֵנוּ** יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֵיךְּ לְחַיִּים וּלְשִׁלְחָה וּלְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר אָבֵוְרָתָּ וְרָצִיתָ סת"ר סי' עה. דב' כוז, יו. יְבָרְבֵנוּי בֵּן תְּבָרְבֵנוּ סֶלָה:

עמ' רכב מובא בקילור. שַּהְחֵנוּ בִישוּעָתָדּ וְשַהֵר לִבֵנוּ לְעְבְּדְּדְ בָאֱמֶתּ

י מיי בי וְהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ (בשבת: בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂלְחָה וּבְשָׂשוֹן (בשבת: שַבָּתוֹת וּ)מוֹעֲבי קַדְשֶׁדְּ וּדְבָרָד אֱבֶת סמֹיס׳ שּ

> מענים וְּלַנֶּים לְעַדּי וּמִבַּלְעָדֶידְ אֵין לְנוּ בֶּלֶדְ אֶלָא אֶתָהּי וְתַרְצֶה ּלְפָגֶיךּ אֶת־תְּפִּלַת עֲמוּסֶיךּ בִּתְמִיבִי יוֹם וּכְקָרְבְּנוֹת פרייר פֿריף אָהָי מוּסָפִּין יּ בָּרוּך אַתָּה יְהוָֹה בֶּלְהְיּ בְּלֹיהְאֶבֶיץ בְּלֹיהְאֶבֶיץ בְּלֹיהְאֶבֶיץ

(בשבת: הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּבְּרוֹן:

בחזרת הש"ץ תוקעים כאן (אך לא בשבת)

תשר״ת תש״ת תר״ת י

במח' רמ"ו ובולוניא: איתא "פְּוַעַל"י במח' רמ"ו ובולוניא: איתא "וְיֹאמָרוּ"· וכאן ע"פ מח' שר"ל ח"ב ^{1} דף מ"ט ע"ב- ^{3} הנוסח המקורי עפ"י מח' רמ"ו בלשון יחיד (וכקרבן מוסף). במח' בולוניא כל הקטע מאתרצה לפניך׳ עד יקרבנות מוספין׳ נשמט (כמנהג אשכנו) וכך המנהג היום בפרוובה להשמיטוי ע״פ מחי שד"ל בקהילות רבות נוהגים לומר תמיד ב'לשון רבים', ע"פ השו"ע או"ח סי' תקצ"א ס"גי

פ"ט, ה"ב; סרע"ג ח"ב

סי' קיג; סדו' רס"ג

עמ' קוב.

סת"ר סי' עה.

סה"ת סי מ בשם ר"ת ואומרים גם בשבת בחזרת הש"ץ:

סרע"ג ח"ב

ָּהַלּיִם הֲרַת עוֹלָם· הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט כְּל־יְצוּרֵי עוֹלָם·

אָם כְּבָנִים וְאָם כַּעֲבָדִים אָם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרָחֵם אָם כְּבָנִים וְאָם כַּעֲבָדִים אָם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרָחֵם פֹּיִיכִּ כִּיּיִ בְּיִם עַדֹּבְיִים עַדִּיִנוּ וְּלְּדְ תְּלוּיוֹת עַד פֹּיִיכִּ בִּיִּ שֶׁתְּחָנֵנוּ וְתוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ וּתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן בַּדֶר בַּיְלְבֻיּוֹתֵינוּ:

סת"ר סי' עה.

אַתָּר זוִכֹר כֹּוֹעְשׁה עוֹלָם וּפּוֹלֵר בְּל-יִאְוֹרֵי לֵוֹבֶם לְּפְּנֵיךְ פֹּנִשֹּׁה עוֹלָם וּפּוֹלֵר בְּל-יִאְוֹרֵי לֵוֹבֶם לְּפְּנֵיךְ פֹּנִשֹּׁה עוֹלָם

נְגְלוּ בָּל-תַעֲלוּמוֹת וַהְמוֹן נִסְתְּרוֹת שֻׁמִּבְּרֵאשִׁיתּ • מְּנִי רִסְבּּ אַרְחָב לְפוּי בְּמָץ בְרוֹדְבָּ וְאֵיִ וְחָמֵּר מִוּיִדְ אִינִידְּ • סְּנִייֹ בִּי אֵין שִׁכְחָה לִפְנִי כִפַּא כְבוֹדֶךּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךּ - בְּיֹבֶרְ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךּ אַתָּה זוֹבֵר אֶת־כָּל־הַמִּפְעָל וְגַם כְּל־הַיְצוּר לֹא נִכְחָד ָם בֶּלְ נָלוּי לְפָנֶיךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ צוֹפֶה וּסַבִּים עַר סוף בָּל־הַדוֹרוֹת. כִּי תָבִיא חֹק זִבָּרוֹן לְהַבָּמֵד בְּל־רוּחַ

ּוָגֶפֶשׁיּ לְהזָבֵר בַּעֲשִׂים רַבִּים וַהֲמוֹן בִּרְיוֹת לְאֵין תַּכְלִיתּי בֵראשִׁית כָּוֹאת הוֹדְעְתָּי וּמִלְּבְנִים אוֹתָה גִּלְיתָי זֶה הַיּוֹם ויִקְּהֹ יִכֹּ

ַּתְּחַלַת בַ*וְעֲשֶׂי*ךּ וִבָּרוֹן לְיוֹם רִאשוֹן· בֵּי חַלן לְיִשְׂרָאֵל הְוֹא· הֶּיֹּא בְּיִּהְּאִי הָּתִּ

בְּשְׁכָּט לֵאלֹהֵי יִעֲקֹב: וְעַל הַפְּדִינוֹת בּוֹ יֵאָמֵר אֵיזוֹ לְחֶרֶב בְּשׁבְּט לֵאלֹהֵי יִעֲקֹב: וְעַל הַפְּדִינוֹת בּוֹ יֵאָמֵר וְאֵיזוֹ לְשָׁלוֹם אֵיזוֹ לְרָעָב וְאֵיזוֹ לְשְׂבַע וּבְרְיוֹת בּוֹ יִפָּמְדוּ

לְהַוְבִּירָם לְחַיִּים וְלַבְּּמֶוֶת. מִי לֹא נִפְּלֶד בַּיּוֹם הַזֶּה. וְזֵכֶר בָּל־הַיְצוּר לְפָגֶיךּ בָאּ כַּעֲשֵׂה אִישׁ וּפְּקָדָתוֹ וַעֲלִילוֹת מִאְעֲבִי־גֶבֶר· מַחְשְׁבוֹת אָדָם וְתַחְבּוּלוֹתִיו וְיִאְבִי² מַעַלְבֵי

אָישׁ אַשְרֵי אִישׁ לֹא יִשְׁכָּחֶךְּ וּבֶּן־אָדָם יִתְאַכֶּוּץ־בָּךְּ כִּי בְל־הּוֹרְשֶׁיהְ לְעוֹלָם לֹא יִבְּשֵׁלוּ וְלֹא תַכְלִים לָגֶצַח

בְּל־הַחוֹסִים בָּךְּ בִּי זֵכֶר בְּל־הַפַּעֲשִׂים לְפָגֶיךְ בָאּ וְאַתָּה

 $[\]cdot$ "במח׳ רמ״ו ובולוניא: "זָכוּר״- ^{2} במח׳ רמ״ו ובולוניא: "זִיצוּרִים וּמַעַלְלֵי אִיש״ במח׳ רמ״ו ובולוניא: "זָכוּר״- ^{2}

דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כָלָּם וְגַם אֶת־נְחַ בְּאֲהֲבָה זְכַרְתָּ וַתִּפְּקְתֵהוּ יְשׁוּעָה וְרָחֲמִים בַּהֲבִיאֲךּ אֶת־מֵי הַמַּבּוּל לְשַׁחֵת יִישׁוּעָה וְרַחֲמִים בַּהֲבִיאֲךּ אֶת־מֵי הַמַּבּוּל לְשַׁחֵת יִישׁוּעָה וְרַתְּמִינוּ בָּעִלְּלֵיהֶם: עַל בֵּן זִכְרוֹנוֹ בָא לְפָּנֶיךְ יִישׁוּנְהּ בְּלֹהֵינוּ לְעַ מְעַלְּלֵיהֶם: יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַרְבּוֹת זַרְעוֹ בְּעַפְּרוֹת תֵּבֵל וְצֶאֱצְאָיוֹ בְּיִם:

בּנמֹ הִיחּ בַּבָּ**תוּב** בְּתוֹרָתְדּי וַיִּיְכָּר שֱלֹהִים שֶׁתֹּלֹחַ וְשֻׁת כְּלֹ־הַחְיָה מֹ סִינִינִי מִינִּ וְשֶׁת־כְּלֹּהַבְּהַלָּה שֲשֶׁרֹ אִתּוֹ בַּתּבְה וַיִּשְׁבֵּר הַמָּים: וְבָתוּב וַיִּשְׁבַּר בִּיִּשְׁבָּר שֵּלֹהִים שֶּׁת־בְּרִתְּנ וְיִשְׁבָּר שֵּלֹהִים שֶּׁת־בְּרָהָם שֶּׁלֹהִים שֶּׁת־בְּרָהָם שֶּׁלֹהִים שֶּׁת־בְּרָהָם שֶּׁלֹב: וְבָתוּב וְוֹבְרְתָּנ שֶׁת־בְּרִיתֵּי יִעֲקְוֹב שִּׁרְבִּרִיתִּי שֻבְּרָהָם שֶּוְבָּר הָיִם שָּׁוְבִּר וְשֵׁלְּהִים שֶּׁתְ־בָּרִיתֵּי שֵבְרָהָם שֶּוְבָּר וְיִשְׁלְב: וְבָתוּב וְוָבַרְתָּי שֶׁת־בְּרִיתֵּי שֵבְרָהָם שֶּוְבָּר וְיִשְׁלְב: וְבָתוּב וְוָבַרְתָּי שֶׁת־בְּרִהְם שִּוְבּרִיתִי יִצְחָלְב: וְבָתוּב וְוָבַרְתָּי שֶׁת־בְּרִיתְי יִבְעְקוֹב. וְהָשֶׁבְרִיתִי שֵּבְרָהָם שֶּוְבָּר וְיִבְּלְב: וְבָתוּב וְנִבְּרִיתִי שֵבְרָהָם שִּוְבָּר וּהְשָּׁבְריתִי שִּבְרָהָם שִּוֹב וְיִבְּתִים וְנִבְּרִיתִי יִצְחָלְן וְשֵּׁף שֶׁרִץ שִׁוְבְּרִיתֵי שִּבְרָהָם שִּוְבָּר.

ֶּסְמִיֵּר **אֱלֹהֵינוּ** וַאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ּ זְרְרֵנוּ בְּוֹרְרוֹן טוֹב לְפָגֶיְדּ וּפְּקְוֵנוּ סְּרְשׁׁיִג מִיבּ

בּפְּקְדַת יָשוּעָה וְרַחֲכִים כִּשְּׁבֵי שְׁבֵי קֶדֶם וּוְכֹר בְּיִּ לָנוּ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַבְּּרִית וְאֶת־הַחֶּסֶד וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה "" בּיִּ אָשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַפּוֹרִיָּה וְתֵרָאֶה יְבָּנֵיך עֲמֵדָה שֶׁעָמַר אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל־נַּבֵּי הַפִּוְבֵּחַ וְכָבַשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׁוֹת רְצוֹּנְךְ בְּלֵבָב שָׁלֵם ּ - בּן יִרְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךְ אֶת־כַּעַסָךְּ וּבְטוּבָךְ הַנָּדוֹל תָּשִׁיב חֲרוֹן אַפָּך בועירָד וּבִאַרְצָּדְ וּמִנַּחֲלָתָדְ וּבִוּעַבָּּוּ יִשְׂרָאֵלּ וּזְכֹר לְנוּ בּשָׁה עַבְדָּךְ מִפִּּי בְבוּדָךְ כָּאָמוּר וְזְכַרְתַּי דְׂהֶם בְּרֵית יין יּי יי רָאשֹנֶים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם בוֹאֶּרֶץ בִּיצְרִים לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לַהְיַוֹת לָהֶם לֵאלֹהָים אֲנִי יְהֹוֶה: כִּי זוֹבֵר בְּלֹ-הַנִּשְׁבָּחוֹת אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם וְאֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִפֵּא כְבוּדְךּ וַעֲקַדַת פּתִיכּ יִצְחָק הַיּוֹם לְזַרְעוֹ תִּוְכֹּר בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה. זוֹבֵר הַבְּּרִית:

מש"ט בר'

עמ' רכד.

פכ"ב פי"ח; ע"פ סדו" רס"ג סת"ר סי' עה.

סה"ת סי מ

בשם ר"ת

סרע"ג ח"ב סי' קיד; שבה"ל הלי ר"ה סי' ר"ן;

בחזרת הש"ץ תוקעים כאן (אך לא בשבת).

תשר״ת תש״ת תר״ת י

ואומרים גם בשבת בחזרת הש"ץ:

ַרָל־יָצוּרֵי עוֹלָם הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט כָּל־יָצוּרֵי עוֹלָם הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט כָּל־יָצוּרֵי עוֹלָם אָם כְּבָנִים וְאָם כַּעֲבָדִים אָם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים וְאָם כַּעֲבָדִים עֵיגֵינוּ לְדְּ תְלוּיוֹת עַד שָׁתְּחָבֵנוּי וְתוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּי וּתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן בֶּדֶר זִבְרוֹנוֹתֵינוּ:

סת"ר סי" עה.

¹ במח׳ רמ״ו, בולוניא ושד״ל מופיעים כאן שני פיוטים, אחד ליום א׳ של ר״ה ״אָב לא חַמַל״, והשני ליום ב׳ של ר״ה ״אֶב לֹא חָס״ שלא נוהגים לאמרם היום כפי שכתב הרב מ״ע הרטום, בחוברת המנהגי

יַנְיּלָעוּ וַיְּלָעוּ וַיְּעָמְדָּוּ מֵרְחִלְּנִי הָבְּלִּיִם וְאָלֵּוּ מֵרְחִלְּנִי הַבְּלֵּרְ וַיְיִהִּ סִּמְיִּנְּחִיּ בְּלִּרְהָּעָם הַשְּׁלִּישִׁי בְּהְיִת הַבּּטֶּר וַיְיִהִּ סִּמְּיִּחִיּ מִעְּר בְּמַחֲגָה: וְכָתוּבּ וַיְיְהִיֹּ סִּמְיִר בְּמַחֲגָה: וְכָתוּבּ וַיְיְהִיֹּ סִּמְּר וְּבְלִּים וְאָנֶן בָּבֵּר עַלִּיְהָ שָׁבְּר וּוּלֶךְ וְיְהָעָם אֲשֶׁר בְּמַחֲגָה: וְכָתוּבּ וַיְיְהִיֹּ סִּמְּיִר בְּמַחֲגָה: וְכָתוּבּ וַיְיְהִיּ סִּמְּר וּוּלֶךְ וְיְהָיִם מְּשֶׁר בְּמַחֲגָה: וְכָתוּבּ וַיְיְהִיּ סִּמְּר וּיִבְּלִיהְ וְשָׁר בְּמַחְנֵּה יְיִבְּלִּים וְאָנֶן בְּבִר וְמְאָרְהִים אָעִר בְּמַחְנֵּה יִיְבְּלִּר וְיְהָּאֵלְהִים וְעָבֶן בְּבִר עִשְׁן וּיִבְּתוּב וְחִיּאָלְה וְאָתִי בְּקוּלִי וְאָתִי בְּקוּלִי וְאָתִי בְּקוּלִי וְאָתִי בְּקוּלִי וְאָתִי בְּקוּלִי וְאָתִי בְּקוּלִי וְנְעָבְּן בְּבִר עְשֵׁן וּיִבְּעִבְּיִים וְאָנָם בְּיִבְּלִים וְאָבֶוּ בְּבְרְיִנְם אָּאִר עִשְׁן וּיִבְּתוּב בְּקוּלוּ וְיְבָתוּב בְּקוּלוּ וְיִבְּלִים וְאָבֶוֹ בְּבְרִים וְאָבְם בְּשְׁרִים אָתִים אָת־בּבּר עְשֵׁן וּיִבְּעִים הְאָבִים הִיּשְׁלִים וְאָבָּוֹ בְּיִוֹיִם וְאָבְּילִים וְאָבְיִים בְּעִבְּילִים בְּיִבְּיִם בְּיִבְיִים וְאָבְיר בְּיִבְּיִים וְאָבִין בְּיִבְייִם וְאָבִים בּיִּבְּיִים וְאָבְּעִבְּיִים וְיִבְּיִם בְּיִים וְיִבְּילִים וְיִבְּעִבְּיִים וְיִבְּילִים וְיִבְּילִים וְיִבְּילִים בְּיִבְייִם וְיִבְּעִבְּיִים וְיִבְּילִים וְיִבְּעְבְּבִיי בְּיִבְּילִים וְיִבְּילִים בְּיִבְּילִים בְּבִּילִים וְיִבְּילִים בְּיִבְים בְּיִבּילִים וְיִבְּילִים וְיִבְּילִים וְיִבְיִם בְּיִבְּילִים וְּבְּבְילִים בְּיִבְילִים בְּיִבְיבְּילִים בְּיבְיִבּילִים וְיִבְּילִים בְּיִבְילִים וְיִבְּילִים בְּיבְילִים בְּיבְיבְים בְּיבְּילִים וְיִבְּילִים וְיִבְיְיבְים בְּיבְיבּים וְיִבּילְים וְיִבְילִים בְּילִים בְּיבְיבְילִים בְּיבְיבּים וְיבּילְים בְּבְיבְיבְים וְיִבְּילִים וְיִבְיְים בְּיבְיבּים וְיבְיבְיבְים וְיבִּילְים בְּיבְיבְים וְיבּילְים בְּיבְיבְיב וּיִבְיים וְיִבְּילְים בְּיבְּיבְיבְים וְבְּבְיבְיבְם וְבְּבְיבְיבְים וְיִבְּיבְּיבְים וְבְּבְיבְיבְם וְבְּיבּיבְיִים וְיבִים וְבְּבְיבְיבְים וּבְיבְיבְּים בְּיבְּבְּיבְים בְּיבְיבְיבְים בְּיבְּיבּים וּ

של היי וּבְּדְבְרֵי מְדְשָׁהְ בָּתוּב לֵאמֹר עָלֶה אֱלְהִים בִּתְרוּעֲה פֹּרְיִנְיִה בְּלְּוּה בְּלְּוּה בְּלְּוּה בְּלְוּה בְלְוּה בְּלְוּה בְּלִוּה בְּלְוּה בְּלִוּה בּלְוּה בְּלִיה בְּלְוּה בּלְוּה בְּלִיה בְיִים בְּלְוּה בּלְיוּה בְּלְוּה בּלְיוּה בְּלְוּה בּלְיוּה בְּבְלּל בִיוּה בְּלְנִיה בְּלִים בְּלְיוּה בְּבְלּל בִּיוּה בְּלְיוּה בְּבְלוּה בְּבְלוּה בְּבְלְיִיה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּבְלְיוּה בְיִים בְּלְבִים בְּלְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּבְלְיוּה בְּבְלְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְבְיוּה בְּלְיוּה בּלְיוּה בְּלְיוּה בְּלְיוּה בְּלְיוּה בְּלְיוּה בְּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּבְלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בְּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בְּלְיוּה בְּלְבְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּבְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּלְיוּה בּיוּה בּלְיוּה בּבְיוּה בּבְיל בְּיוּה בְּיוּה בּל בּיוּה בּיוּה בּלְיוּה בּיוּה בּיוּה בּיוּה בּיוּה בּיוּה בּיו

יינין: יְהֹוֶה צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵינוּ וְעַלִינּה יִשְׁבָאוֹת יָגֵן עֲלֵינוּ וְעַלִינִה יִינִה צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵינִה יִיהֹיִה בְּשׁוֹפֶר יִתְּלָע שוֹפֶּר תִּשְׁבְּעוֹיּ

בּי׳ פּה׳ יִהֹּ

בְּיִהְוֹה צְּבָאוֹת יָגֵן עֲלֵינוּ וְהַנִּדְּחָים בְּאֶבֶר יִתְלָע וְהָלֶךְ בְּשִׁרְנִה יִּיהְעָתוֹיִוּ

בִּירוּשְׁלָם: וְבָתוּב וִיהֹיָה עֲלִיהָם וְרָאֵה יִיכִּים יִרְאָׁה יִיכִּים יִרְאָׁה יִיכִּים יִרְאָׁה יִנִים יִרְאָׁה יִבְּעָרִוֹת בְּבָּרֶק חִאֲוֹי וְבִּיְרִוּשְׁלָם: וְבָתוּב וִיהֹיָה עֲלִיהָם וְרָאֶה יִּיכִּם יִרְאָּה יִבְּיִים יִּבְעָרוֹת וְיִצְא בַבָּבֶרֶן חִאְּוֹ וִאָּוֹי יְהוֹנְה יְבְּבְאוֹת יָגֵן עֲלֵינִם יִיהֹיָה בְּשׁוֹפְר יִתְלָּעוֹיִה יְבְּבְאוֹת יָגֵן עֲלֵיכֶם יִרְאָּה יִיהֹיָה יְבְּאוֹת יְגֵן עֲלִיכֶם יִּיהִיָּה יִּבְּאוֹת יָגֵן עֲלֵיכֶם יִיהֹיָה יְבְּאוֹת יָגֵן עֲלֵינִם יִּיהְיִה יְבְּאוֹת יָגֵן עֲלֵינִם יִּהְנָה יִבְּבְאוֹת יָגֵן עֲלֵינִם יִיהֹנָה יְבְבָּאוֹת יָגֵן עֲלֵינִה יִהְנָה יְבְבְאוֹת יָגֵן עֲלֵינִה יְהֹיָם וְעִלִיכִם יִּהֹיָה יִּהְיָּה יִבְּאוֹת יָגֵן עֲלֵינִה יִהְנָה יְבְּבְאוֹת יְנֵן עֲלֵינִה יְהִיּבְאוֹת יְנֵן עְלִינוּ יִנְעְיִב בְּבְּאוֹת יָגֵן עְלֵינוּ יִוֹנְיִיה יְהִוֹיָם בְּבְּאוֹת יָגֵן עֲלֵינוּ יִוֹנְיִי וְעִלִיבּי יְהְוֹיִם בְּבְּאוֹת יְצֵן עְלֵינוּ יִוֹנְי יִבְּיִים עִיִּיְבִּאוֹת יְנֵן עְלִינוּ יִּוֹנִם יְבִּיִים יִּבְיּים יִּיִים יִּבְיּיִים יִּבְּיִים יִּיִּיְיִם יִּבְּאוֹת יָצֵן עְלֵינוּ יְנִילְיִם יִּבְיּיִים יִּיִים יִבְיִים יִּבְיִּים יִּבְּיִים יִיִּים יִּבְּיִים יִּבְיִים יִּיִּים יִבְּיִים יִּיִּיְיִם יִּיִּים יִּבְּיִּים יִּיִּיְיִם יִּיִים יִּיִּיִים יִּיִּיִים יִּבְּבְּיִים יִּיִים עָּבְיִים יִּיִים יִּיִּיִים יִּיִים עִּבְּיִים יִּיִים יִיִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִבְּיִים יִּיִים יִּבְּיִים יִּיִים יִיִּיִים יִּיִים עִּיִים יִּיִים יִייִים יִּייִים יִּיִים יִּים יִבְּיוֹם יִייִים יִּים יִיִּים יִּיִים יִּיִים יִייִים יִּיִים יִּיִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִּיִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּים יִיים יִּיִים יִּיִּים יִּיִים יִּיִים יִּיִּיִים יִּיִים יִּיִים עִּיִים יִּבְּייִים יִּיּים יִּיִים יִיּיִים יִּיִים יְּיִים יִּי

אָלֹהֵינוּ וְאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הְּקַע בְּשׁוֹפָּר נְּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ סְּרִשִּׁי. מִיבּי פִּרִי מִיבּי פִּרִי מִיבִּי בּיִּיבִּי מִּבִּי מִיבִּי פִּרִייִ מִּבִּי מִּבְּי מִּבְּי בִּיִּבְּי מִּבְּי מִּבְּיִ מִּבְּי מִּבְּי מִבְּי מִּבְּי מִבְּי מִּבְּי מִבְּי מִּבְּי מִבְּי מִּבְּי מִבְּי מִּבְּי מִבְּי מִּבְּי מִּבְּי מִּבְּי מִּבְּי מִּבְּי מִּיִּי מִּיִּיהְ מִּבְּיי מִּבְּי מִּבְּיי מִּבְּי מִּבְּי מִּבְּיים מִּבְּי מִּבְּי מִּבְּי מִּבְּי מִבְּי מִּבְּיוּ מִבְּיִּע בְּישׁוֹבְּיִים מְּבְּיוֹתְנוּיִנִּים בְּעִּיבְּיִם מְּבְּיִבְּיוּ

ע"פ יטעי כז, יג; סדו' רס"ג עמ' רכה.

וְשָׂא גֵס לְּלַבֵּץ גָּלְיוֹתֵינוּ וְלַבֵּץ בְּּוֹיִתִינוּ וְבִבִּיץ בְּּוֹיִתִינוּ בָנֵס בִּיְרְבְּתִי־אֶרֶץ וֹבְבִיאֵנוּ יְהֹוָה אֲלֹהֵינוּ לְצִיּוֹן עִירְךְ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלִיִם בֵּית מִקְדְּשָׁךְ בְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבָּיתְ עִּלְם וְשָׁם נַעֲשֶׁה לְפָּגֶיךְ אֶת־קְרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בּּמְיְבָּיה עַלְינוּ בְתוֹרְתָךְ עַל־יִבִי מֹשֶׁה עַבְדָּךְ מִפִּי כְבוֹדְךְ פִּיּיִבְּים בִּמְעָשֶׁה וְבְּנִיתְ שִׁלְבִינוּ בְּתוֹרְתָךְ עַלְיִבִי מִשֶּׁה עַבְדָּךְ מִפִּי כְבוֹדְךָ פִּיִּיְ בִּיֹּים וְבְּיִנוּ בְּמְנִינוּ בְּתוֹרְתָךְ עַל עַלְתֵיכֶם וְבְּמְוֹעֲבִיכֶם וּבְרָאשֵי חְרְשִיכָם בְּחִינִי שִּלְמֵיכֶם וְהִיוּ עִּלְתִיכֶם וְבְיוֹ עַלְתִיכֶם וְבִיוֹ שַּלְמֵיכֶם וְהִיוּ לִּנְיִים בְּחִצִייְם בִּחְצִייִם בְּחִייִי שַּלְמֵיכֶם וְהִיוּ לִּתְלְמִיכֶם וְהִיוּ לִּתְלְמִיכֶם וְהִיוּ שִּלְמֵיכֶם וְהִיּוּ בְּתוֹי שִּלְמֵיכֶם וְהִיוּ שִּלְבִינִם בְּחִצִייִם בְּחִצִייִם וְּהִיוּ שִּלְמֵיכֶם וְהִיוּ לִּתְיִי שִׁלְמֵיכֶם וְהִיוֹּ לִּתְיִי שִׁלְמֵיכֶם וְהִיוֹּ לִיתְיִי שִׁלְמֵיכֶם וְהִיוּ בִּיִּעְ עֵּלְתִיכָם בְּחִיץ אֶלְהֵיכֶם בִּי שִׁוֹבְיוֹ לְנִילְם וּמִילִם בְּחִייִ שֵּלְבִיי אֶלְהִיכָם בִּי שִׁנְתִי בְּתִי בִּי שִּוֹבְיוֹ בִּי שִּוֹבְי אֵלְהִיעָם בִּי שִּוֹבְיוֹן לְפְבֵּי אֲלְוֹבִי בִּם וְנִילִי הִוֹנְם בִּי שִּוֹבְיוֹ בְּחִיבְם בִּי שִּוֹבְין בְּוֹתְיה וְמִיה וְמִים בְּיִבְּי אֲלְבִיי בָּם וְּנִילִם וּבִין שִּבִּי שְּנִין בְּנִי שִּוֹבְיוֹ בְּיִבְּי שִּיּוֹם בִּי שִּוֹבְין בְּיִבּי שִּבִין בְּיִבּי שִּוֹבְים בִּי שִּוֹבְים בְּיִבּי שִּוֹבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִבּים בְּיִים בְּיִבִּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבּים וְנִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִם בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיבִיוּ בְּיבְים בְּיוֹים בְּים בְּיבִיים בְּיבִים בְּיוֹים בְּים בְּיוֹים בְּיתְים בְּיבִים בְּיבְּים בְּיוֹים בְּים בְּיבְים בְּיבִים בְּיבּים בְּיבּים בְּיבּים בְּיוֹים בְּיבִים בְּיבִים בְּיבִים בְּיבִּים בְּיבִּים בְּיבְים בְּיבְים בְּיבּים בְּיבְים בְּים בְּיבּים בְּיבְים בְּיבּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיבְּים בְּיּים בְּיּים בְּיבְּים בְּיבּיוּים בְּיִים בְּיוּים

יָּהְיִה אָתָה יְהוָה שוֹמֵע הְרוּעָה: לַּדְרוּך אַתָּה יְהוֹיָה.

בחזרת הש"ץ תוקעים כאן (אך לא בשבת)

תשר״ת תש״ת תר״ת ה

סה"ת סי' לז בשם ר"ת

מש"ט בר' פכ"ב פי"ח; ע"פ סדו' רס"ג

עמ' רכה.

משנה תענית פ"ב, מ"ד.

סת"ר סי" עה.

1 במח׳ רמ״ו ובולוניא: נֶּלְיּוֹתֵינוּ, הלמ״ד בחיריק· 2 במח׳ רמ״ו, בולוניא ושד״ל מופיע כאן פיוט לומר בחזרת הש״ץ ״אֶסוּפִים אֱסוּפֵי אַשְפְּתוֹת״, אולם לא נוהגים לאמרו היום, כפי שכתב הרב מ״ע הרטום בחוברת המנהג· ואומרים גם בשבת בחזרת הש"ץ:

סרע"ג ח"ב סי' קיד. אָרֶשֶׁת שְׂפָתֵינוּ יָעֲרַב יְפְנָיךּ קוֹל תְּרוּעְתֵנוּ (בשבת: תְּפִּלְתֵנוּ¹) אַל רָם וְנִשְׂא מֵבִין וּמַבִּיט מַאֲזִין וּמַקְשִׁיב קוֹל הָּרוּעָתֵנוּ (בשבת: הְּפִּלְּתֵנוּ) וּהְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־םֶדֶר שׁוֹפַּרוֹתֵינוּי:

סת"ר סי' עה.

תוס' מנחות דף קי, א ד"ה

ע"פ תה'

ספר המנהיג עמ' שכז.

כא, ג.

רַאָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּּך יִשְׂרָאֵל וְאֶל־הְּפִּלְּתִם שְׁעַהּ יְשְׁלַהֵינוּ בְּעַמְּּך יִשְׂרָאֵל וְאֶל־הְּפִּלְּתָם שְׁעַהּ יִּשְׁרָאֵל וָהָשֵׁב הָעֲבוּדָה לִדְבִיר בֵּיתֶּדְּ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל מְּחִ״רּ וּתְפִּלֶּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיר יַבּייּי בְּשׁוּבְדָּ יְשְׂרָאֵל עַבֶּּוְדָּ וְעָחֶוֹיָנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְדְּ יְאִיּוֹן יִיהָ בִּייּ בְּשׁוּבְדָּ יְאִיּוֹן יה בשם וְלִירוּשָׁלַיִם עִירָד בְּרַחֲמִים בְּמֵאֶזּ בְּרוּךְ אַתָּה יְהֹוְהּי בִּרוּךְ אַתָּה יְהֹוְהּי הַבַּמְחָזִיר בְּרַחֲבָיו שְׁכִינָתוֹ לְּצִיּוֹן:

ע"פ מד' תה' לט, א.

שבה"ל תפילה

ברכות פ"א, ה"ה.

בחזרה כשהחזן אומר "מודים" צריכין כל פסקי ריס"ז הציבור לשוח עמו ואומרים "מודים דרבגן": פ״ב חות ז׳:

בוּדִים בּוּרָעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים כּוּ ע"פ בבלי אַנַחְנוּ לִפָּנֶידִ אֱלֹהֵינוּ סומה זף אַלהֵי בָּל־בָּשֶׂרּ יוֹאָרֵנוּ יוֹצֵר יִיִּמֹ ֹכִּ, כּוּ בְּרֵאשִׁית בְּרָ־כוֹת וְהוֹדְאוֹת לְשִׁבְּךָ הַגָּרוֹל וְהַכָּּןרוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֶיִיתֶנוּ וְקִיַּמְתֵנוּ בֵּן הְּחַיֵּיִנוּ ַּיּתְחָנֵנוּ וָתָאֱסוֹף גָּלֶיּוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע ייּי יֹּה יִּלְיּוֹתֵינוּ בַּאַרְבַּע בַּנְפָּוֹת הָאֶרֶץּ וְנָשוּב לְשְׁמוֹר פּהּ פִעּ.כּ.

חָבֶּןיִך וַלַעֲשׁוֹת רָצוֹנִךְ בָּאֱבֶת וּבְלֵבֶב שָׁלֵם על שֶׁאֲנוּ מוֹדִים "בּבּג. לֶךּ (בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת): דר״א פע, יני מוּדְים אֲנַחְנוּ לְּדְיּ שֶׁאַתָּה הוא יהוָה אֱלהֵינוּ

ואלהי אֲבוֹתֵינוּ עַל־חַיֵּינוּ ע"פ ספרי הַמְּסוּרִ־ים בִּיְדֶדְ וַעַל־ ָנִשְׁמוֹתֵינוּ הַבְּּקוּדוֹת לֶדְי וַעַל־נִסֶּיךָ שֶבִּבְל־יוֹם וְיוֹם עַבְּנוּ וְעַר־נִפְּלָאוֹרֶניִדְ יָםובורֶניך שֶׁבְּכְרֹי-עֵתי •ס׳ יס. ימ. עֶרֶב וְבַּקֶּקר וְבְּקָּרִים

ע״פּ מֹיכ׳ הַשּוֹב בִּי לֹא־בָלוּ רַחֲבֶּיְדְּּ הַבְּרַחֵם כִּי דֹאַרתַמּוּ

חֲסָבֶיוּ וּבֵעוֹלָם קוִּינוּ לְדָּ לֹא־הִכְלַסְתָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּכְיֵי. וָלֹא־עֲזַבְתָּנוּ וְלֹא־הִסְתַּרְתָּ בָּנֶיךּ כִּשֶּנוּי: ע"פ ישע" סד, ו.

יָבוֹר רַחֲמֶיך וּכְבוֹשׁ אֶת־בַּעֲסָךּ· בַּלֵּח דֶבֶר וְחֶנֶב וְרָעָב יָרָעָב סרע"ג ח"ב וּשְבִי וּמַשְּׁחִית וּמַגַּפָּה וְכָל־מַחֲלָה מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל בּנֹה״לֹ ה״ה סת"ר סי' עג. בּל־בָּנִי בְּרִיתֶּךְּ עַל־בָּנָם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁבְּרָ בַּלְבֵּנוּ בִּלְבֵנוּ הָּגִירי בָּל־הַחַיִּים יוֹדְוּךְ שֶּלָהי וִיהַלְלוּ לְשִׁמְךְ הַפּוֹב פּרִייִם פּשׁפֶּ בֶּשֶׁבֶּת. וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כְּלֹ־בְּנֵי בְרִיתֶךְּ בְּרוּךְ אַתָּה מחו"ו סי סבש ו"סב יְהֹוָה - הַפּוֹב שִׁבְּך וּלְךּ נָאֶה לְהוֹרוֹת:

ע"פ תה' נב, יא.

ועמ' רכה;

רבנן סבוראי; ע"פ סדו רס"ג עמ' רכ:

.סי שכה נושאים כפיהם בחזרה. ואם אין כהן, החזן אומר 'או"א', והציבור עונה וסי שכ אחרי כל פסוק "כן יהי רצון":

א**ֶלהֵינוּ** וֵאלהֵי אֲבוֹתֵינוּ∙ בָּרְכֵנוּ בַבְּּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה |יייבּוּ הַבְּתוּבָה עַל־יְבִי מֹשֶׁה עַבְדֶּךְּ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהְרֹן

וּבָנִיוֹ כֹּהֲנִים עַם קְרוֹשֶׁיףּ כָּאָמוּרי יְבֶרֶרְךָּ יְהֹוֶה וְיִשְׁמְרֶּי יָאֵר יְהֹוָהוּ פָּנִיו אֵלֶיךּ וִיחֻנֶּךָ: יִשָּׂא יְהֹוָהוּ פָּנִיוֹ אֵלֶידְּ וְיִשֵׂם לָדָ שָׁלְוֹם:

ישִׁלוֹם שוֹבָה וּבְרָכָה (חַיִּים) חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עִילוֹם שוֹבָה וּבְרָכָה עָלֵינוּ וְעַל־בָּל־יִשְׂרָאֵל עַבֶּוּךּ בָּרְבֵנוּ אָבִינוּ כָּלְנוּ בצה״ל שנין בְאֶחָד בְּאוֹר בְּעֶיִדְּ בִּי בְאוֹר בְּעֶיִדְ נְתַתָּ לְנוּ יְהֹוָה מה׳ פּט, טז.

יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְשׁוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיף

(לְבָרָבֵנוּ וּ)לְבָרֵךְ אֶת־בְּל־עַבְּל־עַבְּן יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּבְל־עַת מ״פּיִּכּי.

וּבְכָל־שָעָה בִּשְׁלוֹמָךְ:

¹ במח׳ רמ״ו: תיבת ״וחיים״ לא מופיעה 1

מס"ו פי"ט.

ה"ו; מחו"ו

סבי זמ"ו בשם

רבנן סבוראי.

בְּכֵבֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם בּּרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעְה ע"פ סדו' רס"ג עמ' רכ; בה"ג סי' א' ּוְגָחָמָה חֵן וָחֶסֶר נִזְּכֵר וְנִכְּתֵב לְּפָגֶיךּ אֲנוּ הל' ברכות שבכה׳ל תפילה וְבָל־עַמָּדְ יִשְׁרָאֵלּ לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם בְּרוּךְ אַתְּה פּ״ֹה שׁתְי מֹים פ"ה עמ' נ"ט; וסי' עה. יְהֹוָה. הַמְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם. (אָבֵן):י ע"פ תה' כט, יא.

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו. ובחזרה החזן אומר אותו

יי יִהְיִּוּ לְרַצּוֹןו אִמְרֵי-בִּי וְהָגְיַוֹן לִבֵּי לְפָגֵיף יְחֹנָה צוּרֵי וְגְאֵלֵי: דף ט, ב.

ויש נוהגין לומר:

בַּבֹני בֹּנִים מָרְמָה וְלְמְקַלְלֵי בִּעְר לְשׁוֹנִי בִּנְרְע. וּשְׂבָּתִי מִדַבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלֵי כ״פּ מִס׳ נַבְשִׁי תִדּוֹם וּלְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדֹּף נַבְּשִׁי וְנַבְּשִׁי כֶּעֲבָּר ברכות דף

קרינים. לַכּל תִּהְיֶה יִהִי רִצוּן מִלְּפָּנֶיךּ יְהֹוָה אֱלֹהֵי· שֶׁכְּל-הַפָּןמִים עֲלֵי בּ״פּ בּ״פּ בּ״פּ ַלְרָעָה ּ תָּפֵר עֲצָתָם וּתְקַלְמֵל מַחְשְׁבוֹתָם ּ וְבֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיף י״פּ פּיי״יִ יְהֹוָה אֱלֹהַי• שֶׁתִּבְּתַח לִי שַׁעֲרֵי תוֹרָה• שַׁעֲרֵי חְבְבָּה• שַׁעֲרֵי בִינָה ּ שַׁעֲרֵי בַעָה ּ שַּעֲרֵי פַּרְנָסָה וְּכַלְכָּלָה ּ שַׁעֲרֵי חַיִּים ּ חֵן

וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרָצוֹן מִלְּפָּנֶיךְ:

ײּ ײּ יָהְיִוּ לְרַצוֹן אִמְברי־פִּׁי וְהָגְיַוֹן לִבֵּי לְפָגֵיך יְהֹוָה צוּרֵי וְגְאֲלֵי: בבלי ברכות דף יו, א.

בכלי יומ^{ה דף} פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר²:

עשה שלום בִּבְרוּבְיוּ הוּא בְרַחֲבְיוּ יַעֲשֶׁה שָׁלוֹם בִבְרוּבְיוּ הוּא בְרַחֲבְיוּ יַעֲשֶׁה שָׁלוֹם עָלִינוּ איו' כה, ב. ע"פ ישע" וָעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

יִהִי רָצוֹן בִּוּלְפָּנֶידְּי יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּי (יְהִי רָצוֹן בִּוּלְפָנֶידְּי יְהֹוָה רמ"א או"ח ע"פ משנ' סי׳ קכג ס״א. לבות ־שֶׁתִּבְנֶה³ בֵּית הַמִּקְדָשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּי וְתֵן חֶלְמֵנוּ בְּתוֹרָתְדְ): פ"ה, מ"כ.

> במח׳ רמ״ו ובולוניא לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: ״אבל בסוף ברכותיו רשאי 1 לענות אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"א- 2 במח' רמ"ו ובולוניא הנחייה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי״, וכן איתא בספר תניא רבתי, סי׳ ה׳, ענין התפילה. ועיין שו״ע או״ח סימן קכ״ב וקכ״ג סעיף א׳ 3 בתי"ו ולא ביו"ד. שערי תשובה או"ח סי׳ קכג, ס"ק ג׳, בשם מהר"ם די לונזאנו וכך מנהגנו.

עָרָפּנִי יְהֹוָה יוֹם תַּרָאוּ שְׁלּוֹם לְּכֶּם אַל־תִּירָאוּ: יוֹם תַּרָאוּ שְׁלּוֹם לְכֶּם אַל־תִּירָאוּ:

•בְּמִשְׁפַּט יוֹם יַעֲבר כְּל־בָּשָר • נְדוֹדִים תַחַת שֵבֶט מוּסָר

שלים ביל לא־נֶהְדֶּר בְּרִיבוּ עָם־שָּׂר וּפְנֵי כְּהְנִים ׁלְא נָשְׂאוּ: פּיי דִּישּׁ

ַחֶּסֶד וּמִשְׁפַּט אֱמֶת נִפְּגֶּשוּי טְבוּעֵי חוֹתָם סְפָּרִים שֻׁלְּשוּי יְשָׁרָה לִמְצֹא נְכוֹחָהי דִּרְשׁוּ מֵעַל־מֻפֶּר יְהֹוָה וְּקְרָאוּ: ייי יֹיִיּה יִּשְׁלְּשוּי יילים

בֵּלִיץ הַעֲבֵר יְשְׁרָם לְסַבֵּר לְהַאְדִיק עַמְּדְ בְּצֶדֶק וְכְוֹבָאוּ: כּייי סִּלִּה בָּעָר וֹיִבְאוּ: כּייי סִּלִּה בָּעָר וֹיִבְאוּ: בּייי סִּלִּה בַּעָר וֹיִבְאוּ: בּייי סִּלִּה בִּעָר וֹיִבְאוּ: בּייי סִּלִּה בּיִּעְרָם יְשְׁרָם לְסַבֵּר עַל-בִּיו יֵבְאוּ וְעַל-בְּיו יָבֹאוּ: בּייי סִּרִּה בּיִּעְרָם וְבִוֹבָּאוּ:

עוֹבר יִשְעָךְ בְּבְל-הָאִיִּים וּפְּרוּנִי יְהֹנָה יְשָׁבׁוּן וּבָאוּ: פּי יִיּי בּיִּי יִּי בִּיִּים בְּבִּעְיִם בְּבִּעְיִם יִּיִּעְבִּין וּבָאוּ: פּי יִּיִּים נְּבְּרוּ הְבָאוּ: פּי יִיּיִּים נְּבְּאוּ: פּי יִּיִּים נְּבְּאוּ: פּי יִיִּי בּיִּי יִּיִּים נְּבְּאוּ: פּי יִיִּי בּיִּי יִּיִּים נְּבְּאוּ: פּי יִיִּיים מּלוּם

מלום קוֹרָאִים בְּצֶדֶּדִיקּי הָשְׁעַר לֵיהוֹגֶה יְשׁוּעוֹת יָרְדוּ לַפִּאָנִי כּי יִכְּאוּ: פּי׳ פּיפּ בּנֵה־נָא לְשַׁוְעַת הְּפִּלֵּת הָעַרְעָר צַּוֹּה יְשׁוּעוֹת יָרְדוּ לַפִּאָנִי בּוֹ יִבְאוּ: פּי׳ פּיפּּ

יילים בְּלְצִיּן בְּצֶבֶּר צַחַר וְיִתְרַחֲצוּי מִיכֵּי־שֶׁלֶג שְׁאַוֹל חָטֶאוּ: ייי בּי ייִּ ייילים אוֹנ ייי בּי ייִּי עַלְבִּין בְּצֶבֶּר צַחַר וְיִתְרַחֲצוּי מִיכִי־שֶׁלֶג שְׁאַוֹל חָטֶאוּ: ייי בּי ייי יילים

⁻נימין א״ב, בנימין חזק- כנראה מאת רבי בנימין מרומה (המאה הי״א) סימן א״ב, בנימין חזק

ישרים מון וּבְרָכָה ּ נְחׁוּמֵן מַבְּהָ וְצִיּיְם מון וּבְרָכָה ּ נְחׁוּמֵן מַבְּהָּעְבִּים וְּדָּשׁׁר בַּבְּעְבִּים וְדָּשׁא יִצְאָוּ:
שלום

ישלום יְבֹשֶׁר יְשׁוּעַת מֵן־בְּשׁוֹרַת שָׁרְוֹם יָבֹא לְבַשֵּׁר יְשׁוּעַת מֵילוֹם בּּלְאַךְ הַבְּבְוֹת חֵן־בְּשׁוֹרַת שָׁרְוֹם יִבֹּא לְבַשֵּׁר יְשׁוּעַת מֵילוֹם שׁלום שלום שלום שלום שלום מַלְאַךְ הַבְּבְּרוֹת לָט וַיִּגְלֹם יָבֹא לְבַשֵּׁר יְשׁוּעַת מֵילוֹם שׁלום

בּנמ׳ כּג. שֵּׁת־בְּנִי יְהֹוָה יוֹם תֵרְאוּ שָׁלוֹם לְבֶׁם אַל־תִּירְאוּ: שֶׁת־בְּנִי יְהֹוָה יוֹם תֵרְאוּ שָׁלוֹם לְבֶׁם אַל־תִּירְאוּ:

ואומרים קדיש שלם (עמוד 141):

עושה שלום לב' של ראש השנה

משל של פייבי יְרְבָּוּ יָשֵׁיךְּ וְיוֹסֵיפּוּ יְּלְּדְׁ שְׁנְוֹת חַיִּים: יְחַיִּים טוֹבִים מִיבֹּים מְּלְּבְּיִם בְּיהֹוֶה שֶּלְהֵים מְּלְבָּים הַיִּים מְּבִּים: בְּיהֹוֶה שֶּלְהֵים הַיִּים בְּיהֹוֶה שֵּלְהֵים הַיִּים בְּיִּלְנוּ הַיִּם הִּיִּם הְּיִּם הִיִּם הְּלְבֵּים הִיִּם הְּלְבֵּים הִיּוֹם הְּלַבְּים הִיוֹם הְּלָבְים הִיוֹם הְּלְבֵּוּ יְם הִיּם הְּלְבְּוּ יִם הִיּם הְּלְבֵּוּ יְם הִיּם הְּלְבְּוּ הִיּם הְּלְבְּוּ יִם הִיּם הְּלְבְּוּ יִּם הִיּם הְּלְבְּוּ יִּם הִיִּם הְּלְבְּוּ יִם הִיּם הְּלְבְּוּ וְיִם הִיּם הְּלְבְּוּ וּ הִיּוֹם הְּלַבְּוּ וּ הִיּם הְּלְבְּוּ וּ הִיּם הְּלַבְּוּ הִיּם הְּלַבְּוּ וּ הִיוֹם הְּלַבְּים הִיוֹם הְּלַבְּוּ הִים הְּלַבְּוּ הִים הְּלְבְּבְנוּ יִם הִיּם הְּלְבְּבְנוּ הִים הְּלְבְּוּוּ וְיִם הִים הְּלְבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיּשׁבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלִבְּיִם בְּיוֹם הְּלִבְּים הִיוֹם הְּלַבְּים הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּים הִיוֹם הְּלַבְּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְּלַבְּוּוּ הִיוֹם הְתַבּוּים הִיוֹם הְּלִבְּיוֹם הִיוֹם הְתַבּוּוּ הִיוֹם הְתַבּוּ הְיִבּוּ הְיִם הְתִּבּיוּ הִיוֹם הְתִּבּיוֹם הְתִּבּוּ הְיִבּוּ הְיִבּוּ הְיִם הְתִּבּוּ הְיוֹם הְתְּבִים הִיוֹם הְתְבּיּים הִיוֹם הְתִּבּיוֹ בִיים בְּיִבּים הִיוֹם הְּבִּים הִיוֹם הְּבּלּים הִיוֹם הְּבִּים הְיוֹם הְּבּים הְיוֹם הְּבּים הִים הְיוֹם הְּבּיּים הִים הְּבּים הִיוֹם הְּבּים הִיוֹם הְּבּים הְיוֹם הְּבּיּוּם הְיוֹם הְּבּים הְיוֹם הְּבּיּים הְיוֹם הְּבּים הִיוֹם הְּבּים הְיוֹם הְּבּים הְיוֹם הְים הְּבּים הְיוֹם הְּבּים הִיוֹם הְּבּים הְיוֹם הְּבּים הְּיוֹם הְּבּים הְּבּים הְיוֹם הְּבּים הְיוֹם הְּבּים הְּבּיוּם הְּבּים הְּים הְּבּים הְּבִּים הְּיוֹם הְּבִּים הְּבִּים הְּבּיוּם הְּבִּים הְּבּים הְּיוֹם הְּבּיוּם הְּבּיוּם הְּיוֹם הְּבּים הְּבִּים ה

[∙]ם א״ב מיוסד ע״ס א״ב 1

הַיּוֹם תּוֹצִיא לָאוֹר כִּיִשְׁפָּטֵנוּי הַיּוֹם הְּקָרְבֵנוּי הַיּוֹם הַיּוֹם הִּשְׁבַע שַׁוְעָתֵנוּי הַיּוֹם הִתְּבְּבְנוּיּ

בָּהַיּוֹם הַנֶּה הָבִיאֵנוּ שָשִׁים וּשְׂמֵחִים בְּבִנְיָן שָׁבֹם כַּכָּתוּב עַל־יַרד וְבִיאָדְּ וַהַבְיאוֹתִֿים אֶל־הַרד קְדְיִּיִי ישׁי וֹאִפּֿטְתִּים בְּבֵית תִּפִּלֶּתִי עוֹלְתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָאָוֹן ַעַל־בִוְבְּתֶי בֵּי בִיתִּי בֵּית־תְּפִּלֶּה יָפָוֶרָא לְבָל־הָעַבְּים: וְכָתוּב ַוּיְצַוַּנוּ יְהֹוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֶפָּים הָאֵׁדֶּה לְיִרְאָה אֶת־ יִיּיִייִי יְהֹוָָה אֱלֹהֵינוּ לְטָוֹב לָנוּ בְּל־הַיָּבִּים לְחַיֹּתֵנוּ בְּהַיָּוֹם הַוָּה: וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם יִהְיֶה לֲנוּיּ:

:החזן אומר:

פּר״פּ פֹי׳פּ׳ לּתַגַּּדֵּל וְיִתְקַקִּשׁ שְׁמֵה רַבָּאי בְּעָלְטָא דִבְרָא כִרְעוּתִהּי מוּכִי בּמֹכ״וּ פ"י, ה"ו; וֹיַבְלִיךְ בַּלְבוּתֵה בְּחַיֵּיכוּן וּבְיוֹבֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְבְל- מִסֹ בּרְכוֹת בּית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְמַן קָרִיבּי וָאִמְרוּ אָמֵן:

•פּמיל מִפּילֹם יָהֵא שְׁבָה רַבָּא מְבָרַדְּי לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְי

וִיתְעַלֶּה וִיתְרוֹמַם וִיתְנַשֵּׁא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וָיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

לַעֵלָא לְעֵלָּא מִן־בָּל־בִּרְכָתָאּ שִׁירִ־תָאּ הָשְׁבְּחָתָא מִוּיקּעֹם בּי כִּה, הַּ. ּוְנֶּחָבָתָא דַּאֲבִירָן בְּעָלְכָא וְאִבְּרוּ אָבֵן:

תּתָקַבַּל אָלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵלּ קֵדָם אָבוּהוֹן דְבִשְׁמַיָּא. וְאָמְרוּ אָמֵן: שמ' א, יט.

ברא' מט, א; ע"פ דני' ב, כ.

מ"א ח, מה. תרגום ירוש׳

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא כתוב בהנחייה לומר ״היום תאמצנו״ קודם חתימת ברכת ״שים שלום״ והחתימה ״ברוך אתה ה׳ המברך את עמו ישראל בשלום״ כתובה לאחר היום תאמצנו (כפי שמופיעה במח׳ האשכנזים), במח׳ בני רומה מנטובה תע״ב וכן במח׳ שד״ל והלאה הועברה החתימה לפני הפיוט ״היום תאמצנו״ כביום

יָהֵא שְּלָבָא רַבָּא בִוּ־שְּבֵיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־ בְּל־יִשְׂרָאֵלּ וְאִמְרוּ אָמֵן:

ייי פּי בּ עַשֶּׁה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמֶיוּ הוֹא בְרַחְמָיוּ יַעֲשֶׁה שָׁלוֹם עָלֵינוּ עַשֶּׁה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וָעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

פרש"ג ד"ה אין באלהינוי אין בַארוֹנִינוּי אין בָּארוֹנִינוּי אַין בְּמוֹשִׁיעֵנוּי: תּאַמר שַּטּים; בִּי בֵאלֹהֵינוּ בִּי כַארוֹגֵינוּ בִּי רְבַלְבֵּנוּ בִּי רְבוֹישִׁיעֵנוּ: סה"ת סי" לו. נוֹדָה לֵאלהֵינוּ נוֹדָה לַארוֹגֵינוּ נוֹדָה לְּמַלְבֵּנוּ נוֹדָה יַלְבַנוּי בָּרוּך אֱלֹהֵינוּי בָּרוּך אֱדוֹגֵינוּי בָּרוּך בַּלְבַנוּי בָּרוּך מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ אַתָּה הוּא אֲדוֹגֵינוּ אַתָּה הוּא מַלְבֶּנוּ אַתַּה הוּא מוֹשִיעֵנוּ: (אַתַּה תוֹשִיעֵנוּי

אַתָּה תָקוּם הְּרַחֵם אִיּוֹן בִּי־עֵת לְחֶנְנָה בִּי־בָא מוֹעֵד):

בבלי כריתות

ע״פּ פרע״ג אַתָּד הוּא שָהִקְמְירוּ אֲבוֹתֵינוּ יְלְפָנֶידְ (אֶת־)קְמְיֹרת מ״ה פּרי פּה אַבוֹתֵינוּ יִלְפָנֶידְ הַסַּמִּים • פָּטוּם הַקְּטְרֶת • הַצְּבִי וְהַצִּפְּרֶן • הַחֶּלְבְּנָה ּוְהַלְּבוֹנָהּ מִשְׁמַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶהּ מֹר וּקְאִיעָהּ שִׁבְּלֶת גַרְךְ וְכַרְכֹּם ּ מִשְׁמַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּה עָשָׂר ַסָנֶה. הַקּשְׁטְ שְנֵים עָשָׁר וְּלִלּוּפָּה שְׁלֹשָׁה. וְלִנְּמוֹן תִּשְׁעָה. בּוֹרִית בַּרְשִׁינָה תִשְׁעָה קַבִּיןּ יֵין קַפְּרִיסִין סְאִין הְּלֶת וָקַבִּין הְּלָתָאּ וְאָם אֵין לוֹ יֵין קַפְּרִיסִין בֵּבִיא חֲכַּר חִוַּרְיָן־ עַתִּיקּ בֶּלֵח סְדוֹמִית רְבַע. מַעֲלֶה עָשָׁן כְּל־שֶׁהוּא. רִבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְהֵן כָּל־שֶׁהִיאּ אָם נָתַן בָּה דְּבַשׁ בְּסָלָהּ אָם חִפֵּר אַחַת מִבְּלֹ־סַבְּטָנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא: חַוַּר יֵיִן 1

רַבַּן שִׁבְעוֹן בֶּן־גַּבְוֹלִיאֵל אוֹבֵרי הַאָּנוֹ אֶלְא שְּׂרָף בּכּני כּנימים בּרָבּן שִׁבְרָף בּכּני כּנימים הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף בּוֹרִית בַּרְשִׁינָה שֶׁשְּׁבִּין בָּה אָת־הַאָּבְּׁרֶן בָּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָהּ יֵין קַבְּרִיסִין שֶׁשׁוֹרִין בּוֹ אָת־הַאִּפְּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה וַהְלֹא מֵי רַגְּלַיִם יָפִין לְהֹּ

בר' כב, יח.

בִּית הַפְּקְדָשׁ^ב: שֶׁהָיוּ הַלְּוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַפִּקְדָשׁ

ָ אֶדָּא שָאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוּד:

פ"ז מ"ד. בבלי ר"ה

משנ' תמיד

בָּרָאשׁוֹן בְּשַׁבָּת הָיוּ אַוֹּמְרִים:

בִּי־ֻהוּא עַל־יַבְּים יְסָדֶה וְעַל־יְּנְהָרוֹת יְכְוֹנְגֶהָ: בִּי־ ַיַעֲלֶה בְהַר־יְהֹוֶה וּמִי־יָּלִוּם בִּמְקוֹם לְןדְשְׁוֹ: נְּמִי כַפַּיִם וְבַר־לֵבֶב אֲשֶׁרוּ לְא־נָשָׂא לַשְּׁוְא נַפְּשֵׁי וְלָא נִשְׁבַּע לְּמִרְבֶּח: יִשָּׂא בָּרָבֶה בֵאֵת יְהֹוֶֹה וֹּצְדָלָה בֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוּ: זֶה דּוֹר דּרָשֶׁו מְבַקְשׁׁי פָנֶידְ יִעֲקֹב סֶלָה: שְׂאָוּ שְׁעַרִּיםו רָאשׁיכֶּם ּוְהַנְּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלֶם וְיָבוֹא כֵּוֶלֶך הַכִּבְוֹד: מִי זָהֿ כֵּלֶךְ הַבָּבור יְהֹוֶה עוַיּוּ וְגִבֵּוֹר יְהֹוָה גִּבְּוֹר מִלְחָמֶה: שְּׂאָוּ שְׁעָרִיםוּ רָאשֵיכֶּם וִּשְאָוּ פִּרְחֵי עוֹלֶם וְיָבֹא בֶוֶלֶך הַכָּבְוֹד: כֵּי הַוּא ָּזָה בֶּלֶך הַבָּבְוֹר יְהֹוָה צְבָאֻוֹת הְוּא בֶּעֶדְ הַבָּבְוֹר סֶלָה:

משנ' תמיד פ"ז מ"ד. בַּשֵׁנִי בְּשַבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

שִּיר בִּנְיר לְבְנִי־קְרַח: נָּדְוֹל יְהֹוָה וּמְהָלֶל מְאֻדְ בְּעֵיר מְּכֹּ׳ מֹת אֱלֹהֵינוּ הַר־לָּוְדְשִׁוּ: יְבֵּה נוֹף בְּשֶׁוֹשׁ כָּל־הָּאֶֶרֶץ ַהַר־יָאִיּוֹן יַרְבְּתֵי צָּאָרוֹ אָרְיַת בֶּוֶלֶדְ רֶב: אֱלֹהֵים בְּאַרְמְנוֹעֶׁיהָ נוֹדָע לְמִשְׂנֵּב: כִּי־הִנֵּה הַהְּלָכִים נוֹעֲדִוּ עֲבְרוּ יַחְדֵּו: הַכָּּה

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא: מובא רק תחילת המזמור ולא כולוי ובמח׳ שד״ל מובא כל המזמור של אותו היום וכך נהוג היום.

ָרָאִוּ בֵּן תָּמֶחוּ נִבְהַלִּוּ נֶחְבָּווּ: ֻרָעָדֶה אֲחָוָתַם שֶם חִׁיל בַּיּוֹלֵדֶה: בְּרִוּח לָּדֶים הְּשַבֵּר אֲנִיּוֹת תַּרְשִׁיש: בַּאֲשֶׁר שָׁבַּשְׁנוּוּ בֵּן רָאִינוּ בְּעִיר־יְהֹוָה אָבָאְוֹת בְּעֵיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהָים שָׁ ּיְכְוֹנְגֶהָ עַד־עוֹלֲם סֶלָה: דִּבְּינוּ אֱלֹהַים חַסְדֶּךְ בְּּכָּוֹרֶב הֵיכָלֶה: בְּשִׁמְהָ אֱלֹהִים בֵּן הְּהִלְּתְךְּ עַלֹּ־כַּןצְוִי־אֶֶּרֶץ צָׁדֶכן בֶּלְאָה יָבִינֶדְ: יִשְׂבַחו הַר־צִּיּוֹן תָּגֵלְנָה בְּנִוֹת יְהוּדֶה לְבַּטַעַן בִּשְׁפָּשֶׁיף: סְבּוּ צִּיּוֹן וְהַפִּוּבְּוּהָ סִפְּרוּ מִגְּדְלֵיהָ: שֵׁיתוּ לִבְּבֶּםוּ ֶלְחֵילָה פַּפְגִּוּ אַרְבְנוֹתֵיהָ לְבַּעַעַן הְּסַבְּרוּ לְדַוֹר אֲחַרוֹן: כִּי יָּהוֹ אֱלֹהֵים אֱלֹהֵינוּ עוֹלֶם וָעֶר הְוֹא יָנַהְגֵנוּ עַל־מְוּת:

לא, א.

בַשָּׁלִישִׁי בְּשַבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

משנ' תמיד פ"ז מ"ד.

רּ יִּהְלֹּוֹר יְאָֿפֶף אֱלֹהִים נִצְב בְּעֲדַת־אֱל בְּכֶּןרֶב אֱלֹהִים בִּעְדַת־אֱל בְּכֶּןרֶב אֱלֹהִים בּיִּ יִשְׁפִט: עַד־מָתַי תִשְׁפְּטוּ־עֲוֶל וּפְגַי רִשְׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה: שִׁבְּטוּ־דֵל וְיָתְוֹם עָנָי וָרָש הַצְּדִּיקוּ: בַּּלְטוּ־דֵל ָוְאֶבְיִוֹן בִּיַּד רְשָׁעֵים הַאֲּילוּ: לְאׁ יֶּרְעוּוּ וְלָאׁ יָבִינוּ בַּחֲשֵבֶה יִתְהַלֶּכוּ יִׁפֹּוֹטוּ בָּל־כָּוֹסְבִי אֱרֶץ: אֲנִי־אָבַרְתִּי אֱלֹהַים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיַוֹן בָּלְּכֶם: אָבֵן בְּאָדֶם הָּמוּתְוּן וּכְאַחַד הַשָּׁרֵים תִּפְּלוּ: קוּבֶוה אֱלֹהִים שְׁפְמֵה הָאֱרֶץ בִּי־אַתָּה תִּנְחַׁל

בָּכָל־הַגּוֹיְם:

בבלי ר"ה

בָּרָבִיעִי בְּשַבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

יי ייייי אַל־נְקְמָוֹת יְהֹוֹוֶה אֶל נְקְמְוֹת הוֹפִיעַ: הָנְשֵׂא שֹׁפַּט הָאֶרֶץ שׁיֹבָּט הָאֶרֶץ רָשָׁעִיםוּ יְהֹוָה עַר־בָּאָים: עַר־בָּתָי רְשָּׁעִיםוּ יְהֹוָה עַר־ בְּלִיפִ יָעֲלְזוּ: יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתֶק יִּתְאַפְּרוּ כָּל־פְּעֲלֵי בָּעֹי יְדַבְּרוּ עָתֶק אָנון: עַבְּוּך יְהֹנָה יְדַבְּאֵוּ וְנַחֲלֵתְךּ יְעַנְּוּ: אַלְטָנָה וְגַר יַהַרְגוּ ַוִיתוֹמֵים יְרַצֵּחוּ: וַיַּאמְרוּ לָא יִרְאֶה־יָּיֶה וְלְאֹ־יָבִין אֱלֹהֵי

יְעֵקֹב: בָּינוּ בְּעֲרִים בָּעֶם וֹּבְסִילִּים מָתִי תַּשְׂבִּילוּ: הַנְּטֵע אָזן הַלְּא יִשְׁמֵע אִם־יִצֵר עַיִן הַלְּא יַבִּיט: הַיֹסֵר גּוֹיִם הַלְּא יוֹכִיח הַמְּלַמֵּר אָבֶּם דְּעַת: יְהֹוָה יְבֵע מַחְשְׁבְּוֹת אָבֶם יוֹכִיח הַמְּלַמֵּר אָבֶר הְּעָת: יְהֹוָה יְבַע מַחְשְׁבְּוֹת אָבֶם בִּי־הַמָּה הָבָל: אַשְּׁרֵיו הַגָּבֶר אֲשֶׁר־יְתִיפְּי יְהְוֹה וְנִיְרָה לְי עִם־יְמִרּוּ הָיִלְפְּדְנּוּ: יְהַשְּׁמֵט לוֹ מִימֵי רֶע עַד יִבְּרָה לֵּרְשְׁע שְׁחַת: הָיוֹרְלְּאִימִשׁ יְהֹוָה עַמְּוֹ וְנְחָלֵי לְּוֹלוֹ לְא יִעוֹב: בִּי־עַר־יצֵבֶק מִי־יִתְנַב לִי עִם־פְּעֵלִי אֲנָוֹ: לוּלֵי יְהוֹה עָוֹרְתָה לִי עִם־מְּרָתֵּי מְלִירִנְי בְּרָב שַּׁרְעַבְּי בְּקוֹרְבִּי מַּטְה רַיְלְעָתְם יִצְיִיתוּ יְסְעַבְנִי: בְּרָב שַּׁרְעַבְּי בְּקוֹרְבִי עַמְירָבִי מְטָּה רַיְלְתָם לִי יִבְּשִׁעשְׁעוּ נַפְּשִׁי: אָבְיִרְם נְמָי יַרְשִׁיעוּ: וַיְיָהִי יְהוֹה לֵי יְהְוֹה לֵי יְמִשְׁנֵב וֹאַלְהִינִם יִבְּמִיתִם יְהוֹה אֶלְהִינִּי יְהוֹה אֵלְהִינִי וְיִּהְיִם וְנִיי יִרְשִׁיעוּי: וְיְהִי יְהוֹה לֵי יְבְּעָתַם יִצְמִיתֵם יַצְמִיתִם יְבְּמִיעוֹם יְרָוֹ הְּצְּמִים יְבְיִי וְהְיִה בְּעָב יִינְיִים יְרְנָתְם בְּבְּיִי יְהְוֹה אֱלְהֵינוּ יִצְמִיתִם יְבִּילְם וְבָּבְּי בְּעִּיעִים יְהוֹה אֶלְהִינוּ:

יִבְּמִיתִם יְבִּים הְבָּבְּי בְּבְּיִבְּיִם יְבְּיִם הְבָּבְיוֹ בְּבְּעִים יְבְּיִבְּים בְּבָּבְייִים בְּעִיתִם יִבְּבִיתִם יִּבְּיִים בְּבָּיתוּ בְּחַבְּיִים בְּבִּיתִם יְבִּיתִם בְּבִּילִים בְּבִּים בְּבְיִבְים בְּיִיבְּיִים בְּבְּיִים בְּחָבְיִים בְּיִים בְּעִּיתִם יְבִּבְּיִם בְּבִּים בְּבְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִיים בְּיִים בְּיִבְיּבְּים בְּבִייִבְּים בְּעִּבְים בְּבִּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּים בְּבְּיִבְים בְּיִבְים בְּבְּבְיוֹב בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּבְּיוֹים בְּבְיּבְים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְּבְיִים בְּבְּבְּיִי בְּבְּים בְּבְּים בְּיִּים בְּיִים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבְיוֹים בְּבְּיִּים בְּבְּיִים בְּיִים בְּבְּים בְּיִים בְּיבְּים בְּים בְּיִים בְּיִים בְּים בְּיבְים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים

משנ' תמיד פ"ז מ"ד.

בַּחֲבִישִׁי בְּשַבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

בבלי ר"ה לא, א.

לאייהיה בך אל זר ולא תשתחוה לאל גבר: אנביו יהוה הלאליי לאייהיה הלאליי לאליי האייה שואר בבבטה ליום חגנוי בי חל שילישלר אל היא משלב שואר בבטה ליום חגנוי בי חל לישלראל היא משלפט לאלהי יעלב: עליתו ביהוסף שלו לישלראל היא משלפט לאלהי יעלב: עליתו ביהוסף שלו באלה הפירותי מפבל שבמו בפיר לאיידעתי אשמע:

בְּצֵאתוֹ עַל־אֶנֶךְ אֶעֶנְךְ בְּפַתֶּר רֻעַם אֶבְחֶנְךָ עַל־בֶּי מְרִיבֵּה הָבְּרָה בְּבָּיִי יִשְׁרָאֵל אִם־תְּעָבְיִנִי בְּיִיִּיִי בְּאָרָה בְּבָּיִי יִשְׁרָאֵל אִם־תְּעָבִין יִהֹיָה לָאֵל נַבְר: אֵנִבִיו יִהֹיָה לָאַל נַבְר: אֵנִבִיו יִהֹיָה לָאַל נַבְר: אֵנִבִיו יִהֹיָה לָאַל זִר וְלָא תִשְׁתַחָוֹה לְאֵל נַבְר: אֵנִבִיו יִהֹיָה

אֱלֹהֶיךּ הַמְּעַלְךְ מֵאֶֶרֶץ מִצְרֵים הַרְחֶב־פִּיּדְ וַאֲמַלְאֵהוּ: אֱלֹהֶיךְ הַבְּלֵּיִ לְּאִ־שָּׁבְּה לִי: וְאֲשַׁיְּחֵהוּ בְּשְׁרִירְוּת לְבֵּם וְלְכֹּוּ בְּּמְוֹעֲצִוֹתִיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵע לִי בִּשְׁרִירְוּת לְבֵּם וְלְכֹוּ בְּמְוֹעֲצִוֹתִיהֶם: לוּ עַמִּי שֹׁמֵע לִי יִשְּׂרְאֵל בִּדְרָכִי יְהַלֵּכוּ: בִּמְעַט אְוֹיְבִיהֶם אַכְגִיע וְעַל צְׁרֵיהֶׁם יִשְׁרָאֵל בִּיִי יְהַלְּבוּ יִבְיִי מְתַּם לְעוֹלְם: אָשִׁיִּב יִרְי: מְשַׁנְאֵי יְהֹוֶה יִכְחֲשׁוּ־לְוֹ וִיהָי עִתְּם לְעוֹלְם: אָשְׁבִּיעֶךְּ:

בבלי ר"ה לא, א.

בַשִּשִי בְשַבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

משנ' תמיד פ"ז מ"ד.

דְּבְיָם: בִּקּלּוֹתוּ בַּיִם עַבְּים אַדִּירִים בִּשְׁבְּרִי־יֶם אַדִּירִ הַבְּלָם: בִּקּלּוֹתוּ בְּלִם: נְבְוֹן בִּסְאַךְּ בֵּעִיּלִם אָתִּה: הַבָּל בַּל־תִּקְוֹט: נְכְוֹן בִּסְאַךְּ בֵּאָיּת לְּבָעיּ יִשְׂאִוּ נְהָרְוֹת בִּלְלוֹתוּ בַּיִם עַבְּים אַדִּירִים בִשְּׁבְּרִי־יֶםּ אַּהָּרוֹת בְּיִם: בִּקּלּוֹתוּ בַּיִם בִּיִם בִּיִם אַדִּירִים בִּעְּיִבְּים אָדִּירִים בִּיִּים אָדִּירִים בִּעְּיִבְּים אָדִּירִים בִּעְּיִבְּים אָדִּירִים בִּיִּ

בַּפָּרוֹם יְהֹוֶה: עֵדֹעֶּידִּוּ נֵאֶמְנוּ מְאֹדּי לְבֵיתְּדְּ נַאֲוָה־מְּדֶשׁי יְהֹוָה לְאַרֶדְ יָמִים:

בבלי ר"ה לא, א.

בָּשַׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים:

משנ' תמיד פ"ז מ"ד.

תה' לב, א־טז.

בְּלִיפְרוֹת לִיחֹם הַשַּבְּת: טוֹב לְהֹרוֹת לֵיהֹוֶה וּלְוֹפֵּר לְּשִׁכְוֹר: שִׁיר לְּיוֹם הַשַּבְּת: טוֹב לְהֹנִיוֹ בְּבִּנֶוֹר וְשִבִּיר בַּבְּנֶוֹר חַסְבֶּר עֲלֵי הִנְּיוֹן בְּכִנְוֹר: כֵּי שִׁבְיֹלוֹת: עֲלֵי הְנִוֹן בְּכִנְוֹר: כֵּי שִׁבְּיֹלוֹת: עֲלֵי הְנִין בְּבְּעָלוֹת: עֲלֵי הִנְּיוֹן בְּכִנְוֹר: כֵּי שִׁבְּיִרְוֹ בְּבְּעָלוֹת: עֲלֵים בְּבְּעָלוֹ בְּיִבְיוֹ שִׁתְּיִבוֹ בְּבְּעָלוֹ בְּחְשִׁבֹעִר לְאֹ יֵבְעׁ שִׁבְּיִר יְאֹנִים בְּבְּעְלֵים בְּבְיִנִין אָת־זְאת: בִּבְּלְוֹת בְיִיבְיוֹ אָשֶבוֹן בְשְבֵּוֹלִי בְּלִים בְּבְּעָבוֹ וְשָבְּרוֹם לְעִלְם בְּלִיבִי אָנוֹן לְהְשָׁבְוֹן לְהָשְׁבְּרוֹ בִּיִבְיִי אָנִוֹן לְהְשְּבְוֹן לְהָשְׁבְּרוֹ בְּבְּנְוֹל לְאִיבְיִן אֶתְּיִם בְּרְבִּיְם עֲבִי־עִר: וְאַתָּה בְּרוֹם לְעִלְם בְּלִבְּיִב יְהְנָה בְּיִהְנָה בְּיִבְּנִה אִיְבֶיְּה יִאבְרוּ וְתְבְּרְרוֹ בִּרְבְּיִב בְּלִינִי אָנָוֹן לְהְשָׁבְוֹן רְשְנְוֹן בְּיִבְיִם בְּרְבִּיְ בִּלְתִים בְּרְבְּיְבְיִב יִבְּיִם בְּרְבִּיְ בְּלְבִין יִבְּיִבוֹן רְשְבָּוֹן בְּבְּבְיִים בְּרְבְּיִבְיִּ יִבְּיִים וְבְּבְּיִבוֹ וְבְּבְיִבוֹי וְתְבָּרְרוֹ בִּרְבְּיִבוֹן בְּיִבְיִם בְּרְבְּיְבְיִים בִּרְבְיִי בְּלְנִייִ בְּלְנִין בְּיִבְיִים בְּרְבְיִבְּיִים בְּרְבְיִים בְּרְבְיִי בְּלְנִין בְּיִבְיִוֹן בְּרִבּיְם בְּרִבּים בְּרְבְיִבְיִים בְּרְבְיִבְיִּים בְּרְבְּיִבְיִי בְּיִבְיִים בְּרִבְּיִים בְּרְבְיִבְיִים בְּרְבִייִים בְּרְבִייִים בְּבְּבְיִים בְּבְּיִים בְּרִבְיִים בְּבְּיִבְיִים בְּבְּבְּיִים בְּרְבִייִם בְּבְּבְיִים בְּבְּבְיִים בְּרְבִּיִים בְּרְבִיּים בְּבְּיִבְיוֹים בְּבִּים בְּיוֹבְיִים בְּבִּים בְּיבְבִיים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְּבְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִבְּיִים בְּיִבְיִים בְּבְּבְיוֹים בְּבְּבְיוֹם בְּבְיּבְיוֹים בְּיוֹבְיוֹים בְּבְּבְּיוֹם בְּיבְּבְיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּעֹבְיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּבְּיוֹים בְּבְּיוֹים בְּיוֹים בְּבְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹבְיוֹים בְּבְּיוֹים בְּיוֹים בְּבְּיוֹם בְּיוֹים בְּיוֹבְיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּיוֹבְיוֹים בְּיוֹבְיוֹים בְּיוֹבְיוֹם בְּבְּיוֹם בְּיוֹבְיוֹים בְּיוֹבְיוֹם בְּבְּבְּיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּבְּבְי

 $^{^{-1}}$ במח' רמ"ו ובולוניא: המזמור בשלמותו איננו, וכאן הוכנס עפ"י הרב מ"ע הרטום, בחוברת המנהג

וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשֿוּרָי בַּקּוְטֶים עָלַי בְּרֵעִים תִּשְׁבַעְנָה אָוְגֵי: צַרִּים בַּתָּבֶר יִפְּרֶח בְּאֶרֶז בַּלְּבָנַוֹן יִשְׂנֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהֹוֶה בְּחַצְרָוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְּרִיחוּ: עוֹד יְנוּבְוּן בְּשֵׂיבֶה דְּשׁנִים וָרַעֲנַנֵּים יִהְיִּוּ: זְלְהַנִּיד בִּי־יָשָׁר יְהֹוֶה צוּרִי וְלֹא־עַוְלָתָה בְּוּ:

ויש מוסיפים וכן המנהג המקורי לומר אותו במקום מזמור שיר ליום השבת:

בּוְמוֹר שִׁבָּת שָׁהִיא מְנוּחָה פּפּיי. בּיֹבֹא לְעוֹלָם שֶׁבָּלוֹ שַבָּת שָׁהִיא מְנוּחָה פּפּיי. לַחַיֵּי הָעוֹלְמִים:

ירושלמי אָבֶר רבִּי אֶלְעָזָר אָבַר רבִּי חֲנִינָא תַּלְבִיבִי חֲבָבִים חְּדִּ׳יִ פְּוּף בַּרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלְם• שֶׁנֶּאֱבֵר• וְּכְל־בָּנַיִּךְ לְמוּדֵי ישׁ מִּיִּ יָהֹוֶה וְרָב שְׁלָוֹם בָּנְיִך: אַל תִּקְוֹרי בָּנְיִךְ אֶלָּא בֹנְיִדְ: יָהִי־שָׁלִוֹם בְּחֵילֶך שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִד: לְמַעַן אַחַי וְרַעֵי יְבֵעָי אֲדַבָּרָה־נָּא שָׁלָוֹם בֶּךְ: לֻבַּעוֹ בִּית־יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקושָה שִוֹב לֶדְ: וּרְאֵה־בָגִים לְבָגֵידְ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: (שָׁלַוֹם מֶסְ־פְּמְּתְּ ָרָב לְאִהֲבֵי תִוּרָתֶדְ וְאֵין־לָמוֹ מִרְשִׁוֹל: יְהוָה עוֹ לְעַמַּוֹ יִתָּוֹ יְמֶּוֹ יָהֹוָּהו יָבָרֶך אֶת־עַמַּוּ בַשְּׁלְוֹם):

קדיש דרבגן:

נבלי סוטה יתגַּדַל וְיִתְקַדַשׁ שְׁמֵה רַבָּאּ בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִידְ מחכר בּמס"ו זם מט. פֿ: יתַנַּדַל וְיִתְקַדַשׁ שְׁמֵה רַבָּאּ בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִידְ פּ״נּ פּ״נּ בַּלְכוּתֵה בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכְל־בִּית־יִשְׂרָאֵל חֵסֹּ בַּיִּטֹּת בַּעֲגָלָא וּבִוְכַן קָרִיבּי וָאִבְּרוּ אָבֵן:

שבה"ל תפילה סבי ח' בשם תשו" הראב"ד סי' קלג.

יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא מְבָרַדְּי זְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְּי יְהָבָּר ברה' מט, ה; ע"פ דני' ב, כ.

שבה"ל תפילה

וְיִתְבַּלֵּח וְיִתְבּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּח וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִ־יִּךְ דְּהוּא:

רָעֵדֶּא לְעֵלָּא מִן־בָּל־בִּרְכָתָא· שִׁירָתָא· הָשְׁבְּחָתָא וְנָחָמָתָא מִּוֹ־בָּל־בִּרְכָתָא· שִׁירָתָא· הָשְׁבְּחָתָא וְנָחָמָתָא מוּיקּיִיס ִּדּי דַּאֲמִירָן בָּעָלְטָא וָאִמְרוּ אָמֵן:

יַשָּלָר יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָןּ וְעַל תַּלְמִיבִיהוּוֹן וְעַל (בְּל־)תַּלְמִיבִי יַשְׂרָאֵל ַתַּלְמִיבִיהוֹן (דְּיָתְבִין) דְּעֶסְקִין בָּאוֹרַיְתָא (מַדִּשְׁתָא) דִי ע״פֹּ מ׳ ייוֹב׳ בָּאַתְרָא הָבן וְדִי בְּכָל־אֲתַר וַאֲתַר יְהֵא (לֶנָא וּ)לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָכָא ע״פּ זײַ וְחִבָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲבִין (וְחַיֵּי אֲרִיבֵי) וּבְּזוֹנֵי רְוִיחִין בִּן־בְּקְדָם בְּרֵה יַּשְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

ע"פ עזר׳

יָהָא שְּלָכָא רַבָּא מִן־שְּׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵל יִיָּ וָאִמְרוּ אָמֵן:

עשֶׁה שׁלוֹם בִּבְרוֹמֵיוּ הָוֹא בְרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

החזן אומר בקול רם:

ַרִינוּ לְשַּבַּח לַאֲרוּן הַכּלּ לָתֵת נְּדֶלָה לְיוֹצֵר בּוֹי בָּרַאשִׁית ּ שֶׁלֹּא עָשֶׂנוּ בְּגוֹיֵי הָאֶרֶץ ּ וְלֹא שָׁבְנוּ בָּבִשְׁבְּחוֹת הָאֲרָצוֹתּ שֶׁלֹא שָׁם

חָלְמֵנוּ בָּהֶם. וְגוֹרָלֵנוּ בְּבָל־הַמוֹנָם. שָׁהֵם מִשְׁתַּחַוִים לְהֶבֶל ישי ייין וּמֶתְפַּלְלִים אֶל־אֶל לְא יוֹשְיעַ: וְאָנוּ כּוֹרְעִים יּבִשְׁתַּחֲוִים לִפְּנֵי בֶּוֶלֶךְ בַּוְלְבֵי הַבְּּוְלָבִים הַפָּןרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּאּי יּם װּעָה װּאָ) נוּטֶה שְׁבַּיִם וְיֹמֵד אָּרֶץיּ וְּכִפָּא כְבוֹדו בַּשְׁמַיִם יִּמַד אָּרֶץיּ וְּכִפּא כְבוֹדו בַּשְּׁמַיִם מִבּועל וּשְׁבִינַת עָזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ

אַין עוֹד בִּילְבַדּוּ אֱבֶת בַּילְבֵנוּ וְאֵין זוּלָתוּ כַּכְּתוּב אַי יְהֹוָה בָּי יְהֹוָה הָיוֹם וְהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶּ בֶּי יְהֹוָה הַיּוֹם וְהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶּ ָּהָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִפַּשׁעל וְעַל־הָאֶבֶץ מִתֶּחַת אֱין עוֹד:

עַל־בּן נְקַנָּה לָךְ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהַרָה בְּתִפְּאֶרֶת עָזָּךְיּ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מָן־הָאֱבֶיץיּ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִבֶּרֵתוּןּ לְתַמֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדֵּיי וְכָל־בְּגֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ

⁻¹ במח׳ רמ״ו: ״ְוְאֵין״ בתוספת וי״וי

בִשְׁבֶּדָּ לְהַפְּנוֹת אֵלֶידְ בְּל־רִשְׁעֵי אֶבֶץיּ יַבֵּירוּ וְיֵדְעוּ בָּל־יוֹשָׁבִי תַבֵלּ כִּי לְּדְ תִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשְׁבַע כָּל־לְשׁוֹן • בְּיַבֶּע בָּל־יִּשְׁוֹן קַבּנֶידְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרָעוּ וְיִפְּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְדְ יְכָוֹר יִתֵנוּ וִיקַבְּלוּ כָּדָּם על בַּוֹלְכוּתֶךּ וְתִבְּלוֹ עֲבֵיהֶם בְּבֵּרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַבַּוֹלְכוּת שֶׁיְּדְ הִיא. וּלְעוֹלְבֵיי עַד תִּבְוֹלֹדְ בְּבָבוֹדי בַּבָּתוּב בְּתוֹרָתָדִי יְהֹוָהו יִבְּוֹלָדְ לְעֹלָם וָעֶד: יֹי יֹי יִיּ וְבָתוֹב' שְׁבֶע יִשְׁרָאֱל יְהוָה אֱלֹהֵינו יְהוָהו שֶּׁחְדֹי: ייִינִי

יָתָגַּדַל וְיִתְקַדַשׁ שְׁמֵה רַבָּאּ בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִידְ מְּיֹכִּייִ בְּיֹיִכִּייִ יִּ בַּלְכוּתֵה בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל מַוֹסֹ בֹּיְטֹת בַּעֲגָלָא וּבִוְמַן קָרִיבּי וְאִמְרוּ אָמֵן:

יַהא שְׁמֵה רַבָּא מְבָרַךּ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עַלְמַיָּא יִתְבָּרַךְּ - יְעַלַם וּלְעָלְמֵי עַלְמַיָּא יִתְבָּרַךְּ תרגום ירוש׳ ברא' מט, א;

וִיִּתְבָּח וִיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלַּל ^{ע״פּ זע׳ בּ, כּ} שְׁמֵהַ דְּקְרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

לָעֵלֶּא לְעֵלָּא מִן־בְּל־בִּרְכָתָּא· שִׁירָתָא· הָשְיבְחָתָא וְנֶחָמָתָא מִּוֹ־בְּל־בִּרְכַתָּאי שִׁירָתָא· דַּאֲמִירָן בָּעָלְטָא וָאִמְרוּ אָמֵן:

> יָהָא שְלָבָא רַבָּא בִן־שְׁבַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵל· וָאָמְרוּ אָמַן:

עשה שלום בּבְרוּבְיוּ הוּא בְרַחֲבְיוּ יַעֲשֶׁה שָׁלוֹם עָלֵינוּ מִי״פּ יִפּנ׳ וָעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵל אָבֵן:

פיוט לר' דניאל בן יהודה דיין:

יָּגְרַל אֱלֹהִים חַי וְיִשְׁתַבַּחּ - נִמְצָא וְאֵין־עֵת אֶל־מְצִיאוּתוֹ: אֶחֶד וְאֵין יָחִיד בְּיִחוּדוּ נָעְלֶם וְגַם אֵין־סוֹף לְאַחְדּוּתוֹ: אַין לוֹ דְּבוּת הַגּוּף וְאֵינוֹ גוּף - לֹא־נַעֲרוֹך אֵלָיו קָןדְשָׁתוֹ:

רמ״ו: ״וְנֶאֱמַר״וּ במח׳ רמ״ו 1

לַלְלְידֶבֶר אֲשֶׁר נִבְרָא רָאשׁוֹן וְאֵין־רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ:

הְּנוֹ אֲדוֹן עוֹלָם לְּכָל־נוֹצֶר יוֹכֶה גְּדֶלְתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ:

שְׁפַּע נְבוּאָתוֹ נְתָנוֹ אֶל־ אַנְיּי מְנְלְתוֹ וְתִפְאַרְתּוֹ:

לֹא־לָם בְּיִשְׂרָאֵל בְּמֹשֶׁה עוֹד ּ נְבִיא וּמַבִּיט אֶת־תְּמוּנְתוֹ:

תוֹרַת אֱמֶת נְתוֹ לְעַמוֹ אֵל עֹל עַלִּיד נְבִיאוֹ נָאֱמֵן בֵּיתוֹ:

לֹא־יַחֲלִיף הָאֵל וְלֹא־יָמִיר בַּבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַוְרְמוּתוֹ:

גוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד בְּנִינְיּי בְּבִיעוֹ לִישִׁע רָע בְּרִשְׁעָתוֹ:

גוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד בְּנִינִי בְּשִׁיחֵנוּ לֹי נוֹתֵן לְרָשָׁע רָע בְּרִשְׁעָתוֹ:

יִשְׁלַח לְמֵץ יִמִין מְשִׁיחֵנוּ לִי בְּבִיוֹ בְּחַבְּרֹ מִוֹלְ וְשִׁיעָתוֹ:

מִתִים יְחַיֶּה אֵל בְּרוֹב חַסְדוֹּ בְּרוֹב בְּבִיי יְסוֹד תּוֹרַת מֹשֶׁה וּנְבוּאָתוֹ):

(אֵלֶה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה הֵם עָקָרִים יִסוֹד תּוֹרַת מֹשֶׁה וּנְבוּאָתוֹ):

בְּטֶרֶם כְּל־יְצִיר נִבְרָא: אֲזִי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: יְבִּדּוֹ יִמְלֹךְ נוֹרָא: יְהוּא יִהְיֶה בְתִּפְּאֶרָה: יְהַמְשִיל לוֹ יְהַחְבִּירָה: יְלֹה מְשִׁיל הֹוֹ יְהַמְשְׂרָה: עוֹלָם אֲשֶׁר כָּולַךְּיּ לְעֵת נַעֲשָׂה כָּחֶבְּצוֹ בֹּלּי וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֵּלי וְהוֹא הָיָה וְהוֹא הֹוֶהי וְהוֹא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִיי בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי⁴ תַכְלִיתיּ

 $[\]cdot$ נ״א: תָּסִידי $\cdot$ ^{2} במח׳ רמ״ו: בְּעֶת; בְּחֶבְּצוֹ $\cdot$ ^{3} במח׳ רמ״ו: וּלְהַחְבִּיָרָה $\cdot$ ^{4} במח׳ רמ״ו: וּבְלִי ^{1}

וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵתוּ צְרָה: וְהוּא נִפִּי וּבָנוּסִי• בְּיוֹם אֶקְרָא: בְעַת אִישַן וְאָעִירָה: יְהֹנָה לִי וְלֹא אִירָא: ע״פּ מה׳

וָהוּא אֵלִי וְחַי גּוֹאֲלִיּ בַּיָרוּ אַבְּקִיר רוּחִיּ וְעָם־רוּחִי גִוּיָּתִיּ

ח"ב סי" קיד.

ר"ה החל בחול, תוקעים תשר"ת ג' פעמים. תש"ת ג' פעמים. תר"ת ג' פעמים. ואחר כך עוד תשר"ת. תש"ת. תר"ת פעם אחת. להשלים למאה קולות ^{2} . בכל סדרי התקיעות תוקעים שברים תרועה כשני קולות נפרדים³.

ואומרים בנחת:

יָהָי יְהוֶה אֱלֹהֵינוֹ עָבָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עם־אֲבֹתֵינוּ מ"ב ח, מ. אַל־יַעַוְבָנוּ וְאַל־יִּטְשֵׁנוּ:

ובשבת אומרים בנחת:

בָּרָוּדְ יְהֹוָה אֲשֶׁר נָתַן הָנוּחָה לְעַמַּוּ יִשְׂרָאֵׁל הְּכִּל אֲשֶׁר נִתַן הָנוּחָה לְעַמַּוּ יִשְׂרָאֵׁל הְּכִּל אֲשֶׁר נִתַן ּדִבֶּר לְאִינָפַּל דָבָר אָחָד מִכּּל דְּבָרוּ הַשּׁוֹב אֲשֶׁר ָדְבֶּר בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדוּ: יְהִי יְהֹוֶה אֱלֹהֵינוּ עַבְּנוּ בַּאֲשֶׁר ָהָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַוְבֶנוּ וְאַל־יִּשְּׁשֵׁנוּ:

ם מסתפקים (ולא מסתפקים הרב מ"ע הרטום (ולא מסתפקים ועפ"י חוברת המנהג של הרב מ"ע הרטום (ולא מסתפקים במח' רמ"ו: בְּיוֹם-בשטים קולות לפי הנהוג כמנהג בני רומה) - 3 עפ״י חוברת המנהג של הרב מ״ע הרטום -

קנב

קידוש לשחרית של ראש השנה

בשבת אומרים:

יְשְׂרָר בְּגֵי־יִשְּׂרָאֵל אֶת־הַשַּבֶּת לַעֲשְׂוֹת אֶת־הַשַּבֶּת לְּרְרֹתָם בְּרֵית עוֹלְם: בִּינִי וּבִיןֹ בְּגֵי יִשְׂרָאֵל אָוֹת הָוֹא לְעֹלֶם בִּישׁבִיעִי בִּישׁבִיעִי וְאָת־הָאָּרֶץ וּבִיּוֹם הַשְּבִיעִי בִּישׁבִיעִי שְׁבִּיוֹם הַשְּבִיעִי שְׁבִיּוֹם הַשְּבִיעִי שְׁבָּת וַיִּנְפַש:

זְּבֶוֹר אֶת־יִּים הַשַּבֶּת לְקַוְּדְשִׁוּ: שָׁמֶוֹר אֶת־יִּים הַשַּבֶּת לְקַוְּדְשִׁוּ: שַׁמֶוֹר אֶת־יִּים הַשַּבֶּת לְקַוְּדְשִׁוּ: בַּרְדְּ יְהֹוֶה אֶת־יִּים הַשַּבֶּת וְיָקַדְּשֵׁהוּ: וַיְלִּבְּיִם הַשִּבֶּת וְיִקְּדְשֵׁהוּ:

שם כ, ח. דבר' ה, יב. שמו' כ, יא.

אם חל ראש השנה בחול מתחילים מכאן:

אָבֶּ הְ מְוֹעֲבֶיי יְהֹוָה מִקְרָאֵי לְּוֶבֶיי אָשֶר־תִּקְרָאִוּ אֹתָם בְּמְוֹעֲבֶם:

סָבְרִי בָּרָנָןי (הקהל עונה: לְחַיִּים):

מד' תנחומא פקודי סי' ב.

בּוֹרֵא בְּרִי הַגֶּפָן: בּוֹרֵא בְּרִי הַגֶּפָן:

דע"ז ויק' י, ט ע"פ בבלי שבת דף סז, ב; סת"ר סי' כד. ויק' כג, ד.

בשבת אומרים:

אָם־הָשַּיב בִּשַּבָּת רַגְלֶּךְ עֲשְוֹת חֲפָצֶךְ בְּיֵוֹם כְּןדְשֵי וְקּרָאתְ בֻּ רַבְּיִר טִנָּג לִקְרָוֹש יְהֹוָה מְכֻבֶּבֶּר וְכִבַּרְתּוֹ מֵעֲשׁוֹת דְרָכֶּיךְ מִפְּצְוֹא חָפְּצְךָּ וְדַבֵּר דָּבֶר: אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהֹוָה הַרְבָּרְהָיִךְ עַל־בְּבְּמְתִי אֶבֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךְ נְחֲלַת יַעֲקֹב אָבִּיךְ בֵּי פִּי יְהֹוָה דִּבֵּר:

שבה"ל סי' קכו; סת"ר סי' כ; סה"ת סי' לז.

בס נב, ז.

שבה"נ סי' קכו; סת"ר סי' כ; סה"ת סי' לז.

נְּאוֹנּ עַל־הֶהָרִים רַגְּלֵי מָבַשֵּׁר מַשְׁמֶיע שְׁלְּוֹם מְבַשֵּׁר טִּוֹב מַשְׁמִיע יְשׁנְּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלֵך אֱלֹהֵיך: גִּילִּי מְאֹד יִכֹּיִּי מִשְׁמִיע יְשׁנְּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלֵך אֱלֹהֵיך: גִּילִי מְאֹד יִכֹּיִּי מִּשְׁמִיע יְשׁנְּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַך אֱלֹהֵיך: גִּילִי מְאֹד יִכִּי. בּּתִי-צִיוֹן הָנְעִרֹּי, וּפִּנְאִם יְבִּוֹא אֶל־הֵיכִלוֹ שִּׁלֵח לְצָּבָּ יִפִּנְאִם וְמַלְאַך הַבְּּלִית אֲשֶׁר־אַמֶּם הְבִּקְשִׁים וּמַלְאַך הַבְּּלִית אֲשֶׁר־אַמֶּם הַבְּבְּיִם וְמַלְאַך הַבְּּלִית אֲשֶׁר־אַמֶּם הְבַּבְּיִם וְלֵבְ בְּנִים עַל־אֲבִין וְהַנִּלְחִ לְּכֶם בּיִּכִּי וְבְּבְּיִם וְלֵבְ בְּנִים עַל־אֲבִוֹן וְהַנְּם בּיִבְּיִם וְלֵבְ בְּנִים עַל־אֲבִין וְהַנְּלָחְ וְבָּבְּיִ מִּי בִּבְּיִם וְלֵבְ בְּנִים עַל־אֲבִין וְהַעָּבְּ וֹיִבְּנְיִם וְלֵבְ בְּנִים עַל־אֲבִין וְהַשְּׁבִּי וְבִּבְּיִם וְלֵבְ בְּנִים עַל־אֲבִין וְהַשְּׁבִּי וְבָּבְוֹת עַל־בְּנִים וְלֵבְ בְּנִים עַל־אֲבִין וְהַשְּׁבִין וְבָּבְּיִם וְלְבְבְּיִם וְלֵבְבְּיִם וְלְבָבְּים בִּבְּיִיוֹ וְנְשָׁה מִשְׁבְּם וּצְּבְנִים וְלֵבְבְּיִם וְלִבְבְּים וְבִּבְּעִם וּבְּבְנִים וְלִבְבְּיִם וְבְּבְּנִיוֹ וְנְשָׁרְ וְהִשְּבְּיִוֹ וְשְׁבְּוֹ לְבָבְים וּוְעָבְין וְבִשְׁר אִיבְּרְוֹ וְשְׁבְּוֹ עַל־בְּנִיוֹ וְעָשָׁרְ וְשְׁבְּיוֹ וְעָשָׁה וְנִשְׁרְם וְשְׁבְּיוֹ וְשְׁבְּיוֹ וְנְשָׁהְ וְנִשְׁר וְנִשְׁרְ וְשְׁבְּבְיוֹ וְנְשָׁבְּם וּוְזְבְבְּיוֹ וְנְשָׁבְּיוֹ עַלִילְבְבְיוֹן אֲשֶׁר וְנְלַבְּיוֹן עַל־הָאָבְיוֹן אֲשָׁר וְנְלַתְבְּיִין וְשְּבְּיוֹ עַלּיבְרָין אֲמָבְין אֲמָבְיוֹם בְּבְבְּיוֹיוֹ לְעַבְּרְיִי וְנְשְׁבְּיוֹ עַלִּיבְּבְיוֹן אֲמָבְיוֹי בְּנְבְיוֹי בְּיִיוֹנְישִׁ בְּבְּיִיוֹ מְשְׁר בְּבָּיוֹ וְנְשְׁבְּיוֹ עִלּים בְּבְיוֹי עְלִיבְּיוֹבוּ עִלּים בְּבְיוֹן אֲבְּבְבוּי עַלִיבְּיִיוֹ בְּשְׁר בְּיִים בְּבְּיוּ בְּיִיוֹבְיוֹ בְּבְייִיוּ בְּבְיוּ בְּלִיוּיוֹ בְּיִים בְּבְיוּ בְּבְיוּ בְּבְיוּים בְּבְבְיוּ בְּבְיוּים בְּבְבְיוּ בְּיִילְיִי בְּבְּיוּ בְּבְיוּ בְּבְיוּיוּ בְּבְיוּ בְּבְיִיוּ בְּבְּיִים בְּבְיוּ בְּבְיוּ בְּבְיוּים בְּבְיים בְּבְּיוּים בְּבְּיוּ בְּבְיים בְּבְיים בְּבְּים בְּבְייִילְיים בְּבְּבְיוּ בְּבְּבְייִים בְּבְּיוּים בְּבְּבְיוּים בְּב

ָּיְשְׁבוּ־בֶּה אֲבִוֹתִיכֶם וְיָשְׁבְוּ עָלֶּיהָ הֵבָּהוּ וּבְנִיהֶּם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַר־עוּלָם וָדוַר עַבְּוּי נָשִיא לָהֶם לְעוּלֶם: וְכֵרַתִּי לָהֶם בְּרֵית שָׁלוֹם בְּרֵית עוֹלֶם יִהְיֶה אוֹתֶם וּנְתַתִּים וְהִרבֵּיתִי אוֹתָם וְגַתַתֵּי אֶת־מִקְדָשֵי בְּתוֹכֶם לְעוֹלֶם: וְהָיָה מִשְׁכָּנִי' עֲלֵיהֶׁם וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהֶים וְהֻבָּּה יֵהְיוּ־לֵּי לְעֲם: וְיָדְעוּר ָהַגּוֹיִם כִּי אֲנֵי יְהֹוָֹה מְקַדֵּשׁ אֶת־יִשְׂרָאֱלֹ בְּהְיַוֹת מִקְדָשֵׁי בְּתוֹכֶם לְעוֹלֶם:

מפי פד, מדונ. לַ**בְּגַצֵּח** עַל־הַגִּבֶּיתִית לְבְנִי־קִבִּיה בִוְבְוֹת בּ״י מוֹת: בַּה־יִּדִינְדָוֹת בּ״י מוֹמי בִּשְׁבְּנוֹתֶּיךְ יְהֹוָה צְּבָאוֹת: נִבְסְבָּה וְגַם־בָּלְתָהוּ מִּמִים הִּמִים ַנַפְשִׁי לְחַאָרֶוֹת יְהֹוָה לִבֵּי וּבְשָּׁרֵי יְיַרַנְּנוּ אֶל אֵל־חֵי: נַּם־אִפּוֹר ָבֶיְאָה בַֿיִת וּדְרָזרו ַלָּן לָהּ אֲשֶׁר־שָׁתָה אֶפְרֹעֵיָיהָ אֱת־לָוּדְּחוֹתֶיף יְהֹנֶה צְבָאֻוֹת בַּוֹלְבִּי וֵאלֹהָי: אֲשְׁרֵי יִוֹשְׁבֵי בִיתֶדּ עׁוֹד יְהַלְלִוּדְּ ֶּםֶלָה: אַשְׁרֵי אָדֶם עוֹז־לָוֹ בֶּךְ בְּסְלּוֹת בִּלְבָבֶם: עִבְּרֵיו בְּעַבֶּסְ הַבָּבֶא בַּעְיָן יְשִׁיתִּוּהוּ גַּם־בְּרָבוֹת יַעְטֶה מוֹרֶה: ֻיַלְכְוּ בַּחַיִּל ָאֶל־חֵיִל יֵרָאֶה אֶל־אֱלֹהֵים בְּצִיּוֹן: יְהֹנֵה אֱלֹהַים צְּבָאוֹת שִׁמְעֲה ּתְפִּלְתֵי הַאֲוֹינָה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: בָגנֵנוּ רְאֵה אֱלֹהֵים וְהַבֵּׁט ּ אָבֶי מְשִׁיתֶדְ: כֵּי מְוֹב־יִוֹם בְּחֲצֵבֶידְ בַּאָצֶלֶף בָּחַׁרְתִּי חָסְתּוֹבֵּף בְּבֵית אֱלֹהֵי מִדֹּוּר בְּאָהְלֵי־רֶשַׁע: כֵּי שָּׁמֶשׁו וּמָגַן יְהֹנֶה אֱלֹהִים חָן וָכָבְוֹד יִתַּן יְהֹוֶה לָא יִמְנַע־שׁוֹב לַהְלְכִים בְּתָמִים: יְהֹוָה יְצָבָאֶוֹת אֲשְׁרֵי אָׁדָֹם בֹּטֵחַ בָּךְ:

נמ׳ כֹּה, מֹ־ה. וַיְּדַבֶּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמְר: צֵו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמַרְהָּ, מֹּגִיה אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִּי לַחְלִי לְאָשַׁי ְרֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁכְּרוּ מֹכֹּי לְהַקְרֵיב לֶי בְּמְוֹעֲרְוֹ: וְאֱמַרְתֵּ לָהֶׁם זֶה הֵאִשֶּׂה אֲשֶׁר תַּקְרֶיבוּ לִיהֹוֶה בְּבָשִּׁים בְּגִי־שָגָה תְּמִימֶם שְנַיִם לַיַּוֹם עֹלֶה תָמִיד:

¹ לפי מח׳ רמ״ו ובולוניא ממטיכים ב״אשרי״- ונוסח זה מופיע ממח׳ שד״ל ואילך-

אֶת־הַבֶּבֶשׁ אֶחֶד תַּעֲשֶה בַבְּקֶר וָאֵת הַבֶּבֶשׁ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירָית הָאֵיפָּה סְלֶת לְמִנְחֶה בְּלוּלֶה בְּשֶׁכֶּן כָּתָית ַרְבִיעָת הַהֵּין: עֹלֻת הָּבֶּיד הָעֲשֶׂיָה בְּהַר סִינַּי לְרֵיח נִיחֹח אָשֶׁה לַיהֹוֶה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעַת הַהִּין לַכֶּבֶשׁ הָאָחֶר בַּפֹֹּנֶדשׁ הַפֵּּך ָנֶסֶךְ שֵׁבֶר לַיהֹוֶה: וְאֵת הַבֶּבֶשׁ הַשֵּׁוֹּי תַּעֲשֶׂה בֵּין הַעַרְבֵּיִם בָּמִנְחַת הַבְּטֶּר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אָשֵּׁה בִיחַ נִיחָחַ לַיהֹוֶה:

אַ**תַּה** הוּא שֶהַקְטְירוּ אֲבוֹתֵינוּ לָפָנֶיךּ (אֶת־)קִטְרֶת הַפַּמִּים· יֵיֻּיְּ כֵּיִיבֵּי

פּטום הַקְּטְרֶת. הַצְּרִי וְהַצִּפְּרֶן. הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה. בּנֹי כּיִימִתּ ּכִשְׁאַל שִׁבְעִים שִבְעִים בָּגָהּ מֹר וּקְצִיעָהּ שִׁבְּלֶת גַרְדְ וְכַרְכֹּם ָבִשְׁכַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר בָנֶהּ הַקְּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר ּוְמִלּוּפָה שְלשָׁהּ וְמִנָּמוֹן תִּשְעָהּ בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה מַבִּיןּ יֵין קַפְּרִיסִין סְאִין הָּלֶת וְקַבִּין הְּלֶתָא וְאָם אֵין לוֹ יֵין קַבְּרִיסִין בָבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיקּ בֶּלַח סְדוֹמִית רְבַעּי מַעֲלֶה עָשָׁן •בְּל־שֶׁהוּא רִבִּי נָתָן אוֹבֵר אַף בִּבַּת הַיַּרְדֵן בְּל־שֶׁהִיא אָם גֶתַן בָּה דְבַשׁ בְּּסָלָהּ אָם חִפֵּר אַחַת מִכְּלֹ־סַמֲמָגֶיהָ חַיָּב מִיתָה:

רַבָּן שִׁבְעוֹן בָּן־נַּבְּלִיאֵל אוֹמֵר ּ הַאָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹמֵף בּנֹי כּרימוּם בּנֹי בּרימוּם בּוֹרִית בַּרְשִׁינָה שֶׁשְּׁפִין בָּהְשָׁרָּה בּוֹרִית בַּרְשִׁינָה שֶׁשְּׁפִין בָּה אֶת־הַצִּבְּּ בְּרֵי שֶׁהָּהָא נָאָה זין קַבְּרִיסִין שֶׁשׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַאִּבְּׂרֶן בְּּבִי שָׁמֶין מַכְנִיסִין לָהּיּ עָזָהיּ וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּיּ אֶלֶּא שָׁאֵין מַכְנִיסִין

בֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד: מד' שכל טוב בר' כב, יח.

וְעָרָבָה לִיהֹוָה בִנְתַת יְהוּדָה וִיְרוּשָׁלֻם כִּיבֵי עוֹלָם כֹּיבִי עוֹלָם כֹּיבִי עוֹלָם וּרְשָׁגִים קַדְּבְנִיְת:

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא: חַוַּר יֵיִן 1

שבה"ל ענין תפילה סי' ז'.

תה' פד, ה.

סה"ת סי' ב

יי יוּשְבֵי בִיתֶד עוֹד יְהַלְלוּך פֶּלָה: אַשְרֵי הָעָם שֶבַּכָה לְּוֹ

אַשְרֵי הָּעָׁם שֱיְהֹוָה אֱלֹהָיו: קָּהָלֶּה לְּדָוֹרָ אֲרוֹמִמְהָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶּה וַאֲבֶרְכָה שִׁמְהֹ לְעוֹלֶם וָעֶר: בְּכְל־יִוֹם אֲבֵרְכֶדְ וַאֲהַלְלֶה שִׁבְּי לְעוּלֶם וָעֶר: בֶּּרְוֹל יְהֹנֶה וּמְהֻלְּל מְאֶר וְלִּגְרֻלְהוֹ אֵין חֵכֶּור: רוֹר יְלְדוֹר יְשַבַּח בַּעֲעָשֶׂיךּ וּגְבִוּרֹעָיִדְּ יַגִּידוּ: הְדַר בְּבִוֹד הוֹדֶך וְדִבְּרֵי נִפְּלְאֹתֵיך אָשִיחָה: וֶעֲווּו נְוֹרָאֹתֵיך יֹאֹבֶרוּ יַלְבָלָתָן אֲסַפְּּעָנָּה: זַבֶּר רַב־מְוּבְןן יַבִּיעוּ וְאַדְקַתְּתוּ וְאַדְּקַתְּוּ יִרַנֵּנוּי יַבְיּעוּ חַנִּוּן וְרַחַוּם יְהֹוֶה אֶרֶךְ אֲפַּׁיִם וּגְדְל־חֶסֶר: טוּב־יְהֹוָה לַבְּל ּוְרַחֲבָּיו עַל־בָּל־בַוּעֲשֶיו: יוּדַוּדְ יְהוָה בָּל־בַוּעֲשֶׂידְ וַחֲסִידָּידְ יָבֶרְכִוּכָה: בְּבְוֹד מַלְכִוּתְךָּ יאמֶר־וּ וּגְבוּרֶתְךָּ יִדבֶּר־וּ: לְהוֹדִיעוּ לִבְגֵי הָאֶדֶם נְּבְוּרֹתֵיוּ וֹּכְבוֹד הֲדֵר בַוּלְכוּתְוֹ: בַּלְבוּתָדָׁ בַּלְכָוּת בָּל־עָלָבֶים וֹבֶּבְשַלְתָּדָּ בְּכָל־דָוֹר וָדְר: סוֹבֵוּך יְהוָה לְבָל-הַגְּפְּלִים וְזוֹבֵוֹף לְבָל-הַבְּפוּפִים: עֵינִי-ַבל אַלֶיף יְשַׂבֶּרוּ וְאַתָּה נְוֹתֵן־לְהֶם אֶת־אָכְלֶם בְּעִתְּוֹ: פּוֹתַחַ אָת־יָבֶדְ וּמַשְׂבָּיעַ לְכָל־חֵי רָצִוֹן: צַּדִּיק יְהֹוָה בְּכָל־דְּרָבֵיוּ

יַשְׁמִיר: תָּהַלַּת יְהֹוָה יְדַבֶּּר פִּי וִיבָרֵך בְּלֹ־בָשֶׁר שֵם קְּרְשׁׁוֹ ּלְעוֹלֶם וָעֶר:

ּוְחָסִיד בְּבָל־מַעֲשִׁיוּ: סָרַוֹב יְהֹוֶה לְבָל־קְרָאֵיו לְכָל אֲשֶׁר

יִקְרָאָחוּ בֶּאֶבֶת: רְצוֹן־יְרִאָיו יַעֲשֶׂח וְאָת־שַוְעָתָם יִשְׁבַּע

וְיִוֹשִׁיעֵם: שוֹבֵר יִהוָה אֶת־כְּל־אְהֲבֵיו וְאֶת כְּל־הַרְשָׁעַים

וָאֲנַחְנוּוּ נְבָּבֶרֶךְ יָה בֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם ּ הַלְּלוּ־יָה: תה' קטו, יח.

רא"ש ברכות

ליקה"פ טז, ב;

ראס משוס"ג וּבָא לְצִיּוֹן גוֹאֵל וּלְשָׁבֵי בָּשַׁע בְּיְעַקְב וְאֶם יְהוְה: וַאֲנִי ישני נע. ָוֹאת בְּרִיתֵי אוֹתָם אָמֵר יְהֹוָֹה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיף פּפּי׳ם פּר׳ם מִּלְּיִם וֹרְבָרֵי אֲשֶׁר־שַׁמְתִּי בְּבֶּיךּ לְא־יָבוֹשׁוּ בִּפְּיךּ וֹבְבָרֵי אֲשֶׁר־שַׁמְתִּי יּמִבִּּי זֶרַע זַרְעֲדָּ אָמַר יְהֹוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלֶם: וְאַתָּה יִּיהיָה מַעַהָּה ַבַּר ייישֹב הָּהַלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְכָוּרָא וֶה אֶל־זֶה וְאָבַּׁר ָלְרָשׁוּ מָרָוֹשׁ מָדָוֹשׁ יְהֹנֶה אָבָאֶוֹת בְּלָלֹא כְל־הָאֶבֶץ סשר רנ״ג בְּבוֹדְוֹ: בלחש: וֹמְקַבְּלִין בֵן מִן בֵן וְאָמְרִיןּ קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי פרנוס. ַמְרוֹטָ עַל אַרְעָא עוֹבַר אָבִיּת שְׁבִינְתֵּהּי קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַר בּיִת שְׁבִינְתֵּהּי קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַר ישיין: וְבוּרְתֵהּ כַּוִרִישׁ לְעָלַם וּלְעָלְםֵי עָלְבַיָּא יְהֹוָה צְּבָאוֹת בַּלְיָא בְלַ־אַרְעָא זִיו יְּקָרֵה ע״כ: וַתִּשְּׂאֵנִי רֹוּח וְאֶשְׁבַע ייי בּיַ אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ נָּדְוֹל בָּרִוּךְ בְּבוֹד־יְהוֹוֶה מִבְּקוֹמְוֹ: בלחש:

יְהֹוָהוּ יִמְלֹךְ לְעֹלָכָם וָעֶר: בלחש: יְהֹוָה מַלְכוּתֵה לָאִים שׁיי שׁי שׁי שׁי יֹהֹוָה ַלְעַלַם וּלְעָלְמֵי עַלְמַיָּא: יְהֹוָה אֱלהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק יֹיֹיִם יִיּ וְיִשְׂרָאֵל אֲבֹתֵׁינוּ שְׁמְרָה־זַּאַת לְעוֹלֶם לְיֵיֶצֶר מַחְשְּׁבְוֹת לְבַב עַמֶּך וָהָבֶן לְבָבֶם אֵלֶיף: וְהָוּא רַחוּםו יְכַבֵּּך עָוֹן מֹי מֹ, וֹת וָלֹא־יַשְׁתִית וָהִרְבֶּה לְהָשִיב אַפָּוּ וְלְא־יָׁעִיר כָּל־חֲבָתְוֹ: בּי־אַתָּר אָדנִי מַוּב וְסַלֶּח וְרַב־הָׁטֶר לְכָל־קוֹרְאֶיד: אַדְלֵּוֹתְ בֶּּיַ בֶּּ

וּנְטָלַתְנִי רוּחָאּ וּשְׁבָּעִית בַּתְרַאי כָּל וִיעַ שַׂגִּיאּ דִּבְשַבְּחִין

יָמֶרָא דִיהֹוָה בֵאְתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּה ע״כ: יָמֶרָא דִיהֹוָה בֵאְתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּה

ַבֶּרֶק לְעוֹלֶם וְתוֹרָתְךָּ אֱבֶת: תִּתֵּן אֱבֶת לְיַעֲלֹב חֶסֶר בֶּיֵּי רָּוֹף 🗝 🧀 אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ כִּויםֵי לֻדֶּם: בַּּרִוּף ירושלמי אֲדֹנָי יִוֹםן לַּוֹם יַנְעַבְס־לְנוּ הָּאֱל יִשׁוּעָבנוּ סֶלָה: יְהֹוָה פּס׳ מי, מּ

ײַּר װּ אָבָאָוֹת עָבֶּונוּ בִּיִּלְנוּ אֱלֹהֵי יִעֲלָב סֶלָה: יְהֹוָה אְבָאָוֹת ^{ייים} יִייִּנְה אָבָאָוֹת ייייי

יַעַגַנוּ הוּשֶׁיעָה הַפָּּלֶךְ יַעֲגַנוּ פּּמַחַ בָּךְ: (יְהֹוֶה הוּשֶׁיעָה הַפָּּלֶךְ יַעֲגַנוּ בִּרֹחש: בִיוֹם־קָרְאֵנוּ): ע״כ בלחש:

שים סרשיג ברוך אלהינו שָבְּרָאֵנוּ לְכְבוֹדוֹּ וְהִבְּדִּילֵנוּ מִן־הַתּוֹעִים וּ וְנָתַן לְנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָשַע בְּתוֹבֵנוּ וֹסְסֹמִסֹמְ מִסֹי מִסֹּ בִּסִי בִּסְי וְיָשִׁים בְּלְבֵנוּ וְלְאַהַבְּה אוֹתוֹּ וּלְיִרְאָה אוֹתוֹּ סִמִּיכּסִי וּלְעָבְרוֹ וְלָעֲשׁוֹת רְצוֹנוֹ בְּלֵבְנ שְׁלֵם וּבְנָפָשׁ חֲפַצְה שִׁמֹר וְלָעֲשׁוֹת רְצוֹנוֹ בְּלֵבְנ שְׁלֵם וּבְנָפָשׁ חֲפַצְה שִׁמֹר וֹלְעֲבְּרוֹ וְלַעֲשׁוֹת רְצוֹנוֹ בְּלֵבְ שְׁלֵם וּבְנָפָשׁ חֲפַצְה פֹמִיכִי לְמַעֵן לֹא נִינִע לְרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבָּהְלָה וְנִירָשׁ וְשׁוֹעַת חְשָּנִי מִיִּלְּכִי וְנִיְבָשׁוֹת הְצוֹנוֹ וֹאַלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁנִּשְׁמֹר חֻמֶּןוֹךְ מִּנִי וְלֹא נִינִע לְרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבָּהְלָה וְנִירָשׁ וְשׁוּעַת שְׁנִי רְצוֹן בּנֹי בִּינִי וְנִיבְשׁ וְבִּבְּנִי וְנִוֹנְשׁוֹת וְצוֹן וֹא בִּלְבִי וְנִוֹנְה וְנִוֹנִי שִׁנִים וּלְחַיִי בְּטוֹבָה וְנִוְכָה וְנִוְכָה וְנִיְבָשׁ וְבִּבְּיִ וְנִוֹנִי וְנִינִי שְׁנִים וְלֹא נִינִי וְנִינִי שְׁנִים וְלֹא בִּיִר וְנִוֹנִי וְנִינִים וְנִינִים וְנִינְיִים וְלִאְנִי וְנִינְה וְנִוֹנִי וְנִייִם וְלְטוֹבָה וְנְרְבָּה וְנִוְיְשׁה וְנְחְיָה וְנִוֹלְם הַנְּמְיִים וְלְטוֹבָה וְלְבְרָבְה וְנִוֹלָם הַנְּיִם וְלְטוֹבָה וְלְבְרָבְה וְלִים הְנִינִים שוֹבִים וּלְחָיֵיי הְטוֹלִם הְנִילְם הָנְיְם וְלִים הְנִילִם הְּבִּיה וְנְרְבָּה וְנִיְלִם הַנְּיִבְים וְּנִילִים הִנִּים וְלִים הַנְּיִבִים וּנִילִם הַנְּבִים וּלְכִים הְּבָּב בְּשִׁים בּבּים וּלְחָיִיי הְעוֹלְטוֹבה וְלְבְרָבְרְבָה לְּבְרְבְרָב הִיּלְם הַבְּיִם וְּבִּים וְּנִילְם הַנְיִבִים וּלִים הַנְּיִבוֹים וּנִבְּים וְיִבִּים וּנִילִים וּיִבּים וּלְנִיִים מוֹבִים וּלְחָייִי בְּיִבּים וְּבִייִים וּנִינִים שוֹנִים מוֹבִים וּלְחָיִיי בּיּים וּנְבְיִים בְּיִים וְּבִּיּים בְּיִּים בְּיִים וְנִינִים מִּיִים מִּים בְּים בְּיִים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוֹים בּיוּים וּיִבְייִים וּיִים וּיִבּיים וּייים וּיִבּיים וּיִבּיוּים בּיוֹים וּבְּבְיּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּבִּיוּים בְּבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיוּים בּיּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיּים בְּעִים בְּבִּים וּילְּייִים וּיִים וְּנִיוּילְייִים וְּבְּיוֹיבְיו

:החזן אומר:

מחכר בּמס״ו יִּתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעָלְמָא דִבְרָא כִרְעוּתֵהּ שְּׁמֵה רַבָּא בְּעָלְמָא דִבְרָא כִרְעוּתֵהּ שְּׁמֵה רַבָּא בְּעָלְמָא דִבְרָא כִרְעוּתֵהּ יְּסֵי פֹּמּ מִיֹּרְ וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־ בית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָּלָא וּבִוְמַן קָרִיבּ וְאָמְרוּ אָמֵן:

תרגוס ירוש׳ יְהֵא שְׁבֵה בּבָּא בְּבָרַדְּ לְעָלַם וּלְעָלְבֵי עָלְבַיָּא יִתְבָּרַדְּ - פּרי מפּל מפּלֹה בּרֹל׳ מט, ה: יְהֵא שְׁבֵה בּרָבָא בְּבָרַדְ - לְעָלַם וּלְעָלְבֵי עָלְבַיִּא יִתְבָּרַדְּ - פּרי ח. מ"פּ זני׳ בּ, כ.

וְיִתְהַבֶּל וְיִתְהַלֵּא וְיִתְהַבֵּל וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְהַבֵּל וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַבֵּל וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַבֵּל וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַבֵּל וְיִתְהַבֵּל שְׁבֵּה וְיִתְעַלֶּה וְיִתְּעַלֶּא בְּעִלְכָא מִן־בְּלֹבְר שְׁבֵּה וְיִתְעַלֶּא בְּעָלְכָא וְאִבְּרוּ אָבֵן:

וְנָחְכָּתָא דַּאֲבִירוּ וְיִתְעַלֶּא וְיִתְהַבָּל שְׁבֵּה וְיִתְעַלֶּא וְיִתְהַבָּל וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וְיִּתְעַלֶּא וְיִתְהַבָּל שְׁבָּח וְיִתְעַלֶּה וְיִּתְעַלֶּא וְיִתְּעַלֶּא וְיִתְהַבָּל וְיִתְעַלֶּה וְיִּתְעַלֶּא וְיִתְּהַבְּיוֹ וְיִתְעַלֶּה וְיִּתְּעַלְּא בִּאָּבְירָן בְּעַלְכָּא וְאִבְּרוּ אָבֵּן:

בר"ה החל בחול ממשיכים בעמוד 166, ובשבת בעמוד הבא.

ם. 1 במח' רמ"ו ובולוניא: "חיי" ללא וי"ו·

בשבת אומרים:

ַרָּאַ**גַי** תְפִּלֶתִי־לְּבָּו יְהֹוֶה עֵת רָאַוֹן אֱלְהִים בְּרָב־חַסְתֶּךּ מֹי יִייּ יַענִנִי בָּאֱבֶת יִשְעֶד: כִּי־גָרַוֹל אֲתָה וְעֹשֵׂה נִפְּלָאֲוֹת 🗝 🐃 אַתָּה אֱלֹהָים לְבַדֶּך: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ נָּדוֹל אֲדוֹגֵינוּ כָּןדוֹשׁ ונורא שְמוּ:

סה"ת סיי לז.

הוצאת ספר תורה

פפר המחכים וַיָּבֶּיר בִּנְסִע הָאָרָן וַיִּאבֶר מֹשֶה חִּנְּהֵהו יְהֹנָה וְיָבָּׁצוּ אְיַבֶּיך הְיִה יִהוֹ וֹיִ בְּנְסִע הָאָרָן וַיִּאבֶר מֹשֶה חִנְּתְהוּ יְהֹנָה וְיִבְּיָּבוּ אְיַבְּיִרְּ וֹיִיּאבֶר מֹשֶה ַוְיָנֶסוּ מְשַׂנְאֶיךּ מִפָּנֵיף: ֻקוּמֶה עָוְרֶתָה דֶּלֵנוּ וּפְבֵינוּ לְמַעַן 🗠 🐃 וְיָנֶסוּ מְשַׂנְאֶידּ

חַסְדֵּף: בָּי מִצִּיּוֹן תַצֵּא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָה מִירְוּשְׁלָם: יְהוֶה מֹּיִיםּ מִּיּיבּ יַּבּי אָר לְעוֹלֶם יְהֹנָה זִכְרָך לְדֹר־יַוְדְר: יְהֹנָה חָבֶּץ לְבַעַעַן אַרְאָן אָרְדָּלְוּ לְדֹר־יִיְרֹ:

יַגְדֵיל תּוֹרֶה וְיַאְדֵיר:

הַלָּלוּ נָּהוּ אוֹדֶה יֻהוָה בְּכְל־לַבֶב בְּסִוֹר יִשְׁרָים וְעֵדֵה: סֹׁ פֹּסִׁׁׁסִׁׁיּי גָּרלִים מַעֲשֵי יְהֹוֶה דְרוֹשִׁים לְבָל־חָפְצֵיהֶם:

הודיןהָדֶר בַּּעָלִוּ וְצִדְּקָתוּ עֹבָּיָדֶת לְעַד: זַבֶּר עָשָׂה לְנִפְּלְאוֹתֵיו תַּנָּוּן וְרַחַוּם יְהֹוֶה: שֶּׁרֶף נָתַן לְיֵרַאֱיו יִוְכָּר לְעוֹלֶם בְּרִיתְוֹ: כַּיַח ַבְעֲשֶיו הִגִּיד לְעַבְּוּ לָתַת לָהָם נַחֲלַת גוּיִם: בְעֲשֵי יָבִיו אֱבֶת וּבִשְׁבֶּשׁ גָּאֱבָנִים בְּל־פִּקּוּדֵיו: סְמוּבִים לָעַד לְעוֹדֶם עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשֶׁר: פְּדִוּתוּ שָּׁלַח לְעַבּוּ צִוָּה־לְעוֹלָם בְּרִיתוּ מָדְוֹשׁ ּוְנוֹרֵא שְׁמִוֹ: בֹאשִית חְבְבָּהוּ יִרְאַת יְהֹוָה שַׂכֶל שׁוֹב לְבָל־

עשיהֶם תְּהַלְּתוֹ עֹמֶדֶת לְעַר:

שם לד, ד.

בַּדְלוּ לֵיהֹנָה אִתֶּי וּנְרוֹמְטָה שְׁמִוֹ יַחְדֵּוּ:

רוֹבְלוּוּ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְּׁתַחֵוּוּ לַהֲרָם רַגְּלָיוּ מָרָוֹשׁ הְוּא: בּיִייִּייּ רוּמְמוּ יְהֹנֶה אֱלֹבִינוּ וְהִשְּתַחוּוּ לְהַר מָןרְשֻׁוֹ בִּי־לָּוֹדוֹשׁ 🗝 🗝

יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ: אֵין־כָּוְדוֹשׁ בַּיהֹוָה בִּי אֵין בִּלְתֶּוְדְּ וְאֵין צְוּר בִּיהֹוָה בִּי אֵין בִּלְתֶּוּדְ

מס"ו יד, ה.

דב' לב, ג.

שבה"ל

.75' ד, מד שם לג, ד.

בָּאלהֵינוּ: (בַּי בִי אֱלְוֹהַ בִּבַּלְעֲרֵי יְהֹוֶה וּבִי צׁוּר וְוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ): אָחָד אֱלֹהֵינוּ נָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:

יַרָם¹ (וְתַרָאָה) מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ מְהֵרָהּ וְיָחוֹן וִירַחֵם¹ ּלְישָׁתֵנוּ וּפְּלֵישַׁת כָּל־עַמּוֹ (בֵּית) יִשְׂרָאֵלּ וְיִהְנֵנוּ יּהָבִיר) לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲבִים וּלְרָצוֹן וָאִבְרוּ כְּל־הָעָם אָבֵוּן (תָּבִיר) הַבּל הָבָוּ גָדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה:

מגביהים ספר התורה ואומרים²:

יַן אָתָ הַתּוֹרֶה אֲשֶׁר־שָׂם כוֹשֶׁה לְפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: תּוֹרֶה מְשֶׁר־שָׁם כוֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: אָנָה־לֶנוּ מֹשֶה מְוֹרָשֶה מְהָלֵּת יֵעֲמְב: וְאַתֶּם הַדְּבַּלִּים בִּיהֹוֶה אֱלְהֵיכֶם חַיִּים כָּלְּכֶם הַיִּוֹם:

> בהן קרב+ יַעֲמֹד הַכּהַן (או: אֵין כַּאן כֹהַן יַעֲמוֹד הַלֵּוִי או: יִשְׂרָאֵל) בָּרוּךְ³ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוּ יִשְׂרָאֵל בּקְרָשָׁתוּ תּוֹרָת יְהֹוֶה הָּמִימֶה מְשִיבַת נֻפָּשׁ עַדוּת יְהֹוֶה צָאֶמָנָה מַחְכִּימַת בָּתִי: פִּקּוֹדֵי יְהוָה יְשָׁרִים מְשַפְּחֵי־לֵב מִצְוַת ּיְהֹוָה בְּבָרה מְאִירַת עֵינֵיִם: יִרְאַת יְהֹוָהוּ טְהוֹרָה עוֹטֶֶדֶת לְעַר ָבְּשְׁבְּטִי־יְהֹנָה אֱבֶוּת צְּדְקוּ יַחְדֵּו: הָאֵלٌ תָּבֶים דַּרְכָּוֹ אִמְרַת־יְהֹנָה 🗠 🗠 🗠 ישי ייים אָרוּפֶה בָגָן הוּא לְכָלוּ הַחֹסִים בְּוֹ: דְּרָכֵיהָ דַרְבֵי־גַעַם יֹיים אָרוּ וְבָל־נְתָיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: עֵץ־חַיֵּים הִיא לַפַּחְוִיכִּים בָּהּ וְתִּבְּעָכִיהָ יְלַעַפְּוֹ יִתָּן יְהֹוָּהוּ יְבָרֶךְ אֶת־עַפִּוּ בַשִּׁלְוֹם:

160

במח׳ רמ״ו: תיבת "וירחם" לא מופיעה- ^{2} במח׳ רמ״ו ובולוניא הגבהת התורה והפסוקים שאומרים אח״כ במח׳ רמ״ו עד ״כַּלְכֶם הַיּוֹם״ לא מופיעים∙ עד מח׳ שד״ל הגבהת התורה מופיעה לאחר קריאת התורה∙ ואח״כ בכל הסידורים מופיעה לפני קריאת התורה וכן נהוג היום - 3 במח׳ רמ״ו ובולוניא ״ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדושתו״ לא מופיע. וכן הפסוקים מספר משלי אינם מופיעים. הנוסח כאן הינו עפ״י המנהג האיטלקי בירושלים, שערך הרב מ"ע הרטום, עמ' 13, ג-

העולה לתורה פותח ומביט במקום שצריך לקרוא, מכסה האותיות ומברך בקול רם:

יָ**רוַר עִבְּ**לֶבֶם (הקהל עונה: יְבֶּרֶרְךָּ יְהֹוֶה)¹: בָּ**רְכוּ** אֶת־יְהֹוָה הַמְבֹּרְדּ:

(הקהל עונה: בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד): העולה חוזר ואומר: בָּרוּךְ יְהֹנָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם נָעֶד:

בָּרוּך אַשֶּׁר בְּחַר בְּנוּ בֶּלֶךְ הָעוֹלְם אֲשֶׁר בְּחַר בְּנוּ ּבִּל־הָעַפִּים וְגָתַן לֶנוּ אֶת־תּוֹרָתוּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה נותן הַתּוֹרָה:

בסיום הקריאה העולה יגלול את התורה ויברך:

בַּרוּך אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בֶּעֶלֶדְ הָעוֹלְם אֲשֶׁר נְתַן לְנוּ מִיִּכְּ בְּיִבְּי ּתּוֹרַת אֱבֶתוּ וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹבֵנוּ בָּרוּך אַתְּה וֹמֵי מֹיֹלָם נָטַע בְּתוֹבֵנוּ בָּרוּך אַתְּה יָהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ברכת הגומל²:

יברך בקול רם כדי שישמע הקהל ולכל הפחות י' אנשים:

פר״מ פרף בָּ**רוּך** אַתָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ מֶעֶדְ הָעוֹלְם הַגּוֹמֵל לַחַיָּבִים טובות שְּגְמָלַנִי כְּל-טוב:

הקהל עונה:

בּל שָּנְבְלְךְ בָּל-טוּב הוּא יִנְבְלְךְ בָּל-טוּב לְעַר סֶלְה יוֹרָוּ |הפרזס שני לַיהֹוָה חַסְדִּוּ וְנִפְּלְאוֹתִׁיו לִבְנֵי אָדֵם:

סדו' רס"ג עמ' שנט; סהא"ק סדר סדו' רס"ג עמ' שנט; רא"ש ברכות פ"ז סי' כו.

ראבי"ה ח"א שו"ת סי קסח; שבה"ל ענין תפילה סי' מא; סת"ר סי' ו.

נספחים סי ג

רות ב, ד.

מס' סופרים פי"ג, ה"ו. ספרי פיסקא שו ד"ה

מגילה ד, ב; בבלי ברכות

ברכות דף .3 ,70

הראיה. תה' קז, ח.

ישפיע. לא מופיע ובולוניא: לא מופיע במח׳ רמ״ו ובולוניא: לא מופיע במח׳ במח׳ במח׳ לא מופיע. במח׳ במח׳ רמ״ו ובולוניא: לא מופיע

פרשת וילך

וַיֵּבֶלְךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֱלֶה אֶל־כִּל־יִשְׂרָאֵל: וַיִּאבֶר אֲלֵהֶם בָּן־בִאָּה וְעֶשְׂרִים שָׁנֶה אֲנֹכִי הַיּוֹם לְאֹ־אוּכֵל עָוֹד לָצֵאת וְלָבָוֹא וֵיהֹוָה ֹ אָכֵּר אֵלֵי לָא תַעֲבָר אָת־הַיַּרְהַן הַוֶּּה: יְהֹוָּה אֱלֹהֶיף הָוּאוּ עֹבֵר לְפָּנִיף הְוּא־יַשְׁמִיר אָת־הַגּוֹיִם הָאֵצֶה בִּוּלְפָנֶיף וִירִשְׁתֵּם יְהוֹשָׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיף בַּצְשַׂר דִבֶּר יְהֹוֶה: לּוּי וְעָשָׂה יְהֹוָה לָהֶׁם בַּצְשַׂר עָשָׂה לְסִיחָוֹן וּלְעֶוֹג בַּלְבֵי הָאֱמֹרֶי וּלְאַרְצֵם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: וּנְתָנֶם יְהֹוֶה לִפְגִיכֶם וַעֲשִׂיתֵם לָהֶּם בְּבָּל־הַפִּוּצְוָּה אֲשֶׁר צִוַּיתִי אֶתְכֶם: ַחוֹקוּ וְאִבְעֹצׁוּ אַל־תִּירָאָוּ וְאַל־תַּעַרְאָוּ בִּפְנִיהֶם בִּיו יְהֹוָה אֱלֹהֶיף ַהוּא הַהֹלֵךְ עִפָּׁךְ לָאׁ יַרְפְּּךָ וְלָאׁ יַעַוְבֶרֶ: ס ישראל וַיּקרַא ַבֹּשֶׁה לְיהוּשָׁעַ וּיֹּאבֶר אֵלְיוּ לְעֵינֵי כְּל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וָאֱבָּיֹ כְּי אַהָּה הָבוֹא אֶת־הָעֶם הַיֶּּה אֶל־הָאֶבֶץ אֲשָּׁר נִשְּבַּע יְהֹוֶה לַאֲבֹתָם לָתָת לָהֶם וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָה אוֹתָם: וַיהֹוֶה הָוּאו הַהֹלֵך לְפָנִידּ הַוּא יִהְיָה עִבָּּוּ לָא יַרְבְּּךָ וְלָא יִעַוְבֶךָ לָא תִירָא וְלָא ַתַחֶת: וַיִּכְתָּב מֹשֶה אֶת־הַתּוֹרֶה הַוֹּאֹת וַיִּתְּנָה אֶל־הַכְּהְנִים בְּנֵי לֵוֹי הַנְּשְׂאִים אֶת־אֲרָוֹן בְּרֵית יְהֹוֶה וְאֶל־כְּלֹ־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְצֵוּ משֶה אוֹתֶם לֵאמֶר מִמַּקץו שֶבַע שָנִים בְּמֹעֵר שְנַת הַשְּמִשֶּה בְּתַג הַסָּכְּוֹת: בְּבַוֹא כָל־יִשְׂרָאֵׁל לֵרָאוֹת אֶת־בְּנֵי יְהֹוֶה אֱלֹהֶיף בַּפָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחֶר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַוֹּאת נֶגֶד בְּל־יִשְׂרָאֶל ָבְאָזְנִיהֶם: הַקְהַל אֶת־הָעָׁם הֱאֲנָשֵים וְהַנָּשִים וְהַפַּׁף וְגַרְדּ אֲשֶר ָבִשְעֶרֶידְ לְלַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְלַעַן יִלְמְדוּ וְיֶרְאוּ אֶת־יְהוֹוֶה אֱלְהֵיכֶּם ָוְשֵׁמְרַוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כְּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרֶה הַוֹּאת: וּבְנִיהֶּם אֲשֶׁר לא־יָרְעוּ יִשְׁבְעוּ וְלָבְרוּ לְיִרְאָה אֶת־יְהֹנָה אֶלְהֵיכֶם כְּל־הַיָּבִים אֲשֶׁר אַהֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָבָּה אֲשֶׁר אַהָּם עִבְרֵים אֶת־הַיַּרְהֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּה:

פרשת האזינו

קסג

וָתִשְׁמַע הָאֶבֶץ אִמְבִי־פִּי: תַּזַל כַּשַּׁל אָמְרָתֵי וָכְרְבִיבִים עֲלֵי־עֲשֶׂב: הָבָוּ גָדֶל לֵאלהֵינוּ: לוי בִּי כָל־דְרָבֶיו מִשְׁבֵּט צַּדָיק וָיָשֶר הְוּא: רור עַקש וּפְתַלְתְל: הקריאה היא: וְרָא חָרֶם היא: היא: היא: היא: היא: הַרָּאַרנִיּי היווו ייירי בָּינוּ שְׁנְוֹת דֹר־וָדְרֹ וָבֵונֶידְ וְיָאִמְרוּ לְדְּ: בָהַבְּרִידָוֹ בָּגֵי אָדֶם לָמִסְפָּר בְּגֵי ישְרָאֵל: יְעַקֹב חֶבֶל נְחְלָתְוּ: וּבְתָהוּ יִלֵל יִשִּׁבְּוֹ יִאְרֶנְהוּ כְּאִישְוֹן עֵינְוּ: עַל־גְּוֹזָלָיו יָרַתֵּף ישָּׁאָהוּ עַל־אֶבְרָתְוּ: וָאֵין עִכְּוּ אֵל גַבֶּר:

הַאַזִינוּ הַשְּׁכָיִם וַאֲדַבֶּרָה יַעֲרָף כַּפָּטָר לִקְחִיי בִּשְׂעִירֶם עֲלֵי־דֶּשֶׁא בֵּי עֵכִם יְהֹוָה אֶּקְרֶרא הַצוּר הָבְים בְּּעֲלוּ אַל אֱמוּנָה וָאֵין עָׁנֶל שָׁחַת לְוֹ לָא בָּנְיו מוּמֶם הַ לְיָהוָה תִּגְכְּוֹלו־וֹאת הַ הַלוֹאַ־הוּאַ אָבְיךּ כָּוֹנֶּדְ וָכר יִבְות עוֹלְם שָׁאַל אָבִיּדְ וְיַבֵּּדְדְּ בָהַנְחֻל עֶלְיוֹן גּוֹיִם יַצֵב גְּבָלְת עַבִּים בֵּי חֵלֶּלן יְהֹוֶה עַבְּוּ יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר יְסְבָבֶּנְהוֹ יְבִוּנְבֵהוּ בָּנֶשֶׁר יָעֲיר קּנּוּ יִבְּרָשׁ בָּנָבִּיוֹ יִקְחַהוּ יְהֹוָה בָּדֶר יַנְחֶנוּ

מי שברך לעולה לתורה:

בוד אָת־כְּבוֹד אָבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹבַּי הוּא יְבָרֶךְ אֶת־כְּבוֹד רִבִּיייי שָׁמִּתְנַדֵּבייי לִמְנִיחַת נֶפָשׁייי וְלִמְנְוּחַת נֶפָשׁ כְּלֹּקְרוֹבְיוּ שָׁבֶּתוּ וְכָל־שְּאָר שִׁכְבֵי עַבּוּ יִשְׂרָאֵלּ לְחַיֵּיי וּלְחַיֵּי כְּלּ-בְּגֵי בִיתוּ וּלְחַיֵּי בְּלֹ־קְרוֹבִיו וְאוֹהֲבִיו וּלְחַיֵּי בְּל־הַכָּׂוֹהָל הַפָּוֹדוֹשׁ הַּיֶּהּ וּבִשְּׂבַר זָה הַפָּל־יִּצֶרָה וְצִיּלְהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִבְּל־יַּצֶרָה וְצוּמָה. וְיִשְׁלַח ּבְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל־מַעֲשׁי יָדִיוּ וִיבָרְבֵהוּ וִיכְתְבֵהוּ בְּסֵפֶּר חַיִּים טוֹבִים עִם־בְּל־יִשְׂרָאֵל אֶחָיוּ וְבֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאֹמַר אָמֵן:

ע״פּ סרע״ג יָּדָי רָצוֹן לִפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַשְׁמִים לְבוֹנֵן אֶת־בֵּית חַיֵּינוּ עַ״פּ ישע״ מ״ח פֹּי פּ, כ. וּלְהָשִׁיב שְׁכִינָרתוֹ בְּתוֹכוֹ בִּמְהַרָּדה בְיָבֵינוּי

יָהִי רָצוֹן לִפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמִיִם לְרַחֵם עַל בְּלֵיטָתֵנוּ וְלַעֲצֹר יִּהִי רָצוֹן אֶת־הַמַּגַפָּה וְהַמַּשְׁחִית בֵּעָלֵינוּ וּבֵעַל בָּתֵינוּ וּבֵעַל בְּל־עֲדַת עַפּוֹ יִשְׂרָאֵלּ וְנֹאִבַר אָבֵון:

וָנֹאמַר אָמַן:

יָהִי רָצוֹן לִפְּנֵי אָבִינוּ שֶבַשְּׁבַיִים לְנוּ אֶת־בָּל־חַבְבֵּי יִשְׂרָאֵלּ הַם וּבְגֵיהֶם (וּנְשֵׁיהֶם) וַתַּלְמִידֵיהֶם וְבָל־אֲשֶׁר לָהֶם שְּבְּבָל־מְּוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְנֹאמַר אָמֵן:

יָּהִי רָצוֹן לִפְנִי אָבִינוּ שֶׁבַּשְׁמַיִם שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טובות (יְשוּעוֹת) וְנֶחָמוֹת. מְהַרָה מֵאַרְבָּע בַּנְפְּוֹת דָאֶָרֶץ וָנֹאַמַר אָמַן:

ישע' יא, יב.

אַהְיבים יִשְׂרָאֵל וַאֲנוּםֵי יִשְׂרָאֵל (וַאֲסִיבִי יִשְׂרָאֵל) הַנְּתוּנִים אַ בּוֹבְתוּנִים אַ בּוֹבְתוּנִים וְיָחוֹן יְרַחֲמֵם וְיָחוֹן (בְּּרַחֲמָיוּ) יְרַחֲמֵם וְיָחוֹן אוֹתָם (וְאוֹתֶנוּ) בַּעֲבוּר־ שְׁמוֹ הַגָּדוֹל וְיוֹשִיעֵם וְיוֹשִׁיעֵנוּ יִוֹצִיאֵם וְיוֹצִיאֵנוּ מִצָּרָה לִרְוָחָהּ וּמֵאֲפֵּלָה לְאוֹרָה (בְּּמָרוֹב) וָנֹאַמַר אָמַן:

מס לג, כב. יְהָי־חַסְּדְּךָ יְהֹוֶה עֲלֻענוּ בַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לֵדְ¹: בִּי־לְּדְּ יְהֹוֶה הוֹחֶלְתִּי אַתָּה תַעֵנָה אֲדֹנֵי אֱלֹהֵי: לְכִּעַן יֵחְלְצִוּן יְדִידֶיף ־־ין הושיעה יְבִינְךְ וַעֲנֵנִי: (בֻגנֵנוּ רְאֵה אֱלֹהֵים וְׁהַבֵּט פְּנֵי מְשִׁיחֶךְ:

 $[\]cdot$ במח׳ רמ״ו מופיע רק הפסוק הראשון ^{1}

תה' קיח, יז.

ָלְאִ־אָמָוּת בִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַבּּר בַּעֲשֵי יָה): יְהֹוָה הוֹשֵיעָה הַבָּּעֶלֶּ ַיְעַנֵנוּ בִיוֹם־קָרְאֵנוּ: <u>יְעַנֵנוּ</u>

מחזירים את ספר התורה ואומרים:

בַּ**חוֹרֵים** וְגַם־בְּתוּלֻוֹת זְבֻוֹנִים עִם־נְעָרֵים¹: יְהַלְלוּו אֶת־שֵׁם מֹכֹּ יְמָהַ פְּמֹם. יָהֹוָה בִּי־נִשְׂנָב שְׁמִוּ לְבַדִּוּ הוֹדוֹ עַל־אֶּעֶרץ וְשָׁמֵים: וַיָּרֶם ֶ לֶּרֶןוּ לְעַפֿוּ תְּהִלֶּה לְּכָל-חֲסִידִּיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְּרֹבׁוּ ַהַלְלוּ־יֵה: מְהָדֶּל אֶקְרָא יְהֹוֶה וּמֵאיְבָי אִנְּשֵׁע: וּבְנָחָה יֹאמֶר בּיִּיּ שוּבֶה יְהֹוָה רָבָּבות אַלְפֵּי יִשְׂרָאֵל: בַּעֲבְוּר דְּוַד עַבְדֶּךְ כֹּי כֹּיּי ַאַל־יָּתשֵׁב פָּגֵי כִזּשִׁיחֶך: כֵּי לֻלַח טוב נְתַתִּי לְכֶם וֹתְוּרָתִי יִייּי בּי אֱל־יִתְשׁב 🇝 🌣 אַל־תַּעֲוֹבוּ: עֵץ־חַיִּיִם הָיא לַפַּחֲזִיקִים בָּה וְתִּבְּבֶיהָ בְּאָשֶׁר: אַל־תַּעֲוֹבוּ: עַץ־חַיִּיִם ַבְּרָכֵיהָ בַּרְבֵי־גְעַם וְבָל־נְתָיבוֹתֵיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵׁנוּ יְהֹנֶחָוּ אֱלֶּידְ בְּרָבִי־גְעַם וְבָל־נְתָיבוֹתֵיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵׁנוּ יְהֹנֶחְוּ אֱלֶּידְ מִּכְּהְּ

במ' י, לו.

תה' לו, י.

מחכר במס"ו

פ"י, ה"ו; **7**و ډ, څ.

תרגום ירוש׳ ברא' מט, א; ע"פ דני' ב, כ.

אונקלוס דב׳ כח, מג.

:החזן אומר

ּוְגָשׁׁוּבָה חַדֵּשׁ יָבֶינוּ בְּבֶּןדֶם: תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים· לְּכָלֵנוּ חַיִּים·

בִּי־ֻעִבְּּוּךְ בְּקוֹר חַיֵּיִם:

י**רְגַּדֵּל** וְיִתְקַדִּשׁ שְׁמֵה רַבָּאּ בְּעָלְטָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ· • יֹ**רְגַּ**ּדֵּל וְיַבְּוֹלִיךְ בַּוֹלְכוּתֵה בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְבְל-בֵּית־ |מס׳ פּרסת יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְמַן קָרִיבּי וְאִמְרוּ אָמֵן:

יַהא שְׁמַה רַבָּא מְבָרַ־ךּיּ זְעָלַם וּלְעָלְמֵי עַלְמַיָּא יִתְבָּרַ־ךּיּ זְעָלַם וּלְעָלְמֵי עַלְמַיָּא יִתְבָּרַ

וִיתְבָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וָיִתְהַלַּל שְׁמֵה דְּקָרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

ָלָעֲלָא לְעֵלָּא מִן־בָּל־בּּרְכָתָא· שִׁירָתָא· הָשְׁבְּחָתָא וְגָחָמָתָא **לְעֵלָּא** לְעֵלָּא מִן־בָּל־בּרְכָתָא דַאֲמִירָן בְּעָלְמָא וַאִמְרוּ אָמֵן:

במח׳ רמ״ו ובולוניא הפסוק הראשון לא מופיע∙ וכן מ״בעבור דוד עבדך״ וכו׳∙ והנוסח כאן הוא לפי הרב 1 מ״ע הרטום, בחוברת המנהג, עמ׳ 13 וראה שם בהערה (1) שבשעת הדחק אפשר לקצרי

בבלי ברכות דף ט, ב. בוני שִׁבְּתַי תִּבְּתָח וֹפִי יַנִּיד תִּהֹלְתֶךְ:

בבלי ברכות שמר ג, ו. ;737 י, יז;

בבלי ברכות

דף לג, ב.

תה' נא, יו.

בַרוּך אַתָּה יְהֹוָהּ אֱלֹהֵינוּ וַאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהַי אַבְרָהֶם٠ אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲלֶבּי הָאֵׁל הַנָּרְל הַגָּבֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקוֹנֶה אֶת־הַכּּל וְזוֹכֵר חַסְבִי אָבוֹתּ וּמֵבִיא גוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם

לְמַעַן שָׁמוּ בְּאַהֲבָה:

סרע"ג; ע"פ

ַּזְ**ּבְרֵבוּוּ** לְחַיִּים٠ בֶּזֶּלֶךְ חָפֵּץ בַּחַיִּים٠ וְּכְתְבֵנוּ בְּסֵפֶּר הַחַיִּים٠ ַרָּבְיָעָנָדְ אֵל חָי• בֶּעֶּדְ¹ גּוֹאֵל עוֹוֵר וּמוֹשִיע וּמָגוָ• ייי ייי

מס"ו פי"ט, ה"ו; מחו"ו סבי וכב יס רבנן סבוראי; סת"ר סי עג.

תענית דף

ג, א; אגדת בר' פ' מד;

בר' רבה

פ' לט; בבלי פסחים דף בָּרוּך אַתָּה יְהוָהּ טָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה נָבוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנִי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רָב קְעוֹלָם אֲדֹנִי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רָב ּלְהוֹשִׁיעֵ: מוֹרִיד הַשָּׁלּ מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶדּ יְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְּלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים קובן אָסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָּר מִי־כָמְוֹדְי מַתּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָּר יי בּעַל גָּבוּרוֹת וּמִי דְוֹמֶה דָּדְּ- מֶלֶךְ מֵמֵית וּמְחַיֶּה וּמַץְמְיחַ

לַנוּ יִשוּעָה:²־בְּי

סת"ר סי' עג.

מס"ו פי"ט, **מִל בְמְוֹדְ אַב הָרַחֲמִים וְכוֹר יְצוּגֶרִידְ בְּרַחֲמִים בּ**מְיִת סֹרְשִׁיּגִּי ס"ו, מח"ו יּמְחַיֶּהי וְנֶאֱטָן אַתָּה יְדְהַחֲיוֹת מֵתִיםי בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהי בָּחַיֶּה הַמֵּתִים:

סבי וסב יס רבנן סבוראי. שבה"ל תפילה סר׳ יח בשם אגדה.

> סרע"ג; ר"ח מגילה דף

ישע' ו, ג.

החזן והקהל אומרים בחזרה:

בַּתֶר יִהְנוּ לָךְ הַמְוֹנֵי מַעְלָה עִם־קְבְוּצֵי מַשָּה. יַחַר בָּלֶם ָּלְרָשִׁה לְדּ יְשַׁלֵּשוּ בְּטָה שֶׁנֶּאֱטַר עַל־יַד נְבִיאֶדּ וְלָוֹרָא ָזֶה אֶל־זֶה וְאָבַׂר ּ פו״ח: לָקְיוֹשׁו לָקְיוֹשׁ לְקוֹשׁ יְהֹוָה אָבָאְוֹת בְּלָאׁ

בבלי ברכות פרקי היכלות רבתי מפ' ג'

ואילך. תוספתא פ"א, ה"ט.

במח׳ רמ״ו ובולוניא תיבת ״מלך״ לא מופיעה- במח׳ ויניציאה שפ״ו, בהערת שוליים, נכתב שיש מוסיפים בככות 1 במח׳ רמ״ו "מלך" ומשמיטים "גואל", וכן הוא מנהג אשכנז, וכאן הנוסח כמח' שד"ל $\cdot$ במח' רמ"ו נוסף: "בָּקֶרוֹב"י $\cdot$

בָל־הָאֶרֶץ בְּבוֹדְוֹ: חזו: לְעָבָּתִם בָּרוּדְ יֹאמֵרוּ סְו״ח: בָּרוּדְ יִייֹי בִּייֹ בְּבוֹד־יְהֹוָה מִפְּקוֹמְוֹ: חזן: וּבְדִבְרֵי מְדְשָׁךְ בָּתוּב לֵאמֹר ּ קו״ח: יִמְלָדְ יְהֹנָהוּ לְעוֹלָם ּ אֱלֹהַיִּךְ אֵיּוֹן לְדָר וָדֹר ּ הַלְּלוּ־יָהּ:

ל**ְדוּוֹר** וֹדוּוִר וֹצִּיִּר צִּּלְבֹלֶב. וּלְצֹאֵם נֹאֹנִים לְוֹבְּשִּׁילֵב וֹלְוֹבִּיִם. יְשִׁבְחַדְּ אֱלֹהֵינוּ מִפְּינוּ לֹא־יָמוּשׁ לְעוֹלָם וְעֶדּ בִּי־אֵל בֶּלֶךְ נְּדוֹל וְקְדוֹשׁ אֲתָה:

ע"פ מלא׳ א, יד.

וּּבְבֵן תֵּן פַּחְדְּךּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל-בְּל-מַעֲשֶׂיךּ וְאִיכְתְּךּ פְּמִיגְּיִּיּ עַלּ-בְּל-מַה-שֶׁבֶּר יְהוֹה אֱלֹהֵינוּ עַל-בְּל-מַעֲשֶׂיךּ וְאִיכְתְּךּ פְּמִיגִּיִּיּ עַלּ-בְּל-מַה-שֶׁבֶּר יְהוֹה אֱלֹהִינוּ עַל-בְּל-מַעֲשֶׂיךּ וְאֵיכְתְּךּ פְּמִיֹּגִיִּיּ וִישְׁתַּחֲװּ לְפָּגֶיךּ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעְשׁוּ כָלָם אֲגָדָה אַחַת לַעֲשוֹת רָצוֹנָךְ בְּלֵבָב שָׁלֵם• בְּמָה שֶׁיָּרַעְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹ בְּיָדֶר וֹנְבוּרָה בִימִינֶך וּנְבוּרָה בִימִינֶך וְשִׁמְךּ נוֹרָא יָיִדְרָוּ עַל־כָּל־מַה־שֶבָּרְאתִ:

> וּבְבוֹ הַוֹן כָבוֹד יְהוָה לְעַבֶּוֹך הְּהִלָּה לִירֵאֶיךּ וְתִקְוָה טוֹבְה לְרוֹרְשֶׁיךּ וּפִּתְחוֹן בָּה לַבְיַחֲלִים לְךּּ שִׂמְחוֹ ַלְאַרְצָדְיּ שָּׁשׁוֹן לְעִירָדְּיּ וּצְּמִיחוּת מֻלֶרוּ לְדָוֹר עַבְּדָּדְ וַעֲרֵיכוּת גַר לְבֶּן־יִשַׁי מְשִׁיחָךְ בִּמְהַרָה בְּיָבֵינוּיּ

וְיִשְׂבֶּרִים יִרְאוּ וְיִשְׂבֶחוּ וִישָׁרִים יַעֲלְזוּי וַחֲסִידִים בְּרִנָּה בָּרְנָּה צַּדִּיקִים יִרְאוּ יָגֵילוּי וְעוֹלֶתָה תִּקְפֹּץ פִּיהָ וְכָל־הָרִשְעָה כֻלְּה בְּעָשָׁן תִּבְלֶה בִּי תַעֲבִיר בֶּוּמְשֶׁלֶת זָדוֹן בִּוּ־הָאֶבֶץ וְתִּמְלֹךְ אַתָּה יְהֹוָה לְבַדְּך עַל־כָּל־כַּוֹעֲשֶׂיףּ עַל־יְרוּשָׁלַיִם עִירָך וְעַל־צִיּוֹן בבני ברטות אֶלהַיִיד אָיִּוֹן לְדִר וָדֹר הַלְלוּ־יָה: וְבָתוּב וַיִּגְבֵּה יְהֹוָה ישׁי כּיִייּ ינ. פּי פרשיג אָבָאָוֹת בַּפִּשְׁבָּט וְהָאֵל הַפְּרוֹש נִקְדָשׁ בִּאָרָקְה: בָּרוּדְּ אַתָּה יְהֹוָהּ הַפֶּוֹלֶךְ הַקָּרוֹשׁ:

⁻ניאי תוקן ע״פ מח׳ בולוניא הדקדוק וכאן איתא "בְּיָדֶד", ואין זה תואם עם כללי הדקדוק וכאן ע״פ מח׳ בולוניא במח׳ רמ״ו: איתא בייבְּיָדֶד", ואין זה תואם בולוניא

כג, יב; רא"ם

ר"ה פ"ד בשם ר׳ שמואל ב״ר

ע"פ דב' ז, ח. --אַהָּר בְּחַרְתָּנוּ מִבָּּל־הָעַמִּים אָהַבְהָ אוֹתָנוּ וְרָצִיתִ בֶּנוּ מִכּי בּנוּ וֹרוֹמַמְלְתָּנוּ בִּבְּל-הַלְּשׁוֹנוֹתּ· לִדַּשְׁתְנוּ בְּמִצְוֹתֵיךְ מְּיִּנִּיּ ע״פּ יִיכִי וְבַוֹרַבְתָּנוּ בַּוֹלְבֵנוּ לַעֲבוֹדְרֶתְּדָּ וְשִׁבְוֹדִי בַּנְּבוֹר וְהַנּוֹרָא בּיִיכִי יַבְּי יַעֲלֵינוּ לָןרֶאתָ:

ימֹים מַכֹּר נָשַבֶּתוֹ לֶנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (בשבת: שַׁבָּתוֹת לִבְנוּחָה ר"ה פ"ד בשם וּ)בוּועֲדִים לְשִׁבְּחָה וְחַגִּים וּוְבַנִּים לְשָׁשוֹן אֶת־יוֹם עמ' ריט; ע״פּ וּיִּק׳ (בשבת: הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם) הַזְּבָּרוֹן הַזֶּה. יוֹם תְּרוּעָה (בשבת: מּס״וּ פּר״כּ כּ״נּ פּר״ר

זַבְרוֹן הָּרוּעָה) מִקְרָא קְנֶדִשׁ זֵבֶר לִיצִיאַת מִצְרֵיִם:

ייס׳ סופריס **אֱלֹהֵינוּ** וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹאּ יַגִּיעַ וְיֵרָאֶה חפּריִ סְ״י פּי״ע, פּ״פּ וְיַבְרוֹן וְיִשְׁבַעיּ וְיִפְּמֵדיּ וְיִזְבֵר וֹכְרוֹגֵנוּ וְזִבְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךּ וְזִכְרוֹן כִּשִׁיחַ בֶּּן־דָּוֹד עַבְדֶּדְּ וְזִבְרוֹן בָּל־עַמְּוּ בֵית יִשְׂרָאֵל לְפָּנֶיףְ (לִפְּלֵיטָה) לְטוֹבָה ּ לְחֵן וּלְחֶסֶר וּלְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן בְּיוֹם (בשבת: הַשַּׁבָּת •״פּ יֶים הַּנֶּה וּבְיוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַנֶּה יְבְרֵנוֹ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבְהּי מבר״ל מפילה ופְּקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה ּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִים טוֹבִים ּ בִּדְבַר עלינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּי כִּי בִּי יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחוּס וְחְגֵנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּי כִּי

אַלֶּיךּ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אֶתָה: אָ**לֹהֵינוּ** וַאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּלֹדְ עַלּ-כְּל-הָעוֹלְם כְּלוֹ •בְּרַבוֹּדֶדְיּ וְהִנָּשֵׂא עַלּ־בְּלִּיהָאֶבֶיץ בִּילָּבְדְי וְהוֹפַע בַּהֲדֵר גְּאוֹן עָזְּךְ עַל־כְּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצָּךְ וְיֵדַע ָּבָל־פָּעוּל² כִּי אַתָּה פְּעַלְתוּ• וְיָבִין כָּל־יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוּ• וָיֹאמַר° בָּל־אֲשֶׁר וְשָׁטָה בְאַפּוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּוֹלְדְ

וּמַלְכוּתוֹ בַּכְּל מָשֶׁלְה:

במח׳ רמ״ו ובולוניא: איתא "וֹשְׁמְדְ״- ^{2} במח׳ רמ״ו ובולוניא: איתא "וֹשְׁמְדְ״- ^{3} במח׳ רמ״ו ובולוניא: איתא "וֹשְׁמְדָ״- במח׳ רמ״ו ובולוניא: איתא "וֹשְׁמְדָ״- במח׳ רמ״ו ובולוניא: ייאקרו״י איתא

פי"ט, ה"ה;

ויק' כג, כד.

ר' פלטוי גאוו.

סרע"ג ח"ב סי' קה; סת"ר סי' עג.

ע"פ נחמי

סרע"ג ח"ב סי' קז; סדו' רס"ג סת"ר סי' עג.

תה' קג, יע.

וָהַשִּׂיֹאֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶידְּ לְחַיִּים מֹס׳ סופריס בּי״ט. ס״ה. וּלְשִׁמְחָה וּלְשָׁלוֹם בַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְרָצִיתָ יִּיּ סרע"ג ח"ב פמ״ר פר׳ מֹיִ דְבָרְבֵנוּ בֹּן תִּבְרְבֵנוּ שֵׁלָה עַן דְּבִרְבֵנוּ שֵׁלְחֵנוּ בְּמִצְוֹתֵיך וְתוֹ חֶלְקְנוּ פּזּוּ יִפֹי׳ בְתוֹרָתָדְי שַבְּעֵנוּ מִטּוּבָדְי שַבְּחֵנוּ בִישוּעָתָדְי וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדָּדְ בָאֱבֶת וְהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ (בשבת: בְּאַהֲבָה ילה סדו׳ רְיֹה בְּשִׁבְּה בּיֹה בְּשִׁבְּה בִּיֹג עמי׳ רכ. וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשוֹן (בשבת: שַבָּתוֹת וּ)מוֹעֲבִי מְדְשֶׁךְּי סמ״ר ס׳ שני וּדְבָּרָד אֱבֶת וְקַיָּם לְעַד וּמִבַּלְעָדֶיד אֵין לְנוּ בֶּלֶד אֶלֶא מְשניים זף אָתָה בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה בֶּלֶך עַל־בְּל־הָאֶנֶרץ בְּוֹלַדִּשׁ פּייִיפּי בּיּ (בשבת: הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּבְּרוֹן:

רַצָּה יְהֹוָה אֱלוֹהֵינוּ בְּעַמְּן יִשְׂרָאֵל וְאֶל־הְּנִפּיגִּים שְׁעַהּ יְסִימִיגּ מִ״נּ בְּעַבְּּ ַ מְּמֹכֹי מִיּמִר הָעֲבוֹדָה לְּדְבִיר בֵּיתֶדְּי וְאָשֵׁי יִשְׂרָאֵל מִכֹּי מִיּמוֹתְ בּיתְדָּי וְאָשֵׁי יִשְׁרָאֵל וּתְפִּלְּתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְּכַןבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַכֶּּוְדּיּ וְתָחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְדְּ לְּצִיּוֹן בּ״פּ מיכּי וְלִירוּשְׁלַיִם עִירָדְ בְּרַחֲמִים בְּמֵאָז בְּרוּדְ אֲתָּה יְהֹוָה שׁנֹס״ל מפּילֹכּ הַמַּחֲזִיר בְּרַחֲבָיו שְׁכִינָתוֹ לְּצִיּוֹן:

ע"פ מד' תה'

זה״ה כע, יג. בוֹדֶלֶם אֲבַחְנוּ לֻדְּ שָׁאַתָּה בחזרה כְשהחזן אומר "מודים" צריכין כל פסקי ריה״ז בריה כְשהחזן אומר "מודים" צריכין כל ברכות פ״ג הציבור לשוח עמו ואומרים "מודים דרבגן": ה"ג אות זי: ה"ג אות זי: שבה"ל תפילה ואלהי אַבוֹתֵינוּ. עַל-חַיֵּינוּ מוֹדִים כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַחְוִים כֹּי כֹּיֹרְעִים וּמִשְׁתַחְוִים כֹּי כֹּיֹכּ אַנַחְנוּ לְפָנֶיךְ אֱלֹהֵינוּ סומפּ זף ע״פּ ספרי הַבְּּסוּרִים בִּיָדֶהְ וְעַלֹּ- אֱלֹהֵי בְּלּ-בְּשֶׁרֹּ יוֹצְרְנוֹ יוֹצֵר ייתי לב, כז. בְּרֵאשִׁיתּ בְּרָ־כוֹת וְהוֹדְאוֹת לְשִׁבְּוּ הַנָּרוֹל וְהַכָּּוְרוֹשׁ עַל

נִשְמוֹתֵינוּ הַבְּּקוּרוֹת לָדְיּ

שָׁהֶחֶייתֵנוּ וְּקִיַּמְתֵנוּ כַּוְ הָחַיֵּינוּ וּתְחָנֵנוּ וְתָאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ בְאַרְבָּע ישׁי ייֹּהיי פ״פ ייוש׳ בַּנְפַוֹת הָאֶבֶרץ וְנָשׁוּב לִשְׁמוֹר חֻקָּוִיךּ וְלַעֲשׁוֹת רְצוֹנְךְ בָּאֱמֶת וּבְלַבֶּב פֶּ״ פִינּ ברכות שָׁבֶׂם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לְךּ (בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדְאוֹת):

וְעַל־נִּסֶּיךְ שֶׁבְּכְל־יוֹם וָיוֹם עָבֶּנוּ וְעַדֹּ-נִפְּלְאוֹרֶנִיךְ מיס פּרִים וְשֹׁבוֹתֶיךְ שֶׁבְּכְל-עֵת עָעֶב וְבְעָר וְצְְהְרִים הַפּוֹב כִּי מיס פּרִים וְשִׂבְּרָים שָׁבְּבְל-עַת עָעֶב וְבְעָר וְצְהְרִים הַפּוֹב כִּי בּ לֹא־כָלוּ רַחֲבֶּיף. הַבְּרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיף וּבִעוּלָם 🗝 🖰 פּפּשֶׁר פֹּהֶ לְּהָינוּ לָדְּ לֹא־הִבְלַבְּתְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲוַבְתָּנוּ וְלֹא־ ע"פ ישע׳ הִסְתַּרְתָּ בָּנֶידְ מִכֶּנוּי:

> סרע"ג ח"ב שבה"ל ר"ה סי' רפו; סת"ר סי' עג.

יַפּ סדו׳ פּי׳פּ בוֹען הָבָר וְחֶבֶּיך וּבְבוֹעׁ אֶת־בַּעֲסָדְיּ בַּלֵּה דֶבֶר וְחֶבֶר וְרָעָב ייִפּ׳גּענ׳ רכּ. וּשְבִי וּמַשְחִית וּמַגֵּפָה וְּכְל-מַחֲלָה מֵעְלֵינוּ וּמֵעַל שׁיִּפּיִתוּ בְּל־בְּנִי בְרִיתֶדְּי עַל־כָּלָם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךְ מַלְבֵּנוּ הָנִיר בָּל־הַחַיִּים יוֹרְוּךְ סֶּלָה וִיהַלְלוּ לְשִׁבְּךְ הַטּוֹב מֹי ושׁנִי בֶּאֱבֶתֹּי וּבְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים בְּלֹ־בְּגֵי בְרִיתֶךְּי בְּרוּךְ אַתְּה

סבי זכ"ז בשם רבנן סבוראי; ע"פ סדו׳ רס"ג עמ' רכ:

מס"ו פי"ט,

ה"ו; מחו"ו

סבי זמט מסי

רבנן סבוראי.

סר' יח בשם

יָהֹוָה. הַפּוֹב שָׁמְךּ וּלְךּ נָאֶה לְהוֹדוֹת: שָׁלִם שָׁלוֹם פוֹבָה וּבְרָכָה (חַיִּים) חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲבִים שׁלוֹם שוֹבָה וּבְרָכָה

עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵל עַבֶּוּךּ בָּרְבֵנוּ אָבִינוּ בָּלְנוּ מס׳ פע, טו. בָשֶחָד בָּאוֹר בְּנֶידָּ בִּי בָאוֹר בְּנֶידְ נְתַהָּ לְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ שׁכֹּי׳ל עיו

מים משלי תורת חַיִּים אַהְבָה וָחֶטֶר אַדְקָה בְּרֶבָה יְשׁוּעָה וְרֵתְחַמִים יַם זִּיִּם וְשָׁלוֹם וְשׁוֹב יִהְיֶה בְעֵינֶיךְ (לְבָרְבֵנוּ וּ)לְבָרֵךְ אֶת־

בָּל־עַבְּּוּ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּבָל־עַת וּבְבָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמָךְ:

בַּמַבָּר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם בַּרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה ּ וָגָחָבָה חַן וָחֶסֶד נִזָּבֵר וְנִכָּתֵב לְפָגֶיךּ אֲנוּ שבה״ל הפילה וְבֶל־עַבְּוּך יִשְׂרָאֵלֹּ לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם בּרוּך אַתְּה יָהוָה. הַבְּבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשְׁלוֹם. (אָבֵן):-

רס"ג עמ' רכ; בה"ג סי' א' הל' ברכות פ"ה עמ' נ"ט; סת"ר סי' עג. ע"פ תה' כט, יא.

שבה"ל תפילה סר' יח בשם

אגדה.

ע"פ תה'

תפיל' סי' כד.

נב, יא.

במח׳ רמ״ו ובולוניא לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: ״אבל בסוף ברכותיו רשאי 1 לענות אמן״ ועיין שו״ע או״ח סימן רט״ו ס״א∙

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו. ובחזרה החזן אומר אותו בלחש: בּלי בּרכוּת יִהְיִּוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־בִּי וְהָאֲלְי: יְהְיָוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־בִּי וְהָאֲלְי: יְהְיִוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־בִּי וְהָאֲלְי:

ויש נוהגין לומר:

ַנְפְשִׁי הָעֲבִי הְצוֹר יְשׁוֹנִי בֵּרְע. וּשְׂפָתֵי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְּלְמְצוֹר יְשׁוֹנִי בֵּרְע. וּשְׂפָתֵי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְצוֹר יְיְשׁוֹנִי בֵּרְע. וּשְׂפָתֵי מִדַּבֵּר מִרְבָּה. וְלִמְקּרְיִי בְּנִינִים זְּיְ בִּיבִּים זְּיִּרְ בָּנִייִם זְּיְ בִּנִייִם זְּיְ בִּיִּיִם זְּיִּרְ בִּנְיִי בִּנִייִּם זְּיִּרְ בִּרְיִם זְיִּ

רָבְעָה. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךּ יְהֹוָה אֱלֹהֵי. שֶׁבְּלֹ-הַפָּמִים עַלֵי ^{מֹמֹנים.} לְרָעָה. הָפָּר עֲצָתָם וּתְקַלְלֵל מַחְשְׁבוֹתָם. וְבֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךּ

יְהֹוָה אֱלֹהַיּ שֶׁתִּפְתַּח לִי שַׁעֲרֵי תּוֹרָהּ שַׁעֲרֵי חְכְמָהּ שַּעֲרֵי שִּיִּם יַחְ בִינָהּ שַׁעֲרֵי דֵעָהּ שַׁעֲרֵי פַּרְנָסָה וְּכַלְכָּלְהּ שַׁעֲרֵי חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וָרָצוֹן מִלְּפָנֵיך:

בפלי פרכות יִדְיִינּ לְרָצּוֹןוּ אִבְוֹרֵי־בִּׁי וְהֶגְיוּן לִבֵּי לְבָּעֶיךְ יְהֹנָוֹה צוּרֵי וְגְאֲלְי: מס׳ יט, טו

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך לימינו ואומר:¹ - ^{32לי יומח דף} ... ז.

ע״פּ בּבּני עשֶׁה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמְיוּ הוּא בְּרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ איי כּכּ, בּ.
יימֹ דף נג, בּ.
וְעַל-בְּל-יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

ֶּרְמִיּמֹ מִּרִיּמִ מִּרִיּמִ (יְהִי רָצוֹן מִלְּבָּנֵיךְּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סי קכנ ס״מ. שָׁתִּבְנָה² בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרְתָךְ): פּ״כּ. מ״כ.

סרע"ג ח"ב סי' קח; סה"ת סי' לז.

בבלי תענית דף כה, ב; סרע"ג.

בַּלְבֵּנוּ חָטֶאנוּ לְפָּנֶיף: אָבִינוּ כַּלְבֵּנוּ אֵין לְנוּ כֶּוֶלֶךְ אֶלָּא אֶתָה:

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא הנחייה זו מופיעה קודם ״יהיו לרצון אמרי פי״, וכן איתא בספר תניא רבתי, סי״ ה׳, ענין התפילה. ועיין שו״ע או״ח סימן קכ״ב וקכ״ג סעיף אי 2 בתי״ו ולא ביו״ד. שערי תשובה או״ח סי״ קכ״ב וקכ״ג סעיף אי 2 בשבת מדלגין על ״אבינו מלכנו חטאנו לפניך״ עפ״י מכג, כ״ק ג׳, בשם מהר״ם די לונזאנו וכך מנהגנו 3 בשבת מדלגין על ״אבינו מלכנו חטאנו לפניך״ עפ״י מח׳ שד״ל ח״ב דף ל״ח, וחוברת המנהג של הרב מ״ע הרטום, וכן איתא להדיא בספר התדיר, לקראת סוף סי׳ לוּ.

```
עמידה למנחה לראש השנה
       172
                                                                              קעב
                                                               בַזלְבֵנוּ
                           יְעַשֵּׁה עָבְּנוּ לְבַעַן שְּבָּך:
                                                                          ע"פ תה׳ אָבינוּ
קט, כא.
       בַּמֵּל בִּבֶּנוּ (בְּל־)נְוֹרוֹת קשות (וְרְעוֹת):
                                                            בַּוּלְבֵנוּ
                                                                          אָבִינוּ
                    חַדש עָלֵינוּ בָּשוֹרוֹת טובות:
                                                             בַוּלְבֵנוּ
                                                                          אָבִינוּ
                           חַדש עָלֵינוּ שָנָה טוּבָה:
                                                             כַזלְבֵּנוּ
                                                                          אָבִינוּ
                           בַּלְבֵנוּ בַּפֵּל בַחְשְבוֹת שוֹנְאֵינוּ:
                                                                          אָבִינוּ
                                                             בַוּלְבֵּנוּ
                                                                          אָבִינוּ
                                  הָפַר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
             שְׁלַח רְפּוּאָה שְׁלֵטָה לְחוֹלֵי עַכָּך:
                                                             כֿולְבֵּנוּ
                                                                          אָבִינוּ
                עֲצוֹר (נ״א: מְנַע) מַגַּפָּה מִנַּחֲלָתְּדְּ:
                                                               בַּוּלְבֵנוּ
                                                                          אָבִינוּ
                                                               בַזלְבֵנוּ
       ַבַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְחִית
                                                                          אָבִינוּ
ע"פ יחז'
יד, כא.
                               וּמַגֵּפָה מִבְּגֵי בְרִיתָּךְ:
                               ײּ אָבִינוּ בַּוּלְבֵּנוּ זָׁכוּר בִּי־עָבָּר אֲנֶחְנוּ:
                               קרע רוע גור דיגנו:
                                                             בַולְבֵּנוּ
                                                                          אָבְינוּ
                                                             בַּוּלְבֵנוּ
                              מְחוֹק שְטַר חוֹבוֹתֵינוּ:
                                                                          אָבִינוּ
                            סְלַח וּמְחוֹל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ:
                                                              בַזלְבֵנוּ
                                                                          אָבִינוּ
                מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטּאֹתֵינוּ
                                                               בַזלְבֵנוּ
                                                                           אָבִינוּ
                                          בּנֶגֶר עִינֶיך:
              בַּלְבֵנוּ הַחָזִירֵנוּ בִּתְשוּבָה שְׁלֵטָה לְּפָּנֶיף:
                                                                          אָבִינוּ
                       בַּלְבֵנוּ אַל־תְּשִׁיבֵנוּ בִילָם בִּלְּבָנוּ
                                                                          אָבְינוּ
                        וְּכְרֵנוּ בְּוִכְרוֹן טוֹב לְבְּנֵיף:
                                                             בַּוּלְבֵּנוּ
                                                                          אָבְינוּ
                                                            בַוּלְבֵנוּ
                              בָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶּר הַחַיִּים:
                                                                          אָבְינוּ
                               בַּלְבֵנוּ בְּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זַכְיּוֹת:
                                                                          אָבִינוּ
                  בְּתְבֵנוּ בְּםֻבֶּר יְשׁוּעוֹת וְנֶחְמוֹת:
                                                            בַּוּלְבֵנוּ
                                                                          אָבִינוּ
                                                             כַזלְבֵּנוּ
                 בָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶּר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
                                                                          אָבִינוּ
       בָּתְבֵנוּ בְּםֵפֶּר סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה:
                                                              בַוּלְבֵּנוּ
                                                                          אָבְינוּ
                       הַאְמַח לְנוּ יְשׁוּעָה בְּקְרוֹב:
                                                              בַּוּלְבֵנוּ
                                                                          אָבִינוּ
```

	קעג	על ראש השנה	סדר מנחה ש		173	
	בָּי, בר: <u>ה</u> ייבר:	נו חוס וְרַחֵם עָ	שָׁבַע קוֹבֵוּ	בַוּלְבֵנוּ	אָבְינוּ	
ראה מדת"נ (ורשא) בר'	ָּבִילָּנוּ: בּילּפֹּלְּעֵנוּ:	מִים וּבְרָצוֹן אֶת	לַבַּל בְּרַחֲ	בַוּלְבֵנוּ	אָבְינוּ	
פר' וישלח סי' ט.	<u>וְנ</u> ְגַנוּ:	ַנֶּנֶךְ אָם לֹא־לְּמַי	עֲשֵׂה לְמַעֲ	בַוּלְבֵנוּ	אָבְינוּ	
ע"פ תה' קט, כא.		נן שִׁמְךּ הַנְּדוֹלּ נוֹרַא:	עֲשֵׂה לְבְ <i>ּעַ</i> הַגִּבּוֹר וְהַנ	בַּוּלְבֵּנוּ	אָבְינוּ	
ע"פ מכיל' דר"י מס' שירה פר' ה.		ַנן רַחֲבֶּיךּ הָרַבִּי רַחֵם עָלֵינוּ וְהוּ	עֲשֵׂה לְבְּעַ	בַּזְלְבֵּנוּ	אָבְינוּ	
		אומר:	החזן			
מחכר במס"ו פ"י, ה"ו; תוס' ברכות דף ג, א.	ן וּבְחַיֵּי דְּכְל־	:אּ בְּעָלְמָא דִּבְ דְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוּ בִּוְמַן קָרִיבּ וְאִכְ	רְ בַּוּלְבוּתֵהּ וְ	וְיַבְּוֹלִי	•	
תרגוס ירוש' ברא' מט, א; ט"פ דני' ב, כ.	יַבְּיָא יִתְבָּרֵדְיּ	ּוְלַם וּלְעָלְבֵ <i>וּי</i> עָלְ	א הְבָרַךּ לְיִ	الله تلد	ילה יהאש ה.	שבה"ל תפי סי
		זם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְּוּ קרִשְׁא בְּרִיךְ הּוּ			וִישְׁתַּ	
אונקלוס דב׳ כח, מג.	אי עַשְבְּחָתָא •	ָּבָתָא ^{שִׁירָ־} תָּא יָּ	א מוֹ־בְּל־בִּרְ	לְּעֵלָּ	ליגל	
ע"פ תרגום מ"ח ה, מה. תרגום ירוש' שמ' ח, יט.	שְׂרָאֵלּ לֻּלְדֶם	ָּנְעְלְבָאּ וְּאִמְרוּ הוֹן דְּכָל־בֵּית־יִּ יָּאּ וְאִמְרוּ אָמֵן	ותְהוֹן וּבָעוּתְ	בַּל אָל	ּעֹלְכַּן	
	ז עָלֵינוּ וְעַל־	יָא וְחַיִּים טוּבִינ וְאָמְרוּ אָמֵן:		אָלְבָא וִ	יָהֵא	
איו' כה, ב. ע"פ ישע' כז, ה.	ז שָלוֹם עָלֵינוּ	זּ בְרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׂוּ זֹרָאֵלּ אָמֵן:		ָשָׁלוֹם בִּ	עשֶׂר	

אם יש בביה"כ אדם החייב באמירת קדיש, אומרים מזמור של יום (לעיל מעמ' 143 ואילך) וקדיש יתום:

מחכר בּמס״ו יִּרְגַּדַל וְיִתְקַבִּשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעָלְטָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיִמְקֹּיִדְ מִיּיִּ בַּלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכְל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל תוס' ברכות 7و ډ, ط. בַּעֲגָלָא וּבִוְבַן לָרִיבּ וָאִמְרוּ אָבֵן:

•קרנוס ירוש׳ יְהֵא שְׁמֵה רַבָּא מְבָרַדְּיּ לְעָלֵם וּלְעָלְמִי עַלְמַיָּא יִתְבָּרַדְּיּ פראי מט, א; שבה"ל תפילה

ע"פ דני' ב, כ.

וְיִתְבַּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַבֶּה וְיִתְהַדֵּל וְיִתְבַּאַר וְיִתְעַבֶּה וְיִתְהַדֵּל שָׁמֵה דָּקְרְשָׁא בָּרִיךְ הוּא:

אַנְקּעָא וְנָחָבְּתָא וְנָחָבְּתָא וְנָחָבְּתָא וְנָחָבְתָא וְנָחָבְתָא וְנָחָבְתָא וְנָחָבְתָא וְנָחָבְתָא וְנָחָבְתָא דַאֲבִירָן בְּעָלְבָאיּ וָאִמְרוּ אָבֵן:

יָהָא שְּלָמָא רַבָּא מִן־שְּמֵיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵל· וָאָמְרוּ אָמֵן:

מיי כה, בּ עשָה שׁלוֹם בִּמְרוֹמְיוּ הוּא בְרַחֲמְיוּ יַעֲשֶה שָׁלוֹם עָלֵינוּ מִיֻפְּיִפִּי עִשֶּה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

ואומרים בנחת:

יָּהָי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִפְּנוּ כַּאֲשֶר הָיָה עם־אֲבֹתֵינוּ מ"ב ח, כז. אַל־יַעַוְבָנוּ וְאַל־יִּטְשֵׁנוּ:

ובשבת אומרים בנחת:

־•ַבּרְוּדְ יְהֹוָה אֲשֶּׁר נָתַן בְּנוּחָה לְעַפַּוּ יִשְׂרָאֵׁל בְּכִל אֲשֶׁר יִיםּׁה בְּיִבּל אֲשֶׁר דַבֶּר לְאַ־נָפַל דָבֶר אֶחָד מִכּל דְבָרוּ חַטּוֹב אֲשֶׂר ּדְבֶּר בְּיֻד מֹשֶׁה עַבְדְּוֹ: יְהִי יְהֹוֶה אֱלֹהֵׁינוּ עַבְּׁנוּ כַּאֲשֶׁר ָהָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעוְבֵנוּ וְאַל־יִּשְּׁעֵנוּ:

בא' של ר"ה (בב' אם חל יום א' בשבת), אחר מנחה, נוהגים לומר 'סדר תשל'ד' על יד הים או נהר או אגם או באר מים.

בְּיִרְאֵל כָּמוֹדְ נִשֵּׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פָּׁשֵע לִשְאַרֻית נַחֲלְתְוֹ יִיכֹּיִ יִּשִּׁר לְאִ־הָחֲלֵין לָעַר אַפֿוּ בִּי־חָפֵּץ חֶסֶר הְוּא: יָשִׁוּב יְרַחֲבֵּנוּ יִּכְבָּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלֵיךְ בִּבְּאָלְוֹת יָם כְּל־חַפֹּאותֵם: תִּתֵּן אֱכֶת יִּכְבָּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלֵיךְ בִּבְּאָלְוֹת יָם כְּל־חַפֹּאותֵם: תִּתֵּן אֱכֶת ֹּלְיָעֲלִב חֶטֶר לְאַבְּרָהֶם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתָינוּ בִּיִבִּי לֶּוֶרָם:

בְּן־הַפֵּצִר לָהָרָאתִי יֶהּ עָנָנִי בַפֶּרְחָב יֵהּ: יְהֹוֶה לִי לְאׁ אִירֵא ﷺ מְּרֵּאָה בְּשִׂנְּאֵי: בַּה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדֵם: יְהֹוֶה לִי בְּעִוְּרֵי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשִׂנְּאֵי: טוב לַחֲסָוֹת בִּיהֹוֶה בִּנְהִיבִים: בִּנְדִיבִים: בִּנְדִיבִים:

בּּבְּנֶוֹר בְּנֵנֶל עֲשׁוֹר זַפְּרוּילוֹ: שִׁירוּילוֹ עַיִּירֹ חָדֶשׁ
בְּבָנֵוֹר בְּנֵבֶל עֲשׁוֹר זַפְּרוּילוֹ: שִירוּילוֹ שֵיר חָדֶשׁ
בִּבְנִוֹר בְּנֵבֶל עֲשׁוֹר זַפְּרוּילוֹ: שִירוּילוֹ שֵיר חָדֶשׁ
בִּבְּעִבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: בִּייָשֶׁרוּ דְּבַרייִהֹוֶה וְבְּלֹ־מֵעֲשֵׂהוּ
בְּבְּעְבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: בִּייָשֶׁרוּ וְבְּלִיתְ בְּבָּים בֹּנֵם בְּנֵּר מֵי
בְּבְרי יְהֹוֶה שָׁמִים נַעֲשֻוֹּ וּבְרְחַ בִּיוֹ שָׁבִי הָנִּעְרִץ מִמֶּנוּ
יְבְּרְ יִהְנֵה בְּבְיר עֲצִת־נּוֹי, יִיִּרְאוּ עֲמִים בְּלִי הָאֶרץ מִמֶּנוּ
יְבְּלוֹת בְּבְּיר עֲצַת־נּוֹי, בְּיִ הְוּא אָמֵר וַיֶּהִי הְוּא־צִּיֹּה וַיִּעֲמְר: יְהֹוֹה יְנִישְׁרִי הַבְּים יְהֹוֶה רְיִּבְיֹם בְּחָשְׁבְוֹת לַבִּי הָאָרץ מִשְּבִי הָאָרץ בְּלְבִילוֹת בְּלִיךְ הְנִיּבְי הְאָבִי הָאֶרץ:
אֶלְהֵיוֹ הָעָׁם בְּבָר הְשִׁבְּוֹ אֶלְבְּיֹן אֶלֹּבְיֹל בְּנְיִבְיִם הְבִּים יְהוֹוֶה רְיִבִּי הָאָרץי:
אֶלְהֵיוֹ הָעָּם בִּחָר לְאַ־יִּנְצֵל בְּרְבֹיבְוֹי שִׁלָּים הַבְּים יְהוֹה רְיִבִּי הָאֶרִץ:
אֶלְהֵיוֹ הָעָם בִּחְבִי הָאְבִין אֶלֹּה לְוֹי בִּעְשִׁיהָם בִּעְלִי הְנִבְי הָאָרִץ:
אֶלְהְיוֹ הְעָׁם בִּנְים הַבְּבִי הָאָבְרִן אֵלְה לְּוֹ בִּבְים הְבִּבִין אֵלְה לִוֹי בִּעְשִׁיהָם בּבִים יְהוֹבְי לִי בְּבִים הְבִּבִין אֵלְי בְּלִים בְּחָבִין אֵלְה לִוֹי בְּיִבְיים בְּיִם לְבִיתְי בְּלִי בְּבִים הָבְּבִין אֵלְה בִּבְים הְבִּבִין אָלְרְבִים בְּבִים הְבִּבְין בְּבִים בְּבִין אָלְרִי בְּבִים בְבִים בְּבִּבְין אֵבְּבִין בְּבִים בְּבִין אָלְרִי בְּבִּים בְּבִים בְּבִּבּין בְּבִים בְּבִין אָלְרִי בְּבִּים בְּבִים בְּבִים בְּבִים בִּיִי בְּבִין בְּבִּבְיִי בְּבִּבְי הְבִּבְי בְּעִבְיוֹ בְּבִין בְּבִּבְי הָבִּיִי בְּבִין בְּיִבְּל בְּיִבְיִי בְּיִבְּי בְּבִיי בְּבִין בְּבִין בְּיִבְיל בְּבְיוֹ בְּבְיל בְּבְיבְיי בְּבִין בְּבִּבְי בְּבִּין בְּבִּין בְּבִּין בְּבִּין בְּיִבְיּי בְּיִי בְּיִבְי בְּבִּי בְּבִין בְּיִבְיי בְּבִּין בְּבִין בְּבִין בְּיִבּין בְּבִין בְּבִּין בְּבִּין בְּבִין בְּבִין בְּבִּין בְּבִּין בְּבִּין בְּבִּין בְּבִּין בְּיִבְיוֹ בְּיִבְיוֹ בְּבִיי בְּבְיוֹי בְּבִיים בִּיוֹם בְּיִים בְּיוֹי בְּבִיי בְּבִים בְּבְּבִיי בְּבִּי בְּבִי בְּבִיי בְּבְּים בְּבִּים בְּבִּבּים בְּב

 ^{1} סדר תשליך אינו מופיע במח׳ כמנהג בני רומה פרט למח׳ של הרב מ״ע הרטום שהדפיסו עפ״י מנהג הספרדים- כאן מובא סדר התשליך המקוצר כמנהג האשכנזים עפ״י סידור דוד המלך נוסח אשכנז, ירושלים, תשע״ב, מהדו׳ שניה, עמודים תקד – תקו

וּבְרָב חֵילוּ לְאׁ יְמַלֵּט: הָנֵה עֵין יְהֹוָה אֶל־יְרֵאֵיו לַמְיַחֵלִים לְחַסְרְּוּ: לְהַצִּיל מִבֶּעֶת נַפְּשֶׁם וּלְחַיּוֹתָם בֶּרָעֵב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתְה לֵיהֹוֶה עָוְרָנוּ וּמֵגנֵנוּ הְוּא: כִּי־בוּ יִשְׁמַח לְבֵּנוּ כֵּי בְשָׁם קְּרְשְׁוּ בְּמֶחְנוּ: יְהִי-חַסְרָּךְּ יְהֹוֶה עָלֵינוּ בְּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לֵךְ:

ישי יה יי קלא־יַשְחָיתוּ בְּבָל־הַר מְןְדְשֵׁי בִּי־מֶלְאֲה הָאָרץ דֵּעָה אֶת־יְהוֹּה בַּפֵּיִם לַיָּם מְבַפִּים:

ויש אומרים:

שְּלֵּר הַפַּעֲלְוֹת מִפִּעְמָיּם מְּנֶרְאתִיךּ יְהֹוֶה: אֲדֹנִי שִׁמְעָה בְּלֹּוֹלִי מְחֲנוּנֵי: אַבּיִנִי שִׁמְעָה בְּלֹּוֹלִי מְחֲנוּנֵי: אִם־עֲוֹנִוֹת תִּשְׁמְרִייֵה אָוְנֵיךּ מִשְּׁבְוֹת יְלְּמִׁל מַחֲנוּנֵי: אִם־עֲוֹנִוֹת תִּשְׁמְרִייַה אֲדֹנִי מִי יַעֲמְד: כִּי־עִפְּוֹךְ הַפְּלִיחֶה יְלְמַעוֹ תִּנְּרֵא: מִשְּמְרִים צַבּּכֶּוֹר שִׁמְרִים לַבְּכֶּוֹר שִׁמְרִים לַבְּכֶּוֹר שִׁמְרִים לַבְּכָּוֹר שִׁמְרִים לַבְּכָּוֹר שִׁמְרִים לַבְּכָּוֹר שִׁמְרִים לַבְּכָּוֹר שִׁמְרִים לַבְּכָּוֹר שִׁמְרָים לַבְּכָּוֹר שִׁמְרָאֵל אֶלֹבְנִיוּ: בִּיּעם־יְהְוֹנֵה הַחֶּסֶר וְהַרְבֶּה עִפְּוֹּ בִּיִּתְם בְּיִתְּה בְּיִבְּה אָתִינְשִּׁרְאֵל מִכֹּל עֲוִנֹתְיוּ:

משנ' ברכות פ"ז, מ"ג.

ערבית למוצאי ר"ה

וְלְאֵינִיר בְּלִּיחֲמָתְוֹ וְלְאִילְשְׁחֵית וְהִרְבֶּה לְּהָשִׁיב אַפְּוֹ מְּכֹּ׳ מֵחְ, מִּיּ וְלְאֵינִיר בְּלִיחֲבָתְוֹ: יְהֹוֶה הוֹשֻׁיעָה הַבָּּלֶךְ יִעֲנֵנוּ יַכֹּ״. בְיוֹם־קְרְאֵנוּ¹:

> אליעזר הגדול. סרע"ג ח"א סי' לא.

משם ר'

תכה, שבה"ל

ענין תפילה סי' מט, וסת"ר סי' ט

החזן אומר: **בְּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְבֹרְר**ּ

הקהל אומר ואחריו החזן: בָּרוּדְ יְהֹוָה הַמְבֹרָדְ לְעוֹּלָם וָעֶד: ספּרי פּי׳ שׁוּ

בָּרוּך אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶך הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מִכֹּי נִכֹּים מִעֲרִים עֲּלָהִינוּ מֶלֶך הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מִכֹּי נִכִּים מִעֲרִים עַרָבִים וּבְחְבְמָה פּוֹתֵח שְּעָרִים עִּלִים עִּתִים וּבְחְבְמָה פּוֹתֵח שְּעָרִים עִּלִים וּבִּתְבוּנָה מְשֵׁנָּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַוּוֹנִים וּמְכַבִּר מִּמְלֵּה עִּתִים בְּרָקִיעַ בִּרְצוֹנוֹ בּוֹרֵא יוֹמָם עָּתִיה בּוֹבְל אוֹר מִפְּנִי־חְשֶׁך וְחְשֶׁך מִפְּנִי־אוֹר הַמַּעְבִיר יוֹם וּבִין־לְיְלָה וְמִבִּי לְיְלָה הַמַּבְּרִיל בִּין־יוֹם וּבִין־לְיְלָה יְהֹוָה יִשִּעְבִיר יִם וּמִיד הוּא יִמְלֹך עָלֵינוּ לִּינִי הָמִיד הוּא יִמְלֹך עָלֵינוּ לּיִבּי מִרבים לְּיִבְי בּרוּד אִתָּה יְהוֹה המּעריב ערבים:

לְעוֹלְם וָעֶד- בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה- הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים: ספּמ״ז עמי 127; רש״ר מה׳ ספּ, ט.

עולם בית ישְּׁרָאֵל עַבְּּוּך אָהַבְּתָּ. מּוֹרָה וּמִצְוֹת מּמֹי בּיכוּת עוֹלָם בּית ישְׂרָאֵל עַבְּּוּך אָהַבְתָּ. תּוֹרָה וּמִצְוֹת מִּמֹי בּיכוּת תְּלִּה וּמִיְבְּּמִים אוֹתְנוּ לִמִּיְהָ, עַל־בֵּן יְהֹוָה פְּיֹה, מ״ז; אֶלֹהֵינוּ בְּשְׁרְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ תֵּן־בְּלְבֵנוּ לְמִיְיַח בְּּחָבֵּוּ וִבְעָלוֹ בְּּדְבְרִי (תַלְמוּד) תּוֹרָתֶךּ וּבְמִצְוֹתֶיךְ מִחִינּ מִוֹן־בָּרָת וּבְמָצוֹתִיךְ בִּיִּינִוּ וּבְמָת יִשְׁרָה בִּית יִשְׂרָבְנוּ וּבְקוֹמֵנוּ תַּן־בְּלְבנוּ לִמְיִתְּךְ וּבְּמִית וּבְעָלוֹ בְּדְבְרִי (תַלְמוּד) תּוֹרְתֶךְ וּבְּמִינוּ וּבְהָם בְּיִתְנִיךְ יִמִינוּ וּבְהָם מִיֵּינוּ וְאִוֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבְהָם עִּיִּן מְפִּילִּה יִנִינוּ וּבְהָם עִּיִינוּ וּבְהָם עִיִּינוּ וּבְהָם עִיִינוּ וִעָּר כִּי הם חַיִּינוּ וְאִוֹרֶךְ יָבִינוּ וּבְהָם עִּיִּן מְפִּילִּה יִנִינוּ וּבְהָם בִּיִנוּ וּבְהָם בִּיִנוּ וּבְהָם בִּיִינוּ וּבְהָם בִּיִנוּ בִּיִבְּים בּיִינוּ וְמְוֹבְיּה בְּיִבְּים בְּיִבְּים בִּיִּים בּיִים חַיֵּינוּ וְאִוֹרֶךְ יָבְיִבּוֹים וְעָד- בִּים חַיֵּינוּ וּוְאִוֹרְרְ יָבֵינוּ וּבְהָם בִּיִּים בְּיִבְּים בּיִּבְּים בּיִים חַיִּינוּ וּוְאִנִיךְ יִבְּיִבּוֹי וְבְּהָם בְּיִבִּים בְּיִבְּים בִּינוּ בִּיבְים בִּים חַיִּינוּ וְאִוֹרֶךְ יִבְּיִבּוּ וּבְבָּן בְּיִהְוֹתְּים בְּיִבִּים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּנִים בְּיִים בּיִּהְם בִּיִים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִים בּיִבְּים בְּבִּים בְּיִים בְּיִם בְּיִבּים בְּיִבְּים בְּיִבְּים בְּיִבּים בִּים חַיִּיִינוּ וּאְוֹרָךְ בִּיִבְים בְּיִים בְּיִבּים בְּיִים בּיִּים בּיִּים בִּיִים בּיִים בְּיִים בְּיִים בּיִּים בְּיִּים בּיִּים בּיִּבְּים בְּיִים בִּילִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בּיִּים בְּיִים בּיִים בְּיִים בִּילִים בְּיבִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בּיִים בְּיִים בּיִים בְּיִים בְּיִבְיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בּיִים בְּיִים בְּיִיתְּיִים בְּיִים בְּיִיתְּיִיתְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּינִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִים בְּיוּים בְּיִים בְּיִים בְּיִּים בְּיִים בְּיִיםּים בְּיוּים בְּיוֹים בְּיִים בְּיִיִים ב

הסד אפים ורב אפים וחנון ארך אל רחום המח' רמ"ו במח' רמ"ו במח' שד"ל "לאחר הוא החום" כתוב: "ה' ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת"י לאחר מכן נשמטי

נָהְגֶּה יוֹמָם וָלֵיְלָה וְאַהֲבָתְךּ אַל־תָּסֵר מִמֶּנוּ עַד־גֶצַח בְּצָחִים ּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ אוֹהֵב אֶת־עַפּוֹ יִשְׂרָאֵל:

ע"פ מ"ח

הקורא ק"ש יכוון לקיים מצות עשה מהתורה ולקבל עליו עול מלכות שמים, ^{525 דרכות} ויקרא בנחת ובנעימה. צריך לפרש האותיות בפיו ובשפתיו וצריך ליתן רווח בין הדבקים כגון על לבבך, על לבבכם. וצריך להשמיע לאזניו מה שיוצא מפיו שיהיו פיו ולבו שווים בכוונה, אם לא כיוון לבו בפסוק ראשון לא יצא אפילו ^{35לי ברכות} בדיעבד. צריך להאריך בדלי"ת של "אחד", וצריך להתיז בזיין של "תזכרו" ושל "וזכרתם". אין הש"ץ צריך להגמיך את קולו בפסוקי התוכחה.

דף יג, ב;

סרע"ג.

בבלי שבת דף קיט, ב.

.7 ,1 '37

מד"א דב' ה, יא.

משנ' ברכות פ"א מ"ג; סרע"ג ח"ח סר׳ לא. דב"ר ב, לו. המתפלל יחיד אומר: אַל מֶלֶךְ נָאֵמָן:

יַשְׁבֻע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָהוּ אֶחֶד:

אומרים בלחש: בָּרוּךְ שֵׁם בְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

דף נו, א. דב' ו, היט;

בבלי פסחים

וֹאָבִרְלִי אָת יְחֹנֵה אֶלֹהֵי דְּכְלּי־לְבְּרָן וּבְּכְלּי-נַבְּלְּיִים אֶלֹהֵי בְּכְלּי-נְבְּלְּיִים אָלֹהֵי וּבְכָל־מְאדֶד: וְהִיּוּ הַדְּבָרֵים הָאֵׁלֶה אֲשֶּׁר אָנֹבְי מְצַוּוּךֶ הַיּיִּם עַל־לְבָבֶרָ: וְשִׁנַּוְתָּם לְבָנֶידְ וְדַבַּרְהָ, בֶּם בָּשִׁבְהָּהָ בָּבִיעָה וּבְלֶבְהָוּךְ בַּדֶּרֶךְ וְבְשְׁבְבָּךָ וּבְקוּמֶךִּי וּקְשַּׁרְתָּם לְאָוֹת עַל־יָדֶדְ וְהָיִוּ לְטְטָבָּת בֵּין עֵינֶיך: וּכְתַבְתָּם יַעַל־מְֻּוֹוֹת בֵּיתֶךּ וּבִשְּעָרֶיךִּ:

עמ' כז.

וָהָיָה אָם־שָּׁמָע תִּשְּׁבְּעוּ אֶל־מִצְוֹתֵי אֲשֶׁר אֲנֹבֶי מְצַוֶּה אָתְבֶם הַיִּוֹם לְאַהֲבָּה אָת־יְהֹוָה אֱלְהֵיכֶם וּלְעַבְהוֹ בְּבָל־לְבַבְבֶם וּבְכָל־נַפְשְׁבֶם: וְגַתַתְּי מְטַר־אַרְצְבֶם בְּעִתְּוֹ יוֹרֵה וּמַלְלֻוֹשׁ וְאֶסַבְּתָּ דְגָנֶׁךְ וְתִירְשְׁךָּ וְיִצְהָנֶתוֹי וְגָתַתְּי עַשֶּׁב בְּשֵּׂרָךּ לִבְהָמְתֶּדִּ וְאָכַלְתָּ וְשִּׁבַעְתִּ: השָּׁמְרַוּ לָכֶּם בָּּן יִּבְּהֶתה לְבַבְבֶבֶם וְסַרְהָּם וַעֲבַדְהָּם אֱלֹהַים אֲחַרִּים ּוָהִשְׂמַחֵויתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהֹוָה בָּבָׁם וְעָצַר אֶת־הַשְּׁמַּיִם ּוְלְאֹייִהְיֶה בָּשָּׂר וְהָאֲדָבֶּה לָא תַתֵּן אֶת־יְבוּלֶה וַאֲבַדְתָּם מְהַלָּה מֵעַל הָאֶרֶץ הַּשֹּבָּה אֲשֶׁר יְהֹוֶה נֹתֵן לְבֶם: וְשַׂמְתֶּם אָתֶם אֶתְּם יְבְּרֵי אֵׁלֶה עַל־לְבַבְּבֶם וְעַל־נִפְּשְׁבֶם וּקְשַׁרְתָּם אֹתֶם אֶתִּם יְבְּיִרְבְּבְרָם וְעַל־נִפְּשְׁבֶם וּקְשַׁרְתָּם אֹתֶם אֶתִּם יְבְשִׁרְבָּר בְּם יְבְּשִׁבְתְּהְ בִּיעֶּךְ וּבְלְרְתְּךְ בִּבְּעָם אַתְּם יְבְשִׁרְבָּה יְבִשְׁעְרֶיִה: וְלְמֵּוֹלְתְּבִּי בְּשִׁעְרֶיִה: וְבְשְׁעְרֶיִה: וְבְשִׁרְנִים עַל־מְוֹזוֹוֹת בֵּיתֶךְ וּבְלְרְתְּךְ בִּבְּעָרְיִּהְ בְּשִׁעְרֶיִה: וְבְשְּעְרֶיִה: וְבְשִׁעְרֶיִה: וְבְשְׁעְרֶיִה: וְבְשְׁעְרֶיִה: וְבְשְׁעְרֵיִן הַשְּׁבֵּים עַל־הָאֶרְץ: יְהְוֹנְת לָהֶם כִּימִי הַשְּׁבֻיִם עַל־הָאֶרֶץ: יְהֹוֹנְת לָהֶם כִּימִי הַשְּׁבָּים עַל־הָאֶרֶץ:

שֵּלְהֵיכֶּם וְיִּאֲבֶּוֹר יְהֹנֶה אֶל-מֹשֶׁה בֵאמְר: דַבֵּר אֶל-בְּגֵי יִשְׂרָאֵל בָּיִבֶּי יִשְׂרָאֵל בָּיִבֶּי וְשָׁלֹּוּ לְהֶם צִיצְת עַל-בִּנְמִי יְשְׂרָאֵל הָבֶלְת: בְּגְבִיהְ בְּגְנִי יִשְׂרָאֵל הְּבֵלְת: בְּגְבִיהָם וְנְתָּנְוּ עַל-צִיצָת הַבְּנֶוְף בְּּתִיל הְּבֵלְת: וְאָיתֶם אֹתוֹ וּזְבַרְהֶם אֶתִּי לְבָבְּכֶם וְאָחֲרֵי וְבִּרְהֶם אֶתִּי וְלְאֹ־תְתֹוֹירוּ אֲחֲרֵי לְבַבְּכֶם וְאָחֲרֵי עֵל־צִיצָת הַבְּנָוּף בְּּתִיל הְּבָלְת: יְהִנְתֹּם אֹתוֹ וּזְבִירְהֶם אֶחֲרִי אֲתָם וְלְאֹ־תְתֹוֹירוּ אֲחֲרֵי לְבַבְּכֶם וְאָחֲרֵי אֲמָרִי אֲתָב מְאָרֵים לְבְּינִוֹ וְעֲשִׂיתֶם אֶתִּי מְרָבם מֵאֶרִין מִצְּלִים לְהְיִוֹת לְכֶם אֵלֶּר הוֹצָאתִי אֶתְבֶם מֵאֶרֵץ מִצְּרִים לְהְיִוֹת לְכֶם אֵלֶּר הוֹצָאתִי אֶתְבֶם מֵאֶרֵץ מִצְּרִים לְהְיִוֹת לְכֶם

בֹאלֹהֶים אֲנֶי יְהֹוָה אֱלְהֵיכֶם: הציבור אומר: אֱכֶּת:

פסקי רי"ד ברכות יב, א; סת"ר סי" ט.

בבלי ברכות דף יב, א. ירמ' י, י.

החזן חוזר ואומר: יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֱבֶת:

אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְגֵנוּ עַל־בְּל־שוֹנְאֵינוּ (הָאֵל) הָעוֹשֶׁה לְנוּ

ָּנְאֲמוּנָה בְּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵין מְּכִּי כּיִּכְּּיּ זוּלָתוּ וִאֲנְקְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוּ הַפּּוֹדֵנוּ מִיַּד סְּיִּמִּ מְיֹּ מְלָכִים הַגּוּאֲלֵנוּ מַלְבֵּנוּ מִבַּף בְּל־עָרִיאִים ּ הָּאֵל הַנִּפְּרָע מְּיִּ יִיְּיִ לֵנוּ מִאָּרֵינוּ הַמְּשְׁלֵם וְּמוּל לְכְל־אוֹיְבֵי נַפְּשֵׁנוּ הַשָּׁם מֹּ סִּי סִּ כִּּ נַפְשֵׁנוּ בְּחַיִּיִם וְלִא־נָתָן לַפְּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל־בָּמוֹת

ּנִּפִים וּנְקָבֶה בְּפַּרְעֹהּ אוֹתוֹת וּמוֹפְּתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי־חָם הַפַּה בְעָבְרָתוֹ בְּלֹ־בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם ּ וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל עַפוֹ ַסִּתוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם הַבַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין־גִּוְרֵי יַם־סוּף אָת־רוֹדְבַּיהֶם וְאֶת־שוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּעּ וְרָאוּ בָנִים אֶת־גָּבוּרֶתוֹי שִׁבְּחוּי וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹי וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן מְבְּלוּ עֲלֵיהֶם ּ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךְ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׁמְחָה רַבָּה ־~ ﴿ ﴿ أَهُ فِهِ لَا حَرِفَ لَا حَرَفِ لِهَا إِلَا اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّه ּבָּקֹדָשׁ נוֹרָא תְהִקָּ'ת עִשֵּׁה בָּגָאי בַּוֹלְכוּתְדּ רָאוּ בָגֶידִּי בּוֹבֵןעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁהּ זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ יְהֹוָהוּ יִמְלָּהׁ בּיֹבַןעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁהּ זֶה אֵלִי ״״ לְעֹלֶם וָעֶר: וְנָאֱמַר בִּי־פָּדָה יְהֹוָה אֶת־יִעֲלֶב וּגְאָלוֹ מִיָּר יְהֹוָה אֶת־יִעֲלֶב וּגְאָלוֹ מִיָּר חָזָק מִפֶּנוּ בָּרוּך אַתָּה יְהוָהּ נְּאַל יִשְׂרָאֵל:

בבלי פסחים

ממני בּרכות הַשְׁבִּיבֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְבֵּנוּ לְחַיִּים פּ״ה, מ״ר; סת"ר סי' ט. ע"פ תה'

פֹ״פֹפֹרֹּ, וְהָגֵן בַּעֲרֵנוּ וְתַקְּוֹנִוּ בְעֵבְנוּ בְעֵבְנוּ בְעֵבְנוּ בְעֵבְנוּ בְעֵבְנוּ ּ וְרָעָב וְיָגוֹן וַאֲנָחָה ּ וּשְׁבֹר (וְהָפֵר) שָׁטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ יהְיה יְהֹנְה יְבוֹאֲנוּ בַּעַתָּה וְעַד־עוֹלָם ּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה יִּ

(טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם- וּבְּרוֹשׁ עָלֵינוּ סֻבַּת שְׁלוֹבֶּוְדּ-

שוֹבֵר עַפוּ יִשְׂרָאֵל לְעַדּי אָבֵן:

מד' תה' (בובר) יב, א.

שם קלה, כא.

שבה"ל תפילה סי' נא; סת"ר סי" ט.

אומרים בלחש:

בּרָרּדְ יְהֹנָה לְעוֹלָם אָבֵּוו וְאָבֵו: יִמְלָדְ יְהֹנָהו לְעוֹלָם אָבֵוו וְאָבֵו: יִמְלָדְ יְהֹנָהו לְעוֹלָם • פּרש״ג מ״מּ תה' פט, נג. שם קמו, י. אָמֵן וֹאָמֵן: בָּּלִיּב יְׁהֹנָהוּ מִאָּיוּן מַכֹּן יִיְרוּשִׁלָּם מְּיִּר יִמְיָּ פּפּ בּ הַלְּלוּ־יָה: בָּרָוּךְוּ יְהֹנָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה גִּפְּלָאִוֹת פּפּינִס פּי נבּ, הַלְּלוּ־יָה: בָּרָוּךְוּ יְהֹנָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה גִּפְּלָאִוֹת פּפּינִס פּי נבּ, שבה"ל הלי רְבַרְוּ: וּבָרְוּדְוּ שֵׁם בְּבוֹדוֹ לְעֿוֹלֶם וְיִפָּוֹלֵא ֻבְבוֹדְוֹ אֶת-ֹכָּל סֹֹיֹנִסֹּ יִי

¹ במח׳ רמ״ו: תיבת ״שבחו״ לא מופיעה

סת"ר סי" ע.

הָאָבץ אָבֶןוּ וְאָבֵן: יְהֵי כְבַּוֹד יְהֹוָה לְעוֹלֻם יִשְׂבָּח יְהֹוָה יְהִי בְּבוֹד יְהֹוָה לְעוֹלֻם בְּבַעֲעֲשֵׂיו: בִּּי לְארִיפִּשׁ יְהוָה אֶתרעַבּוּו בַּעֲבָוּר שְּׁכְוּו הַנָּּרְוֹל בּי בּי בּּבַ ַבִּי הוֹאֵיל יְהֹוָה לַעֲשָׂוֹת אֶתְכֶם לְוֹ לְעֲם: וַיַּרְאֹ בְּל־הָעָׁם 🐃 🤲 וַיִּבְּּלָוּ עַל־בְּנִיתֶם וַיִּאמְלרוּ יְהוָה הָוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הָוּא הָאֱלֹהִים: וְהָיָּה יְהֹנְה לְבֶּלֹך עַלֹּבְלֹּהָאֶבֶץ בַּיַּוֹם הַהֹוּא ייי ייי יַהְיָּה יְהֹנֶה אֶחֶד וּשְׁכָּו אֶחֶד: יְהִי־חַסְדְּךְ יְהֹנֶה עָלֻינוּ בַּאֲשָׁר 🤝 🗠 בּי יִתַלְנוּ לֶךְ: הְוֹשִׁיעֵנוּו יְהֹנֶה אֱלֹהֵינוּ וְמַבְּצֵנוּ מִן־הַגֿוּיִם ֻלְהֹרְוֹת 🌣 🗠 🐃 יַלְשֵׁם מְךְשֶׁךְ לְהִשְׁתַבֵּׁחַ בִּתְהִלְּתֶךִּ: בְּלֹ־גּוֹיֻםוּ אֲשֶׁר עָשִׂיתִ ייּיּ ָיַבְוֹאוּו וְיִשְׁתַּחֲוִוּ לְפָנֵיךּ אֲדֹנֵי וָיַבִּבְּרַוּ לִשְׁמֶד: בִּי־גָּרַוֹל אֲתָה ַ יְעִשֵּׁה נִפְּלָאֻוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּד: וְאָנֵחְנוּ עַכְּוֹּדׁוֹ וְצִאוֹ ייִ ייִייּ בַרְעִיתֶךְּ נְוֹדֶה לְּךֹּ לְעֿוֹלֶם לְרַוֹר וָדֶר נְסַבֵּר הְּהִּלֶּתֶךְּ: בָּרוּךְ יְהֹוָה בַּיּוֹם ּ בָּרוּךְ יְהֹוָה בַּלֵּיְלָה ּ בָּרוּךְ יְהֹוָה בְּשְׁכְבֵנוּ בָּרוּךְ יְהֹנָה בְּקוּמֵנוּ: כִּי בְּיָדְדְ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים: אָשֶׁר בִּיִרוּ נֶפֶשׁ בְּל-חֵי וְׁרוּחַ בְּל-בְּשַׁר־אִישׁ: בְּיִרְוּ נֻפֶּשׁ בְּל-חֵי וְׁרוּחַ בְּל-בְּשַׁר־אִישׁ: בְּיִרְוּ נֻפֶּשׁ בְּל-חֵי וֹרוּחַ בְּל-בְּשַׁר־אִישׁ: בְּיִרְוּ רֿוּחֵי פָּדָיתָ אוֹתִי יְהֹוָה אֵל אֱכֶת: אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשְּׁכַיִּםּ יָחִיד יַּאַבְינוּ וְכַלָּיָם זִכְרָךְ וּכַזְלְכוּתָךְ תָּבִידּי הוּא יִבְּלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶר: ע״כ בלחש: תְּהַלָּה גַבְּיעַ לְרוֹבֵב בָּעֲרָבוֹת• לָאֵל סדו^{, רס״ג}. הַמְּפוֹאֶר בְּמַקְהֵלוֹת קְרוֹשִׁים: בָּרוּך אֲתָה יְהוֹוָה· מֶלֶךְ אֵל פּנּס״ל ענין תפילה סי' נב;

:החזן אומר:

חֵי לָעַר וְכַוֹיָם לָנֶצַח:

שנה"ל מפילה יִ**תְגַּדֵּל וְיִתְקַדֵּשׁ שְׁמֵה רַבְּא**ּ בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ. מחכר כּמס"ו סיי מי פטה סיי פטה פונה בית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְמַן קָרִיבּ וְאִמְרוּ אָמֵן: בּית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִוְמַן קָרִיבּ וְאִמְרוּ אָמֵן:

⁻1 במח׳ רמ״ו: תיבת ״כי״ לא מופיעה·

יָהָא שְׁמָה רַבָּא מְבָרַדְיּ לְעָלִם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְיּ בּּכּ״לִ מפּילכּ

בבלי מגילה

תה' נא, יו.

משנה ברכות פ"ד מ"ג.

;רי, יז;

מחו"ו סי

סבוראי;

77 ٦, ٤, יח, א.

וִיִּתְעַלֶּה וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וָיִתְהַלֵּל שְׁמֵה דְּקָרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

אויקלים זבּי לְעֵלָא לְעֵלָא בִּן־בְּל־בִּרְבָתָא שִׁירַ־תָא הְשְבְּחָתָא מַן־בָּל־בִּרְבַתָּא שִׁירִ־תָא הְשְבְּחָתָא ּ וָגָחָבָתָא דַּאֲבִירָן בְּעָלְבָאיּ וָאִבְּרוּ אָבֵן:

עמידה למוצאי ראש השנה

בּוֹנְי שְׁפָתַי תִּפְתָח וֹפִי יַנִּיד חְּהָדֶּלֶ

בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה· אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ· אֱלֹהֵי יְהֹוָה· אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם ּ אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקְבֹּ הָאֵּל הַנְּרְלֹ יֵכִּילִם בְּּיֹכִי יַצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקְבֹּ הַגָּבַר וְהַנּוֹרָא אַל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדים טוֹבִים וְקוֹנֶה אֶת־הַכּּל וְזוֹכֵר חַסְבִי אָבוֹתּ וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם

לָמַעַן שְמוּ בָּאַהֶבָה:

שכז בשם רבמ 🚶 לְבַעֲנָךְ אֵל חָי· בֶּלֶדְי גּוֹאֵל עוֹזֵר וּבוּשְׁיע וּבְגֵן· בְּיֹלְ בְּיֹרִ גּוֹאֵל עוֹזֵר וּבוּשְׁיע וּבְגֹן·

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה ּ בָגן אַבְרָהָם:

ישעי פג, ל. אַתָּה גָבּוֹר לְעוֹלֶם אֲדֹנָיי מְחַיֶּה מֵתִים אֲתָּה רָב קח, בּ, שבר״ל תפילה סי' יח. ּלְהוֹשְׁיעֵ: מוֹרִיד הַשָּׁלֹּ מְבַלְבֵּל חַיִּים בְּחֶסֶדּ ¿ מֹ: מֹנִים בְּתַשִׁים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵך נוֹפְּלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים· פּרִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵך נוֹפְּלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים· קייב אָסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנְתוּ לִישׁנֵי עָפָּר מִי־כָמְוּךְ מִיּיב אֲמוּנְתוּ לִישׁנֵי עָפָּר מִי־כָמְוּךְ בּיַעל גָּבוּרוֹת וּמִי דְוֹמֶה לָּדְ- מֶלֶדְ מֵמֵית וּמְחַיֶּה וּמַץְמְיחַ

לַנוּ יִשוּעָהי²

סי' ה'; ירושלמי ברכות פ"ד, ה"א.

תנחומא בר'

עמ' רכ. בר' רבה פ' לט; בבלי פסחים דף

סי' קטז; ע"פ

סת"ר סי' עה.

 $[\]cdot$ מלך" ומשמיטים "גואל", וכן הוא מנהג אשכנז, וכאן הנוסח כמח' שד"ל $^{-2}$ במח' רמ"ו נוסף: "בָּקָרוֹב" $^{-1}$

פּרִיהַ פִּרָיהָ בְּיִר בָמְוֹךְ אַב הָרַחֲמִים וְכוֹר יְצוֹנֶרִיךְ בְּרַחֲמִים מַמְית מחו"ו סי שכז בשם רבק סי' קטז; סבוראי. ּוּמְחַיֶּהַ וְנָאֱמָן אַתָּה יְהַחֲיוֹת מֵתִים ּ בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה סת"ר סי" עה. ש"ח ב, ו. שבה"ל תפילה בָּחַיֶּה הַמֵּתִים: סבי יח בשם אגדה.

לָ**דוֹר וֹ** וְדוֹר נַמְלִיךְ לְאֵלּ כִּי־הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקְדוֹשׁ סִי״נּ. וְשִׁבְחָךְ אֱלֹהֵינוּ מִבְּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶדּי כִּי־אֵל יְיַאֵל וְשִׁבְּינוּ לֹא־יִמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶדּי בנלי ביכות בֶּעֶלֶךְ נָּדוֹל וָקִדוֹשׁ אֲתָהי בָּרוֹךְ אַתָּה יְהוָהי הַבֶּעֶלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַ**תָּד** חוֹגון לְאָדָם דַעַתּ· וּמְלַמֵּד לָאֶנוֹשׁ בִּינָה: ע"פ תה'

פַנְיִיגַ מִיבּ אַתָּה הַבְּדְּלְתָּ בֵּין־קְדֶשׁ יְחוֹלּ בִּין־אוֹר יְחְשֶׁדְּּ בִּין־ מִיבּ בֹּיִנִים יִשְׂרָאֵל לָגוֹיִם· בֵּין־יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְבֵי ^{פְּרְשִׁי} ִיִּשְׁ הַפַּעֲשֶׂהּ וָכַשֵּׁם שֶׁהִבְדַּלְתָנוּ כִּגּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וּכִּוּשְׁבְּחוֹת ^{יְסְיֹגְ פְּמְי} הָאֲדָבָה· בֵּן הָּטַהֲרֵנוּ וּתְנַמֵּונוּ מִפָּל־חֵטְא וְעָוֹן· וְחָנֵנוּ בִאִּהְּןד^{ּ הְּ בְּ}ּנִּ בַּעָה וּבִינָה וָהַשְּׂבֵּל בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה חוֹגַן הַדְעַת:

בּינוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶדּ וְדַבְּבֵונוּ בְּטִאָוֹתֶידּ וְקְרַבֵנוּ בְּיִאְוֹתֶידּ וְקּוְרְבֵנוּ בַּלְבֵנוּ לַעֲבוּדָתֶדָּ וְהַחֲוִירֵנוּ בִּתְשוּבָה שְּבֹבָה יְלְפָנֶיךּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָרוֹצֶה בִתְשׁוּבָה:

ָסַלַח־לֵנוּ אָבִינוּ כִּי חָשָאנוּ בְּחְל־לֵנוּ כַּוּלְבֵנוּ כִּי בְּשַׁעְנוּ בִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אֶתָה בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה חַנּוּן ע"פ תה׳ פו, ה. הַמַּרְבָּה לִסְלְוֹחֵ: ע"פ ישע"

ראָה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרֵיבָה רִיבֵנוּי וּגְאָלֵנוּ כַּוֹלְבֵּנוּ מְחַבָּרה ּלְמַעַן שְׁמֶדָּ פִּי (אֵל) גּוֹאֵל חָזָק אֶתָה בָּרוּדְ אַתָּה בבלי פסחים

יְהֹוָהּ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל: דף קח, ב.

רָ**בָּאֵנוּ** יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְנַרְפַאּ הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָהּ כִּי יְיִיּ תָהָלָתֵנוּ אֶתָהּ וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵכָה לְּכָל־ "ֵּכֵּ"

סה; סת"ר

יב, ב; סרע"ג

ח"ב סי' קטז; שבה"ל סי סי" לו; סה"ת

מד' שכל טוב שמ' פ' יב.

בַּפּוֹתֵינוּ (וּלְכָל־תַּחֲלוּאֵינוּ) כִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲכָן וָנֶאֱכָן אֶתָה בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה רוֹפֵא חוֹלֵי עַפּוֹ יִשְׂרָאֵל: ט"פ ש"נ

בָּרֵך עָלֵינוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַוֹּאת לְטוּבָה וְאֶת־כְּל־מִינִי תְבוּאָתָהּ וְתֵן שַל לִבְרָכָה עַל־בְּנִי ָרְנָחָה יְשַׂבַּע אֶת־הָעוֹלָם מִבּּרְכוֹתֶיךּי וְתֵן בְּרָכָהי רְוָחָה שיפּסינית וְהַאְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ וּבָרֵךְ אֶת־שְׁנוֹתֵינוּ כַּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת הַמְבוֹרָכוֹת בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְבָרֵךְ הַשְּׁנִים:

יַּבּ בּיִּי **הַּלַע** בְּשוֹפָר גִּרוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא גִס לְקַבּץ גָּלְיּוּתִינוּיי יִשְׂא יּוֹלַבְּצֵנוּ יַחַד מַאַרְבָּע כַּנְפִּוֹת הָאֶבֶץ לְאַרְצֵנוּ). בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ מְקַבֵּץ נִרְחֵי עַפּוּ יִשְׂרָאֵלֹּ:

ייפּיִי **דְשִיבָּה** שוֹפְּטֵינוּ כְּבָרָאשוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְבַהְּחִדְּה· ּוְתִבְּלֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה (בְּחֵבֶרה) לְבַּדְּך (בְּחֶסֶר יּבְרַחֲמִים) בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָהּ

הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁבָּט:

בבלי ברכות צ, ב; סת"ר סי' עה.

ע"פ ישע"

ע"פ הוש׳

סרע"ג ח"ב שבה"ל

נוסח בלתי מצונזר:

יְהֹוָהּ שוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנְיִעַ

זַדים:

וַלַמּשְׁבָּדִים בַּדִּיַתְּיִנְיֹ בּנֹי בּרטות תַּלְוָהּ וְבָל־ מ״פּ פרע״ג ַהַבִּינִים כָּלָם כְּרֶגַע יֹאבֶדוּי וְכְרַ־־אוֹיְבֵי עַמְּךְ מְהֵרָה שִׁשְׁפּ מִיכּ יִּבֶּרֵתוּי וּמַלְכוּת זָדוֹן בְּהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַבֵּר וְתַכְנִיעַ אוֹתָם בִּמְהַרָה בְּיָמֵינוּי בְּרוּךְ אַתָּה

וְלַבַּאַלְשִׁינִים בַּר־תְּרִהִי תַּלְוָהּ וְּכְּלֹּ ַהַּמִּינִים כָּלָּם בְּרֶגַע יֹאבֶדוּ ּוֹבָל־אוֹיָבֶיךּ מְהַרָה יִבְּרֵתוּי וּמַלְכוּת זָדוֹן מְהֵרָה תְעַפֵּוֹר ותְשַבֵּר וְתַבְנִיעַ אוֹתָם

נוסח מחזור רמ"ו ובולוניא:

בִּמְהַרָה בְּיָמֵינוּי בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה שוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְגְיִע

-היריק בחיר בחיריק, גָּלְיּוֹתֵינוּ, הלמ״ד בחיריק בחיריק במח׳ במח׳ במח׳ ובולוניא:

מוספפת מוספפת ביכות פינה בעל בועל ביעל ביכות פינה ביכות עַבְּּוּך בֵּית יִשְׂרָאֵל יָהֶמוּ (נָא) רַחֲמֶיך יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ • • • • וָתֵן שָׂכָר טוֹב לְבָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךּ הַטוֹב בָּאֱטֶתּ וְשִׂים ָחֶלְמֵנוּ עִבָּוֹהֶם לְעוֹלָם לֹא גַבוֹשׁ כִּיּבְךְּ בָּשַּׁחְנוּ כֶּוֹלֶדְ עוֹלְמִים בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָה מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַאַדִּימִים:

וַלִירוּשָׁלִים עִירָד בְּרַחֲמִים תְשׁוֹבּי וּבְנֵה אוֹתָהּ בִּנְיַן מֶיּפִיּכּ עוֹלָם בִּמְהַרָה בְיָבֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָהּ בונֶה יְרוּשָׁלַיִם:

תה' קמו, ב.

ייי פֿייפּ ייים אָלָרָנוּ תָרְיָּם אָיִרְה תַאְבְיִיחַ תַּבְּבְּיהַ תַבְּבְיהַ תַּבְּבְיתַוּ תָרְנּם אָיִּפּיייי בּישוּעָתֶדְּ בִּי לִישוּעָתָדְ מִוּינוּ בְּל־הַיּוֹם בָּרוּךְ אַתָּה בְּיִּ כה, ה. ע"פ יחז׳ יְהוָהּ בִּצְּמִיחַ מֶּרֶן יְשׁוּעָהּ: כט, כא.

בבלי פסחים דף קח, ב.

ישָׁבַע קוֹלֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְחוּס וְחְנֵנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וַלַבַּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־הְּפִּלָּתֵנוּ וְאֶת־ פר׳ יישלה הְּחִבָּתְנוּ בִּי אָב בָוֹלֵא רַחֲבִים רַבִּים אַהָּנה הוּא בִעוֹלְם • ייוו שיו שיו וְלֹא נְשׁוּב בִיקָם בִּיְּפְבֶּנִיךּ כִּי אֵל שׁוֹבֵעַ תְּפִּלֶּה וְתַחֲנוּן אֶתָהי בָּרוּך אַתָּה יְהֹוָהי שׁוֹמֵע תְּפִּלְה: תה' סה, ג.

ראה מדת"נ

ָרַצֵּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַפְּּךּ יִשְׂרָאֵל וְאֶל־הְּפִּלְּתָם שְׁעֵהּ וָהָשֵב הָעֲבוּדָה לְּדְבִיר בֵּיתֶדְּ· וְאִשֵּי יִשְׂרָאֵל מִּכֹּ מִיםּ וּתְפִּלְתָם מְהֵרָה בְּאַהֲבָה תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תִּבִּיד עַבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַבֶָּּוְדּ וְתָחֶזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְדְּ לְּצִיּוֹן יְּיִם יִישְׁרָאֵל עַבָּּוֹן יִּיהָ הַ עִינֵינוּ בְּשׁוּבְדְּ לְצִיּוֹן יִּיהָ הַ עַּבּוֹיִר הַ עִינֵינוּ וְלִירוּשְׁלַיִם עִירָדְ בְּרַחֲמִים בְּמֵאָוּ בְּרַוּךְ אַתָּה יְהוְהּ בְּכּ״ׁלְ מִפּילֹּהּ הַמַּחֲזִיר בְּרַחֲבָיו שְׁבִינָתוֹ לְצִיּוֹן: אגדה.

ע"פ מד' תה' לט, א.

¹ במח׳ רמ״ו: ״ובתפלתם״ו

יים אַלהֵינוּ לֶדְיּ שָׁאַתְּה הוּא יְהֹיָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי וֹאלֹהַי בּי בּוֹרֶדִים אֲלַחְנוּ לֶדְיּ שָׁאַתָּה ים בְּיָבֶדְ וְעַל־ חַיֵּינוּ הַבְּּסוּרִים בְּיָבֶדְ וְעַל־ ע"פ ספרי במ' פ' קלט. נִשְׁמוֹתֵינוּ הַבְּּקוּדוֹת לְדָּ וְעַלֹּנִפֶּידְ שֶׁבְּכְלֹ־יוֹם וָיוֹם עִמְנוּ •ס׳ יס׳ וְעַל־נִפְּלְאוֹתֶיך וְשׁוֹבוֹתֶיך שֶׁבְּכְל־עֵת עֶּרֶב וְבְּטָּן וְצְהְרִיִם דּיבֶלוּ הַשְּׁנִרָּ הַשְּׁנִרָּ הַשְּׁנִרָּ הַשְּׁנִרְּ הַשְּׁנֵרְ הַשְּׁנְרָהַם בִּי לֹא־כָלוּ הַחֲּטֶּרְיּ פּישֹג בּיָה וּבִעוֹלָם קוִּינוּ לָדְּ לֹא־הִכְלַמְתָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְלֹא־עֲוַבְתָּנוּ וָלֹא־הִסְתַּרְתָּ בָּנֶיךִ מִּמֶנוּי:

זָבור רַחֲמֶיך וּכְבוּשׁ אֶת־כַּעֲסָדְּ בַּלֵּה דֶבֶר וְחֶבֶר וּכְבוּשׁ אֶת־כַּעֲסָדְּ בַּלֵּה דֶבֶר וְחֶבֶר בּי״געמ׳ רכ. וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וּמַגּּבָּה וְכָל-מַחֲלָה מֵעָלֵינוּ יִיּ, כּה. שבה"ל ר"ה סי' רפו; סת"ר סי' עה. וּמֵעַל בְּל־בְּנֵי בְרִיתֶדְּי עַל־בָּלֶם יִתְבָּרַדְ וְיִתְרוֹמַם שִׁבְּקּ בַּלְבֵּנוּ הָּמִירּ בְּל־הַחַיִּים יוֹרוּך שֶּלָה. וִיהַלְלוּ לְשִׁבְּוּ הַשּוֹב בָּאֱמֶת:

מה וישלי וּבְתוֹב יְחַיִּים שוֹבִים בְּלֹ־בְּגֵי בְרִיתֶדְּ בְּרוּךְ אֲתָּה יְהֹוָה בּכֹּ״לֹ מפּילֹם אגדה. הַטּוֹב שִׁמְךּ וּלְךּ נָאֶה לְהוֹדוֹת: ע"פ תה' נב, יא.

סרע"ג ח"ב סדו' רס"ג

ַרָּהְים יּיִלִים שָׁלוֹם · טוֹבָה וּבְרָכָה · (חַיִּים) · חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲכִים · יַּרְרָבָה · (חַיִּים) · חֵן עָלֵינוּ וְעַל־בְּל־יִשְׂרָאֵל עַבֶּוּךּ בָּרְבֵנוּ אָבִינוּ בָּלְנוּ מס׳ פע, עו. בְאֶחָד בְּאוֹר פָּגֶיךְ- כִּי בְאוֹר פָּגֶיךְ נְתַתָּ דְּנוֹ יְהֹוָה בּפֹּי׳ עֹעִ תפיל' סי' כד. ײַ אֶלהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים אַהֲבָה וָחֶטֶדּ אָדְקָה. בְּרָכָה· בְּרָכָה· אֶלהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים. יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְלוֹם וְשׁלוֹם יִהְיֶה בְעֵינֶיךְ ַיִּיֶּהְ (לְבָרְבֵנוּ וּ)לְבָרֵךְ אֶת־בְּל־עַבְּּוּ יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּבְל־עַתְּ וּבְכָל־שָעָה בִּשְׁלוֹמֶךְּי

במח׳ רמ״ו: תיבת ״וחיים״ לא מופיעה 1 במח׳

מח' ויטרי

סרי שכ"ז בשם

רבנן סבוראי;

סת"ר סי' עה.

סבי יח בשם

תה' יט, טו.

מ"פ משני

פ"ה, מ"כ.

סרע"ג ח"ב סי' קטז; ע"פ סדו' רס"ג עמ' רכ.

בָּסֶבֶּר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם בַּרְנָסָה טוֹבָה וִישׁוּעָה ּ וָנֶחָמָה חֵן וָחֶסֶר נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפְנֶיף אֵנוּ וְבָל־עַמְּד יִשְׂרָאֵלּ לְחַיִּים (טוֹבִים) וּלְשָׁלוֹם בָּרוּדְ אַתָּה בְּכֹּיִל מְּנִים

ע"פ תה' כט, יא.

יְהֹוָה הַבְּבֶרְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם (אָמֵן): יְהֹוָה הַבְּבֶרֶך

הנוהגין לומר "אלקי נצור", יאמרו פסוק זה לאחריו.

יָהִיִּיּ לְרָצּוֹןוּ אִּמְרֵי־בִּּי וְהָגְיַוֹן לִבַּי לְפָנֵיךּ יְהֹוָה צוּרֵי וְגְאַלִי:

בבלי ברכות דף ט, ב.

ויש נוהגין לומר:

^{מר, זה} **אֶלֹהַיּ**י נְצוֹר לְשׁוֹנִי בֵּרָעי וּשְׂפָּתִי מִדַּבּר מִרְטָהּ וְלִמְקַלְּלֵי נַפְּשִׁי בּכּלי בּכּלי תרום וּלְמִצְוֹתֶיך תִּרְדּף נַפְּשִיי וְנַפְשִי בֶּעָבָר ְלַכֹּל תִּהְיֶה· נְכִּמִּח זְּיִהְ כִּנְיִבְּיִי בְּעָבִּר ְלַכֹּל תִּהְיֶה· בּנִינְ בִּי״הּ בּנִי בּי״הּ ײַפּר ﻣֿמֹמניס. עַלַי דְּרָעָה. הָבּר הַמָּמָיִדְ יְהֹנָה אֱלֹהֵי. שֶׁבְּל־הַפָּוְמִים עָלַי דְּרָעָה. הָבֵּר הֹמֹמניס. יַבְּעָבָה וּתְכַּןלְבֵל בַּחְשְׁבוֹתָם וְבֵן יְהִי רָצוֹן בִּוְלְבָּנֵיךּ יְהֹוָה אֱלֹהַיּ שֶׁתִּפְתַח לִּי שַעֲרֵי תוֹרָה. שַעֲרֵי חְבְטָה. שַעֲרֵי בִינָה. שַעֲרֵי מוֹרָה. שַעֲרֵי בִינָה. בעָה שַעַבי פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה שַעַבי חַיִּים חַן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים

וָרַצוּן מִלְפָּנֶיך:

יָהָיִוּ לְרָצוֹןוּ אִכְוַרִי־בִּׁי וְהָגְיַוֹן לִבַּי לְפָגֵיךּ יְהֹוָה צוּרֵי וְגְאֵלִי: תה' יט, טו.

בבלי ברכות דף ח, מ.

רמ"א או"ח

סי" קכג ס"א.

פוסע שלש פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וחוזר לשמאלו, ואחר כך בכלי יימל דף לימינו ואומר²:

ע״פּ בּבּלי עשֶה שְׁלוֹם בִּבְרוֹבְיִיוּ הוּא בְרַחֲבְיוּ יַעֲשֶה שְׁלוֹם עָלֵינוּ מִי״פּ יִפּע׳ יָעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

> יָהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶידָּי יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּי (יָהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶידָּי יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ ־עָּתְבְנָה³ בֵּית הַמִּקְדָשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּי וְתֵן חֶלְמֵנוּ בְּתוֹרָתְדְ)

במח׳ רמ״ו ובולוניא לא מופיע אמן אולם בהנחיות לדין עניית אמן נאמר: ״אבל בסוף ברכותיו רשאי לענות אמן" ועיין שו"ע או"ח סימן רט"ו ס"אי במח' רמ"ו ובולוגיא הנחייה זו מופיעה קודם "יהיו לרצון אמרי פי״, וכן איתא בספר תניא רבתי, סי׳ ה׳, ענין התפילה. ועיין שו״ע או״ח סימן קכ״ב וקכ״ג סעיף א׳-3 בתי"ו ולא ביו"ד. שערי תשובה או"ח סי׳ קכג, ס"ק ג׳, בשם מהר"ם די לונזאנו וכך מנהגנו.

החזן אומר:

מחכר במס״ו יֹתְגַּדֵּל וְיִתְקַדִּשׁ שְׁמֵה רַבָּא בְּעָלְטָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ בּכּ״ל מפּילה וְיַבְוּלִיךְ בַּוּלְכוּתֵהּ בְּחַיֵּיכוּן וּבְיוֹבֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְבְל־ מְּיֹּ מְנֵּרְ וֹיִבְוֹלִיךְ בַּוּלְכוּתָהּ בּית־יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִּוְמַן קָרִיבּ וָאִמְרוּ אָמֵן:

קרגוס ירוש׳ יְהֵא שְּׁמֵה רַבָּא מְבָרַדְּי לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַדְּי פּרּ״לּ מפּילה נדלו מט, א;

ע"פ דני' ב, כ.

וִיתְעַלֶּה וִיתְבָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׁא וִיתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְעַלֶּה וִיתְהַלַל שְמֵה דְּקְדְשָא בְּרִיךְ הוּא:

איירים זבּי לְעַלָּא לְעַלָּא מִן־בָּל־בִּרְכָתָא שִׁירִ־תָא תִּשְבְּחָתָא מִן־בָּל־בִּרְכָתָא ּ וְנֶחָבָתָא דַּאֲבִירָן בְּעָלְבָא וְאִבְּרוּ אָבֵן:

ע״פּ מרגוס תּתְקַבַּל אָלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּבָלֹ־בֵּית־יִשְׂרָאֵלּ קַדְם אָבוהון דְבִשְׁמַיָא וָאִמְרוּ אָמֵן:

תרגום ירוש׳ שמ' א, יט.

יָבא מְלָמָא רַבָּא מִן־שְּׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־ בָּל־יִשְׂרָאֵלּ וְאִמְרוּ אָמֵן:

ייי פּרָבָּ עַשֶּׁה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיִיי הַוּא בְרַחְבָיִיי יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ מִיּפּ יֵפּיִ עַשֶּׁה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וָעַל־כְּל־יִשְׂרָאֵלּ אָבֵן:

החזן אומר בקול רם:

בינו לְשַבַּח לַאֲרוֹן הַכֹּל לְתֵת וְּדֶלְה לְיוֹצֵר בָּרֵאשִית שָלֹא עָשֶׂנוּ בְּגוֹיֵי הָאֶרֶץ וְלֹא שָׁלָּא שָׁם שָׁבְּחוֹת הָאֲרְצוֹת שָׁלֹא שָׁם

תשוה"ג שערי

ע"פ ירמ׳

חֶלְמֵןנוּ בָּהֶם ּ וְגוֹרָלֵנוּ בְּבְל־הַמוֹנָם ּ שָׁהֵם מִשְׁתַּחֵוִים לְהֶבֶל ישי ייים וּמֶתְפַּלְּלִים אֶל־אֱל לְא יוֹשְיעַ: וְאָנוּ כּוֹרְעִים ייי ייים וּמֶתְפַּלְּלִים אֶל־אֱל וּכִשְׁתַּחָוִים לִפְּגֵי בֶּוֶלֶךְ בַּוְלֵבִי הַבְּּוְלָבִים הַכָּּןדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּאּי יּם װּעָה וּא) נוּמֶה שָבַּיִם וְיֹמֵד אָּרֶץ ּן וְכִפָּא בְבוֹדו בַּשְּׁבְיִם יִּיֹמֵד אָּרֶץ ּן וְכִפּא

בִּמְעַל וּשְׁבִינַת עָזּוּ בְּגְבְהֵי מְרוֹמִים הּוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד מִלְבַדּוּ אֱמֶת מַלְבֵּנוּ וְאֵין זוּלָתוּ בַּכָּתוּב בְּתוֹרָתְדְּ וְיָדַעְתַּ הִיּוֹם וַהֲשֵבֹתָ אֶל־לְבָבֶּךְ בֵּי יְהֹוָה הְוּא יִיִּיִּ כִּּ הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִפַּׁעַל וְעַל־הָאֶרֶץ מִתְחַת אֵין עוֹד:

עַלּ-פֵן נְּכַנֶּה לָךְ יְהֹנָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִּפְּאֶרֶת עָזְּךְ-פֵּן נְּכַנֶּה לָךְ יְהֹנָה אֱלֹהִינוּ לִרְאוֹת מְהֵלִּים כָּרוֹת עֻזְּרְ יְהַעֲּלִילִם כָּרוֹת שַׁדִּיּ וְּהָאֶרִץ יִבְּיִר בְּשִׁר יִּהְנִוּ וְיִבְּיִר יְהַבְּנוֹת אֱלֶיךְ בְּלִ-רִשְׁעִי אֶרֶץ יַבְּיִרוּ יְּבְּיִר יְּהַבְּנוֹת אֵלֶיךְ בְּלִּר יְהְבִּיר וְּיִבְּלִּוּ בָּלָם על מַלְכוּתְדְּ וְיִבְּיר וְתִּמְלֹךְ בְּיִר יְתִנוּ וּ יְּבְּלוּ בְּלָם על מַלְכוּתְדָּ וְיִבְּרוּ וְיִבְּבוֹר בְּבְּרוֹך וְיִבְּבוֹר בְּיִבְיוֹת שֶּלְרוֹת שֶּיְּךְ וְיִבְּיִר יְהֹנְה אֱלֹהֵינוּ יִבְירִעוּ וְיִבְּלוּ בְּלָם על מַלְכוּתְדָּ וְיִבְּלוּ בְּלָם על מִלְכוּתְהָי וְיִבְּלוּ וְבְּיִבוֹי עִר הִּמְלֹךְ וְהִוֹנְם וְעָר בִּי הַבִּּלְכוּת שֶּיְּךְ וִהְנְתִּךְ יְהֹנְתוֹך וְבִינוֹת שָּלְר וְהִנְּתְרְ יִהְנְתוֹך וְבִּיבוֹר בְּבְּבוֹר בְּבְּבוֹר בְּבְּתוֹר בְּבְּתוֹר בְּיִתְרְ יִהְוֹנִה אֱלְהֵינוּ וּיִבְתוֹב בְּתוֹרְתִּךְ יְהֹנְהוֹ אֵלְהָינוּ וִיִּיְלְבוֹי וְעָר בִּי בְּבְּבוֹר בְּבְנוֹר בְּיִבְתוֹב בְּתוֹרְתִּךְ יִהְוֹה אֱלְהָינוּ וִיִּוֹם וְעִר בִּי בְּבוֹר בְּבְנוֹר בְּתוֹב בְּתוֹרְתְּךְ יִהְוֹה אֱלְהָינוּ וִיִּוֹת בִּי וְבְתוֹב יִּבְתוֹב בְּתוֹב בְּתוֹרְם וְעִר וְבִיוֹת בִּים וְעִר בִּי בְּבְבוֹר בְּבְנוֹר בְּיִבְתוֹב בְּתוֹב בְּתוֹבְם וְעִר בְּיִבְתוֹב יִּי בְּנִבוֹים בְּבוֹר בִּיִבְיתוֹב בּיִתוֹב בְּתוֹלְם וְעֵבְי וְבְתוֹב בְּתוֹב בּיִבוֹת אָּבְיוֹב וּיִבְתוֹב בְּתוֹב בּי בִּבוֹר בּיִבְתוֹב בּיוֹב תוֹב בְּבוֹב בּיוֹב בְתוֹב בְּתוֹב בְּיתוֹב בְיתוֹב בּיוֹים בְּבוֹבוֹים בְּבוֹים בְּבוֹבוֹים בְּיתוֹב בּיוֹים בְּבוֹר בְיִבְתוֹב בּיוֹים בְּבוֹים בְּבוֹים בְּיתוֹב בּיוֹים בְּתוֹב בּיוֹב בְּתוֹב בְיתוֹב בְּיתוֹב בּיתוּים בְּבוֹת בְּיבּים בְּבְתוֹב בּית בְּיתוֹב בּיוֹים בְּבְתוֹב בְיתוֹב בּים בְּבְיבוֹים בְּיתוֹים בְּיתוֹב בְּיתוֹב בּיים בְּבְּבוֹים בְּבְּיתוֹם בְּיתוֹב בּיים בְּבְּבוֹים בְּבְיתוֹים בְּיוֹים בְּיוֹית בְּיוֹים בְּבְּבוֹים בְּיוֹם בְּיוֹבְיוֹם בְּיוֹים בְּיתוֹים בְּיתוֹים בְּיתוֹים בְּיִים בְּיתוֹים בְּיתוֹים בְּיתוֹים בְּיוֹם בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹם בְּיִים בְּיוֹם בְּבְיוֹם בְּיוֹם בְּיִים בְּיוֹב בְּיוֹים בְּיוֹם בְּיוֹם בְּיוֹים

קדיש יתום:

יָּתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַשׁ שְׁמֵה רַבָּאּ בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִידְ מחֹכּר בּּמֹ״וּ מַלְכוּתָה בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכְל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל מוֹס בּכּמֹת בּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיבּ וְאָמְרוּ אָמֵן: בּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיבּ וְאָמְרוּ אָמֵן:

וְיִתְהַלֵּה וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׁא וְיִתְהַדֵּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלֵּל יְיִתְהַלֵּל יְיִתְהַבָּל יְיִתְבָּבִּר וְיִתְנַשָּׁא בְּרִיךְ הוּא: שְׁמֵה דְּקְרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא:

רָּעֲלָּא יְעֵלָּא מִן־בְּל־בִּרְכָתָא שִׁירָתָא הָשְׁבְּחָתָא וְגָחָבְתָא מִּיקְלִיסְ דּנֹי בּּתְּלְיִסְא וְגָחָבְיּתְא וְגָחָבְתָא מִּיקְלִיסְ דּנֹי בּתְּבְּלְיִא וְצִּחְבִּי בְּעְלְבָא וְאִבְּרוּ אָבֵן:

 $[\]cdot$ יוָנֶאֱמַר": $^{\prime\prime}$ במח׳ רמ"ו: $^{\prime\prime}$ יַנָאָמַר" בתוספת וי"ו במח׳ רמ"ו: $^{\prime\prime}$ וָנֶאָמַר"

קצ סדר ערבית למוצאי ראש השנה סדר ערבית למוצאי ראש השנה יַבָּא מְן־שְּׁמָיָא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־בְּּל־יִשְׂרָאֵלּ יְּשְׁרָאֵלּ יְשְׁרָאֵלּ יְשְׁרָאֵלּ וְחַיִּים וּאָמְן:

איי כָּרָ בָּ עַ**שֶׁרְ שְׁלוֹ**ם בִּמְרוֹמֵיוּ הוּא בְּרַחֲמָיוּ יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ פייפ ישיי כו, כּ.

:החזן אומר

בָ**רְכוּ** אֶת־יְהֹוָה הַמְבֹרָך:

הקהל עונה ואחריו החזן: בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוּלָם וָעֶר: בּוֹם־יְשׁוּעוֹת אָשֶׂא וּבְשֶׁם יְהֹוֶה אֶּקְרֵא: יּאָנְּא יְהֹוֶה מֵּכֹּ מְּמֹ, מֵּבְּ הְוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא יְהֹוָה הַצְלִיחָה נָּא: אָנָּא יְהֹוָהּ עַנֵנוּ בְיוֹם־קְרְאֵנוּ: הוּא יִשְׁלַח (לְנוּ) בְּרָכָהּ רְוָחָהּ וְהַצְּלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה יָבִינוּ וְנֹאמַר אָמֵן:

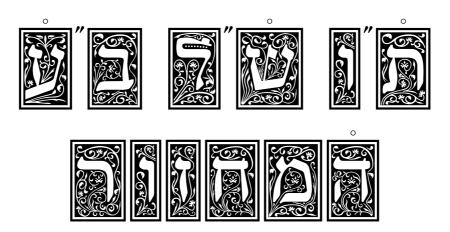
> סָבְרִי מָרָנָן²• (הקהל עונה: לְחַיִּים): בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה• אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם• בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּבֶּן:

דע"ז ויק' י, ט ע"פ צבלי שבת דף סז, ב; סת"ר סי' כד.

דף קג, א. ע"פ בבלי פסחים דף

מד' תנחומא פקודי סי' ב.

בבלי פסחים

¹ במח׳ רמ״ו ובולוניא נוסף כאן: ״נשא ברכה מאת ה׳ וצדקה מאלקי ישענו״ (עפ״י תהלים כד, ה)· 2 במח׳ רמ״ו ובולוניא: ״סָבְרוּ מוֹרִי״. 3 היום מקובל לומר הנוסח המצונזר ״לְעָמִּים״. 4 חוקי שבח ותהילה לדר במרומים· לתשלום סדר תפילות יום הזכרון· נשלמה המלאכה ע״י עושיה ברחמיו המרובים· ערב ראש השנה תשע״ה ׳למען תשכילו את כל־אשר׳ תעשון (זכייס כט, ח)· ׳בני הְוָּהֵר עשוֹת ספרים הרבה אין קיץ׳ (קהלת יכ, יכ)· אני המעמיד והמסדר:

אם לא צויין אחרת, המקורות ע״פ תוכנת ׳פרוייקט השו״ת׳, שע״י אוניברסיטת בר אילן, גירסה מספר 22·

סדר רב עמרם גאון, ערוך ומוגה ע״פ כ״י ודפוסים עם השלמות וש״נ ומבוא, מאת דניאל גולדשמידט, ירושלים, דפוס מוסד הרב קוק, תשס״ה

סידור רב סעדיה גאון, רס"ג, מהדורת ישראל דודזון, שמחה אסף, יששכר יואל, ירושלים, חברת מקיצי נרדמים, תש"ם

שכל טוב, פסקים, לרבינו מנחם ב״ר שלמהי יו״ל בפעם הראשונה ע״פ כ״י, עם הערות ומראה מקומותי ע״י משה יהודה הכהן בלוי, בתוך ׳שיטת הקדמונים׳, ניו־יורק, תשנ״בי

סדור חיבור ברכות, מחזור טורין∙ העתקת שלמה זלמן שכטר מכ״י טורינו ישאבד בשריפה• העתקה נמצאת בספריית ביהמ״ד לרבנים בניו יורק, כ״י 10Mic8401 שאבד בשריפה•

סדור התפילה לרוקח. פירוש התפילה וסודותיה לכל ימות השנה, לרבינו אלעזר ב״ר יהודה מגרמייזא. יו״ל בפעם הראשונה ע״פ כ״י עתיקים, עם מקורות הערות וביאורים. ע״י הרב משה הרשלר ז״ל, והרב יהודה אלתר הרשלר, ירושלים, תשנ״ב.

ספר מנהג טוב, כולל מנהגים שקבץ חכם אחד מחסידי איטאליא· יו״ל ע״פ כ״י A89 של עקד ספרים בבודאפעשט· עם הערות ותקונים וציונים, מאת מאיר צבי ב״ר יוסף ווייס, בודאפעשט, תרפ״ט·

ספר שבלי הלקט השלם יייחיברו רבינו צדקיה ב״ר אברהם הרופא, ירושלים, זכרון אהרן, תשע״ב

ספר תניא רבתי, לרבי יחיאל ב״ר יקותיאל הרופא ממשפחת הענוים, פסקי הלכות, דינים ומנהגים. יו״ל ע״פ כ״י ודפוסים ראשונים, מאת ר׳ ישראל בראון, ירושלים, דפוס מוסד הרב קוק, תשע״א.

ספר התדיר, לרבינו משה ב״ר יקותיאל איש רומי ממשפחת האדומים, מדבר במצות תדיריות. יו״ל ע״פ כמה כ״י, ובעיקר ע״פ כ״י הנמצא בספריית העיר פארמא באיטליה. ע״י משה יהודה הכהן בלוי, בתוך ׳שיטת הקדמונים׳, ניו־יורק, תשנ״ב.

מחזור לפי הנהוג לקהל רומה, שונצינו־קאזאל מייורי, דפוס בני שונצינו, רמ״ו (1485–1486), 2 כר׳-

מחזור כפי מנהג ק״ק רומא, עם פירוש קמחא דאבישונא לר׳ יוחנן טריויס, בולוניא, דפוס השותפים, ש׳ש״א (1540), 2 כר׳-

סידור היעב״ץ – עמודי שמים, שערי שמים· נוסח אשכנז· יצא לאור בראשונה ע״י המחבר בביתו באלטונא, שנת תק״ה־תק״ז· ערוך ומסודר ע״י הוצאת ספרים אשכול, ירושלים, תשנ״ד, 2 כר׳·

מחזור כל השנה כפי מנהג ק"ק איטאלייאני, עם מבוא מאת ר' שמואל דוד לוצאטו, ליוורנו, דפוס שלמה בילפורטי וחברו, תרט"ז (1856), 2 כר'

סדר עבודת ישראל, כולל תפלות וברכות לכל השנה, כמנהג מערב אשכנז, עם ביאור "כין לשון" מחובר מסודר ומוגה ע"י ר' יצחק בן אריה יוסף דוב, המכונה דר' זליגמן בערי רעדעלהיים, תרכ"חי

סדר תפלות כמנהג איטאליאני, בעריכת הרב דונאטו קאמריני, טורינו, פ׳ סרווי, 1912 [- 1916]∙

סדר תפלה כפי מנהג קהלות קדושות איטאליאני יע״א· הוגה ע״י דוד יצחק פאנציירי, וינא–בודאפשט, דפוס י׳ שלזינגר, תרח״צ (1938)·

מחזור מנהג איטלייאני לפי הנהוג בכל הקהילות. הגיה, תרגם לאיטלקית והוסיף הערות מנחם עמנואל הרטום, רומא, קארוצ׳י, תש״ן-תשנ״ב, 3 כר׳.

מנחם עמנואל הרטום, המנהג האיטלקי בירושלים עיה״ק- מהדורה שניה מתוקנת- ירושלים, חברת יהודי איטליה לפעולה רוחנית, תשנ״א (1991)

ספר התיבה. בית הכנסת כמנהג בני רומה, ירושלם. (ירושלים), הדפסה לרגל בר המצוה של דניאל ענו, תשנ״ט (1999). (מהדורת צילום של ספר התיבה בכתיבת ידו של דניאל קאסוטו, משנת תשנ״א).

כתר ירושלים: תנ״ך האוניברסיטה העברית בירושלים (על פי הנוסח והמסורה של כתר ארם צובה וכתבי־יד הקרובים לו, בשיטת הרב מרדכי ברויאר פיקוח מדעי: יוסף עופר), ירושלים, בן־צבי, 2004 (מהד׳ ב).

א' בן־זמרה, ה' סרמוניטה וא' פיאטלי, הוספות ותיקונים לחוברת של מ"ע הרטום, "המנהג האיטלקי בירושלים עיה"ק" (נדפס כאן בנספח)

סדור כמנהג איטליאני של ק״ק רומא יע״א: ימי חול ושבת (עם תרגום לאיטלקית). מילאנו, מורשה, תשס״ט, 2008

סדור כמנהג איטליאני של ק״ק מילאנו יע״א: ימי חול ושבת (עם תרגום לאיטלקית). מילאנו, מורשה, תשס״ט, 2008

מיכאל ריז״ק, מסורות לשון חכמים באיטליה על פי מחזורים מימי הביניים, ירושלים, מוסד ביאליק, תשס״ט

קובץ מחקרים על מחזור כמנהג בני רומא, בעריכת אנג׳לו מרדכי פיאטליי יו״ל עם מהדורת פקסימיליה של 'מחזור כמנהג רומה, שונצין – קזאל מייורי רמ״ו (1485–1486), ירושלים, י״ל מאגנס, תשע״בי

לוח קיצורי מקורות

			* * * >						
יל קו"ש = ילקוט שמעוני	(61	אסתר = אס׳	(36	:תנ״ך					
מד׳ = מדרשי	(62	דניאל = דני׳	(37	בראשית = בר׳ .	(1				
מד"א = מדרש אגדה∙	(63	עזרא = עזר׳	(38	שמות = שמ׳-	(2				
יבהי בדרש רבה• במדרש רבה•	(64	נחמיה = נחמ׳-	(39	וי קר א = ויק׳∙	(3				
-מד"ש = מדרש שמואל	(65	-L		במדבר = במי	(4				
-מדת"ג = מדרש תנחומא	(66	ספֿרות חז״ל:		דברים = דב׳י	(5				
פדר"ך = מדרש פסיקתא	(67	אד"ג = אבות דרבי נתן	(40	יהושע = יהו׳-	(6				
דרב כהנאי		אכנה"ג = אנשי כנסת	(41	שופטים = שופ׳י	(7				
פסז"ו = מדרש פסיקתא	(68	הגדולה. בבלי = תלמוד בבלי.		שמואל א' = ש"אי	(8				
זוטרתא – לקח טובי			(42	ישמואל ב׳ = ש״בי	(9				
פסר"ב = מדרש פסיקתא	(69	ירוש׳ = תלמוד ירושלמיי	(43	מלכים א' = מ"אי	(10				
רבתי•		מביל' דר"י = מכילתא	(44	מלכים ב' = מ"ב.	(11				
שו"ט = מדרש שוחר	(70	דרבי ישמעאל∙		ישעיהו = ישע׳	(12				
•טוב		מס׳ = מסכתי	(45	ירמיהו = ירמ׳י	(13				
שמו"ר = שמות רבה·	(71	מס"ו = מסכת סופרים	(46	יחוקאל = יחו׳-	(14				
גאונים:		בושנ׳ = משניותי	(47	הושע = הושי	(15				
גאורים: בה"ג = בעל הלכות	(72	פרקי דרבי	(48	יואל = יואי	(16				
ברו ג - בעי וויכות גדולות	(12	אליעזרי		עמוס = עמ׳	(17				
גווזותי כארצ"ו = כתר ארם	(72	ש"ס = ששה סדרים	(49	עובדיה = עוב׳·	(18				
צובה, למדקדק הגדול	(73	תר"א = תרגום אונקלוסי	(50	יונה = יונ׳י	(19				
ביברי, י טו קו קי יוגו יי ר' אהרן בן־אשרי		תדא"ר = תנא דבי	(51	מיבה = מיכ׳	(20				
סדו׳ רס״ג = סידור ר׳	(74	אליהו, אליהו רבאי		נחום = נחוי	(21				
	(74	תדא"ז = תנא דבי אליהו,	(52	הבקוק = חבק׳·	(22				
סעדיה גאון· סרע״ג = סידור ר׳ עמרם	(75	אליהו זוטאי		צפניה = צפי	(23				
טועג - טיווו ועבוום גאוןי	(75	תוספ׳ = תוספתאי	(53	חגי = חגי	(24				
גאון. ר"ג מאה"ג = רבינו	(76	תי"ר = תרגום ירושלמי	(54	זכריה = זכ׳·	(25				
גרשום מאור הגולה.	(70	תי"ו = תרגום יונתן בן	(55	מלאכי = מלאי	(26				
גו שום מאוד הגדודה ר״ח = רבינו חננאל גאון	(77	עוזיאל.		דברי הימים א' = דה"אי	(27				
שדר"א = שאילתות דרב	(77	מדרשים:		דברי הימים ב' = דה"בי	(28				
	(78	אהמ"ד = אוצר	(56	תהלים = תהי	(29				
אחאי גאון תשוה"ג = תשובות	(70	המדרשים.		איוב = איו׳	(30				
ונשווזיג = ונשובוונ הגאונים	(79	במדב"ר = במדבר רבה.	(57	משלי = משלי	(31				
הגאונים. תשו' רנ"ג = תשובות ר'	(00	ב"ר = בראשית רבה·	(58	ביר. רות = רותי	(32				
ונשר זיג ג = זנשובווניו נטרונאי גאוןי	(80	דב"ר = דברים רבה·	(59	שיר השירים = שה״שי	(33				
בטו ונאי גאוןי		ויק"ר = ויקרא רבה·	(60	קהלת = קה׳י	(34				
		, ,		איבה = איב׳י	(35				
					(55				
ראשונים, אחרונים ושאר ראשי תיבות:									
קצובות∙		הטור]•	(O.	•אב"ע = אבן עזרא	(81				
רב ר' = הרב ר' = הרב ר'	(91	בעה"ט = בעל הטורים	(87	•אבה"ע = אבן העזר	(82				
אביגדור כהז צדמי		דע"ז = דעת זקנים מבעלי	(88	או"ז = אור זרונזי	(83				

		, ,	`	- 11/2 - 2/11/2	(34
				איכה = איכי	(35
	בות:	אחרונים ושאר ראשי תינ	זונים,	ראָטָ	
קצובות.		-הטור		אב"ע = אבן עזראי	(81
הר"א ב"ץ = הרב ר׳	(91	בעה"ט = בעל הטורים	,	אבה"ע = אבן העזרי	(82
אביגדור כהן צדק		דע"ז = דעת זקנים מבעלי דע"ז	(88	או"ז = אור זרועי	(83
רב ר׳ ב״ץ = הרב ר׳	(92	התוספות·		או״ח = אורח חיים	(84
שניאור כהן צדק∙		הל' = הלכות.	•	אור״ה = אורחות חיים	(85
-חלק אי = חלק אי	(93	הלק"צ = ספר הלכות	(90	ב״ח = בית חדש נעל	(86

- ים חו״מ = חושן משפטי (95
  - •חיי אדם (96 חיי אדם (96
- ילופי נוסחאות∙ (97
  - •98) ט"ז = טורי זהב
  - יורה דעה יורה דעה (99
- ויעב"ץ = הרב יעקב בן (100
- - 102) ליקה"פ = ליקוטי הפרדס.

  - ייטריי (105 בחוור בחזור ויטריי (105
  - (106 מש"ט = מדרש שכל
- •משנ"ב = משנה ברורה (107

  - •ום סדה"י = סדר היום (109)
- רם = ספר עשה"ד פפר (110 העיטור, עשרת הדברותי
  - וסה״ת = ספר התדיר (111)
  - 112) סהא"ק = ספר הלכות איטלקי קדמון (מהד׳ י״מ
  - 113 סחב"ר = סדור חיבור ברכות - מחזור טורינוי
    - -סימן (114
    - טוב.

- מצת (116 סמ"ש = ספר מצת שמורים.
- (136 רמב"ם = ר׳ משה בן מימון.
- רע"ב = רבי עובדיה (137
- מברטנורה. (138 **רשב"א** = ר׳ שלמה בן אדרת∙

רבי יהודה = רבי יהודה (135

יעל״ה ב״ר בנימין

- ישבה"ל = שבלי הלקטי (139
- 140) שה"ג = שלטי הגבורים לר׳ יהושע בועז לבית ברוךי
  - שיטמ"ק = שיטה (141 מקובצת.
- •שע"ת = שערי תשובה (142)
- יד = תרומת הדשן· (143
- ∙ומנים (144 תו"ל = תוספות ישנים
- ותוס בעלי התוספות (145)
- 146 תוס׳ רי״ד = ר׳ ישעיה ב״ר מאלי דטרניי
- 147) תר"י = פי׳ תלמידי רבינו יונה גירונדי [על הרי״ף]•
  - ר׳ תשב"ץ = תשובות ר׳ (148 שמעון בן צמחי
- (149 תשב"ץ קטן = ר׳ שמעון בן צדוק תלמיד מהר״ם٠
  - משור הרי"ד = תשובות (150 ר' ישעיה ב״ר מאלי דטרניי

- •חקח ספר רוקח (117)
- מפר המכריע (118 לר׳ ישעיה ב״ר מאלי דטרניי
- •י"ל = סידור רש"י (119
- יום כת"ר = ספר תניא רבתיי (120)
  - יא = עמוד א'**י** (121
  - יב = עמוד ב'י (122 **ע"ב** = עמוד ב'י
  - **עה״ת** = על התורה (123
- ∙טרה״ב = ערוגת הבושם (124
- ישעיה = ר׳ ישעיה (125 ב״ר מאלי דטרניי
  - •מר״ = פרשה (126
- •בט"ט = פסקי שכל טוב (127
  - 128 קב"א = קמחא -דאבישונא
- בחיי בן רבינו בחיי בן (129 אשר.
- ראב"ד = ר׳ אברהם בן (130
- ווו ראבי"ה = ר' אליעזר בן (131 יואל הלויי
  - 132 ראה"ע = רבי אברהם -הרופא מן־הענוים
- רבי בנימין ב״ר = רבי (133 אברהם (אח שבה"ל]
  - ר'א"ז = ר' ישעיה ב"ר (134 אליהי

- •יב = חלק ב'· (94

  - צבי מעמדין.
  - 101) כנה"ג = כנסת הגדולהי
    - ∙ם מגן אברהם (103
      - לו' = מזמורי(104)

  - ₁וקח סד"ר = סידור רוקח (108)

  - -תא־שמע)

    - מבנט"ו = ספר מנהג (115

Typesetting and graphic design:
Dc.kugelschreiber@gmail.com

Typesetting software:

"Tag" by D. Weissman

©

All rights reserved

hebraica@netvision.net.il hillser@netvision.net.il

Printed in Jerusalem

Mahazòr di Rosh ha-Shanà

di rito italiano

secondo l'uso di Gerusalemme

a cura di Angelo M. Piattelli e Hillel M. Sermoneta

Seconda edizione

Gerusalemme Hevrat Yehudé Italia be-Israel 5775 (2015)